

C

Ca'del Bosco

Erbusco, Lombardia. Dé referentie voor de schuimwijn van Franciacorta. Maakt ook goede stille wijn onder Terre di Franciacorta DOC (een hele goede chardonnay en een sterke pinot noir) en Sebino IGT. Maurizio Zanella begon zich in 1972 op 16-jarige leeftijd in het domein van zijn ouders te interesseren. Na een aantal reizen rond de wijnbouwgebieden van de wereld nam hij de leiding van het domein op zich (de ouders hadden het altijd meer als een soort hobby gezien). Hij begon met de aanplant van nieuwe wijngaarden met een heel hoge aanplandichtheid van 10.000 stekken/ha, zoals hij dat in de Champagne gezien had, hij liet de druivelaars anders opbinden en hij voerde het principe van de groene oogst in. In 1976 begon hij ook met de aanleg van een ondergronds labyrint om de flessen te laten rijpen. Zijn eerste schuimwijnen presenteerde hij in 1978 en vanaf 1979 zijn eerste millésimé. In 1995 zag hij zijn inspanningen echt gewaardeerd toen de DOCG Francicorte werd gecreëerd. 150ha waarvan de helft in pacht. Stefano Capelli is de oenoloog. Pas geopende zeer moderne kelders. De twee beste zijn de levendige Dosage Zero en de rijkere Saten. De duurste is de verleidelijke Annamaria Clementi die wat keldertijd nodig heeft. www.cadelbosco.com

Cabardès AOC

Languedoc. 514 ha. Rood en rosé met grenache, carignan, syrah, mourvèdre, cabernet sauvignon en merlot. Deze appellation ligt ten noorden van Carcassone en ten westen van de Minervois en is anders dan veel andere Languedoc wijnen door de invloed van de atlantische oceaan. Met minimaal 40% mediterrane druiven als grenache en syrah en minmaal 40% cabernet of merlot is het één van de weinige AOC's die deze twee combineert.

Domaine de Cabasse

Séguret, Rhône. Alfred & Antoinette Haeni, een Zwitsers landbouwingenieur die afstudeerde in Zürich. 20ha, waarvan het grootste deel in de gemeentes Séguret en Sablet, en een kleine 3ha in Gigondas. In de twee gemeentes 14,2ha rood met 60% grenache, 34% syrah, en telkens 3%

counoise en carignan. 2,8ha wit met 70% roussanne en telkens 10% clairette, grenache blanc en viognier. In de Gigondas bestaat de aanplant uit 70% grenache met 25% mourvèdre en 5% syrah. De bodem bevat verbrokkelde kalkrots met rolkeien. Past de lutte intégrée toe. Twee oenologen-consultants van de universiteit van Bordeaux helpen bij de vinificatie. Hotel, restaurant en wijndomein. Zoon Nicholas nam onlangs de zorg voor het wijndomein over. Legt met EU steun een nieuw terras aan op 350 hoogte tegen de Dentelles waar hij syrah en een beetje grenache aanplant en dat is uitgerust met een eigen weer- en regelstation.
www.cabasse.fr

Cabernet Cubin

Duitse kruising tussen Lemberger en Cabernet sauvignon.

Cabernet d'Anjou AOC

Loire. Rosé, gemaakt met cabernet franc en cabernet sauvignon. Deze rosé is net als de Rosé d'Anjou halfzoet, maar gemaakt van andere druivenrassen en iets moderner van smaak. Het is een goede begeleider van voorgerechten als meloen of van niet al te zoete desserts. Met het (een beetje) ouder worden wordt het een goede aperitiefwijn. De betere exemplaren zijn één van die zeldzame rosés die je kan bewaren, soms zelfs decennia lang.

Cabernet de los Andes

Fiambala vallei in de Catamarca Andes, in het noordwesten van Argentinië. In 2000 opgestart door Pedro Vicien Arizcuren en Carlos Arizu. Biologische en biodynamische wijnen. Hooggelegen woestijn die alleen dankzij irrigatie kan overleven, met zeer warme dagen met heel fel zonlicht en zéér koude nachten, maar toch was er al een wijncultuur sinds de Indianen en de regio kent heel wat oude bonarda wijngaarden. 45ha eigen wijngaard met nieuwe aanplant en enting op oude stokken. Ook op ongeveer 50ha wijngaard van lokale boeren werden nieuwe rassen geënt op oude stokken. De kelders zijn klaar sinds 2002. Inox, Franse en Amerikaanse eik. Aan de top van het gamma zijn de Vicien wijnen, gemaakt met lokale gisten. Tizac is de basis cuvée. In een interview in Decanter verklaarde Arizú hoe hij vecht tegen papegaaien en wilde ezels om zijn druiven te beschermen en hoe hij uiteindelijk naar een hotel in de stad verhuisde door de vrees om

door de eenzaamheid van zijn domein gek te worden. Malbec, bonarda, syrah, cabernet. www.tizac-vicien.com

Cabernet de Saumur AOC

Loire. Rosé. Gebruikte druiven: cabernet franc. Deze droge rosé komt van wijngaarden op een kalkrijke bodem en is gemaakt met cabernet franc druiven. Hij is zalmkleurig, fris en fruitig. De produktie is erg beperkt.

Cabernet Dorsa

Duitse kruising tussen dornfelder en cabernet sauvignon. Al in 1971 voor de eerste maal gekweekt maar pas het laatste decennium een beetje populair geworden. Aroma's van krieken en groene paprika zijn typisch. Reageert eerder goed op barrique.

Cabernet Franc

Van het bekende Bordeaux trio Merlot, Cabernet Sauvignon en Cabernet Franc is de laatste vaak een beetje de underdog. In de Bordeaux beperkt zijn rol zich dan ook tot die van steundruif en alleen in de Libourne is hij echt belangrijk omdat hij structuur verleent aan de zachte merlot wijnen. Hij is goedkoper dan de cabernet sauvignon wat sommige wijnmakers ertoe verleidt er wat te veel van te gebruiken. Dit is meestal merkbaar aan een uitgesproken geur van groene paprika of aardappelkelder, zeker indien het een minder goede zomer was en de druiven niet helemaal uitrijpten, met ook groene uitdrogende tannines tot gevolg. Sommigen noemen hem dan ook wel eens 'cabernet sauvignon without the fruit', maar deze kwalijke reputatie is niet helemaal terecht. Geuren als aardbeien en frambozen zijn vaak afkomstig van het cabernet franc element. De mogelijkheden met deze druif komen echter pas echt tot hun recht bij de betere wijnmaker en het beroemde Cheval Blanc heeft de cabernet franc zelfs als hoofdruif. In de Loire vind de druif zijn favoriete terroir (bodems met poreuze kalksteen of tuffeau) en hier wordt hij dan ook gebruikt als monocépage voor rode wijnen als de Saumur, de Chinon en de Bourgeuil. Jong is hij lekker fruitig maar het ontbreekt hem vaak aan evenwicht en structuur. Hij wordt dan meestal koud gedronken als een populaire rode zomerwijn bij het eten. In mooie jaren kan de druif echter ook verrassen en erg aromatische en fruitige wijnen voortbrengen die na vijf of zelfs tien jaar kelder zéér lekker zijn (nog steeds krachtig, maar ook ronder en fijner). Ook in Noord-Italië

wordt goede wijn gemaakt met deze druif. Ook bekend als bouchet of bouchy. Typische aroma's: viooltjes, zwarte bessen, druiven, irissen, rozen, frambozen, aardbeien, kers, groene paprika, aardappelkelder, nat gras, drop, menthol, zoethout, kruidnagel, chocolade, aardbeienyoghurt.

Cabernet Sauvignon

Met chardonnay waarschijnlijk de bekendste druif ter wereld, in aanplant de nummer 3 met een goede 256.000 ha. Waarschijnlijk ontstond ze ooit uit kruisingen tussen cabernet franc en sauvignon blanc. Van oorsprong Frans (uit de Bordeaux) wordt deze druif vandaag overal ter wereld aangeplant en zo goed als overal kan een goede wijnmaker er minstens een herkenbare, maar vaak ook een goede wijn mee maken. De kleine druifjes met dikke schil zijn perfect geschikt voor tanninerijke wijnen en alleen te warme (confituurwijnen) of te koude regio's zijn ongeschikt voor deze druif. In te koude omstandigheden wordt de wijn hard en droog met een te dunne smaak, in te warme omstandigheden leidt hij tot fletse, lompe en zware wijnen. Het feit dat de druif bijzonder goed reageert op rijping op eiken vaatjes én bijzondere eigenschappen heeft die een lange flesrijping bevordert maakte het de wijnmakers' druif bij uitstek. In haar oorsprongregio, de Bordeaux, is de cabernet sauvignon van nature een mengdruif, die wordt gecombineerd met de merlot om ze te verzachten. De strengheid van de druif leidde ertoe dat ook in andere regio's vaak wordt geassembleerd met andere druivenrassen om hem toegankelijker te maken. Naast de Bordeaux (vooral de médoc) zijn ook in de Bergerac, de Loire en het Zuiden wijnen te vinden waar cabernet sauvignon de hoofdrol speelt, om van de ontelbare vins de pays maar te zwijgen. Vanuit Frankrijk verspreidde de druif zich over de hele wereld en zelfs in plaatsen als Spanje of Italië waar men meer dan genoeg eigen variëteiten heeft die óók karaktervolle, stevige wijnen voortbrengen verovert de druif terrein. In Italië leidde de druif tot het fenomeen van de Super-Toscanen, de duurste en beste « tafelwijn » ter wereld. Ze is populair in de hele Nieuwe Wereld, alhoewel ze de warmste en de koudste regio's beter mijdt. Eén van de uitblinkers is Californië waar er heel herkenbare monocépage wijnen mee worden gemaakt. Australië boekt er succes mee in zijn koelere regio's, net als Zuid-Afrika en Chili. Eén van de leuke dingen voor wie van de druif houdt is het feit dat je bijna overal ter wereld voor niet al te veel geld héél aanvaardbare cabernet sauvignons vindt. Typische aroma's: zwarte bessen en kersen, cassis en kruiden, groene paprika of vijgenblad, munt en drop,

den, ceder (sigarenkistje en potloodslijpsel), vanille, pure chocola, eucalyptus, bij oudere wijnen leder, tabak, hout, bosgeur

Cabernet Severny

Rusland. Speciaal geteeld voor koude klimaten

Château de Cabidos

Cabidos. Oud domein van de familie de Nazelle die in 1992 de wijnbouw terug opnam met een wijngaard van 8ha. Geholpen door de Zwitserse oenoloog-consulent Jean-Michel Novelle. Vivien en Edouard de Nazelle. Vaste keldermeester is Laurent Cabet, geholpen door Samuel Cressi. Goed uitgerust. Gamma met vijf monocépages en één blend, allemaal onder het Vin de Pays systeem. www.vin-de-cabidos.com

Cabrières AOC

Coteaux du Languedoc-cru. Rood en rosé. Wijngaarden op uitlopers van het Centraal Massief. Vroeger belangrijke rosé, vandaag steeds meer goede rode met carignan die maceration carbonique onderging en zeer goede syrah. Valt onder Pézenas.

Cacc'e mitta di Lucera DOC

Puglia. 81ha. Rood met Uva di Troia (35-60%), Montepulciano, Sangiovese of Malvasia (25-35%), Trebbiano, Bombino of Malvasia (15-30%). Deze donkerrode en zeer karakteristieke wijn komt van wijngaarden uit de dorpen Lucera, Troia en Biccari ten zuiden van het Gargano schiereiland in Puglia. De hoofdruif is de Uva di Troia. Het is een stevige wijn met een zeer karakteristieke afdrank.

Cachapoal Valley

Chili. Central valley. 100km ten Zuiden van Santiago. Noordelijk deel van de Rapel vallei, waardoor de Rio Cachapoal stroomt. Heel uiteenlopende terroirs. Heel veel druivenrassen maar met dominantie van cabernet sauvignon, merlot en carmenère. Veel boutique wineries, met voor Chili

kleine wijngaarden rond de 100ha. Veel geëxperimenteer met soorten en terroirs.

Caciorgna, Paolo

Groeide op op een wijnboerderij bij Siena waar hij ook oenologie studeerde en startte zijn carrière in 1985 op 21jarige leeftijd zijn carrière bij Teruzzi & Puthod. Na drie jaar vervoegde hij het lab voor wijnanalyse van Giulio Gambelli waar hij leerde "proeven". Stichtte dan samen met Attilio Pagli en Alberto Antinoni de consulentenfirma Matura die raad gaf aan wijnbouwers. Vanaf 2004 zelfstandig. Gebruikt voor wit meestal de malolactische fermentatie om vollere wijn te maken. Werkt zowel voor grote bedrijven als voor kleine wijnbedrijven. Gelooft in de kracht van de lokale Italiaanse varianten.

Cadarcă

Roemenië. Zie Kadarka

Château Cadet-Bon

Saint-Emilion. Guy Richard sinds 2001. Grand Cru Classé tussen 1958 en 1986, dan gedeklasseerd, in 1996 terug opgenomen in de classificatie, maar in 2006 terug gedeklasseerd. 5ha met 80% merlot en 20% cabernet franc. Gemiddeld 25000 flessen per jaar. Gelegen op de heuvel van Cadet die de reputatie heeft robuuste en diepgekleurde wijnen voort te brengen. Hulp van Lucien Guillemet. Op zoek naar terroir zelfs indien dit keldergeduld impliceert. Eén van de drie kastelen die na hun verwerping erdoor de nieuwe classificatie St-Emilion in vraag stelden en hun zaak wonnen. Onder de naam Chateau Vieux Moulin du Cadet wordt ook een tweede wijn gemaakt. www.cadet-bon.com

Cadillac AOC

Deze kleine appellation (234ha) op de rechteroever van de Garonne, tegenover Sauternes, werd lang beschouwd als de verarmde buur van Loupiac. De erkenning als aparte AOC kwam pas in 1980. Het is een klassieke, lichte aperitief, al jong drinkbaar, meestal fruitig en zacht die ook bij lichte nagerechten past. Het stadje Cadillac is ook de hoofdstad voor de Premières Côtes de Bordeaux en de rode wijn van de Cadillac producenten

valt onder deze appellation. Kwaliteit en stijl zijn sterk uiteenlopend, van fris en halfzoet tot Sauternes taste-alikes, maar de meesten bewaren een goed evenwicht tussen zuur en zoet.

Cafayate

Zie Salta.

Antonio Caggiano

Taurasi, Campani. Antonio en zoon Guiseppe. 16ha, goed voor ongeveer 130.000 flessen. Eén van de sterren van de DOC Taurasi. Assistentie door de oenoloog Marco Moccia en de consultant Luigi Moio, een aglianico specialist. Antonio is gespecialiseerd in Taurasi, de traditionele wijn van de omgeving van Avellino in Campania, maar gebruikt moderne technieken. Extraverte persoonlijkheid, ook fotograaf en architect.
www.cantinecaggiano.it . In België ingevoerd door SVI in Zonhoven.

Cagnina

Italië. zie Refosco

Cagnina di Romagna DOC

Emilia Romagna. 14 ha. Rood met de refosco druif, hier terrano genoemd. Deze jong te drinken, vaak wat zoete rode wijn is een broertje van andere refosco wijnen en kan alleen in zeer goede jaren een tijdje bewaren. De wijngaarden liggen in de provincies Ravenna en Forli. De wijn is purperrood van kleur. Intense en karakteristieke aroma's, vol, zoetzuur en fluweelzacht.

Cahors AOC

Sud-Ouest. 4600 ha. Rood met 70% malbec (ook cot noir of auxerrois genoemd), merlot (ong. 20%) en tannat (2%) als mengdruiven. In deze wijnregio in de vallei van de Lot word al sinds de tijd van de Romeinen wijn gemaakt en het is één van de oudste wijnen van Frankrijk. Het is al eeuwenlang de officiële miswijn van de orthodoxe kerk en het was de hofwijn in het Rusland van de tsaren. In 1876 besloegen de wijngaarden

van de Cahors niet minder dan 60.000 ha. Zijn eerste klap kwam in dat jaar, met de phylloxera plaag, maar de doodsteek leek definitief te zijn toen in 1956 tijdens een zeer zware vriesperiode 99% van de aanplant verloren ging. De regio herstelt zich momenteel snel en het is één van Frankrijk's wijngebieden met toekomst. Ze omvat 45 dorpen. Sinds 1951 erkend als VDQS, sinds 1971 AOC. De wijngaarden liggen op de beide oevers van de rivier Lot, op zeer uiteenlopende terroirs, van oude alluviale terrassen tot geaccidenteerde arme bodems met kwartshoudende rolsteen en ijzerhoudend zand, vermengd met rode kiezelaarde en klei. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de wijngaarden op de zgn. causses, het hoger gelegen droge plateau, dat krijt- en steenachtig is met maar een dunne grondlaag. De eerste en tweede terrassen met vooral grind leveren normaal gezien subtielere, rondere wijnen op. Het dichtst bij de rivier bevat de grond een mengeling van klei en kalk met zand, grind en rotsen. Het klimaat is gematigd, met een droge, warme herfst die nodig is om de druiven te doen rijpen (als dat niet gebeurt zijn groene tannines en overdreven zuren een probleem). In de lente kunnen nachtvorst en hagel een probleem zijn. De ligging van een individuele wijngaard kan echter ook een groot verschil maken in temperatuur. Dit alles leidt tot soms grote verschillen in het karakter van de wijn en er is momenteel onderzoek bezig naar het aanduiden van specifieke cru's. De aanplantingsdichtheid is bepaald in de AOC op 4000 stokken/ha en 50hl/ha. Vandaag werken de betere producenten reeds naar een hogere dichtheid en lagere opbrengsten (40hl/ha).

Hier wordt uitsluitend rode wijn gemaakt door ongeveer 500 producenten, waarvan er zich 200 verzamelden onder de coöperatieve van de Côtes d'Olt in Parnac. Zijn speciale karakter krijgt de cahors van de malbec of cot noir, die minimaal 70% van de blend moet uitmaken. Hij geeft de wijn zijn ruggengraat, zijn tannines en het potentieel om te ouderen. Er wordt een donkere, tanninerijke wijn van gemaakt met aroma's van zwarte bessen, zoethout, blauwe pruime, en violetjes (zwarte olijven en venkel komen ook voor), een rijke pruimensmaak en vleugen fris zuur. Hij ontwikkelt goed en krijgt dan volle aroma's van tabak, zoete pruimen met rokerige toetsen die zelfs wat van truffel kunnen hebben. De engelsen noemden dit vroeger black wine. De mengdruiven zijn merlot en tannat, die tot een maximum van 30% mogen gebruikt worden. De tannat wordt gebruikt voor de traditionele cahors, de merlot voor de wat modernere wijn (die wat molliger en geuriger is). Er is momenteel een duidelijke trend aan de gang om meer en meer malbec te gebruiken en het aandeel van de twee andere terug te

schroeven. De stevigere komen van de hellingen, met als bodem kwartshoudende rolsteen en ijzerhoudend zand, vermengd met klei en rode kiezelaarde, de lichtere van de wijngaarden in het dal van de Lot, op jonge alluviale terrassen. Moderne Cahors is jong en fris (14°C) te drinken, perfect bij gans en eend. De traditionele cahors is pas na vijf of zelfs tien jaar op dronk, wanneer hij fluweelzacht en rond wordt, met verfijnde aroma's. De evolutie is vaak dat de wijn jong fruitig en vlezig is, dan verstrengd en een gesloten periode doormaakt, om één of twee jaar later vol en rond te worden. Hij moet worden gedronken op keldertemperatuur en past zeer goed bij cassoulet, truffels, paddestoelen en wild.

De vaste waarden binnen deze AOC zijn Château du Cèdre, Château Lamartine, Clos Triguédina en Château Lagrezette. Een aantal producenten ondertekende een kwaliteitscharter waarin ze zich verbinden om de opbrengst te beperken tot 40 hl/ha, alleen wijnstokken van minimaal 8 jaar te gebruiken die op de betere wijngaarden staan (door een commissie vastgelegd in de jaren 90) en de wijnen minimaal 16 maanden rijping te geven. Ook chaptalisatie is verboden en een jury keurt elk jaar de wijnen.

Cahors wijnjaren

2006: eerder jong te drinken, soepel, de wijngaard had veel last van rot; zeer middelmatig jaar; 2005: Zeer rijk en expressief jaar, met heel veel bewaarpotentieel voor de beste. 2004: één van de mooiste van de afgelopen tien jaar, met elegantie en finesse als hoofdkenmerk. 2003: de hete, droge zomer was een ramp maar soms zeer geconcentreerde wijnen. 2002: soepele wijnen, geen grote bewaarwijn. 2001: slecht jaar. 2000: zeer goed en evenwichtig jaar. 1999: moeilijk jaar met regenachtige september en de beste werden pas in oktober geogst. Tannines hebben wat tijd nodig om te settelen. 1998: zeer goed jaar, goed bewaarpotentieel

Caiarossa

Riparbella, Toscana. In 1998 opgestart door de Belg Jan Theys, een muziek producer die er mee ophield, en begonnen als een hobbyproject. Omdat een eerste bodemanalyse wees op een bijzonder terroir werd het al snel meer dan een hobby en oenoloog Lucca D'Attoma werd aangetrokken om de aanplant te kiezen. 14 ha op ongeveer 250m hoogte. 9000 stokken/ha. Cabernet sauvignon en franc, merlot, grenache, syrah, mourvèdre en sangiovese. Vanaf het begin biodynamisch, met advies van de bekende

specialist François Bouchet. Erg moderne installaties in een Feng Shui wijnkelder met vier verdiepingen wat toelaat om met zwaartekracht te werken. Eerste nogal beperkte oogst in 2002 met alleen La Serra, een merlot – petit verdot blend. In de kelder geholpen door oenoloog-consultant Andrea Paoletti. Werkt met natuurlijke gisten. Plande eerst vier cuvées, maar maakt nu één enkele, de caiarossa, een blend van negen druivensoorten. Pergolaia is de tweede wijn. Begin 2004 overgenomen door Eric Albada Jelgersma. Dominique Génot (°1981) is nu de wijnmaker, maar het domein blijft trouw aan de biodynamische principes. www.caiarossa.it

Chateau Caillou

Barsac, maar onder de AOC Sauternes. Grand Cru Classé. 16ha met 90% sémillon en 10% sauvignon, met 40 tot 60 jaar oude stokken. Ook een ha rood met 100% merlot. 20 à 25.000 flessen per jaar. Fermentatie 60% op inox, 40% op nieuw hout. Opvoeding 18 à 24 maanden op eik, 60% nieuwe. Al in de familie sinds 1909 maar in 1997 overgenomen door Marie-Josée Pierre. Henri Boyer als oenoloog. Sinds zijn klassering in 1855 praktisch onveranderd gebleven (ook het etiket). Erg pover terroir met veel zand. Wat onregelmatig en vaak onevenwichtig. Brengt af en toe ook speciale cuvées uit, maar zonder veel uitleg. Les érables de Caillou is de tweede wijn. www.chateaucaillou.com

Domaine Les Cailloux

Châteauneuf-du-Pape. André Brunel, °1948. 19ha, met 65% grenache, 20% mourvèdre, 10% syrah en 5% andere. 2ha wit met 10% bourboulenc, 20% clairette, 20% grenache en 50% roussanne. 80.000 flessen per jaar. Sinds 1972 ook syrah. Sinds 1989 ontsteeld hij, maar dit wordt gecompenseerd door de toevoeging van 20% mourvèdre. De wijn is een assemblage van druiven van vier verschillende regio's met elk hun eigen karakteristieken. Zeer elegante maar ook opulente wijnen met fruit en mineraliteit die uitstekend kunnen bewaren. De centenaire is een bijna legendarische topwijn gemaakt van 100jarige stokken op het plateau van de Mont-Redon. Hij wordt alleen in echt goede jaren gemaakt in een heel kleine oplage.

Cainho Grande

Portugal. zie Caíño Redondo

Caíño Longo of Gordo

Deze nogal ouderwetse rode druif komt vooral voor in de Ria's Baixas en de Ribeiro en een beetje in Portugal, in de regio van de Vinho Verde (als Cainho Bravo of Amaral). De lage opbrengst en goede zuurgraad maken hem geschikt voor het blenden met andere varianten en hij brengt structuur aan.

Caíño Redondo

Spaanse rode druif. Heeft een hele reeks synoniemen (Borraçal, Esfarrapa, Cainho Tinto, Cainho Grande, Olho de Sapo, Caíño Gordo). Deze zeldzaam wordende druif komt vooral voor in Galicisch Spanje (Ria's Baixas, Ribeiro) en Portugal (Monção). De druif brengt redelijk veel op en heeft vooral aroma's van rood fruit. Wordt meestal geblend met andere lokale druiven.

Calabrese

Italië. Zie Nero d'Avola. De Griekse afkomst van de druif is in deze naam duidelijker: ze verwijst naar het Griekse eiland Calauria.

Calatayud DO

Aragon. 11000 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: wit met viura en malvasia, aangevuld met garnacha en juan ibañez, rood met garnacha, carignan, tempranillo, syrah en monastrell. De naam Calatayud komt van Calat (kasteel of fort) van Ayub (Moorse koning). Het is de meest zuidelijke en westelijke wijnregio van Aragon, op de route van Aragon naar Madrid. De regio is vruchtbaar en de landbouwpercelen liggen er in de dalen van de Jalón en zijn zijrivieren, op een hoogte van 500 tot 700m boven de zeespiegel. Sommige wijngaarden liggen nog hoger, tot op 1000m. De wijngaarden zijn klein en omringd door fruitbomen en graanakkers. Voor de meeste boeren is de druif maar één van hun landbouwproducten wat de belangrijke rol van de coöperatieven in deze regio verklaart. Het klimaat is iets gematigder dan de andere Aragonese wijngedieden. De ondergrond bestaat uit kalksteen op mergel, met een bovenlaag van zand en leem in het noorden en van leisteen en gips in het zuiden. De hoofddruif van de regio is de garnacha die zowat 60% van de plaats in beslag neemt, met de tempranillo als tweede met zo'n 20%. Ondanks de slechte naam van de

garnacha waarmee op veel plaatsen, en vroeger ook hier, zware wijnen werden gemaakt met weinig bewaarpotentieel, brachten grote investeringen door de coöperatieven enorme verbeteringen met zich mee. In 1990 kreeg de regio hiervoor zijn DO. De jonge wijnbouwers van de coöperatieven blijven trouwens experimenteren met nieuwe druiven als de Syrah. De rode wijn van de calatayud is de meeste verfijnde van Aragon en is soepel, fris en fruitig. Het is geen bewaarwijn en er wordt zeer zelden eik gebruikt. Bij het aankopen is het nog steeds opletten geblazen want ook de oude ouderwetse zware garnacha wijnen bestaan nog. Het beetje witte is meestal nogal saai en gemaakt van viura en malvasia, aangevuld met een beetje garnacha en juan ibañez. Viura is hier de derde druif, met 16% van het landbouwareaal. De frisse en fruitige rosé kan soms nogal sterk zijn met hoge alcoholpercentages.

Caldaro DOC

Alto Adige. Rood. Gebruikte druiven: schiava, pinot nero en lagrein. De Duitse naam voor deze DOC is Kalterersee. Het is een goede, zachte, fruitige (kersen) en elegante rode wijn met een licht amandelbittertje in de afdronk, vooral op basis van schiava. Hij bestaat ook in classico en classico superiore met 1% meer alcohol. Drinken op 12-14°C. Ook gekend als Lago di Caldaro.

Domaine de Calet

Beauvoisin, Costières-de-Nîmes. Anna-Lena en Yvon Gentes uit Zweden. °1999. Geconsulteerd door David Morrison, een Australiër. 10 verschillende cuvées. Terroir met rolkeien. Heel sterke rosé, maar ook de Cuvée N°12 is volgens Decanter heel goed. In België verdeeld door Roels Wijnimport, in Nederland door GrapesUnlimited. www.domaine-de-calet.com

California

160.000 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: bijna onbeperkt. Dankzij de godsdienst sijpelde het wijnmaken in de 19de eeuw Californië binnen omdat de Spaanse katholieke priesters behoefte hadden aan miswijn. De goldrush en de immigratie deden de Californische wijnindustrie boomen en al snel bleek dat het klimaat en de omstandigheden ideaal waren voor het maken van wijn. Ondanks de zware klappen die de Drooglegging en de Grote Depressie toebrachten is de wijnindustrie in Californië vandaag terug

zeer belangrijk. Er worden meer dan 2 miljard flessen per jaar gemaakt, goed voor 90% van de Amerikaanse wijnindustrie. De diversiteit is enorm en door het gebrek aan European-style reglementering is het geëxperimenteer alomtegenwoordig en bestaan er de meest uiteenlopende stijlen. In de Central Valley is de oogst gigantisch door de combinatie van hoge temperaturen en irrigatie en bijna alle alledaagse drinkwijnen komen hier vandaan. De kustgebieden brengen de interessantere wijnen voort omdat het klimaat er wat getemperd wordt. Gebieden als Napa en Sonoma zijn zowel in rendement als in kwaliteit evenknieën van de grote Europese wijnregio's. Een ruwe verdeling van Californië onderscheid drie grote regio's: de kustgebieden, Central Valley en de bergen van Nevada. Central Valley is de plaats voor massaproductie (85% van alle Californische wijn). De kustgebieden (Napa, Sonoma etc) hebben de perfecte condities voor kwaliteitswijn en de beste producenten. De Sierra Nevada Foothills zijn het gebied voor individualisten alhoewel zelfs de grote namen er wijngaarden hebben. Californische wijn is, op uitzonderingen na, gemaakt om snel te drinken, net als overal in de Nieuwe Wereld, en niet noodzakelijk bij eten. Een maximum leeftijd van twee jaar na de oogst voor wit, drie à vijf jaar na de oogst voor rood wordt aanzien als normaal. Er worden bewaarwijnen gemaakt maar deze waren eerder de uitzondering dan de regel en ze komen maar moeizaam op de Europese markt.

Wijnen van één enkel druivenras zijn het populairst, maar ook de Amerikanen zijn er achter gekomen dat blends of mengelingen het interessantst zijn. In Californië worden deze Meritage wijnen genoemd en ze zijn meestal goed gemaakt en het proeven waard. De twee populairste druiven zijn chardonnay en zinfandel. Californische chardonnay is vaak subtiel en uitstekend, perfect in staat om te concurreren met chardonnay's uit andere streken, inclusief de Bourgogne; waar men opbrengstbeperking, strenge snoei en geduld in de kelder opbracht maakt men wijnen met mooi evenwicht en typische aroma's van tropisch fruit, mango, passievrucht en verse ananas. Zinfandel wordt gebruikt voor witte, licht rosé gekleurde blush wijnen die de Europese smaak niet liggen, maar de druif is perfect voor dit klimaat en men maakt er ook een stevige rode wijn mee die zeer typisch is. Hij leunt dicht aan tegen Siciliaanse wijnen die van primitivo gemaakt zijn maar toch is hij ook weer helemaal anders. Het is een wijn voor bij stevige gerechten, zelfs voor bij chocolade, en hij heeft typische aroma's van aardbeien, bramen, zwarte bessen, rode neuzen, leder, bloemen, drop, chocolade, kruidnagel, laurier, tijm en pepers. Het is een wijn die topzwaar kan zijn maar die de sterkste gerechten aankan.

Sauvignon Blanc bestaat er van fris en vrolijk tot houtgerijpt (Fumé Blanc). Ook de Cabernet Sauvignon heeft hier grote successen gekend maar is nu een beetje op de terugweg ten voordele van de blends. Pinot Noir (al 9700ha in 2006), Syrah en Merlot zijn de rijzende sterren van Californië.

Door het klimaat zijn de jaren bijna allemaal even goed (de laatste vijftien jaar waren alleen 93 en 89 ietsje minder). Californische wijnen zijn gemaakt om onmiddellijk drinkbaar te zijn, maar blijven toch gemiddeld drie à vier jaar goed. De beste cabernets, zinfandels en syrahs halen moeiteloos de twintig jaar. Voor pinot noir en chardonnay liggen de zaken iets moeilijker en is tien jaar eerder een goed gemiddelde.

California Wijnjaren

1997: een heet jaar met een lang seizoen, zeer rijpe druiven; rijke wijnen en soms de echte Californische blockbusters; 1998: frisser en natter dan anders (El Niño). Vaak minder rijpe cabernet sauvignon, maar erg goed in chardonnay en pinot noir. Strenge cabernet wijnen. 1999: eerder fris, maar niet zo erg als 1998. Aromatischer dan 98 en frisser dan 97. Vaak stevige tannines. Bewaarwijnen. 2000: veel regen met af en toe hete dagen; vooral de pinot noir en de chardonnay scoren goed, maar er zijn ook heel wat erg mooie cabernet sauvignon te vinden. 2001: evenwichtiger dan de laatste drie met een mooie september en oktober; kleine hoeveelheden, grote kwaliteit. Wijnen met diepgang en harmonie. 2002: fris en zeer onregelmatig, maar met zeer hete pieken; exuberante wijnen maar niet altijd even elegant. 2003: dankzij het mooie naseizoen werd een jaar dat pieken en dalen kende mooi afgesloten; waarschijnlijk goed. 2004: heel rijpe druiven en hoge alcoholniveau's. 2005: elegant en waarschijnlijk bewaarwijnen.

Château Calissanne

Lancon de Provence, Coteaux D'Aix-en-Provence. Jean Bonnet, afkomstig uit de Loire. 1000ha groot domein met 103ha wijngaard en 50ha olijfbomen. Jaarproductie van ongeveer 500.000 flessen. 25 verschillende percelen, zowel op de heuvelflanken als in de vallei, verdeeld over de klassieke druivenrassen. 50 hl/ha. Meest zuidelijke van de appellation. In 2001 aangekocht door Philippe Kessler (nog steeds met Jean Bonnet als directeur), die er stevig in investeerde, ondermeer in de koeling. Breed

gamma in wit (10%), rosé (40%) en rood (50%). De toppers zitten onder de Clos Victoire naam. www.calissanne.fr

Château La Calisse

Pontevès, Coteaux Varois. In 1991 door Patricio Ortelli van de vergetelheid gered. 3,5ha wit met rolle, grenache blanc en clairette, 5,75ha rood met syrah, grenache en cabernet sauvignon. Klei en kalk. Bio sinds 1996. Wijngaarden op 380m hoogte, gericht op het noorden en het zuiden, op terrassen. Rendementsbeperving, maximum 35 hl/ha. Er wordt met de hand geogst. Evenwichtige wijnen met bewaarpotentieel voor de roden (10 jaar). Negen cuvées, met drie van elke kleur. www.chateau-la-calisse.fr

Caliterra

Colchagua Vally, Valle Central, Chili. Het merk ontstond in 1989 toen Eduardo Chadwick (Errazuriz) samen met de Californiër Huneus (Franciscan) het oprichtten. Chadwick werd in 1991 alleen eigenaar maar sloot in 1996 een akkoord met Robert Mondavi waardoor Mondavi de helft van de aandelen in handen kreeg. Door een (grotendeels door Mondavi gefinancierde) high-tech benadering wou men fruitige, moderne wijnen maken, ideaal voor internationale markten als de VS en de UK. Begin 2004 namen de Chileenen het deel van Mondavi over, en vandaag is het domein volledig in Chileense handen. 1030ha groot domein in Colchagua Valley, met ongeveer 242ha aanplant (er wordt nog continu bijgeplant). De oudste stokken dateren uit 1997. Merlot, cabernet sauvignon, carmenère, shiraz zijn de hoofddruiven, sangiovese en malbec zijn de relatieve nieuwkomers. Wijngaarden met voornamelijk klei en leem, maar met nogal wat verschillen in ondergrond. Druppelirrigatie. De laatst aangeplante 32ha kwamen terecht op de heuvelflanken, moeilijker te bewerken maar met wat meer potentieel. Voor sauvignon blanc en chardonnay komen de druiven van heuvelflanken in de Curico Vallei. De beste chardonnay komt van een wijngaard in het koelere Casablanca Valley, waarmee men de Tribute Cuvée maakt. Sergio Cuadra (ex-Concha y Toro) is momenteel de wijnmaker. Hij werd opgeleid in Talta, maar deed ervaring op bij Jacques Lurton en bij Fetzer Vineyards (California). Hypermoderne installaties. Expressieve, easy going wijnen, sterk exportgericht. In België verdeeld door Great Grapes.

Callet

Deze Spaanse rode druif komt alleen voor op het eiland Mallorca en werd jarenlang alleen gebruikt voor het maken van jong te drinken toeristenwijn. Jonge wijnboeren gebruiken vandaag echter ook de opbrengst van 80 jaar oude wijnstokken om ze te blenden met klassiekers als cabernet of tempranillo en maken hiermee karaktervolle wijnen.

Château Calon-Ségur

St Estèphe. 3ème Cru Classé. Noordelijkste cru van de Médoc. Stevige bewaarwijn. Duidelijke kwaliteitsdip in de jaren 80. Marquis de Ségur is de tweede wijn. Sinds 1995 olv Denise Capbern Gasqueton en terug in volle vorm, zeker vanaf 2000, wanneer de vooruitgang ronduit spectaculair begon te worden.

Domaine Calot

Villié-Morgon, Beaujolais. 11,5ha, waarvan 10,5 in de AOC Morgon. 60.000 flessen per jaar. François en Jean Calot, twee broers. Gesticht in de jaren dertig. De percelen liggen verspreid over zes verschillende climats in het gehucht Corcelette en in Douby. Jean is de vinificateur, François beheert de wijngaarden. Belangrijk producent van stekken en aanplantmateriaal. www.domaine-calot.com

Domaine Calvet-Thunevin

Maury, Roussillon. 57ha rood (60% grenache, 30% syrah, 10% carignan), 3ha wit. Joint venture uit 2001 tussen teler Jean-Roger Calvet en négociant-garagiste Jean-Luc Thunevin van Ch. Valandraud in de St-Emilion. De nieuwe high-tech kelders zouden in 2007 moeten klaar zijn. Gemiddeld 45 jaar oude stokken op een ondergrond van vooral leisteen (70%) en klei met kalk. De aanplant is evenwichtig verdeeld over grenache en carignan. Erg beperkte rendementen ondermeer dankzij groene oogst en snoei. Rijke wijnen die het hout niet schuwden.

Camaralet

Oud Frans druivenras, gebruikt in Jurançon blends.

Cambas Oenopiitiki

Mantinia, Peleponnesos en Kantza, Attica. °1882 in Kantza door de visionaire Griekse wijnmaker Andreas Cambas, maar Andreas was al in 1869 begonnen met het maken van wijn en ouzo. In het begin van de 20e eeuw één van de eerste Grieken die zijn wijnen bottelde. In 1907 bouwde hij de eerste ondergrondse kelders van Attica. Ook de eerste die het potentieel van Mantinia en van Mantinia's druif, de Moschofilero, herkende, en kocht daarom overal de best gelegen wijngaarden op waar de druif het vroegst tot rijping kwam. In 1927 trok hij een uiterst modern (voor die tijd) wijnbedrijf op, tussen Tripoli en Pyrgos. Sinds 1992 eigendom van Boutaris. Goed voor een jaarlijkse productie van 4 miljoen flessen. Installaties in Kantza en Mantinia. Mihailis Kartsonakis is hoofd-wijnmaker. Vooral hun witte Mantinia is aardig.

Château Cambon La Pélouse

Macau. Haut-Médoc. Cru Bourgeois Supérieur. 58 ha, waarvan 35 voor Cambon La Pelouse en 25 voor Ch. Trois Moulins dat ernaast ligt, volledig heraanplant rond 1975. Ligt tussen Giscours en Cantemerle. Annick en Jean-Pierre Marie sinds 1996. Frisse, typische Médoc uit het zuidelijke gedeelte. Kelderinstallatie vernieuwd in 1997. 1998 was een zeer goed jaar, net als 1999. 58 ha. Hangt af van het kasteel Beychevelle in de St-Julien. 350.000 flessen. 50% merlot, 35% cabernet sauvignon, 15% cabernet franc. Hulp van Gabriel Vialard, ex Smith Haut-Lafitte. 12 maanden op eik, waarvan 40% nieuwe. Moderne goed gemaakte wijn met mooi hout, terwijl zijn florale en fruittoetsen bijna aan een Margaux doen denken.

Château de Camensac

Haut-Médoc. 5ème Cru Classé. 75ha in St-Laurent. De familie Forner nam dit kasteel in 1965 over toen het in zeer slechte staat was. Vandaag word er een aangename en eerlijke wijn gemaakt, fijn en evenwichtig maar nooit groots, maar altijd aan aangename prijzen. Tot 2005 geconsulteerd door Michel Rolland. Vanaf 2006 in handen van de familie Merlaut. Bij de poging tot herclassificatie van de Revue de Vin de France in 2005 moest hij volgens de redactie gedegradeerd worden en verdwijnen uit de klassificatie. 75 ha 60% cabernet sauvignon, 40% merlot, 10.000 stokken/ha. 40 à 45 hl/ha. Gelegen op een croupe met een dunne kiezellaag. 35 à 70% nieuwe

eik, 17 à 20 maanden verblijf op eik. Le Closerie de Camensac is de tweede wijn.

Domaine Camin Larredya

Jurançon, Sud-Ouest. Klein familiaal domein dat in 1970 terug begon met de wijnbouw (daarvoor aardbeien). Toen Jean in 1983 verdween werd de aardbeiteelt opgegeven en zijn echtgenote Jany begon met 4ha wijngaard zelf wijn te maken. In 1988 kwam de 20jarige Jean-Marc Grussaute hun zoon ter hulp na studies viticultuur. Hij trok zich terug uit de coöperatieve en begon zelf te bottelen. 9ha wijngaard in het gehucht La Chapelle de Rousse. Bezig met de omvorming naar biodynamische wijnbouw. 9,5ha met 70% petit manseng, 25% gros manseng en 5% courbu. Wijngaarden op terrassen of op de top, tussen de 290 en 330 m hoog. Uitstekende reputatie. Elegante fijne wijnen, zelfs de moelleux. www.caminlarredya.fr

Campidano di Terralba DOC

Sardegna. Sinds 1975. 105 ha. Rood, met bovale di spagna of bovale sardo, met eventueel pascalle di cagliari of greco of monica ter aanvulling. Dorpen in Cagliari en Oristano. Ook bekend als Rosso di Terralba en gebaseerd op de bovale druif die van Spaanse afkomst zou zijn (de alicante, zelf ook een garnacha variant). Ooit was het een zware alcoholische mengwijn in de Spaanse traditie, maar vandaag zijn de meest op fles gebottelde merken fijner en minder agressief. De wijngaarden situeren zich in de provincies Cagliari en Oristano. Droge en volle wijn met intense aroma's. Vijf maand eik is verplicht. Vooral bij pasta.

Campo de Borja DO

Aragon. 10000 ha. Wit, rosé en rood. Deze regio ligt in het uiterste noorden van Aragon en grenst aan de Rioja Baja en Navarra. Hier werd tot in de jaren 80 door een tiental producenten anonieme bulkwijn gemaakt. Investerings en apparatuur en nieuwe aanplantingen met tempranillo en cabernet sauvignon openden toen nieuwe paden en de rode wijnen van deze regio worden steeds interessanter. Sinds 1980 is de regio erkend als DO. De wijngaarden liggen hier op plateaus en lage heuvels met een ondergrond van kalksteen met oerrotsen voor een goede drainage en een bovenlaag van alluviaal zand. De meeste liggen op een hoogte van ongeveer 300m, maar die aan de voet van de Moncayo liggen op 600m. De

regio kent een zuiver continentaal klimaat met zeer warme, droge zomers en strenge, winderige winters. In de winter zorgt vooral de mist voor voldoende vocht. De betere wijngaarden liggen het hoogst waar ze het zekers zijn van voldoende neerslag. De hoofddruif van de regio blijft nog steeds de garnacha die perfect werstaat aan de klimatologische omstandigheden op de plateaus maar die onpretentieuze simpele rode wijnen voortbrengt die weliswaar goedkoop zijn, maar ook slecht bewaren en weinig geschikt voor vatrijping. Door de komst van de tempranillo (ook cencibel genoemd) en de cabernet sauvignon ontstaan interessantere wijnen door de vermenging met garnacha. De regio is nog steeds in volle ontwikkeling maar hier vallen zowel koopjes als mis-koopjes te doen. Ook sommige pure garnacha-wijnen zijn best wel lekker maar het zijn flessen om te kopen en dan snel leeg te drinken. Zoals voor de andere regio's bestaat er een klassificatie naar leeftijd die echter alleen slaat op de mengwijnen. Tinto Joven is jong te drinken maar fruitig en stevig (drinken op 12-14°C). De Tinto Crianza zag zes maanden vat en anderhalf jaar fles. Hij is fruitig, stevig en alcoholrijk en mag iets minder fris gedronken worden (14°C). De Tinto Reserva zag één jaar vat en één jaar fles. Hij is zeer rond maar soms te alcoholrijk. De Gran Reserva zag twee jaar vat en drie jaar fles. De laatste twee moeten gedronken worden op kamertemperatuur (16-18°C). Er bestaat ook wat wit van viura die fris, kruidig en simpel is en koud moet gedronken worden (ongeveer 8°C). De rosé word gemaakt van garnacha. Hij is jong te drinken, vaak stevig maar ook fruitig en fris. Er bestaat ook een zware lompe likeurwijn van moscatel, garnacha en mazuela die ijskoud gedronken moet worden.

Canada

De 9000 ha wijngaard in Canada brengen voor meer dan 50% witte wijn voort, maar de rode is in opmars, opmerkelijk genoeg om gezondheidsredenen (de Franse Paradox). De betere Canadese wijnen zijn herkenbaar aan hun VQA (Vintners Quality Alliance) kwaliteitszegel (dit geldt wel alleen voor de twee belangrijkste gebieden, Ontario en British Columbia). De meest algemene appellatie is de provinciale ("British Columbia" of "Ontario"). De wijn moet dan in die provincie gemaakt zijn en minstens 75% van het genoemde druivenras bevatten. Veel specifieker is de geografische appellatie die verwijst naar een welafgebakende wijngaard, waar 85% het minimum is. Wanneer het jaar wordt vermeld moet 95% van de druiven ook echt uit dat jaar komen. Mengwijnen bevatten altijd minimaal 10% van de tweede naam. Gewone VQA wijnen

krijgen een zwart label, de beste een gouden. Er zijn drie soorten wijnmakers: de grote majors, de landgoed-wijnmakerijen en de kleine boeren. Omwille van het koelere klimaat zijn er hier wel degelijk grote verschillen tussen de jaargangen. De omstandigheden zijn vooral in de winter en de lente zeer zwaar.

Canaiolo

Druif uit Toscane die deel uitmaakt (ong 10%) van de klassieke chianti blend, maar die ooit belangrijker was dan sangiovese. Sterk achteruitgaand in aanplant. Moeilijke druif. Enkele vino da tavola's gebruiken hem ook in sangiovese blends.

Bodega Humberto Canale

General Roca, Rio Negro, Patagonië. °1913 door de ingenieur Humberto Canale. Huidige drijvende kracht is Guillermo Barzi Canale (vierde generatie). Modern domein met goed en modern uitgeruste kelders na serieuze investeringen. Productie van 1,2 miljoen flessen. Het domein exporteert sinds midden jaren 90 en de export is nu goed voor een derde van zijn productie. 500ha, waarvan 145ha voor de productie van hun kwaliteitswijnen. Horacio Bibliani is de hoofd-oenoloog. Raul de la Mota en Hans Vinding-Diers zijn er actief als consultant. Erg goede resultaten met merlot en pinot noir. In België verdeeld door Ad Bidendum. Geproefd.

Domaine Clos Canarelli

Figari, Corsica. Yves Canarelli. 18ha rood met 43% niellucciu, 39% sciaccarellu, 10% syrah en 8% grenache. 4ha met 100% vermentino. 100.000 flessen per jaar. Biodynamisch. Zeer precieze gepassioneerde wijnbouwer. Tegelijk ook en gedreven ampelograaf die oude en vergeten Corsicaanse rassen als de minestillou heraanplant. Was één van de eerste om met zijn witte wijnen terug op hout te vinifieren. Een mooie fruitige witte en sinds kort ook een zoete die erg geslaagd is. Actief als consultant en vinifieerde tot zeer onlangs nog altijd in andermans installaties tot de zijne klaar zouden zijn. Complexe en eigenzinnige wijnen. Sterke witte bianco gentile.

Candia dei Colli Apuani DOC

Toscane. 19ha. Wit, met vermentino (70-80%), albarola (10-20%), malvasia (niet verplicht en maximaal 5%). Een twintigtal producenten maken in de Apuani heuvels op het grondgebied van Massa en Carrara deze strogele, droge en karakteristieke witte wijn met een bittertje in de afdronk. De wijngaarden hebben een ondergrond die klei en zand of klei en kalk bevat. De laagst gelegen gronden mogen niet gebruikt worden.

Domaine Canet-Valette

Saint-Chinian. 18ha op klei en zandsteenhoudende hellingen. 25% elk grenache, mourvèdre, syrah en carignan. In 1990 uit de lokale coöperatieve getreden. Begon zelf te bottelen in 1992. Bouwde een kelder in 1998 die met zwaartekracht werkt. Marc Valette sinds eind jaren 80. Voor 1997 soms overdreven extractie, nu wat eleganter en meer in balans. Une et Mille Nuits (met de vijf druivenrassen) is erg ok, maar de grote vin de garde is de Vin Maghani (oude grenache, syrah, mourvèdre). N°14 in de rangschikking van het Revue de Vin de France. Biodynamisch. Lange schilweking (soms tot 3 maanden) en twee à drie jaar verblijf in 500-l vaten.

Le Caniette

Ripatransone, Marche. 5ha. Raffaello en zonen Giovanni en Luigi Vagnoni. Actief in de DOC's Rosso Piceno (hier heel gespecialiseerd in), Falerio en Offida. De Nero di Vite, een riserva en hun topper, wordt alleen in heel goede jaren gemaakt. Heel eigen, nogal rustieke stijl. www.lecaniette.it

Cannonau

Deze druif uit Sardinië is in feite zeer nauwe familie van de grenache en levert vaak gelijkaardige, lichte wijnen op. De lokale Cannonau di Sardegna kan echter ook komen van druivelaars met lage opbrengst die volgens het klassieke albarello snoeisysteem geteeld worden en brengt dan een strenge, donkere en tanninerijke wijn voort met een zeer karakteristieke en kruidige smaak.

Cannonau di Sardegna DOC

Sardinië. Sinds 1972. 1600 ha. Rood. Gebruikte druiven: cannonau, met maximaal 10% bovale, carignano, pascale di cagliari, monica of vernaccia.

Dit is één van de stevigere rode wijnen van Sardinië. De cannonau-druif is een variant van de garnacha of grenache, die door de Spanjaarden werd geïmporteerd. De wijngaarden liggen verspreid over het hele eiland, met een concentratie in het ZO. Door het albarello-snoeisysteem is de opbrengst per druivelaar erg beperkt wat de wijn stevig en opmerkelijk maakt, maar meer en meer wijnboeren beginnen "en espalier" te snoeien en die hogere opbrengsten leveren eenvoudigere maar ook gemakkelijkere wijnen op. Soms staat de naam van de gemeenschap (Oliena, Nepenti di Oliena, Capo Ferrato, Jerzu) als een soort sub-appellation op de fles. Een echte goede cannonau is een belevenis vanwege de zeer karakteristieke smaak. Hij bevat minimaal 13,5% alcohol en heeft altijd minimaal zeven maanden houtrijping achter de rug. Ook in Riserva (twee jaar rijping) en Liquoroso (18% en met toegevoegde alcohol). Er zijn een 800-tal producenten.

Château Canon

Saint-Emilion. John Kolasa. 21,5 ha met 75% merlot en 25% cabernet franc. 70.000 flessen. Voegde onlangs nog een mooi stuk grond toe (het voormalige Chateau Curé-Bon-la-Madeleine) wat al merkbaar is aan de kwaliteit. Veel werk in de wijngaard de laatste jaren. Kende een ernstige crisis tijdens de jaren 90 door een probleem met vervuiling in de kelders. Sinds 2000 terug in topvorm. Klassiek en elegant.

Château Canon De Brem

Fronsac, Bordeaux. 20ha. Sinds 2001 in handen van Jean Halley, daarvoor een eigendom van de J-P Moeux familie. Nieuw team met ondermeer Jean-Claude Berrouet. Stevige investeringen.

Canon-Fronsac AOC

Bordeaux. 300ha. Deze AOC is één van de appellations van de Libourne en wordt dus gedomineerd door de merlot. Ze ligt naast de Pomerol en brengt mooie, vaak tanninerijke wijn voort. Alleen de wijngaarden op vrij steile maar niet erg hoge (75m) hellingen in de dorpen Fronsac en Saint-Michel-de-Fronsac hebben recht op de Canon-Fronsac naam, alle andere zijn gewone Fronsac. Ze liggen op kalkhoudende kleigronden (meer kalk dan de gewone Fronsac). Het is steeds één van de mindere appellations van de Bordeaux geweest, maar er is vooruitgang. Ze kunnen goed rijpen en

hebben een intense smaak, die vroeger pas na een jaar of tien heerlijk verzachtte. Soms evenaren ze Pomerol maar meestal blijven ze ver uit de buurt. Dit neemt echter niet weg dat ze vaak waar voor hun geld zijn. Vroeger waren ze erg tanninerijk, vandaag zijn ze vaak verfijnder en vroeger drinkbaar. Aroma's van rijpe kersen, vanille, toast, leer, geroosterde amandelen of hazelnoten, humus, irissen, viooltjes en soms iets rokerigs zijn typisch. Drinken op 16°C. Eén van de ideale combinaties is ganzenborst.

Canon-Fronsac jaren

2001 was het jaar van het fruit met erg aangename drinkwijnen; 2002: geen goed bewaarjaar maar over het algemeen fruitig en aangenaam. Drinken binnen de vier jaar ; 2003: vet, fruitig en rijk, maar soms wat te strenge tannines; 2004: dun, onrijp, ondermaats; de uitzonderingen zijn snel drinkklare charmeurs; 2005: rijk, fris en fruitig, schitterend jaar; 2006: moeilijk jaar, onregelmatig maar de goede zijn fris en mineralig (lijkt op 2001). 2007 was een erg moeilijk jaar met vooral elegantie en fruit, maar geen diepgang. Snel te drinken.

Château Canon La Gaffelière

Saint-Emilion. Stephan von Neipperg, ook président van de Association de Grands Crus Classés de St-Emilion. Stéphane Derenoncourt als oenoloog-consulent. 19,5 ha met 55% merlot, 40% cabernet franc en 5% cabernet sauvignon. 65000 flessen. In de jaren vijftig absolute top, dan een serieuze dip tot von Neipperg ten tonele verscheen. Zéér geconcentreerde wijnen met veel cabernet franc die aan de voet van de heuvel vroeg rijpt.

Château Cantegril

Barsac. Denis Dubourdieu sinds 2001, daarvoor vader Pierre. 22ha met 75% sémillon, 20% sauvignon en 5% muscadelle. Kalkplateau van Haut-Barsac. Ooit een deel van Chateau Myrat, maar al sinds 1854 afgesplitst. In 1924 overgekocht door de L'Hermite-Mansencal familie, overgrootouders langs moeders kant van Denis. 80% sémillon, 20% sauvignon. Goede reputatie, maar wat minder complex dan de Doisy-Daëne. Ook 15ha rood met 60% cabernet en 40% merlot onder de AOC Graves.
www.denisdubourdieu.com

Château Cantemerle

Haut-Médoc. 5ème Cru Classé. Macau. 87ha. Philippe Dambrine. Nogal lichtig terroir. Jong aromatisch en licht, maar na enkele jaren wordt hij delicaat en geraffineerd.

Château Cantenac-Brown

Margaux AOC. 3ème Cru Classé. 42 ha. Eigendom van Axa sinds 1989 en onder nieuw beheer (Christian Seely) steeds beter wordend, voorheen te hard. In 2007 verkocht aan Simon Halabi, een in Engeland wonende Syrische investeerder. Château Canuet is de tweede wijn. Begin 19de eeuw gebouwd door John Lewis Brown, een Engelse schilder en zoon van een wijnhandelaar. Vormde vroeger samen met Boyd-Cantenac één kasteel. Goed terroir, onlangs gedraineerd. Volgens de Revue de Vin de France moet hij worden gedegradeerd naar 4ème Cru Classé in afwachting van beterschap na deze maatregelen.

Domaine Castagnier

Morey-Saint-Denis, Bourgogne. Jérôme Castagnier (°1976), trompettist bij de Garde Républicaine en sinds 2004 actief op het domein, dat in de jaren 70 nog als het domein Vadey door het leven ging. Na een opleiding in Beaune nam hij in 2006 het roer over van zijn vader, Guy, wanneer die zijn been breekt. 5,5ha. Mooie wijngaard met veel oude stokken (de jongste zijn 25 jaar oud) waaronder een hele reeks interessante grand cru's. De stokken onder de aoc Chambolle-Musigny dateren van 1934. Lutte intégrée. Elegante en delicate wijnen. Veelbelovend en nog steeds open voor particuliere en wat minder kapitaalkrachtige liefhebbers, een bewuste keuze. Voor de muziekliefhebber, Jérôme is de dirigent van de fanfare van Brochon-Fixin.

Az Agr Contucci

Montepulciano. De Contucci's maken al sinds de 15de eeuw deel uit van de geschiedenis van Firenze. Het Palazzo van de Contucci's is één van de mooiere gebouwen van Montepulciano (naast dat van Poliziano trouwens). In 1773 startte één van hun voorvaders met de productie van Vino Nobile de Montepulciano en de familie bleef sindsdien actief in de productie van wijn en olijfolie. 170ha grote azienda, met 21ha voor wijnbouw, waarvan

15 voor de *Vino Nobile*. Wijngaarden op hoogtes tussen de 280 en 450 m hoog, uitsluitend inheemse druiven, 3300 à 4000 stokken per ha, opgebonden volgens het Guyot systeem. Met de hand geoogst. Adamo Pallecchi is de kelderman. Ongeveer 100.000 flessen, de helft voor de export. Klassieke, hoogstaande *vino nobile*. www.contucci.it In België verdeeld door de Wijnmakelaarsunie.

Bodega Ca'n Vidalet

Pollença, Mallorca. 7,5 ha. Door de Hamburgse professor Thomas J.C.Matzen heraan geplant in 1996 en uitgerust met een moderne keldertechniek (temperatuurgestuurde fermentatietanks in inox). Alleen Franse druivenrassen werden aangeplant maar men denkt er over na op uit te breiden naar lokale soorten. De rode wijnen rijpen 8 maanden op eik uit Allier en Nevers. Zijn oenoloog Thomas Wambsganss, afkomstig uit de Pfalz, stapte onlangs over naar een ander domein.
<http://www.canvidalet.com/>

Capannelle

Gaiole in Chianti. Gesticht in 1974 door Raffaele Rossetti. Eerste botteling in 1975. James B. Sherwood, de eigenaar van de orient Express groep, kocht het domein van de kinderloze Raffaele en investeerde er miljoenen in. Massimo Arnoldi is de keldermeester. 18ha wijngaard, goed voor ongeveer 70.000 flessen per jaar. Hypermodern en uitgerust met alle moderne middelen. Maken gebruik van Franse eik, maar ook na botteling houden ze de wijn nog een tijd bij tot hij rijp is om op de markt te komen. Mooie chianti classico en twee buitenbeentjes: de Solare, een blend van 80% sangiovese en 20% malvasia nera, en de 50&50, een blend van 50% sangiovese en 50% merlot, deels aangeleverd door Avignonesi in de Montepulciano. www.capannelle.com

Cape Mentelle

Eén van de grootste producenten van Western Australia. Meerderheidsaandeel Moët & Chandon. Zustermaatschappij van het Nieuw-Zeelandse Cloudy Bay. Gesticht door David en Mark Hohnen in 1976, maar de oudste stokken dateren van begin jaren 70. In 1977 werden de kelders gebouwd. 180ha. David Hohnen was de man achter het succes van het bedrijf, sterk gericht op kwaliteit en zeer professioneel (studeerde

oenologie in Californië). De druiven worden hier machinaal geoogst omdat David een wijngaard altijd op zo kort mogelijke tijd wil oogsten om consistentie in de rijpheid te hebben. Het laat hem ook toe om 's nachts te oogsten bij lagere temperaturen. Creëerde in 1985 Cloudy Bay in Nieuw-Zeeland. David Hohnen ging met pensioen in 2003 en werd opgevolgd door Tony Jordan van Chandon Australia. Sinds einde 2005 is de jonge Robert Mann de Senior Winemaker. <http://www.capementelle.com.au/>

Cape Point Vineyards

Cape Point, Zuid-Afrika. Sybrand van der Spuy. °1996. Duncan Savage, sinds 2002 de wijnmaker, deed ervaring op in Frankrijk, Australië en Nieuw-Zeeland en is een verwoed surfer. Hij kreeg advies van Didier Daguenu. 32 ha op twee domeinen, Noordhoek en Scarborough, op een schiereiland dat tussen de Atlantische en de Stille Oceaan ligt en dus bijna steeds een zeebries krijgt en dus erg koel is. De witte druiven staan aangeplant op Noordhoek, waar de koelere op het zuiden gerichte hellingen ideaal zijn, de cabernet en de shiraz staat op de op het noorden gerichte warmere hellingen van Scarborough. www.cape-point.com In België verdeeld door Rouseu Kaapse Wijnen, in Nederland door Wijnkooperij De Lange.

Cape Riesling

Heeft niets te maken met echte riesling, verwijst eigenlijk naar een oud Frans ras, de crouchen blanc. Niet veel karakter, zeer droog, goedkoop en gemakkelijk. Ook bekend als Paarl Riesling, South African Riesling of Clare Riesling.

Chateau Capion

Gignac, ten noordwesten van Montpellier, Languedoc. Adrian en Birgit Buher, Zwitsers en de eigenaars van Saxenburg in Stellenbosch, kochten dit kasteel in 1996. Ze startten een heraanplantingsprogramma op en renoveerden de kelder en vandaag bezit het domein 50ha wijngaard op goed gelegen grond. De nabijheid van de river Cassac en de noordwest-orientatie beschermen de druiven tegen teveel hitte. Chardonnay, roussanne en viognier voor wit, grenache, syrah, mourvèdre, cinsault, cabernet sauvignon, cabernet franc en merlot voor rood. De meeste stokken werden tussen 1981 en 1983 aangeplant. Met de hand geplukt en

dubbel getrieerd. Frédéric Kast is de uit de Elzas afkomstige wijnmaker. Tot 2003 was de Zuid-Afrikaan Nico van der Merve consulterend oenoloog, daarna kwam Michel Tardieu als consultant. Hij bouwde ondermeer de redelijk ambitieuze C-reeks uit. www.chateaucapion.com In Nederland verkocht door Vinites in Haarlem.

Clos Capitoro

Porticcio, op maar een paar kilometer van Ajaccio op Corsica. Jacques Bianchetti, oenoloog, sinds 1975, maar al in de familie sinds 1856. Goede reputatie voor rood die kruidig en fris tegelijk is. 19ha, verspreid over drie percelen met 28ha sciaccarellu, 8ha grenache, 4ha niellucciu en 10ha vermentino. Gemiddeld 25 jaar oude stokken. Klei en kalk. Een echte sciaccarellu meester. Zeer eigenzinnig. www.clos-capitoro.com

Château Capitoul

Narbonne, Languedoc. 60ha. Terroir La Clape. Charles Mock uit de Elzas, maar al in de familie sinds de jaren 30 toen zijn grootvader wijn maakte in Algerije en dit landgoed kocht om wat te diversifiëren. Charles nam het domein over in 1983. Nieuwe, modern uitgeruste kelder in 2001. Sinds 2006 zwaait zoon Vincent (stages in de Pfalz) de scepter in de kelder. Veel stagiairs uit Geisenheim. Er wordt vaak 's nachts geogst om de aroma's beter te behouden. Onder de naam Lavandine vallen de eenvoudige basiswijn, de Rocaille reeks is al iets prestigieuzer. De Maelma is de grote wijn (twee jaar op vat). Goed gemaakte wijnen. www.chateau-capitoul.com

Teobaldo Cappellano

Serralunga, Piemonte. Familiedomein. Teobaldo en zoon Augusto weigeren pertinent om proefflessen te geven en willen in geen enkele gids staan. Heeft een hekel aan mensen die punten geven aan wijn en verafschuwd proevers die spugen. 4ha. 20.000 flessen per jaar. 2 barolo's, 2 barbera's en een dolcetto. De barolo's komen van de Gabutti wijngaard in Serralunga. Eén wordt gemaakt met 40jaar oude stokken op Amerikaanse stam (Pie Rupestris), de tweede met 20jaar oude stokken die hij importeerde uit Frankrijk en die op eigen stam staan, zoals de druivelaars uit de pre-phylloxera tijd (de Pie Franco). Geen vreemde gisten. 14 tot 21 dagen fermentatie op inox en beton, daarna gaan ze drie jaar of langer op botti. Geen filtering. Maakt ook Barolo Chinato, een soort genezende frank

die zijn grootvader voor het eerst maakte en die een mengeling is van Barolo, quinine en nog een hele resem ingrediënten. Legendarische figuur die in de regio zeer bewonderd wordt, maar die daarbuiten eigenlijk erg onbekend is. Moeilijk te vinden wijnen. Teobaldo is in 2009 op 66-jarige leeftijd overleden.

Arnaldo Caprai - Val di Maggio

Montefalco, Umbrië. Fam. Caprai. Papa Arnaldo, een zakenman uit de textielsector, kocht in 1971 het domein Val di Maggio met 5ha wijngaard. Raakte zo overtuigd van het potentieel van de sagrantino druif dat hij omliggende wijngaarden begon op te kopen. Zoon Marco Caprai leerde de stiel van papa en nam in 1988 de leiding over en begon vanaf 1991 stevige investeringen te doen in wijngaarden, nieuwe technologieën en wetenschappelijk onderzoek naar de sagrantino druif. Heeft een deel van zijn stokken zelfs uitgerust met micro-chips die de rijpheid van zijn planten, de droogte en andere factoren opvolgt. Gebruikt tegenwoordig een barcode op zijn silicoon-kurken die alle info over de wijn bevat. Landgoed van 150 ha, met 90ha in productie, goed voor 600.000 flessen waarvan 120.000 sagrantino. Eén van de eerste die een secco sagrantino maakten. Zijn raadgever is de toscaanse oenoloog Attilio Pagli. Specialist voor de appellatie en vooral de sagrantino druif. Wijkt af van de tanninerijke, rustieke stijl en maakt een sagrantino, 25 Anni, die in het begin overweldigend is en na enkele jaren verzacht en dan heel harmonieus wordt. Tweede wijn heet Collepiano, eveneens een zeer goede sagrantino.

Villa Caprareccia

Toscane. Familiedomein in de heuvels van Bibbona, niet ver van de zee. 23 ha, waarvan 10 met druiven. Ook olijven, kurk en boerderijtoerisme. In 1998 besloten ze ook zelf wijn te gaan maken (tot dan ging alles naar de coöperatieve). Raadgever Federico Staderini, gediplomeerd agronoom. Complete heraanplant met respect voor terroir, ligging, kloon etc en uitrusting van de kelders met modernere apparatuur.

Caprettone

zie Coda di Volpe

Capri DOC

Campania. 25 ha. Wit en rood, gebruikte druiven: Falanghina, Greco en Biancolella voor wit, Piediroso voor rood. Op de rotsachtige hellingen van Capri wordt al sinds de oudheid wijn gemaakt maar pas in 1977 kwam de erkenning als DOC. De Capri Bianco is excellent bij schaaldieren, de Rosso is een goede begeleider voor de rustieke Napolitaanse keuken. 90% van de productie is wit.

Capriano del Colle DOC

Lombardia. 24ha. Rood, met sangiovese (40-50%), marzemino (35-45%) en barbero (3-10%) voor rood, trebbiano voor wit. Kleine DOC in de heuvels rond Brescia en het dorp Capriano. Parelende en levendige rode wijn. Bija onvindbaar buiten de regio.

Château Carbonnieux

Antony Perrin. 45 ha rood met 60% cabernet sauvignon, 30% merlot, 7% cabernet franc, 2% petit verdot, 1% malbec; 45ha wit met 60% sauvignon blanc, 38% semillon, 2% muscadelle. 26 (wit) à 32 (rood) jaar oude stokken. Terroir met veel kiezel en een microclimaat dat zeer geschikt is voor wit. Eén van de beste witte van de Bordeaux. Altijd al populair maar niet altijd even goed als het terroir mogelijk maakt. De laatste jaren echter stapje per stapje verbeterd. Het kasteel kwam in 1956 in de handen van Marc Perrin en tijdens de jaren 60 werd de wijngaard volledig heraangeplant. De witten tonen zich meestal na vier, vijf jaar op hun hoogtepunt en zijn dan elegant en verfrissend met een stevige honingtoets. Ze worden met de hand geogst en erg modern gevinifieerd. Ze ondergaan een vatrijping van 8 à 9 maanden. Sinds een jaar of vijf ook meer inspanningen in rood (in hun jeugd wel nogal ondoordringbaar). Ze zijn ernstig en vaak zonder charme wanneer jong, maar ze verouderen goed en de productie is erg regelmatig. Ze ondergaan een gekoelde schilweking van 25 tot 30 dagen aan 28°C en liggen gewoonlijk een 18 maanden op 1/3 nieuwe eik.

Carcajolo

Oud bijna vergeten wit druivenras uit Corsica.

Carcavelos DO

Estremadura, Portugal. Rood. Gebruikte druiven: ramisco. Door de urbanisatie is de productie van deze wijn erg beperkt geworden, maar ooit was deze versterkte zoete witte dessertwijn wereldberoemd en peperduur. Hij geurt naar noten en is topaaskleurig. Wellington's officieren dronken hem tijdens de oorlog met Napoleon.

Château Cardaillan

Graves. Nancy de Bournazel (ook Château de Malle) en kinderen. 50ha, waarvan 23ha rood. Lang ondermaats geweest maar de laatste jaren sterk verbeterd. De witte onder de naam M de Malle blinkt uit door zijn goede prijs/kwaliteitsverhouding.

Cantina Cardeto

Orvieto, Umbria. °1949 als de Cooperativa Vitivinicola per la Zona di Orvieto tot voor kort gelegen in Orvieto Scalo. In 1990 begon de bouw van een nieuwe cantina in Cardeto, eveneens vlakbij Orvieto en in 2004 veranderde de naam in Cardeto. Moderniseerden ondertussen ook hun productie-apparaat en deden grote inspanningen in de wijngaarden. 1000 ha wijngaard, waarvan 160ha rood, met meer dan 350 leden. Jaarlijkse productie van 2,5 miljoen flessen. Maurilio Chioccia is de oenoloog en directeur, af en toe geholpen door de bekende consultant Ricardo Cotarella. Zeer constant met de witte Colbadia en de rode Nero della Greca als toppers. Samenwerking met de universiteiten van Milaan en Vierbo om nog interessantere wijnen te kunnen maken. www.cardeto.com In België verdeeld door Umbria in Geel.

Château Cardinal-Villemaurine

Saint-Emilion. Eigendom van Jean-François Carille. Oenoloog Bernard Germain. Sinds 2002 in herstructurering. Opvoeding in vaten van 400 liter in 12de eeuwse kelders met een gedurende 12 maanden constante temperatuur van 12°. Domein met potentieel.

Carema DOC

Piemonte. 38ha. Rood, met nebbiolo. Dankzij de speciale klimatologische omstandigheden langs de rivier Dora Baltea is dit de beste wijn van Noord

Piemonte en één van de fijnste Nebbiolo-wijnen van Italië. De wijngaarden liggen rond de stad Carema en de druif heet hier picutener, pugnet of spanna. Het klimaat is hier beduidend frisser dan in het zuidelijke deel van de provincie en dit maakt de nebbiolo eleganter en lichter. De wijngaarden liggen op terrassen in de vallei van de Aosta met een rotsachtige ondergrond met een dunne bovenlaag. Volgens de DOC moet hij vier jaar rijpen, waarvan twee op kleine eiken of hazelnoten vaten. Hij mag tot zes jaar na de oogst gedronken worden en is elegant en viooltjesachtig, geurend naar rozenwater, en zacht en fluweelachtig met veel body.

Carignan

Eén van de meest aangeplante druiven ter wereld is de Mediterrane carignan die vooral in Zuid-Frankrijk populair is om alcohol, kleur, tannines en zuren te geven aan grenache wijnen, maar die op zichzelf weinig finesse aanbrengt (de opbrengst per ha kan soms over de 200hl gaan). De druif is zeer robuust en uitermate geschikt om te overleven in een heet en winderig klimaat. In monocépage waren het vroeger nogal wrange wijnen wiens enige verdienste hun prijs was. De macération carbonique bracht daar wel verandering in zodat men vandaag meer en meer fruitige landwijnstokjes tegenkomt die vanwege het overaanbod aan carignan goed geprijsd zijn. In Spanje heet de druif cariñeno of mazuelo en wordt ze vooral gebruikt in blends, met uitzondering van steeds populairder en beter wordende Priorato wijnen. Oude wijnstokken uit de Nieuwe Wereld leveren vaak onverwacht mooie, dichte wijnen op. Dalende populariteit naarmate wijnbouwers meer naar kwaliteit dan kwantiteit neigen. Het aandeel carignan in een rode Languedoc is meestal recht evenredig met het gebrek aan finesse en kwaliteit ervan. Indien de wijn echter werd gemaakt met zeer oude stokken met lage opbrengsten en gevinifeerd met eigen gisten kunnen ze echt verrassen en grootse gastronomische wijnen opleveren. Typische aroma's : zwarte en rode vruchtjes, peper, kaneel, rubber, sandelhout.

Château Carignan

Carignan-de-Bordeaux. Philippe Pieraerts. Onder de AOC Premières Côtes de Bordeaux. 65 ha waarvan 65% merlot, 25% cabernet sauvignon en 10% cabernet franc. Eigendom van de Montesquieu familie. Een kudde van een dertigtal Limousin runderen zorgt er voor natuurlijke bemesting. Gestage vooruitgang. Alleen rood. Nieuwe eik. De prestige cuvée heet

Prima (12ha, 40 jaar oude stokken, 18 maanden nieuwe franse eik).
<http://www.chateau-carignan.com/>

Carignano del Sulcis DOC

Sardinië. Sinds 1977. 255 ha. Rood en rosé. Gebruikte druiven: carignano, met maximaal 15% Monica, Pascale of Alicante. Met deze druif van Spaanse afkomst wordt in de omgeving van Cagliari, in het zuidwestelijk deel van het eiland, een droge en zachte wijn gemaakt die uitstekend een maaltijd begeleidt. Hij is minimaal vijf maanden oud voor hij op de markt komt en een 11 maanden oude variant wordt Invecchiatio gedoopt. Er bestaat ook uitstekende Riserva. De rosato is eveneens zeer aangenaam. Gebruik van 85% carignan is verplicht.

Louis Carillon & fils

Puligny-Montrachet, Bourgogne. Al sinds 1632 wijnmakers. Jacques en François Carillon. De oudste, Jacques, arriveerde in 1980, de jongste, François, in 1988. Jacques beheert de kelder. 3,5ha pinot noir, 8,5ha chardonnay. 60.000 flessen per jaar. Eén van de beste adressen voor witte bourgogne. Zeer moeilijk vindbaar. Voorlopig nog steeds geen bio, wel al lutte intégrée, omdat de broers toch wel wat schrik hebben van verandering (en ze nu al tot de top behoren...). Wel geen kunstmest en geen herbicides. Zeer hygiënisch en zuiver in de kelders. Geen schrik van sulfiet (heeft liever reductieve dan oxydatieve wijnen). Vaak gesloten en streng in hun jeugd maar ze zijn gemaakt om oud te worden. www.louis-carillon.com Zie de website voor de verkrijgbaarheid in Nederland en België.

Cariñena DO

Aragon. 21600 ha. Wit, rood en rosé. Gebruikte druiven: wit met macabeo, garnacha blanca, parellado, moscatel en viura, rood en rosé met garnacha, tempranillo, cabernet sauvignon, mazuelo en monastrell. Om de zaak een beetje ingewikkeld te maken is de Cariñena niet alleen de naam van een regio maar ook van een druif, de cariñena, die hier om verwarring te vermijden mazuelo of mazuela word genoemd, maar die in Frankrijk bekend staat als de carignan. Vroeger was dit een regio waar zware en logge garnacha wijnen werden gemaakt, bijna zwart van kleur, zeer sterk (tot 17% alcohol) en gemaakt van laatgeplukte druiven: vaak werd hij

alleen gebruikt voor het aanlengen van lichtere wijnen. Hij bestaat nog steeds maar wordt geëxporteerd in bulk. Zoals in zoveel andere Spaanse regio's heeft ook hier de vernieuwing een interessante reeks nieuwe wijnen geschapen. De regio werd al in 1960 erkend als DO. De wijngaarden van de Cariñena liggen op vlakten en hellingen voor de noordelijke uitlopers van de Sierra de Algairèn bergketen. Op de vlakte bestaat de bodem hoofdzakelijk uit ijzerhoudend zand met rotsen, op de hellingen zit er ook kalksteen in de rotsachtige bodem. Op de hellingen is het ook koeler en vochtiger, wat niet nodig is voor de garnacha die het continentale klimaat wel ligt (hete, droge zomers), maar wel voor de cabernet sauvignon. De hoofd druif van de regio is nog altijd de garnacha die bijna 50% van de wijngaarden inneemt. Erg belangrijk is echter de mazuelo of mazuela die bijna 20% van de aanplant beslaat. Vooral het zuur en de tannines van deze druif zijn bij uitstek geschikt om er garnacha wijnen mee op te krikken. Andere officieel erkende mengdruiven zijn de tempranillo en de cabernet sauvignon, deze laatste omwille van het klimaat in kleine hoeveelheden. De meeste op fles getrokken rode wijnen van de Cariñena zijn vandaag gemaakt met combinaties van deze vier druiven en ze zijn soepel en fruitig. Enkele wijnbouwers wagen zich ook aan op vat gerijpte flessen. Ze blijven pittig en erg karakteristiek omwille van de hoge temperaturen, maar ze zijn vandaag drinkbaar geworden. Er bestaan redelijk goede reserva's, gemaakt met vooral tempranillo. De witte en rosé wijnen van de regio zijn aangenaam en fris indien ze op moderne wijze gemaakt zijn, anders zijn ze lomp, zwaar en ouderwets. De witte is gemaakt van cariñena de macabeo of garnacha blanca, terwijl er ook enige aandacht bestaat voor de parellada die sinds 1990 toegelaten is voor de DO. Er bestaat ook frisse maar nogal alledaagse viura. Er bestaat nog wat oude, zoete 'rancio' wijn, die varieert van ondrinkbaar tot redelijk goed.

Carmenère

Alle Nieuwe Wereld landen zoeken naar een druif die hun land kan doen opvallen in de grote wereld-wijnzee. In Chili werd dit de carmenère druif, van oorsprong Bordelees is, maar daar uitgeroeid door de phylloxera of druifluis. In Chili bleek de ziekte niet voor te komen en overleefden de originele carmenère stokken (lang verkeerdelijk aangezien voor merlot). In feite is de druif een ziektegevoeliger familielid van de cabernet franc met een lange rijptijd en late oogst die een ronde, zachte wijn oplevert. Van sommige Italiaanse cabernet franc stokken wordt vandaag gedacht dat het

eigenlijk over carmenère gaat. Typische aroma's: rode en zwarte vruchtjes, pruimen, kruiden, gegrild vlees, sojasaus, selderie en koffie.

Château Les Carmes Haut-Brion

Pessac-Léognan. 5 ha. Didier Furt. Geen cru classé omdat de 19de eeuwse eigenaar schrik had van de fiscus. Op dezelfde hoogte als de burens (de Haut-Brion kastelen). Opmerkelijke regelmaat. Helaas beperkte productie.

Carmignano DOCG

Toscane. 112ha. Rood. Gebruikte druiven: sangiovese, canaiolo nero, cabernet sauvignon, cabernet franc, trebbiano, malvasia. Deze regio leverde vroeger gewoon één van de topchianti's, maar is sinds 1975 erkend als een aparte DOC en sinds 1990 als een DOCG. Hij is gemaakt van 45 tot 70% sangiovese, 10-20% canaiolo nero, 6 tot 15% cabernet sauvignon, 6 tot 15% cabernet franc en bevat maximum 10% witte druiven, ondermeer trebbiano, canaiolo bianco en malvasia. De wijngaarden kennen een vrij lage opbrengst. Hun ondergrond bestaat uit rotsachtige klei en zandgrond. Over het algemeen is het een subtiele, verleidelijk en intense wijn met een aroma van bosviooltjes. Hij mag pas na twee jaar op de markt (de riserva na drie jaar) en het is een zeer lang houdbare wijn. Gezien als elegant en deftig. Momenteel bestaan er maar een kleine twintig producenten.

Carnelian

VS. Kruising uit begin jaren 70 tussen grenache en een kruising uit 1936 tussen carignan en cabernet sauvignon. Beperkte aanplant maar grote opbrengst. Meestal gebruikt in California blends.

Carnuntum

Niederösterreich. 890 ha. Wit met grüner veltliner, wälsch riesling, weissburgunder en chardonnay, rood met zweigelt en st laurent. De wijngaarden van Carnuntum liggen ten oosten van Wenen en zijn opvallend omdat ze het gemischter satz systeem toepassen, waarbij verschillende druivenrassen door elkaar in één wijngaard staan. De bodem bestaat hier grotendeels uit klei, zand, grind en kalk. De Donau en de Neusiedler See hebben een positieve invloed op het klimaat. De gemeentes Göttlesbrunn, Höflein en Prellenkirchen zijn de belangrijkste. Er wordt leuke witte wijn

gemaakt met de klassieke soorten, maar de rode zijn het lekkerst en vooral zweigelt is hier erg charmant en zacht.

Az Agr Ca'Ronesca

Dolegna del Collio, Friuli. °1972. Installaties uit 1987. 100ha rond Lonzano en Ippolis, op 25 jaar bijeengepuzzeld in een na WOII door de wijnbouw verlaten regio. 52ha is momenteel aangeplant met wijnstokken, de rest is bebost, deels ter bescherming van het eco-systeem van de wijngaarden. De jonge en dynamische manager Paolo Bianchi is hier goed bezig en het domein maakt betere en betere (vooral witte) wijnen. www.caronesca.it

Château Caronnes Ste Gemmes

Gelegen in de gemeente St Laurent. Een Cru Bourgeois van hoog niveau met een constante kwaliteit en een klassieke Haut-Médoc. 40 ha. Vignobles Nony-Borie. Sinds 1999 in eigendom van Francois Nony en merkbaar beter sinds 2000. 45 ha. 60% Cabernet sauvignon, 37% merlot, 3% petit verdot. 10.000 stokken/ha, gemiddeld 25 jaar oud. De oogst wordt deels met de hand, deels machinaal gedaan. 12 maanden eik, waarvan 25% nieuwe.

Ca'Rossa

Canale, Piemonte. Angelo Ferrio met de hulp van oenoloog en vriend Beppe Caviola. Eén van de betere producenten van de Roero. 14ha. 60.000 flessen. Angelo's vader kocht het domein in de jaren 60, maar de eerste eigen botteling dateert uit 1995. Sindsdien werd het domein continu uitgebreid en vandaag beschikt het over heel wat wijngaarden op steile heuvelruggen waar alleen met de hand kan worden geplukt. Lutte intégrée. Modern uitgerust. Werkt zowel met barrique als met botti uit Sloveense eik. Zoon Stefano is al actief. Maakt barbera, roero en langhe en birbet, een schuimwijn met brachetto. www.cascinacarossa.com

Carramalet

Franse druif. Komt voor in de Jurançon maar is aan het verdwijnen.

Porto Carras

Neos Marmaras, Halkidiki, in Macedonië, Griekenland. Grootste en bekendste wijndomein van Griekenland. 450ha. Vooral leisteen en zand. Vooral wijngaarden op terrassen tegen de hellingen. Goed voor 600.000 flessen per jaar. Ontstaan toen scheepsmagnaat John Carras in 1963 besloot dat bij zijn grote domein (twee hotels, een golfterrein, olijfbomen, een citrus-aanplant) ook een wijnkasteel hoorde. Hij begon druiven aan te planten in 1965 en de legendarische Bordelese professor oenologie Emile Peyneaud werd vanaf het begin als consultant aangenomen. Hij duidde Evangelhos Gerovassiliou aan als vaste oenoloog (toen een student van hem in Bordeaux). Het domein kreeg snel naam en faam maar bij het overlijden in 1989 van John Carras ging het gebukt onder de schulden en zijn twee zonen verloren de controle over het domein. Het werd door de Nationale Bank verkocht aan twee holdings uit de bouw. De huidige wijnmaker is Maria Xanthopoulou, met Anghelos Iatridis (ook Kir-Yanni) als consultant. Nu eigendom van Techniki Olympiaki die ondermeer in de installaties en de koeling investeerde. Interessante blend van cabernet sauvignon en limnio, de Chateau Carras. Ook een opvallende syrah van zeer oude stokken. Tussen 2002 en 2005 werden 170ha wijngaard heraanplant. www.portocarraswines.gr

Domaine Carre-Courbin

Bourgogne. Maëlle Carre-Courbin. Maëlle en Philippe sinds 1996. 9,5 ha. Tot dan en vrac verkocht aan een handelshuis. Maken vandaag Beaune, Pommard, Volnay en een beetje Meursault. Philippe werkt in de wijngaard, Maëlle in de kelder. Lutte raisonnée, manuele oogst, 100% égrappage. 60% export. Koopt nu zelf druiven op, vooral in wit. Gestructureerde en betaalbare wijnen.

Carricante

Witte druif die op Sicilië binnen de DOC Etna wordt gebruikt in blends met de cataratto. Floraal en delicaat, met riesling-achtige zuren. Typische aroma's zijn citrus, amandel en anijs. Vaak ook mineralig.

Domaine du Carrou

Bué, Sancerre, Loire. 10ha. Een ernstig te nemen domein dat beter en beter word. Genereuze sauvignon blanc, maar 35% van de aanplant is pinot noir en het is deze waar Dominique Roger het meest trots op is.

Begon in 1984 maar maakte eerst alleen witte (zeer goede). In 1989 kocht hij een heel steile helling in Bué die zo ontoegankelijk was dat niemand het risico had genomen om er druivelaars op te planten. Toen Dominique begon met de aanplant kwamen oude wijnmakers uit de hele regio om te kijken naar die gek en toen een hevige aprilstorm zijn eerste werk wegvaagde begon hij het jaar daarop opnieuw (de gepensioneerde wijnmakers keerden eveneens terug om gewapend met saucisson en geitekaas de vorderingen gade te slaan). Heeft nu zowel wijngaarden met caillottes (kalk) als terres blanches (klei) die hij samenbrengt tot de wijn die hij wil maken. Gebruikt inox en oude vaten die geen eiktoets meer afgeven. Zeer gedreven wijnmaker, die één van de beste rode sancerre's maakt. In België verkrijgbaar bij Pin'Art in Mechelen. www.dominique-roger.fr

Carso DOC

Friuli-Venezia Giulia. 34ha. Rood. Gebruikte druiven: terrano (min. 70%) voor rood, vitovska of malvasia istriana voor wit. Uit deze DOC (°1985) komen vooral droge rode wijnen gemaakt met een kloon van de refosco en pittige witte droge vitovska of malvasia-wijnen. De wijngaarden liggen in de provincies Trieste en Gorizia, op steile rotsachtige hellingen met meer stenen dan grond. Omdat dit de stokken dwingt om heel diep te gaan zoeken naar voedingsstoffen worden de wijnen zeer mineraal.

Domaine Casabianca

Bravone, op de westkust van Corsica. Zeer groot domein. Jean-Bernardin Casabianca en kinderen sinds 1994. 470ha waarvan 256ha wijngaard. 63ha sciaccarellu, 44ha syrah, 35ha muscat, 33ha vermentino, 24ha cabernet sauvignon, 21,5ha niellucciu, 16ha grenache, 15ha pinot noir, 7ha chardonnay. Klei en schist. Nog niet zo lang geleden gerestructureerd. De Moderato is één van de beste dessertwijnen van het eiland. In 1956 aangekocht door Emmanuel Casabianca (eigenaar van de pastis Casanis). Oenoloog Philippe Cazali. Breed en verzorgd gamma. www.vinscasabianco.com

Casablanca Valley

Norte, Chili. Noordwesten van Santiago, halverwege Valparaíso. 3500 ha. Vooral witte wijnen, maar ook een goede regio voor pinot noir. Pas sinds

1990 in intensief gebruik. De vallei ligt niet zover van de kust en geniet van koele zeelucht wat toelaat om twee tot vier weken later te oogsten. Het grote temperatuurverschil tussen dag en nacht zorgt voor een evenwichtige rijping. De ijskoude Humboldt-zeestroming creëert een frisse mist die bijna dagelijks de vallei in kruipt. Zanderige, krijthoudende bodem. Uitstekende sauvignon blanc (kruisbessen en hooi), dankzij die mist. Zeer goede chardonnay (typerend delicaat citrusaroma) en chardonnay reserva, noot- en boter-achtig, best pas te drinken na een of twee jaar kelder (bewaart maximum vier jaar). Ook geschikt voor pinot noir. Omdat de vallei nu vol is (ze is maar 20km lang en breed) concentreren de wijnbouwers zich meer op kwaliteits- dan op kwantiteitsverbetering. Wordt beter maar ook duurder. Sinds kort zoekt met ook uitbreiding in het aanpalende San Antonio Valley.

Casa Donoso - Agricola Salve

Maule Valley. °1989 door de uit Tahiti afkomstige Michel Paoletti die samen met een groep vrienden en investeerders het domein Fundo La Oriental kocht van een zekere Lucia Donoso Gatica. Haar naam zou worden gebruikt als merknaam. Na uitbreiding van de originele wijngaard en aankoop van een tweede, bestaat het domein uit twee wijngaarden in Maule Valley: Funda La Oriental, ten oosten van Talca, met 86ha aanplant op zanderige klei en tot 100 jaar oude stokken, en Fundo Las Casas, met 50ha tussen de tien en dertig jaar oude stokken, iets meer naar het zuiden, eveneens op zanderige klei. Modern uitgerust. Alvaro Arriagada werd in 1992 aangetrokken als wijnmaker. Dit is een commerciële onderneming, en dat merk je. Nog niet geproefd. www.casadonoso.com In België verdeeld door Matthys Wijnimport, in Nederland door Petra Cordero in Barendrecht.

Casa Lapostolle

Santa Cruz, in de Colchagua Valley°1994. 370ha verspreid over drie wijngaarden in Casablanca, Colchagua en Requinoa. De druiven van 200ha gepachte wijngaarden worden ook gebruikt (voor de basiscgamma's). Associatie van de Chileense familie Rabat met de Franse familie Marnier Lapostolle (van het merk Grand Marnier). Vandaag 100% eigendom van de zeer ambitieuze Alexandra Marnier-Lapostolle en haar echtgenoot Cyril de Bournet. Michel Rolland was er vanaf het begin bij en was zeer belangrijk voor de stijl. Eén van hun allerbeste wijnen, de Clos Apalta, van een zeer goed gelegen wijngaard met oude stokken in Apalta, is echter van de hand

van Michel Friou, hun eigen oenoloog. van zijn hand. Het is een assemblage van merlot, carmenère en cabernet, zeer evenwichtig en coherent, met een lichte mineralige toets die typisch is voor het terroir. Het is één van de beste wijnen van Chili. Sinds 2004 is Andrea León als wijnmaakster verantwoordelijk voor deze cuvée. In 2006 werd een gloednieuwe en indrukwekkende kelder geopend in Apalta dat ook als hotel en wellness center fungeert. Onder de Cuvée Alexandre naam komen mooie chardonnay, merlot en cabernet wijnen uit. De chardonnay is uitsluitend afkomstig van wijngaarden in Casablanca. Tanao is een nieuwe assemblage wijn die de moeite van het bekijken is. In 2004 trok Michel Rolland ook de zeer ervaren viticulturist Jacques Begarie aan om ook het werk in de wijngaard nog verder te perfectioneren. www.casalapostolle.com In België ingevoerd door De Coninck in Waterloo, in Nederland door de Activin Wine Group in Zoetermeer.

Casa Marin

Lo Abarca, San Antonio Valley, Chili. Maria Luz Marin. °2000. Geholpen door Greg La Follette, een consultant uit Californië. Alhoewel alle specialisten het haar afraadden, wou ze toch absoluut in deze erg koele vallei druiven aanplanten en wijnmaken. Omdat ze door dit gebrek aan erkenning ook geen financiële steun kreeg, was ze verplicht om actief te blijven als wijnmaakster voor San Pedro en broker voor bulkwijnen in Central Valley "waar niks moeilijk was, maar alles gewoon". 40ha op 4km van de Oceaan. Sauvignon blanc, sauvignon gris, gewürztraminer, riesling, pinot noir en syrah (meer info over het terroir van elke wijngaard vind je op de website). 80000 flessen per jaar. Wijngaarden op relatief steile hellingen met een ondergrond van kalk, bedekt door zand of leem. De moderne installaties waren klaar tegen 2004. Gebruikt sorteertafels, een ontsteelmachine en temperatuurcontrole. Inox en eik. Jan Bloem en Carolina Vasquez zijn de wijnmakers. Toen haar consultant haar vroeg wat voor stijl sauvignon blanc ze wou, zou ze geantwoord hebben dat ze er geen flauw idee van had: ze wou dat de druiven voor zichzelf spraken. Niet goedkoop, een doelbewuste politiek vanaf het begin en misschien de enige reflectie van het feit dat het inderdaad niet zo makkelijk is om hier wijn te maken. De Los Cipreses heeft de reputatie de beste sauvignon blanc van Chili te zijn. www.casamarin.cl In België ingevoerd door Gusto World in Alleur.

Casanova di Neri

Montalcino, Toscane. °1971 door Giovanni Neri. Nu Giacomo Neri, geholpen door de bekwame Toscaanse oenoloog Carlo Ferrini. Maakt deel uit van de nieuwe generatie Brunello-makers en voortrekker van de zgn. "moderne" stijl. Gevraagd naar hoe authentieke brunello moet smaken is zijn antwoord steevast: ik weet het niet, ik weet alleen hoe de mijne smaakt (Bron: Decanter). 36ha verspreid over vier wijngaarden in zeer mooie locaties. Heel lage opbrengsten. Fruitige, krachtige Brunello's. Momenteel één van de topdomeinen van Montalcino. Drie cuvées, één eigenlijk heel klassiek en twee prestigieuzere van bepaalde cru's die veel moderner qua stijl zijn, maar die concentratie en elegantie aan elkaar paren. De Pietradonice is een 90% cabernet 10% sangiovese blend. Maken ook grappa en olijfolie. Ook agriturismo. www.casanovadineri.com Ingevoerd door TG Fine Wines in Deinze.

Casavecchia

Campania. Rode Italiaanse druif. Recent herontdekt.

Château La Casenove

Trouillas, Roussillon. Dit 400 jaar oude domein werd in 1904 door commandant François Jaubert geërfd en gereorganiseerd. Vandaag is het de eigendom van de voormalige persfotograaf Etienne Montès die het in 1987 overnam van zijn vader en het sinds 1994 full time bestuurd met de hulp van Jean-Luc Colombo, een door de wol geverfde consultant-oenoloog. 50ha. Klei en rolkeien. De aanplant bestaat uit grenache, carignan, llandoner, macabeu, muscat, torbat, roussanne, malvoisie, syrah en mourvèdre. De twee laatste werden in 1967 door Etienne's vader aangeplant en hij was de eerste in de streek om dit te doen. Ze worden gebruikt om de traditionele grenache-carignan blend te ondersteunen. La Garrigue en vooral de Cuvée Cdt François Jaubert zijn de toppers van het domein. Goed en gepassioneerd bezig. In België verdeeld door Wijnen Jacqueline uit Nijlen.

Château Cassagne Haut-Canon

Saint-Michel-de-Fronsac. Jean-Jacques Dubois. 13ha waarvan 60% merlot, 20% cabernet franc, 20% cabernet sauvignon. 65000 flessen per jaar. Kalkhoudende ondergrond van één van de beroemdste hellingen van de aoc

Canon-Fronsac, bezaaid met de truffel-eiken die aan de cru hun naam gaven. Zorgvuldig gevinifieerd. Het is vooral de cuvée La Truffière die interessant is, de basis is de laatste jaren wat minder.

Domaine de Cassan

Beaumes-de-Venise, Rhône. Eigendom van de familie Croset, maar geëxploiteerd door aangetrouwd familielid Gérard Paillet. Genereuze, fruitige wijnen. Alleen rood. 27ha waarvan 7,5 in de AOC Gigondas, 16,5 in de AOC Beaumes-de-Venise en 3ha in de AOC Côtes de Ventoux. Klei en kalk. 70% grenache, 20% syrah, 8% mourvèdre, 2% cinsault. Tussen de 5 en de 40 jaar oude stokken. Met de hand geoogst. In de kelders traditioneel maar goed uitgerust. 35 à 40 hl/ha.

Cassis AOC

Provence. 175 ha. Wit met ugni blanc, clairette, marsanne, sauvignon, bourboulenc. Deze kleine appellation is zeer oud en ligt op relatief hoge heuvels tussen Marseille en Toulon, rond het stadje Cassis. De productie wordt bijna volledig ter plaatse opgebruikt. Rood en rosé zijn in de minderheid en niet noemenswaardig. De witte moet fris gedronken worden met bouillabaisse, gegrilde vis, schelpdieren en geurt naar provencaalse kruiden, maar is overprijsd omwille van de grote lokale vraag.

Clos Cassivet

Trans-en-Provence. Gérard Delus. 6ha en zo één van de kleinste domeintjes van de regio. Uitsluitend mourvèdre, cinsault en grenache, vanaf 1980 door Gerard zelf aangeplant. Clairette en ugni blanc voor de witte. Wil niet horen van cabernet sauvignon of van syrah. 220m hoogte, klei en kalk met keien. De gronden worden bewerkt en zien geen kunstmest. Rendementsbeperking. Met de hand geoogst. Erg mooie rode van grenache en mourvèdre, heel apart. Naar het schijnt ook een mooie witte. Fijne en elegante wijnen met heel veel persoonlijkheid. Bijzonder lange opvoeding (twee jaar op cuve, drie jaar op oude barriques uit de Médoc). Geen filtering.

Familia Cassone

Argentinië. Familiebedrijf met drie wijngaarden: twee bijna 100 jaar oude in Lujan de Cuyo, elk van 14ha, en een 15jaar oude in Agrelo van 45ha. De kelders liggen in Mayor Drummond in Lujan de Cuyo. Traditioneel maar modern uitgerust. Begonnen in de jaren 50 door Roberto Cassone, nu geleid door zoon Eduardo, maar de oudste stokken werden nog geplant door Celestino Cassone, begin 20e eeuw. De kelders dateren maar van 1998 toen de familie besloot om wijnmaken ernstig te nemen, voorheen werden de druiven verkocht. Obra Prima (een uitstekende malbec van erg oude stokken), La Florencia en Madrigal zijn de drie merken. Alberto Antonini als wijnmaker. <http://www.familiacassone.com.ar/>

Castelão

Onderdeel van de Dão blend, ook vaak gebruikt in de Estremadura in veel commerciële blend-wijnen. Ook bekend als periquita, santarèm of João de santarèm, mortágua en (onterecht) zelfs als trincadeira preta. Fruitig karakter en redelijk vlezig, soms zelfs met connotaties naar wild en teer. Eerder licht van kleur. Zeer breed aangeplant in het zuiden van Portugal, vooral op het schiereiland Sétubal.

Castel del Monte DOC

Puglia. 5335 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: uva di troia, bombino nero en montepulciano, wit met pampanuto, trebbiano, bombino bianco en palumbo. In dorre heuvels landinwaarts ten westen van Bari ligt een imposant gotisch kasteel, het Castel del Monte, dat gebouwd werd door keizer Frederik II en in de omgeving wordt zowel witte, rode als rosé wijn gemaakt. De rode is een lang houdbare, geurige wijn met een bitterdroge afdronk, in hoofdzaak gemaakt met uva di troia, waaraan wat sangiovese, montepulciano, aglianico of pinot noir wordt toegevoegd. De aards smakende witte wordt gemaakt met pampanuto en is goed voor ongeveer 20% van de productie. Voor de rosato wordt bombino nero gebruikt. Lang één van de betere Italiaanse rosés. De bombino nero is een druif die snel extract en kleur afgeeft tijdens de gisting. Internationale druiven als chardonnay, pinot bianco en sauvignon zijn in opkomst.

Agricola Castellana

La Seca, Valladolid, Rueda. Coöperatieve uit 1935. 400 leden, 2000ha. 7 miljoen liter wijn. Modern uitgerust en beschikkend over een ISO 9001.

50% verdejo, 25% viura, 5% sauvignon blanc, 10% palomino, 10% tempranillo. Angel Calleja is de wijnmaker. Zeer correcte witte wijnen, commerciaal maar goed gemaakt. www.agricolacastellana.com In België verdeeld door Delphico in Zoersel.

Podere Castellare di Castellina

Castellina in Chianti. °1968 door de samensmelting van vijf domeinen. Sinds eind jaren 70 eigendom van Paolo Panerai, financier en uitgever. Wijnmaker Alessandro Cellai sinds 1996. Heeft naast zijn excellente supertoscaan Sodi di San Niccolo ook een heel aparte wijn, de Governo di Castellare, die met een heel oude zo goed als verdwenen techniek gemaakt wordt, de governo alla toscana, waarbij halfgedroogde druiven worden geperst en het sap wordt toegevoegd aan jonge wijn die net zijn fermentatie beëindigde. Dit verhoogd het alcoholgehalte maar zet vooral de malolactische fermentatie in gang die de van nature wat zure sangiovese wat vroeger drinkbaar moet maken. De techniek is zo goed als verdwenen omdat hij erg arbeidsintensief en moeilijk is. 80ha groot domein met 33ha wijngaard. Goed voor een jaarproductie van gemiddeld 250.000 flessen per jaar. Gemiddelde hoogte van de wijngaard is 370m. Stokken tussen de 5 en de 30 jaar oud. Kalkhoudende leem, keien en een beetje klei. Een experimentele wijngaard houdt zich begeleid door twee universiteiten bezig met de selectie van de beste klonen. Wijnmaker en directeur Alessandro is een fan van de lokale druivenrassen maar vindt wel dat ze moeten aangeplant worden op de voor hen geschikte stukken land. Dr Maurizio Castelli adviseert nog voor de I Sodi, Christian Le Sommer (ex-Latour) werkt als adviseur voor Castellare. Goede chianti classico, maar de bekendste wijn is de I Sodi di San Nicolo, een blend van sangiovese (de oude naam voor sangiovese) en malvasia nera. Ook witte wijnen en twee monocépages met respectievelijk merlot en cabernet sauvignon. Alessandro Cellai bestuurt voor dezelfde eigenaren ook het Siciliaanse domein, Feudo del Pisciotto, en het domein in Maremma, Rocca di Frasinello, een joint-venture met een Frans bedrijf, waar Christian Le Sommer de verantwoordelijkheid deelt. Cellai heeft ook een eigen bedrijf, Podero Monastero. www.castellare.it

Castell del Mirall

La Granada. °2000. 50ha. In de jaren 80 opgestart door Josep Maria Ferré I Catusus, eerst alleen als bulkproducent voor andere huizen, met

wijngaarden in de Alt en Baix Penedès. Keerde eind jaren 90 terug naar zijn geboortedorp La Granada en bouwde er in 2000 nieuwe kelders, samen met zijn zoon Lluís Ferré., die werden ingehuldigd in 2003. Wijngaarden in Castellet I La Gornal in de Baix Penedès (25,7 ha), La Granada (3,1ha) en Guardiola de Font Rubí in de Alt Penedès (17ha). 9,17ha cabernet sauvignon, 4,57ha chardonnay, 2,64ha tempranillo, 4,58ha xarel-lo, 4,66ha syrah, 6,08ha merlot, 2,08ha chenin, 0,53ha garnatxa negra, 3,85ha macabeu, 1,62ha sauvignon blanc, 1,9ha muscat d'Alexandrie, 2,67ha parellada. Modern uitgerust. Eén van de talloze nieuwkomers in de Penedès. www.casteldelmirall.com Breed gamma, in België verdeeld door Sacacorchos.

Casteller DOC

Trentino. 1095 ha. Rood of rosé. Gebruikte druiven: schiava (mimaal 30%), aangevuld met maximaal 20% merlot en 40% Lambrusco. Deze lichte en zachte rode wijn op basis van schiava kan droog (asciutto) of zoet (amabile) zijn. Het is geen bewaarwijn. De wijngaarden liggen in de heuvels op de oever van de Adige, nooit hoger dan 600 meter boven de zeespiegel, maar soms ook in de vallei. De gewone rode wordt normaal gezien gedronken op 12-14°C, de zoete wat kouder. De wijn kan in kleur variëren van roze tot steenrood en is smakelijk en zacht.

Castell'in Villa

Castelnuova Berardenga, Chianti, Toscane. Principessa Coralia Pignatelli della Leonessa, van geboorte Griekse, maar gehuwd met een Romeinse diplomaat die het domein in de jaren 60 kocht als zomerhuis. 298ha groot domein met 53ha wijngaard en 32ha olijfbomen. De wijngaarden liggen verspreid over 8 plaatsen. De wijnen komen pas op de markt als de Principessa ze klaar acht en ze weigert haar wijnen naar vergelijkende proeverijen te sturen. Zelfs mensen als Robert Parker krijgen geen toegang tot haar pas gebottelde cuvées, maar haar wijnen zijn traditioneel en glorieus en lijken nog uit een ander tijdsgewricht te komen waar haast een vies woord was. De Santa Croce is de supertoscaan van dienst, een blend van 50% cabernet sauvignon en 50% sangiovese. De Poggio delle Rose is een chianti classico riserva van één bepaalde wijngaard. Ook de twee basischianti's zijn uitmuntend. www.castellinvilla.com

Château Castéra

Médoc AOC. Saint-Germain d'Esteuil. Op de grens tussen de Médoc en de Haut-Médoc. 180 ha waarvan 63 onder druif. Sinds 1985 eigendom van de Duitse industrieel Dieter Tondera. Team onder leiding van Jean-Pierre Darmusey. 45% merlot, 45% cabernet sauvignon, 7% cabernet franc, 3% petit verdot. Klei en kalk op een onderlaag van kalk. De laatste 20 jaar werd hier veel werk verzet.

Castilla - La Mancha

In deze regio ligt bijna de helft van alle wijngaarden in Spanje (608000 ha). De enorme hoeveelheden wijn die hier vandaan komen zijn meestal middelmatig. Er zijn vijf DO's, maar voorlopig steekt alleen Almansa er een beetje bovenuit.

Castilla y León

In deze historische streek werd al sinds de 12de eeuw wijn gemaakt. De regio was vroeger beroemd voor zijn wijnen maar werd in de negentiende eeuw genekt door phylloxera. Daarna werden er goedkope massawijnen gemaakt tot rond 1970 de Ribera del Duero regio begon met de heraanplanting van de oude ribera variant op hooggelegen percelen met een krachtige en geconcentreerde rode wijn tot gevolg. In de Rueda kwam de inheemse verdejo (en later sauvignon blanc) naar boven voor vitale, aromatische witte wijnen. Andere DO's zijn Toro, Cigales en Bierzo.

Cataldi Madonna

Ofena. °1920. In 1968 overgenomen door Antonio Cataldi Madonna die de aanplant vernieuwde en de installaties moderniseerde. Nu uitgebaat door zijn zoon, Luigi Cataldi Madonna, een universiteitsprofessor filosofie. Wijngaarden aan de voet van de Gran Sasso bergketen. 24ha, waarvan 7 uit 1968, de rest is recent aangeplant. 380m hoogte, en verdeeld over de wijngaarden Macerone, Cona en Pie' delle vigne. Grote verschillen tussen dag en nachttemperaturen. Kalk en klei, maar redelijk variërend van wijngaard tot wijngaard (brengt meer complexiteit bij het blenden). Trebbiano, pecorino, montepulciano en cabernet sauvignon. Maakt ondermeer een naar het schijnt erg aparte cerasuolo rosé, de Pie del Vigne, de beste rosé van de Abruzzi. Daarnaast zijn er nog een IGT van cabernet

sauvignon en een beetje montepulciano, de Occhiorosso, en een klassiekere Malandrino, waar de verhoudingen omgekeerd liggen.

Catalunya DO

Catalonië. 60000ha. Rood. Gebruikte druiven: tempranillo, garnacha, syrah, cariñena. Deze zeer recente DO is vanaf het begin (1999) verantwoordelijk geweest voor enorme hoeveelheden wijn van redelijke tot goed kwaliteit. Het is een regionale, overkoepelende DO zoals er ook in Frankrijk bestaan, die de wijnbouwers in minder goed klinkende DO's gemakkelijk internationale kopers doet vinden. Het vergemakkelijkt ook de uitwisseling van druiven tussen de Catalaanse DO's wat zeer in het voordeel is van grote producenten als Torres.

Cataratto

Sicilië. De tweede meest geteelde druif van Italië geeft op zichzelf alleen neutrale en dunne wijn. Veel gebruikt in Marsala en blends. Een goede wijnmaker zonder vooroordelen kan er een aardige, karaktervolle witte mee maken.

Bodega Catena Zapata

Argentinië. 2000 ha in het zuiden van Mendoza. Groot familiebedrijf en één van de pioniers van Argentinië. Oorspronkelijk uit de Marche in Italië maar geëmigreerd eind 19de eeuw. Plantten hun eerste druiven in 1902. Na een periode als professor in de VS waar hij de Napa wijnen leerde kennen keerde Nicolas Zapata terug naar het domein en nam in 1985 de leiding, met de bedoeling om even goede wijnen te maken als die van Napa. Hij geloofde in zijn terroir en begon te experimenteren met de druiven van hooggelegen wijngaarden van Mendoza en hun typische koele nachten, woestijnbodems en zuivere lucht (en licht). Introduceerde de kloonselectie en de gecontroleerde irrigatie in Argentinië. Hij vind zelf dat Argentinië pas in 1998 echt zijn intrede deed op de internationale scène. De vijf wijngaarden van het bedrijf (Angelica, Adrianna, Domingo, La Piramida en Altamira) zijn opgedeeld in kleinere percelen die apart worden geoogst en gevinifieerd. Gemiddelde leeftijd van de druiven is 28 jaar. Oogst- en bandselectie. Volgens Parker één van de 175 beste wijndomeinen van de wereld. Sinds 1999 maken ze in samenwerking met Barons de Rothschild (Lafite) een Caro, een assemblage van malbec en cabernet sauvignon. Was

heel lang een onvoorwaardelijk aanhanger van de cabernet sauvignon en begon pas na 1994 de malbec te herontdekken. Hij plantte 145 malbec klonen aan en selecteerde uiteindelijk de vijf beste en plantte die in vier wijngaarden rond Mendoza aan. Vandaag zijn zijn twee topwijnen een malbec-cabernet en een pure malbec. Is ook begonnen met druiven aan te planten in Tupungato, op 1500 m hoogte. De nieuwe, high-tech, kelders zijn geïnspireerd op Maya-tempels en de moeite van een bezoek waard. Alejandro Sejanovich is de getalenteerde beheerder van de wijngaarden. Dochter Laura neemt meer en meer taken over en is vandaag al alleen verantwoordelijk voor de Catena Malbec, één van zijn twee topwijnen.
<http://www.catenawines.com/>

Catawba

New York. Krusing tussen Labrusca en Vinifera. Rosé en lichte rode wijn.

Sylvain Cathiard et fils

Vosne-Romanée. Domein uit de jaren 30. Sylvain begon in 1985 te werken met de druiven van gehuurde percelen en nam in de jaren 90 geleidelijk het domein over van zijn vader. Sinds 2006 is zoon Sebastien ook actief. 7ha. Wijngaarden in Vosne-Romanée, Nuits-Saint-Georges, Chambolle-Musigny en Romanée-St-Vivant. Zijn beste wijn zou die van zijn perceeltje in Romanée-St-Vivant zijn. Volledige ontsteking. 18 maanden eik, met een wisselend percentage nieuwe afhankelijk van de cuvée. Geen klaring en geen filtering. Zachte, fijne en elegante wijnen.

Cattier

Chigny-les-Roses. Jean-Jacques en Alexandre Cattier, vader en zoon. Klein familiaal bedrijf dat al sinds 1918 zijn eigen champagnes maakt. 1ha rood met 63% pinot meunier en 37% pinot noir. 19ha wit met 100% chardonnay. Ook aankoop van druiven (ongeveer 50% van het totaal), maar alleen in premiers crus van de vallei van de Marne en de Montagne de Reims. 900.000 flessen per jaar. Eigenaars van de Clos du Moulin in Chigny-les-Roses, een clos van 2,2ha met 50/50 pinot noir en chardonnay. In de VS brengt Cattier ook de champagne Armand de Brignac uit, dankzij de boycot van de rapper Jay-Z van Cristal, tot dan de rapper's bubbles bij uitstek. Een fles kost 300\$ maar er schijnt bijzonder weinig verschil te zijn met de Europese versie die iets minder flashy verpakt is en die 60\$ kost. In

rap-milieus is de fles bekend als Ace of Spades (schoppenaas) omwille van het etiket. www.cattier.com

Domaine Cauhapé

Monein, Jurançon. Henri Ramonteu sinds 1980 (daarvoor alleen maïs). Vanaf 1984 ontdekte hij de maceration pelliculaire maar in 1988 begint hij met de vendange tardive. 40ha met 50% petit en 50% gros manseng. 220.000 flessen per jaar. Klei, silex en galets. Henri is een gepassioneerde perfectionist en één van de belangrijkste vertegenwoordigers van de Jurançon. In de wijngaard geeft hij de voorkeur aan enherbement boven de bewerking. Oogst de druiven zeer rijp. Verzorgde vinificatie. Tamelijk grote productie op twee fronten: gemakkelijke, fruitige dorstlessers en prestigieuze, rijke, bewaar-likeurwijnen die veel meer hun terroir weerspiegelen. Het hele gamma blinkt uit door regelmaat en precisie maar de twee topcuvées, de Quintessence (8 hl/ha) en de Folie de Janvier (6hl/ha) behoren tot de top van de likeurwijnen van de wereld. www.cauhape.com

Domaine de Causse Marines

Vieux, Gaillac. °1993 door Patrice Lescarret. 15ha. Werkt heel graag met de oude lokale druivensoorten, zo natuurlijk mogelijk, en moet dus het leeuwendeel van zijn produktie bottelen als Vin de Table. Bio. Gebruikt geen klonen in de wijngaard, alleen stekjes van lokale planten. Opbrengstbeperking tot 13 à 30 hl/ha. Mauzac, syrah, duras, braurol, prunelard, ondenc, loin de l'oeil, muscadelle, semillon, chenin. Met de hand geogst. Minimaal gebruik van sulfiet. Minimale collage en filtering. www.causse-marines.com

Cava DO

Catalonië, Aragon, Navarra, Rioja, Pais vasco, Valencia, Castilla y leon, Extremadura. 40.000 ha. Wit en rosé. Gebruikte druiven: xarel.lo, macabeo, parellada, viura, chardonnay en sinds kort ook pinot noir. Deze DO is niet aan een regio gebonden, maar aan een methode, alhoewel 90% van alle cava uit Catalonië komt. Het wijnhuis Codorníu, ook vandaag nog één van de grootste producenten ervan, begon hier in 1872 mee en vandaag is cava een spectaculair succes. De methode is de traditionele schuimwijnmethode van de Champagne (bereiding en rijping in dezelfde

fles vanaf de prise de mousse tot aan de dégorgement, minimum negen maanden op gistdepot), maar het resultaat is meestal goed en de prijs-kwaliteit-verhouding is uitstekend. Er worden werkelijk enorme hoeveelheden van gemaakt en veel traditionele handelingen zijn gemechaniseerd. Niet alle cava is van dezelfde kwaliteit, maar wie uitkijkt kan echte koopjes doen. De kwaliteitsverschillen zijn ondermeer te wijten aan het feit dat de topproducenten het sap van de eerste persing zelf gebruiken maar dat van latere persingen doorverkopen aan andere. Dit staat niet op de fles vermeld. In Spanje zelf is de populairste producent Codorníu, maar de grootste exporteur is Freixenet. In 2001 werden voor de eerste maal meer dan 200 miljoen flessen verkocht, waarvan 103 miljoen voor de export, vooral naar Duitsland. Cava wordt voornamelijk gemaakt van Spaanse druivenrassen en moet jong gedronken worden. Codorníu gebruikt vooral viura (macabeo), parellada en xarel.lo. Wanneer de chardonnay druif gebruikt is (redelijk zelden) is het resultaat bijna altijd voortreffelijk. Er bestaat ook cava met jaaraanduiding, zoals de millésimés uit de Champagne. Deze zijn erg lekker en bleven minstens drie jaar onder de vleugels van de wijnmaker. De meeste wijngaarden liggen in de Midden-Penedès, waar de oogst groot genoeg is, terwijl de zuurtegraad aanvaardbaar blijft. De cava rosado word gemaakt met cariñena, garnacha, tempranillo en monastrell.

De verschillende types zijn:

cava rosado brut: goed aperitief, elegant, fruitig, floraal

cava extra brut: minst zoete van allemaal, minder dan 6g suiker per liter

cava brut: iets zoeter en al minder brut dan een champagne. Populairste export cava. Tussen de 6 en de 15 gram suiker per liter.

Cava extra seco: tussen de 12 en 20 g/l.

Cava seco: lichtzoet maar nog redelijk fris: tussen de 17 en 35 g/l

Cava semi-seco: zoet. Tussen de 33 en 50 g/l

Cava dulce: zeer zoet, boven de 50g/l

Domaine de la Cavale

Cadenet, Lubéron. Paul Dubrule (ex-senator, burgemeester van Fontainebleau en ex-president van Accor) kocht in 1973 een vervallen schaapsstal met 5ha wijngaard. Eerst bracht hij zijn druiven nog naar de coöperatieve, daarna associeerde hij zich met zijn buur om zelf te vinifiëren. In 1996 ging hij met pensioen en investeerde drie miljoen euro in het domein. Breidde het areaal uit tot 60ha. Uitgebreid heraanplantingsprogramma. Vanaf 1996 vertrouwde hij het domein ook toe aan de oenoloog Jean-Paul Aubert. Sinds 2003 is er duidelijk kwaliteitsverschil merkbaar.

Domaine Bernard Cavé

Ollon, Vaud, Zwitserland. 6ha. Bernard Cavé. Bernard behaalde zijn diploma als oenoloog en viticulturist in 1992 en in 1995 begon hij zijn eigen bedrijfje als consultant. Van het begin af aan had hij een eigen bescheiden produktie die stelselmatig werd uitgebreid tot hij in 2002 een bedrijfje (Paul Tille in Aigle) overnam zodat hij met eigen installaties kon werken. Nam in hetzelfde jaar ook de prestigieuze Clos du Crosex Grillé over, samen met kompaan Philippe Gex. In 2004 nam hij nog eens 3ha over van het Dom. J.R. Delarze in Ollon. Vandaag zeer modern uitgerust. Blijft ook heel actief als consultant in de regio. www.bernardcavevins.ch

Caviola, Beppe

°1963. Studeerde oenologie in Alba en begon zijn carrière in een lab voor wijnanalyse van Carlo Drocco waar hij veel later invloedrijke wijnmakers als Elio Altare en Domenico Clerico leerde kennen. Stichtte samen met Maurizio Anselmo Ca'Viola en probeert er een top dolcetto te maken. Helpt nu ook andere dolcetto makers in de regio en heeft er veel invloed.

Cayetana

Spaanse druif. Vooral Extremadura. Hoge opbrengsten, neutrale smaak. In Rioja bekend als cazagal. Fris en aangenaam maar overleeft zelden het eerste flesjaar. Typische aroma's: bermkruiden.

Cazagal

zie Cayetana

Domaine Cazal-Viel

Cessenon-sur-Orb. Saint-Chinian AOC. Henri Miquel. Grootste domein van de aoc. Al sinds de 13de eeuw ligt er een wijngaard op dit domein, eerst nog van de monniken van de abdij van Fontcaude maar sinds de Franse revolutie (1791) in handen van de familie Miquel. Maakt erg goede St-Chinian en ook een aangename witte landwijn onder de Vin de Pays d'Oc naam. Nu Laurent Miquel die een heraanplantingsprogramma startte om een hogere densiteit en minder rechtstreekse blootstelling aan de zon te bekomen. Meestal machinaal geoogst. De Cuvée des Fées is de bekendste, een syrah. De Larmes des Fées is ook een syrah, maar dan op eik.

Domaine de Cazeneuve

Lauret, Pic-Saint-Loup, Languedoc. André Leenhardt, een oud technicus van de Kamer van Landbouw. 15ha rood met 60% syrah, 23% grenache, 12% mourvèdre en 5% carignan en cinsault. 6ha wit met 40% roussanne, 25% marsanne, 6% grenache blanc, 25% viognier en 4% rolle, petit manseng en muscat. 30tal percelen, tussen de 150 en 400m hoog. 70% rode klei en kalk, de rest (lager gelegen) een kalkhoudende leem waar vooral de witte is aangeplant. 80.000 flessen per jaar. Bio (in conversie). Met de hand geoogst. Eerste jaargang was 1991. Le Roc des Mates is zijn belangrijkste cuvée, die elk jaar beter lijkt te worden, en die een klein percentage mourvèdre bevat. Le Sang du Calvaire is een 100% mourvèdre, in zijn jeugd zeer ruw en krachtig. Eén van de beste witte wijnen van de Languedoc, gemaakt met houtrijping, met een deeltje op nieuwe eik, zeer aromatisch, zeer precies. www.cazeneuve.net In België verdeeld door Vinesse in Temse en Patrick Jublou in Bierbeek, in Nederland door Léon Colaris in Weert.

Château de Cazenove

Bordeaux, Frankrijk. In 1971 kochten de ouders van de huidige eigenaar 100 ha grond in Macau om er artisjokken op te telen. In 1988 wordt het grootste deel van het domein verkocht maar de kinderen behouden 14ha en planten er een wijngaard op aan. Het beheer wordt toevertrouwd aan Louis de Cazenove. Het domein grenst aan de appellation Margaux en is buur van de kastelen Siran en Dauzac. De wijnen worden gevinifieerd onder de AOC Bordeaux en Bordeaux Supérieur. 12ha waarvan 75%

merlot, 20% cabernet sauvignon en 5% cabernet franc. Groene oogst en snoei. Mechanische oogst. Twee cuvées, een basis kasteelwijn die eerlijk en fris is en rijpte op tweedejaarse eik, en de La Fleur, een resultaat van selectie per perceel en nieuw hout. Sterke historische band met de Angelsaksische wereld via enkele illustere voorouders.
<http://www.chateaudecazenove.com/>

Domaine Cazes

Roussillon. 160ha. Negociant die actief is met Cotes du Roussillon én enkele sterke Vin de Pays, maar beroemd voor zijn Vin Doux Naturel van Rivesaltes. °1901 toen Aimé Cazes zijn eerste oogst binnenhaalde. Nu vierde generatie, André en Bernard Cazes en zonen. 109ha rood met 36% syrah, 19% cabernet sauvignon, 16% grenache, 14% merlot, 7% mourvèdre, 2% carignan, 2% tannat en 1% cabernet franc. 51ha wit met 46% muscat d'Alexandrie, 29% muscat, 9% macabeu, % chardonnay, 4% rolle, 4% viognier. Volledig biodynamisch (sinds 1997). Achttien verschillende wijnen. Selecteert steeds meer op kwaliteit en lage opbrengst. Eén van de weinige particuliere kelders die zijn wijnen drie jaar lang bewerkt voor ze te verkopen. Goed gemaakt maar nogal traditioneel en meestal geen grote bewaarwijnen en wat betreft de droge rode een beetje op de terugweg. Uitzonderlijk sterk in de Muscat de Rivesaltes. www.cazes-rivesaltes.com Goiden een bommetje in de wijnwereld toen ze in 2004 besloten zich te concentreren op de produktie en de commercialisatie en distributie toe te vertrouwen aan de négociant JeanJean.

Domaine de Cazes

Alaigne, Côtes de la Malepère, Languedoc. °1967. 36ha. Experimenteel domein, motor van veel van de ontwikkelingen in de AOC. Momenteel staan hier bijna 120 verschillende rassen aangeplant waarmee men experimenteert rond geschikte druivensoorten voor de AOV Malepère en het was hier dat de wat aparte keuze van de regio voor bordelese rassen werd bevestigd. Een dertigtal cuvées worden gecommercialiseerd en verkocht in het Maison des Terroirs. Ook actief rond biodiversiteit. www.maisondesterroirs-cazes.com

Cederberg

Dwarsrivier, Cederberg wijngebied, temidden van een enorm natuurreserveaat. 5500 ha groot domein, met 57ha wijngaard. David Nieuwoudt sinds 1997, maar al sinds 1893 in de familie. In 1973 begonnen met wijn toen zijn grootvader tegen alle advies in cabernet sauvignon en pinotage aanplante en er een paar jaar later al een prijs mee won. Goed gelegen, hoog in de bergen (950 à 1100m boven de zeespiegel), met warme dagen en koele nachten. 40% wit, 60% rood en vandaag aangeplant met chardonnay, sauvignon blanc, merlot, cabernet sauvignon, ruby cabernet, bukettraube, shiraz en chenin blanc (de oudste stokken van het domein, uit 1978, zijn chenin blanc en cabernet sauvignon). De V generations is een uitstekende cabernet sauvignon, gerijpt op nieuwe eik, en gewoonlijk met een scheut merlot om hem wat te verzachten. www.cederbergwine.com Verkrijgbaar bij De Wijnkraal in Leuven.

Château du Cèdre

Vire-sur-Lot, Cahors. Charles Verhaeghe en vandaag zonen Pascal en Jean-Marc. Eén van de beste wijnhuizen van de Cahors, al meer dan vijftien jaar een referentie voor de aoc. Vlezige, geconcentreerde en intense black wines. Zeer gegeerd. In hun jeugd vaak al spectaculair maar zeer geschikt voor rijping. Heel moderne installaties. Begon in 1973 zelf te bottelen. Ongeveer 70% van de productie wordt geëxporteerd naar een goede 36 landen. Wijngaarden op de hellingen van de Bru, met 25 ha oude malbec stokken: de helft met een terroir van klei en kalk gemengd met brokken steen, de andere helft met keien en ijzerhoudend zand aan de oppervlakte en keien gemengd met klei en vuursteen op grotere diepte. 90% malbec, 5% merlot, 5% tannat. 2ha wit met 50% viognier, 23% sauvignon, 23% sémillon, 4% muscadelle. Geen chemische onkruidbestrijding, geen kunststofbemesting, veel handarbeid, beperkte rendementen (30-35 hl/ha). Manuele triage in de wijngaard. Geen macération à froid omdat malbec genoeg tannines van zichzelf heeft. De basis van het succes werd gelegd toen de jonge Pascal Verhaeghe de meer productieve stukken wijngaard van de vallei omruilde tegen die vol keien halfweg de hellingen. Hij volgde ook stages bij Jean-Marc Guffens in de Mâcon en bij Saintsbury Vineyard in Napa valley. Vanaf de 1996 is de Pascal stijl duidelijk, nadat zware vorst in 1995 95% van de oogst had kapotgemaakt en de broers resoluut voor kwaliteit kozen. De Prestige rijpt op een derde nieuw hout gedurende 18 à 20 maanden, Le Cèdre op 100% nieuw hout voor 20 tot 22 maanden (behalve in 2004 toen 20% éénjarige eik werd gebruikt). In 2000

werd voor de eerste maal de GC gemaakt (meer dan 40 jaar oude stokken, volledig op houten fusten van 500l voor de fermentatie, slechts 8000 flessen). Erg lange rijpingsperiodes (4 tot 6 weken). Ook drinkbaar bij foie gras ! De Héritage wordt gemaakt met aangekochte druiven en is minder intens maar nog altijd representatief voor de AOC.

Finca La Celia

Mendoza, Argentinië. °1890 door Eugenio Bustos, later geleid door dochter Celia Bustos. 600 ha in de Uco vallei. Modern uitgerust. Vijf gamma's: La Celia Reserva, La Consulta, Furia, Magallanes en Angaro. In 2000 overgenomen door het Chileense San Pedro. Mikt duidelijk op de exportmarkten. <http://www.fincalacelia.com.ar/>

Cellatico DOC

Lombardia. 45 ha. Rood. Gebruikte druiven: schiava (35-45%), barbera (25-30%), marzemino (20-30%), incrocio terzo (10-15%). Deze kleine DOC, erkend in 1968, ligt in de heuvels van Brescia en brengt een lichte rode wijn voort die wat schiava bevat. Hij moet minimaal 10 maanden gerijpt hebben voor hij in de handel mag. Er zijn nog slechts een 35tal producenten.

Cellier Saint-Benoît

Pupillin, Arbois. Denis Benoît (°1968), gediplomeerd oenoloog, leverde al sinds 1989 aan de coöperatieve maar begon zelf te vinifieren in 2004. 6ha op het grondgebied van de gemeente Pupillin, met 31% ploussard, 7% pinot noir, 2% trousseau, 50% chardonnay en 10% savagnin. Lutte raisonnée. Getalenteerd wijnmaker die goed bezig is en nog zal groeien. www.celliersaintbenoit.com

Cencibel

Spanje. zie Tempranillo

Central Otago

Nieuw-Zeeland. Landklimaat met koude winters. Warme dagen en koude nachten in nazomer en herfst. Veel fruit. 240ha. Veel pinot Noir en chardonnay, alletwee erg goed. Zeer goede gewürztraminer. In goede jaren is ook de riesling, pinot gris en sauvignon blanc goed. Meest zuidelijk gelegen en qua klimaat sterk gelijkend op Duitsland.

Central Valley (Chili)

Chili. 45000 ha. Deze aanduiding slaat er vooral op dat de gebruikte druiven een beetje van overal kunnen komen. De Valle Central is een ongeveer 320km lange vallei waarin zich de wijnbouw in Chili concentreert. Binnen de vallei onderscheidt men verschillende appellaties (Aconcagua, Maipo, Rapel, Maule, Curico).

Central Valley (USA)

Californië. Wit en rood. Gebruikte druiven: french colombard, chenin blanc, zinfandel, grenache, barbera, petite syrah, chardonnay, cabernet sauvignon. Dit 750 km lange dal met hete zomers en koude winters is de oorsprong van enorme hoeveelheden doordeweekse wijn die de Amerikaanse en Europese markt overspoelen onder de labels van Gallo en Mondavi. Het zijn bijna altijd jong te drinken wijnen, maar ze zijn eerlijk en kennen een redelijk goede kwaliteit-prijsverhouding. Enkele kleinere producenten maken er ook zeer goede Cabernet Sauvignon's en Chardonnay's. Omvat de VA's Clarksburg, Dunnigan Hills, Lodi, Madera, Merritt Island en North Yuba.

Cerasuolo di Vittoria DOCG

Sicilia. Sinds 1973 een DOC, sinds 2005 een DOCG. 123 ha. Rood. Gebruikte druiven: frappato (min 40%), calabrese (max 60%), eventueel nog wat grosso nero en nerello mascale. Dit is de enige DOC uit de provincie Ragusa op Sicilië. Hij is zeer geschikt bij de maaltijd en kan bijna dertig jaar oud worden. Hij is kersenrood van kleur, warme, droog en harmonieus. Wijngaarden in een negental gemeentes.

Cerceal

Portugese druif. Ook bekend als sercial (Madeira) of esgana cão. Cerceal do Dão wordt gebruikt in de witte Dão blend. Hoge zuurgraad.

Cereza

Waarschijnlijk oudste lokale druif in Argentinië. Witroze bulkwijn van twijfelachtige kwaliteit.

Cérons AOC

Bordeaux. Deze zeer kleine (86ha) appellation ligt tussen Barsac en de Graves, tegenover Cadillac. Hij bestaat sinds 1935 en laat zowel droge als zoete wijn toe. De wijngaarden liggen op het grondgebied van de gemeentes Cérons, Poensac en Illats. De zoete situeert zich qua karakter tussen een zoete Graves Supérieures en een Barsac en hij is wat fruitiger en minder zoet dan een Sauternes. Dankzij de ondergrond van kiezel op een dikke kalklaag is hij wat rokeriger en vooral veel frisser en verteerbaarder dan een Sauternes. Het is een zeer geschikt aperitief of begeleider van een licht nagerecht. Er is ook droge die vandaag belangrijker is geworden dan de zoete: op het etiket staat dan Graves AC of Cérons Sec. Omdat de wijn ook als Graves mag worden gecommercialiseerd loopt de produktie van droge witte onder de Cérons naam terug. Vandaag dus een appellation die minder populair geworden is maar er blijven een paar sterke producenten werkzaam. Goede prijs/kwaliteitsverhouding.

Château de Cérons

Bordeaux. Ooit geklasseerd als Troisième Cru de Sauternes. Sinds 1958 in de handen van Jean Perromat (°1923) die nog steeds actief is maar nu geholpen wordt door zoon Xavier. 20ha en goed voor één vijfde van de AOC Cérons. Ligt op het plateau van Cérons en de terrassen van de Garonne. Emblematisch voor de AOC. Evenwichtige wijnen met persoonlijkheid die goed de typiciteit van hun jaargang weerspiegelen.

Grand Enclos du Château de Cérons

Bordeaux. Giorgio Cavana (Castello di Ama in Toscane) sinds 2000 en voorheen een deel van Ch. Cérons. Vooral Graves Sec vandaag maar 3ha blijven in gebruik voor een liqueureux op basis van 100% sémillon van erg oude wijnstokken.

Cerveteri DOC

Lazio. 689 ha. Rood en wit. De witte Cerveteri wordt gemaakt met trebbiano en malvasia waaraan kleine hoeveelheden tocai en verdicchio worden toegevoegd. De rode wordt gemaakt met sangiovese, montepulciano en cesanese.

Cesanese

Met deze Italiaanse rode druif wordt een zeer typische wijn gemaakt in de streek van Lazio vlakbij Rome die men drinkt aan het begin van het nieuwe jaar, zo jong mogelijk, bij lokale traditionele schotels als verse bloedworst. Hij kan droog, lichtzoet of zoet zijn en er bestaan zelfs schuimende of parelende versies. Hij wordt uiterst zelden geëxporteerd. Ook bekend als bonvino nero.

Cesanese del Piglio DOCG

Lazio. 400ha. Rood. Sinds 2008 een DOCG. De lokale cesanese druif levert hier een wijn op die zowel droog (Secco) als zoet (Amabile) kan zijn. Tot 10% witte trebbiano of bombino kan worden toegevoegd om wat meer zuur of aroma aan te brengen. Traditioneel wordt hij gedronken wanneer men verse bloedworst maakt en eet. Ook bij hazelnoten combineert hij goed. Hij wordt al snel gebotteld en is dan klaar voor consumptie, een beetje zoals een Beaujolais Nouveau. Bestaat ook als Dolce (zeer zoet), Frizzante en Spumante.

Cesanese di Affile DOC

Lazio. 88ha. Rood. De wijngaarden van de Cesanese druif liggen hier in de gemeentes Affile en Roiate in de buurt van Rome en op de hooglanden van Arcinazzo. Tot 10% witte trebbiano of bombino kan worden toegevoegd om wat meer zuur of aroma aan te brengen. Net als de Beaujolais Nouveau wordt hij in het begin van het nieuwe jaar met spanning verwacht door de liefhebbers. Hij kan Secco, Amabile of Dolce zijn, maar de kenners prefereren de licht zoete variant die hier met lokale schotels wordt gecombineerd.

Cesanes di Olevano Romano DOC

Lazio. 416ha. Rood. Iets ten zuiden van de regio die Cesanese di Affile voortbrengt liggen de wijngaarden van Olevano Romano. Net als de twee andere is het een wijn die zo jong mogelijk, aan het begin van het nieuwe jaar, op de markt komt en dan bij een aantal traditionele lokale schotels geconsumeerd wordt. Er bestaat een Secco, Dolce en Amabile, maar de klassieke liefhebbers geven de voorkeur aan de zoetere versies. Tot 10% witte trebbiano of bombino kan worden toegevoegd om wat meer zuur of aroma aan te brengen.

César

Druif uit het noordelijk deel van Bourgondië, maar aan het verdwijnen. Gebruikt in blends. Licht.

Cesconi

Pressano. Paolo Cesconi en zijn vier zonen (Alessandre, Robert, Franco en Lorenzo). Al een eeuw lang in de wijnbouw, maar ze bottelen pas vanaf 1995 toen ze de coöperatieve verlieten (de zonen waren toen tussen de 18 en 30 jaar oud). Eén van de betere van Trentino met onderscheidingen in de Gambero Rosso en Decanter. 14,5 ha wijngaard, waarvan 5 in Riva del Garda voor rode druiven, de rest is beplant met witte varianten en ligt in Pressano zelf. Roberto en Lorenzo, de twee jongsten, zijn geschoolde oenologen die ondermeer in Duitsland, California en Australië ervaring opdeden. Roberto deed ondermeer een stage bij Bonny Doon ! Past de lutte intégrée toe. Rijpe druiven. Opbrengstbeperking tot 55-60 hl/ha. Proberen hun wijnen zo zuiver mogelijk te houden. Zeer kwaliteitsbewust. Hun topwijn is de Pivier, een 100% merlot. Hun witte Olivar, een blend van pinot bianco, pinot grigio en chardonnay probeert één van de betere witte van Trentino te worden. www.cesconi.it In België verdeeld door de Koning Drinkt.

L.A. Cetto

Tijuana, Baja California, Mexico. °1928 door de Italiaanse immigrant Don Angelo Cetto toen hij een lokaal wijnwinkeltje overnam. De drooglegging bracht hem zoveel op dat hij begon te investeren in wijngaarden. Begin jaren 60 was het de grootste wijnproducent van Mexico. In 1963 overgegaan in de handen van Luis Agustín Cetto die moderniseerde en

uitbreidde, moderne soorten introduceerde en een studie maakte van het terroir. Vandaag geleid door Luis Alberto, die in 1975 verantwoordelijk was voor de intrede van het merk L.A. Cetto op de wereldmarkt. Meer dan 1000 ha wijngaard. Modern uitgerust. In de wijngaard is druppelirrigatie noodzakelijk. Installaties in Tijuana, Ensenada en Valle del Guadalupe. Professioneel bedrijf op wat misschien niet de beste plaats ter wereld is om wijn te maken. www.cettowines.com

Chablais AOC

Zwitserland. 592ha. Valt onder de regio Vaud. Zuidwesten van het meer van Genève, van de kantongrens met Valais tot de monding van de Rhône in het meer van Genève. Frisse en elegante witte wijn met de dorin of chasselas druif (veel mineralen: magnesium, silex, gips). Ideaal als aperitief of bij kalfszwezerik, vol-au-vent, wit vlees in saus. Dorpen Aigle (magnesium, klei en kiezel op kalk), Ollon (gips op kalk), Villeneuve (magnesium, kalk, gletsjergruis, kiezel), Yvorne (klei en kalk) en Bex (gips op een kalkondergrond). Pinot noir voor goede rode en zeer goede rosé wijn. Het erg mineraalrijke terroir resulteert in zeer interessante aroma's.

Chablis AOC

4600ha. Deze frisse lichte en wat onderschatte witte wijn wordt gemaakt met chardonnay druiven uit zeer noordelijk gelegen wijngaarden waar de druiven zelden volkomen rijpen (met gevaar voor vorst in april en mei die een hele oogst kan verwoesten). Ze liggen apart in het noordwesten van de Bourgogne rond het stadje Chablis, op hellingen van kalksteen en klei, waarbij de kalksteen, ondanks de vele klei, voor een goede drainage zorgt. Het koele klimaat maakt de wijn beendroog en erg fris en vroeger zelfs vaak groen of rauw. Toch hebben ze ook duidelijke aroma's van fruit (grapefruit) en groen (asperges, artisjok, liguster, varen, koriander). Het is een ongekunstelde en vaak zachte wijn en sinds de wijnboeren hun malolactische gisting beter onder controle hebben sterk in kwaliteit gestegen. In warme jaren steekt hij vele andere witte Bourgognes voorbij in kwaliteit. Sommige producenten laten hun chablis op eik rijpen, anderen verafschuwen dit en er zijn dus twee stijlen. Ook het verschil in ondergrond (kimmeridge of portland klei) leidt tot stijlverschillen en ook hier lopen de meningen uiteen. Hij is jong echter altijd droog en fruitig met vinnige zuren, gaat dan door een mindere fase en ontwikkelt pas dan de beroemde vuursteen of 'pierre-à-fusil' smaak. Overproductie en machinaal oogsten

(95% van de producenten) maken echter nog steeds dat veel chablis minder goed is dan hij zou kunnen zijn, maar hij is jong vaak good value for money. De verdubbeling in areaal sinds 1984 maakt ook dat veel druivelaars nog erg jong zijn.

Zeven wijngaarden (100ha), dicht naast elkaar gelegen op de zuidwestelijke hellingen bij de stad Chablis, kregen de Grand Cru benaming (Blanchot, Bougros, Les Clos, Grenouilles, Preuses, Valmur, Vaudésir) en zijn ondanks hun hoge prijs de moeite van het proberen. Voor ze vijf jaar oud zijn onderscheiden ze zich nauwelijks van de premier cru's, tussen de tien en de twintig jaar oud zijn ze zeer zeer speciaal. Dit geldt ten dele ook voor sommige van de vele premier cru's. Chablis zonder deze benaming kan sterk variëren in kwaliteit en karakter en goed advies of veel proeven is noodzakelijk. De wijn kan al na een jaar gedronken worden, maar evolueert binnen de eerste drie jaar gunstig. Hij past erg goed bij gegrilde zalm.

Chablis wijnjaren

1995, 1996, 1997 waren goed, 1998 was iets moeilijker en strenger. Met uitzondering van de grands crus zijn ze nu waarschijnlijk al wat te oud. 1999 was zeer goed, rijk en geconcentreerd. 2000 was redelijk, maar het regende iets te veel eind september. Nu openen. 2001 was slecht door te veel regen tijdens de oogst en te hoge rendementen. 2002 was een zeer goed jaar met rijke opulente jaren, bijna even veelbelovend als het legendarische 1990. 2003 was een rampjaar, compleet ongeschikt voor Chablis. Vermijden. Alleen wie laat oogstte kreeg in 2004 genoeg concentratie, de andere en zeker die met hoge rendementen zijn dun en missen dichtheid. Schitterend 2005: alleen wie wat te laat oogstte heeft wat last van overmatig alcoholgehalte, maar voor de rest zeer sterk, geconcentreerd en evenwichtig. 2006 was een klassiek jaar, met evenwichtige wijnen die kunnen bewaren. 2007 leverde in contrast met de twee vorige jaren snel te drinken, dunne wijnen op van zeer heterogene kwaliteit.

Chablis Premier Cru AOC

800ha. De Premier Cru's komen van de zuidelijk of zuidwestelijk gelegen hellingen en beslaan ongeveer een kwart van de wijngaarden. Ze zijn onderverdeeld in 79 climats, stukken grond met hun eigen typiciteit. Het

rendement is beperkter (58hl / ha) en de wijnen zijn aromatischer en complexer. Hij is op zijn top tegen zijn vijfde jaar wanneer hij een bepaald karakter krijgt ("il noisette"). Typisch zijn de aroma's van acacia'honing, citroenmelisse, varen en koriander en hij is zeer droog. De goede hebben de typische pittige mineraalsmaak met een lange, weidse afdronk maar zijn niet goedkoop. Aangezien veel Premier Cru wijngaarden deze onderscheiding geheel onterecht kregen is veel dure Premier Cru zijn geld niet waard. Er hangt dus veel af van de betrouwbaarheid van de producent.

Chablis Grand Cru AOC

Deze "super" Chablis komt van de best gelegen wijngaarden op de rechteroever van de Serein in de gemeente Chablis zelf. De kalkhoudende grond en de zon die pas laat in de namiddag verdwijnt zorgen voor ideale omstandigheden. Het rendement is beperkt tot 54 hl/ha. De wijngaarden liggen in zeven zogenaamde lieux-dits: Blanchots (12,7 ha, kalk op een ondergrond van blauwe klei, veel ochtendzon, licht en toegankelijk, vertoont vaak de typische pierre-à-fusil smaak), Bougros of Bouguerots (12,77, erg heterogeen terroir met nogal wat klei, robuust en wat rustiek maar ook nogal uiteenlopend qua stijl), Les Clos (26ha, compacte klei op kalk, mooist gestructureerd, zeer traag evoluerend met een minimum van tien jaar op fles, op hun best in warme jaren), Grenouilles (9,37ha en de kleinste, grotendeels eigendom van La Chablisienne), Preuses (11,4ha, minder of meer dunne kleilaag op kalk, elegant, zeer geschikt voor veroudering), Valmur (13,2ha, meestal stevig en een echte bewaarwijn) en Vaudésir (14,7ha, grote finesse en de meest complete van de cru's, in een goed jaar na tien jaar op zijn top). De wijn is wanneer hij gelukt is meer dan excellent, met een verrassend groot verouderingspotentieel. Hij mag niet jong gedronken worden want pas na acht tot vijftien jaar bereikt hij zijn topniveau. Hij is duur en zeldzaam. Aroma's van varen, koriander en gekonfijte citrusvrucht, met een ondertoon van jodium zijn typisch.

La Chablisienne

°1923. 280 leden, 1150ha en goed voor een kwart van de produktie van de aoc. 13ha chablis grand cru, 150ha chablis premier cru, 300ha petit chablis en 600ha chablis. 7 miljoen flessen per jaar. Sinds 1997 gecertificeerd onder Agri-Confiance. De aangeslotenen dienen te voldoen aan een streng lastenboek en worden strikt opgevolgd. Speciaal is dat elk lid-wijnbouwer zelf zijn druiven perst en dat de coop pas begint wanneer de most bij haar

arriveert. 7 grand crus en een vijftiental premier crus.

<http://www.chablisienne.com/> Wijngaarden in een twintigtal gemeenten en de nieuwe ploeg is bezig met het in kaart brengen van de eigenaardigheden van elk perceel. Geregeld geciteerd in de Guide Hachette, met af en toe erg mooie commentaren. Modern uitgerust bedrijf. Constant kwaliteitsniveau. Philippe Birolleau als technisch directeur, David Delaye als jonge oenoloog.

Bodega Chacra

Rio Negro, Patagonia. °2006. Ontstaan toen Hans Vinding-Diers (Bodegas Noemia) Piero Incisa della Rochetta ontmoette en hem vertelde dat er in de Mamque wijngaard pinot noir stokken uit 1932 stonden. Piero, een kozijn van de eigenaar van Sassicaia, kocht het stuk en bouwde er een bodega die in 2006 af was. Ondertussen werden ook pinot noir wijngaarden uit 1955 en 1967 aangekocht. Ze worden alledrie apart gevinifieerd en zijn zeer duur, maar er bestaat ook een blend, de Chakra.

Château de la Chaize

Odenas, Beaujolais. 98ha. 450.000 flessen per jaar. Grootste domein van de Beaujolais. Toeristisch en architecturaal erg belangrijk (complex uit 1676 met zeer mooie tuinen). Alleen wijngaarden binnen de AOC Brouilly. Marquise de Roussy de Sales. Ondanks het feit dat de stokken op leeftijd zijn (50% is ouder dan 30 jaar) zijn velen het er over eens dat het volle potentieel van het domein nog niet gerealiseerd wordt. In Nederland verdeeld door Wijnimport J. Bart. www.chateaudelachaize.com

Chakana Wines

Agrelo, Lujan de Cuyo, Mendoza, Argentinië. In 2002 opgestart door Juan Pelizzatti, de zoon van een Italiaanse immigrant, die onmiddellijk een nieuwe kelder liet aanleggen en de wijngaard reorganiseerde. 300ha groot landgoed met 70ha oude malbec, bonarda en cab s stokken en 50ha nieuw aangeplante wijngaarden met een reeks internationale rassen. Vandaag goed voor een produktie van 45.000 flessen per jaar. 950m boven de zeespiegel met grote verschillen tussen dag en nacht en zeer weinig neerslag, wat wordt opgevangen door druppelirrigatie. De bekende viticulturist Santiago Mayorga is verantwoordelijk voor de wijngaard. Modern uitgerust, met de fransman Dominique Delteil als wijnmaker en de

Italiaan Alberto Antonini als consultant. Antonini maakt wijnen in een elegante, mineralige stijl die zijn Italiaanse nationaliteit verraad en die volgens hem typisch is voor het terroir van Agrelo. Mooi gamma, sterk exportgericht. Chakana is de Indiaanse naam voor het Zuiderkruis. De Malbec Reserve is de topwijn van het domein. www.chakanawines.com.ar
In België verdeeld door Chileboutique.

Domaine Le Chalet

Loisin, Crépy, Savoie. Jacques Métral. 25ha wijngaard en de tweede grootste van de aoc. Erg commercieel en nogal ongelijkmatig qua kwaliteit.

Chalk Hill VA

California. Napa Valley. Warmste gebied van Russian River Valley, bodem van vulkanische as. Sauvignon blanc en chardonnay.

Chamarré

Frankrijk. °2005 door OVS, met de bedoeling om met samenwerking van de grootste coöperatieven van Frankrijk een commerciële reeks blends en mono-cépages te maken, met druiven die van alle windstreken in Frankrijk komen. In 2006 kwamen de eerste op de markt en het merk is erg succesvol. Er worden ook enkele appellation-wijnen gemaakt, waaronder een succesvolle Jurançon die bij Decanter een International Trophy wegkaapte. De wijnmaker hier is Renaud Rosari, een getalenteerd man die over de hele wereld ervaring opdeed en beweert een wandelende bibliotheek van smaken en aroma's te zijn. Heel commercieel en het tegenovergestelde van de drang naar terroir die de wijnsceñe momenteel overheerst. Bestemd voor de grootdistributie (in België Match en Champion). www.chamarre.fr

Chambave - Valle d'Aosta DOC

Aosta-vallei, een subzone. Zeer aromatische gouden Moscato Passito en een rosso op basis van petit rouge.

Château de Chambert

Cahors. Oud domein waar al in de middeleeuwen wijn werd gemaakt, maar tegen 1973 als een sterk verwaarloosde wijngaard aangekocht door Marc Delgoulet, een négociant. Hij plant opnieuw aan en renoveert, met als eerste oogst 1978. In 1994 nam zijn zoon Joël het domein over en in 1999 wordt Vincent Neuville de oenoloog van dienst. Vandaag is het eigendom van Philippe Lejeune, rijk geworden in de wereld van de software. Hij engageerde Stéphane Derenoncourt als consultant om de kwaliteit nog verder te verbeteren. Tot nu stopte hij het gebruik van herbicides, is begonnen met het vervangen van tannat door malbec (dicht aangeplant) en het werken met natuurlijke compost om de rendementen omlaag te krijgen. 120ha groot domein met 60ha wijngaard op 300m hoogte op het plateau van Quercy. 71% malbec, 20% merlot, 9% tannat. Lutte raisonnée. Rijpen 12 tot 18 maanden op vat, elk jaar wordt een vierde van de vaten vernieuwd. Men maakt meerdere cuvées die dan worden gebruikt om er de Chateau de Chambert mee samen te stellen. Geen vreemde gisten, geen chaptalisatie, geen filtering. De topper van het domein is de Orphée, een 100% malbec, maar ook de Chateau de Chambert is sterk (85% malbec, 15% merlot). Er bestaan nog een achttal andere cuvées. Absoluut in het oog te houden. www.chateaudechambert.com

Château Chambert-Marbuzet

Saint-Estèphe. Cru Bourgeois. Snelrijpende vriendelijke wijn. Sinds 1962 zelfde eigenaars (Nenri Duboscq) als Haut-Marbuzet. 7 ha. De wijn wordt in dezelfde kelders als de Haut-Marbuzet gemaakt. 18 maanden op driejarige eik. Klei en kalk bodem.

Chambertin Grand Cru AOC

Côtes de Nuits. Grand Cru van het dorp Gevrey-Chambertin. 12,9 ha verdeeld over 25 eigenaars. Deze Grand Cru was de favoriet van Napoleon en hij is vurig, krachtig en rijk. Hij komt van een helling op minder dan 300m hoog tussen Gevrey-Chambertin en Vosne-Romanée. In een goed jaar is hij eerst krachtig en tanninerijk met een aroma van zwarte kersen, maar na vijf of tien jaar wordt hij exotisch met geuren en smaken van bloemen, overrijpe pruimen, donkere chocolade en nuances van drop, koffiebonen, truffel en humus. Op hoge leeftijd worden de aroma's dierlijker. Hij is zeer duur en niet altijd zijn geld waard, maar de toppers zijn absoluut fantastisch en behoren tot de wereldtop.

Chambertin-Clos de Bèze Grand Cru AC

Côtes de Nuits. Grand Cru van het dorp Gevrey-Chambertin. 15,39 ha. Deze Grand Cru is al even gereputeerd als die zonder het toevoegsel en mag trouwens ook dezelfde naam dragen (gewoon Chambertin dus). Het is de oudste van de Bourgondische Clos en hij werd tussen 630 en 640 gesticht door de monniken van Bèze (die afhingen van het diocees Langres). Complexer en delicateser dan de "gewone" chambertin.

Chambolle-Musigny AOC

153ha. Dit kleine dorpje heeft een grote reputatie en heeft naast zijn twee Grand Cru's 24 zeer goede Premier Cru's en heel wat gewone kwaliteitswijn. De wijnen zijn elegant, vrouwelijk, subtiel en complex en het kan de geurigste rode wijn van Bourgondië zijn. Wanneer hij jong is aroma's van framboos en kers, later van paddestoelen en humus. Vroeger was hier veel overproductie maar dit is wat gebeterd. Drinken op 16-18°C. De elegantie komt van het hoge kalksteengehalte in de bodem. De Grand Crus zijn Bonnes-Mares (15ha), kruidig, zacht en boeketrijk en Musigny (9,9ha) fijn en gestructureerd. Les Amoureuses en les Charmes zijn erg goede Premier Cru's. Heeft de reputatie om ook in moeilijke jaren wat beter te zijn dan de omringende omwille van een betere drainage en een lichtgekleurde aarde die in minder zonnige jaren veel warmte afstraalt.

Chateau de Chamboureau

18ha op de zuidhellingen van Savennières, in het hart van La Roche-Aux-Moines. 16ha wit (100% chenin), 2ha rood (50% cabernet franc, 50% cabernet sauvignon). De druiven worden zéér rijp geoogst. Vooral bekend voor zijn Savennières. Zeer typisch, zeer herkenbaar. Zeer delicate wijnen, bijna zonder restsuikers en daarom niet zo makkelijk te combineren met eten. Nog steeds geleid door Pierre Soulez, de voormalige eigenaar in wiens familie het sinds 1949 zat. Sinds kort eigendom van Philip Fournier, die Stéphane Deroncourt aantrok om naast Soulez te werken, met als grote doel het naar de kroon steken of op zijn minst evenaren van de Coulée de Serrant van Joly. Pierre Soulez blijft nog tot aan zijn pensioen de bestuurder.

Château du Champ des Treilles

Sainte-Foy-Bordeaux. 10ha. 7ha rood met 63% merlot, 20% cabernet franc, 9% cabernet sauvignon en 8% petit verdot. 3 ha wit met 59% semillon, 28% sauvignon en 12% muscadelle. Eigendom van Jean-Michel Comme (manager Pontet-Canet) en echtgenote Corinne. Nam dit domein over sinds 1998 en investeerde er veel geld in. Biodynamisch. 24 maanden op eik voor de rode. De witte wordt geoogst in twee beurten zodat men kan werken met echt rijpe druiven. Men zoekt naar elegantie en finesse. Ook een lekkere zoete Vieilles Vignes in de jaren die dit toelaten. Voortrekkerdomein voor de aoc.

Champagne AOC

34165 ha en momenteel goed voor een productie van niet minder dan 360 miljoen flessen. Sinds 1935 erkend als AOC. Wit en rosé, met chardonnay, pinot noir en pinot meunier. Op minder dan 200 km ten noordoosten van Parijs, rond de steden Reims en Epernay, ligt de Champagne regio. Het landschap bestaat uit krijtheuvels bedekt met een laagje leem, rijk aan mineralen en met een zeer goede afwatering. Dit dwingt de wijnranken om tot op 5m diepte te gaan zoeken naar hun voedingsstoffen wat zeer ten goede komt voor de kwaliteit. Traditioneel zijn de belangrijkste delen de Montagne de Reims, de vallei van de Marne, de vallei van de Surmelin, de Aube en de Côte des Blancs. Kleinere entiteiten zijn de valleien van de Vesle en de Ardres en de regio's Epernay, Cangy, Sézanne en Vitry-le-Francois. Het klimaat heeft wat last van vriestemperaturen in de lente maar is voor de rest van het jaar redelijk gelijkmatig, zonder excessen, wat voor fijne wijnen zorgt.

Drie druivenrassen maken hier de dienst uit en champagne is bijna altijd een mengeling van de drie, tenzij dit anders staat vermeld. De belangrijkste is pinot noir (12067 ha) die zorgt voor ruggegraat, dan volgt de pinot meunier (10780 ha) die zorgt voor de levendigheid en dan chardonnay (8790 ha) die de verfijning aanbrengt. Wanneer hij van één specifieke druif gemaakt is wordt dit vermeld op het etiket. Een blanc de blancs is uitsluitend gemaakt van chardonnay en eventuele andere witte druiven, een blanc de noirs van pinot noir en/of meunier. Champagne wordt meestal gemaakt met druiven uit verschillende wijngaarden en zelfs uit verschillende dorpen. Deze zijn geklassificeerd naar kwaliteit. De 17 Grand Cru dorpen zouden druiven (niet wijn !) moeten voortbrengen van topkwaliteit, de 38 premier Cru dorpen al ietsje minder. De vermelding op de fles slaat dus alleen op de theoretische kwaliteit van de druiven en een

uitstekend gemaakte champagne van wat mindere druiven kan dus gemakkelijk beter zijn dan een Premier of zelfs Grand Cru die al decennia op zijn lauweren rust. Het algemene aanbod blijft overwegend goed dankzij de discipline van de wijnbouwers die ondanks het feit dat de vraag al verschillende jaren groter is dan het aanbod weigeren om bij aan te planten en de mindere stukken grond in gebruik te nemen. De laatste jaren komt er wel stijgende kritiek op de zeer hoge gemiddelde opbrengsten in de regio die maar blijven stijgen en die de gemiddelde kwaliteit niet ten goede komen.

Het zijn in de Champagne vooral de grote handelshuizen die overal druiven opkopen en er champagne mee maken, elk volgens hun eigen stijl en hier komt weinig terroir bij kijken omdat het mengwijnen zijn. Steeds meer kleinere boeren beginnen echter met kleinschalige productie waar het terroir wél een rol speelt en daar de Champagne bijna 300 verschillende terroirs kent... In 2006 waren van de 15.000 druiventelers al 5400 die hun eigen champagne maakten en verkochten. Eén van de redenen van het succes van de grote huizen is het feit dat het minimaal drie jaar duurt om een champagne te maken en zelfs langer voor de betere. Dit wil zeggen dat in de kelders van de Champagne permanent meer dan een miljard flessen liggen te rusten en dat vertegenwoordigt een aardig kapitaal.

Het productieproces van champagne is uniek. Het start al bij de pluk die manueel is en waarbij de druiven in kleine mandjes verzameld worden. Dit moet ook zo omdat het essentieel is dat de druiven niet gekneusd worden. De persing gebeurt zo spoedig mogelijk, vaak in de wijngaard., en onder lage druk omdat men alleen het druivensap langs de schil wil. Dit alles is zeer belangrijk om van een blauwe druif (pinot noir) witte wijn te maken. Het verzamelde sap wordt dan met zorg gevinifieerd zodat er een soort primaire witte wijn ontstaat. Daarna begint de in de champagne zeer belangrijke rol van de keldermeester. Hij begint de verschillende basiswijnen te proeven en vervolgens te mengen om precies te bekomen wat hij wil. Indien de champagne zonder jaartal is (het merendeel van de productie) mengt hij ook wijn uit vorige jaargangen, zodat een eventueel wat slechter jaar wordt gecompenseerd door de ander. Het is voor de grote huizen immers zeer belangrijk dat hun champagne jaar na jaar herkenbaar is en jaar na jaar ongeveer hetzelfde smaakt. Alleen voor uitzonderlijke jaren worden de zogenaamde millésimes gemaakt die wel een jaartal hebben. Hierna begint het eigenlijke champagne proces dat van een stille wijn een bruisende wijn maakt. Bij het op flessen trekken wordt een liqueur

de tirage toegevoegd die bestaat uit een mengsel van gisten, suiker en oude wijn en dit brengt een proces op gang waarbij de suikers worden omgezet in alcohol. Hierbij komt koolzuurgas vrij dat zich opslaat in de wijn. Een tweede trage fermentatie volgt nu in de beroemde kelders van de Champagne. In een constante temperatuur van 11°C krijgt de champagne zijn aroma's en verfijnen de belletjes zich. Daarna worden de flessen in rekken gezet (de beroemde pupitres) met de hals naar beneden en met de hand regelmatig omgedraaid. Zo ontstaat er een depot van gistresten dat na twee à drie maanden wordt verwijderd door het bevriezen van de bovenkant die met kurk en al verwijderd wordt en vervangen door een beetje wijn, al dan niet zoet. Dit noemt men de dosage en het bepaalt de verdere ontwikkeling. Het toevoegen van alleen wijn maakt een 100% brut wat een brut sauvage, brut nature of een ultra-brut maakt. Het toevoegen van een beetje likeur (1%) maakt een gewone brut en vanaf dan wordt hij sec (2 tot 5%), demi-sec (5 tot 8%) of doux (8 tot 15%). De flessen worden daarna gedraaid om het mengsel te homogeniseren en nog even gekelderd om tot rust te komen. Champagne is dan ook af wanneer hij op de markt komt en dient niet bewaard te worden (of wint daar in theorie niets bij), maar er zijn liefhebbers die hun champagne graag wat ouder hebben.

In feite bestaan er twee soorten champagne, die van de grote merken, zeer homogeen en voorspelbaar (wat precies de bedoeling is), en die inspeelt op de precieze smaak van de consument die zich wanneer hij zich eenmaal voor een merk verklaard heeft de rest van zijn leven dezelfde smaak kan verwachten. En de andere champagne, uitermate gevarieerd, ontstaan uit bijna oneindig veel mogelijkheden qua terroir, druif en bewerking. Over het algemeen beweert men dat een goede champagne vijf tot tien jaar in het productieproces heeft doorgebracht (wat zijn hoge prijs verklaart) en binnen de zes maanden moet worden gedronken. Champagne moet gedronken worden op een temperatuur van 7 tot 9°C, het koudst voor de goedkoopste. Idealiter gebeurt het op temperatuur brengen niet in een ijskast maar in een ijsemmer. De rijpe of millésime champagnes moeten op 10 tot 12°C gedronken worden. De kurk wordt verwijderd met een pssjt en niet met een plop !! tenzij u Schumacher heet en op een podium staat. Dit is om een brutale decompressie te vermijden wat teveel koolzuurgas voortijdig de fles uit jaagt. Champagne mag niet worden geschonken in coupes, maar in fluiten. Deze moeten droog zijn, zonder restjes van detergent omdat die de belletjes om zeep helpen. Het is een perfect aperitief, maar hij past ook zeer goed bij de hapjes of bij magere vis; grote

millésimes en bepaalde blancs de noirs verdragen zelfs vleeschotels. Roze champagne is meer een modeverschijnsel maar hij ruikt meestal naar kersen en frambozen.

Er bestaan verschillende types champagne:

Extra Brut, Brut Sauvage, Ultra Brut, Brut Nature: kurkdroog met zo goed als geen restsuiker.

Brut: bekendste en meest gedronken. Max 1,5% restsuiker. Typisch aperitief, maar ook een goede wijn bij veel voorgerechten. Een goede brut kan gemakkelijk tot vijf jaar liggen. Jong is hij onstuimig en met een aroma van wit of rood fruit. Na drie jaar wordt hij voller, met aroma's van rijpe appel, kruiden, droge vruchten, verse broodjes. Uitstekend bij vis. Na vijf jaar mindert het bruiseffect maar de smaak wordt romiger, met noten en droge vruchten en soms koffie.

Brut Millésimé: wordt alleen in topjaren gemaakt met vermelding van het jaartal. Duurder, maar een uitdrukking van het karakter van de wijnmaker en het terroir, 'die de complimenten die hij krijgt moet delen met God', althans volgens Remi Krug. Meestal pas na vier of vijf jaar op de markt gebracht en goed voor tien tot dertig jaar kelderripping. Voor de eerste maal gemaakt in 1842.

Brut Blanc de Blancs: Uitsluitend van de Chardonnay druif. Fris en fruitig, met aroma's van citrus, munten en bloemetjes, later meer evoluerend naar veldbloemen, rijpe vruchten en een beetje lindebloesem. Wanneer nog ouder wordt hij kruidiger met de smaak van exotische vruchten.

Brut Blanc de Noirs: Alleen pinot noir en pinot meunier.

Extra Dry/Extra Sec: voor de Engelsen of Amerikanen. Redelijk zoet naar onze smaak.

Sec: idem en redelijk zoet. Opgepast, op het Europese continent moet u voor droog naar Brut zoeken.

Demi-Sec: lichtzoet. 3,3 tot 5% restsuikers.

Doux: zoet. Minimaal 5% restsuikers.

Rosé: zeer goed aperitief maar ook lekker bij gevogelte. Om hem te maken wordt een stille rode wijn toegevoegd aan de cuvée. Brut, Brut Millésimé of Brut Demi-Sec.

Meer en meer beginnen de kleinere wijnboeren aan populariteit te winnen vanwege de herkenbare terroir-stijlen en het belang van de regio stijgt dan ook. Hier volgen de belangrijkste regio's:

Montagne de Reims (7960 ha) tussen Reims en Epernay. Montagne, Petit Montagne, Vallée de l'Ardre en Vallée de la Vesle. 20tal gemeentes. Bodem met veel krijt, rijk aan Belemniet fossielen en rolkeien aan de oppervlakte. Stevige, vineuze champagnes, jong geurend naar framboos, appel of peer, met het ouder worden overwegen meer geconfijte vruchten als dadel en vijg en zelfs wat mokka of gebrande koffie. Die van de noord en oostzijde (Verzy en Verzenay) zijn eerder levendig, die van de zuidkant eerder krachtig (Bouzy, Ambonnay). Goed bij kalfszwezerik of pluimwild.

Côte des Blancs (5995 ha) tussen Epernay en Bergère-les-Vertus. Twaalfal gemeentes. Ligt op een kalkrug die een verlengstuk is van de Montagne de Reims. Krijt in de ondergrond, zand en keien aan de oppervlakte. Wanneer jong erg levendige blanc de blancs die op ouderdom wat meer krijgen van gedroogd fruit en viennoiserie. Goede aperitiefchampagne, wanneer jong. Milésimes op leeftijd verdienen schaaldieren of vis.

Vallée de la Marne (11.456 ha) tussen Château-Thierry in de Aisne en Epernay. Keien, kiezel en vuursteenrijk zand. Veel tri-cépage champagne met chardonnay, pinot noir en pinot meunier. Gestructureerde wijnen, eerder met persoonlijkheid dan met finesse. De basiswijnen zijn ideaal als aperitief, de betere begeleiden gebraden gevogelte.

Côte des Bar (6813 ha), 59 gemeentes. Twee kleinere entiteiten zijn die van Montgueux dichtbij Troyes en die van Villenauxe in het NW: ze werken vooral met chardonnay. Ondergrond van kiezel en kalk boven op een laag met marne en secondaire kalkbrokken. In hoofdzaak pinot noir, genereuze en geurige wijnen (klein rood fruit). Vooral passend bij wit vlees en gevogelte.

Iets minder dan de helft van de productie van de Champagne is bestemd voor de export (en hier rekenen we de kofferbak-bewegingen tussen Reims

en België niet mee). Het belangrijkste export land is Groot-Brittannië, gevolgd door de VS, Duitsland en België (!), wat ons land per capita de belangrijkste gebruiker van champagne maakt. Meer informatie vindt u op de officiële website: www.champagne.fr

Champagne jaargangen

2004 was klassiek en moet nog rijpen. 2003 was door de hitte een erg abnormaal jaar. Snel te drinken. 2002 was een topjaar met veel structuur en fraîcheur. 2001 was slecht. 2000 was rijp, wat zachte, fruitgedreven wijnen gaf. 1999 leverde ronde, soepele wijnen op die wat zuren missen. 1998 was elegant. 1997 was middelmatig (maar nu op dronk en een goede koop voor de korte termijn). 1996 was zeer goed, met rijp fruit, veel structuur en mooie zuren. 1995 was rijk, rond, fruitig en nu volledig op dronk.

Domaine de Champal

Sarras, Rhône. Eric Rocher en al twee eeuwen in de familie. 26 ha. Syrah, marsanne, roussanne en viognier. 35 hl/ha. Al een tijdje aan het experimenteren met parcellaire selectie. Heel aardig geprijsde maar elegante en fijne Saint-Joseph "Terroir de Champal". Ook Condrieu en Crozes-Hermitage. www.domaine-champal.com

Mas Champart

Saint-Chinian . Isabelle en Mathieu Champart. Sinds 1976, maar pas vanaf 1988 brengen ze hun wijnen uit onder eigen naam. 16 ha. Een klein deel van de oogst (4ha) gaat nog steeds naar de coöperatieve. 40.000 flessen per jaar. Oude stokken, lage opbrengsten. Beste zijn Causse du Bousquet (50% syrah, grenache, mourvèdre, carignan) en Clos de la Simonette (70% mourvèdre, 30% grenache). Ook rosé en wit. Goede reputatie.

Champy

°1720 en oudste wijnhuis van de Bourgogne. Pierre Meurger en zijn geniale wijnmaker Dimitri Bazas (ex-medewerker van Kiriakos Kinikopoulos). Stijgende lijn. Elegantie én terroir. In volle vernieuwing. Eigen wijngaarden op de Cote de Beaune, aankopen op de Cote de Nuits. Werken richting biodynamiek.

Chancellor

Rode hybride uit Frankrijk. Hoge productiviteit.

Château de Chantegrive

Podensac. Graves AOC. Vignobles Lévêque. Momenteel Françoise Lévêque. Al 40 jaar één van de grootste domeinen van de aoc en één van de best uitgeruste. Een referentie. Ondergrond bevat een erg compacte, droge kiezellaag van enkele meters dik, perfect voor cabernet sauvignon. De Cuvée Caroline wordt gemaakt met druiven van de best gelegen stukken grond. De witte zijn klassiekers, de rode worden steeds beter.

Kellerei Chanton

Visp, Valais. Josef-Marie Chanton en zoon Mario. Wijngaarden boven de 1100m. Derde generatie en bekend voor zijn specialisatie in zo goed als uitgestorven Zwitserse druivenrassen als Himbertscha, Lafnetscha, Eyholzer Roter, Resi en Gwäss. Maakt ook een erg aparte heida. Gefascineerd door druivenrassen en een must voor al wie zich interesseert aan ampelografie. www.chanton.ch

Château des Chapelains

Sainte-Foy-Bordeaux. Saint-André-et-Appelles. 35 ha. In de familie sinds de 17de eeuw. Oliv Pierre Charlot. Maakt verschillende cuvées om zijn verschillende percelen beter te doen uitkomen. Prélude is het basisgamma. De witte La Découverte en de rode Mômus zijn alle twee aantrekkelijke wijnen met potentieel. De rode Les Temps Modernes wordt pas sinds 2000 gemaakt.

Chapelle-Chambertin Grand Cru AOC

Côtes de Nuits. Grand Cru van het dorp Gevrey-Chambertin. 5,49 ha. Fluweelzachte maar toch krachtige en goed gestructureerde wijn. Nuances van ontbijtkoek en sinaasappel. Iets lichter dan Chambertin zelf, maar van de cru's degene die het meest op Chambolles lijkt.

Château Chapelle Maracan

Mouliettes, Bordeaux, Frankrijk. Valt onder de AOC Bordeaux of Bordeaux Supérieur. Eigendom van het handelshuis Malet Roquefort van Aliénor en Alexandre de Malet Roquefort en sindsdien op de goede weg. 10ha rood met 65% m, 25% cabernet sauvignon en 10% cabernet franc. 5ha wit met 50% sauv, 25% semillo en 25% muscadelle. Klei, kalk en kiezel op twee mooie hellingen. Elegante, precieze wijnen die men jong drinkt. De topcuvée, La Chapelle d' Alienor is een 100% merlot, de witte Alienor legt de nadruk op semillon. Philippe Gard en Pierrick Lavau als consultants.

Chapoutier

Tain-l'Hermitage, Rhône. °1808. Groot handelshuis met een heel goede reputatie, goed voor een produktie van 3 miljoen flessen per jaar. 240 ha in de Rhône en Zuid-Frankrijk (Roussillon en Provence). 203ha rood (70% syrah, 30% grenache), 37ha wit (90% marsanne, 10% viognier). Ook nog eens 100ha in Australië. Sinds 1989 in handen van Michel Chapoutier (°1965). Begonnen met biodynamische wijnbouwtechnieken. Vindt het terroir en de expressie ervan zeer belangrijk en hij wil dus niet dat zijn wijnen herkenbaar zijn als Chapoutier wijnen maar vooral aan hun terroir. Voor de betere flessen werkt hij dan ook al sinds 1989 met druiven die van goed omlijnde percelen komen. Goed gemaakte wijnen, van de basis tot de top. Erg breed gamma, meestal goede tot uitstekende kwaliteit en momenteel kwalitatief gezien één van de beste handelshuizen van Frankrijk. Le Pavillon Ermitage is de topwijn. Maakt ook zeer goede witte en in de Hermitage is het meer de bittere toets die hij zoekt dan de zuren omdat hij denkt dat bij wit deze bitterheid dezelfde rol heeft als tannines bij rood. Sinds 1996 zijn de etiketten van Chapoutier ook in braille. Kocht onlangs samen met Veuve Devaux een perceel in de Aube om er een stille pinot noir mee te maken op zijn Bourgondisch. Michel is een ook een riesling-fanaat die ook in de Elzas op zoek zou zijn naar een goede investering. www.chapoutier.com

Charbono

VS. Bijna verdwenen, waarschijnlijk heel dichte variant van dolcetto.

Chardonel

Amerikaanse kruising tussen seyval blanc en chardonnay. Geschikt voor heel warme klimaten.

Chardonnay

De chardonnay druif geniet de twijfelachtige eer om tegelijkertijd de populairste én de meest verguisde witte druif ter wereld te zijn. In oorsprong is ze Frans en het is de druif waarmee de grote witte Bourgogne's worden gemaakt. De meest simpele versie van een chardonnay wijn is fris en fruitig met duidelijke citrustoetsen en een lichte vettigheid. Pas op kalkrijke bodems ontwikkelt er zich complexiteit, met de typerende aroma's van boter (vaak verkeerdelijk toegewezen aan de houtrijping), limoen, citroen en hazelnoten. Nieuwe wereld varianten brenen vaak ook exotisch fruit aan als mango of ananas. Op eik gerijpte exemplaren voegen hier aroma's als toast en vanille aan toe. Als geen ander bleek de druif ontvankelijk voor houtrijping en in haar thuisstreek levert ze verrukkelijke maar dure wijnen op die perfect fruit en hout combineren (één van de bekendste appellations is meursault). Het gebrek aan grond en de dure prijzen in de Bourgogne maakten dat er vandaag ook veel goede chardonnay uit de Pays d'Oc komt, al dan niet houtgerijpt. Zonder hout brengt de druif frisse en fruitig-vegetale dorstlessers voort. Deze stijl kent zijn hoogtepunt in de Chablis met de beroemde 'pierre-à-fusil' Typische aroma's. De immense populariteit bij de gebruiker van witte bourgogne heeft er toe geleid dat de stijl over de hele wereld werd gekopieerd. Het feit dat de druif zowel in wijngaard als kelder ook heel gemakkelijk is is daar niet vreemd aan. Ze groeit zowat overal ter wereld, van Meerdael tot in China, en laat de wijnmaker toe om zijn persoonlijke stempel aan te brengen. Uit de Nieuwe Wereld kwamen al snel Bourgogne-kopieën en de markt wordt sinds de jaren negentig overspoeld door honderden fabrikanten die kwistig met nieuw eiken vat of (horreur!) houtschilfers omsprongen. Velen van deze wijnen zijn overdreven siroopachtig met geen eiktoets maar een eikhamer, maar de stijl kent nog steeds zijn liefhebbers. Indien goed gemaakt blijft het echter een zeer aangename en vaak indrukwekkende wijn. Italië, Spanje, Zuid-Afrika, Nieuw-Zeeland, Australië, Chili en Californië brengen allemaal mooie exemplaren voort. De ABC-wijndrinker heeft gelijk, er zijn te veel overdreven exemplaren, maar niemand versmaadt een mooie Meursault. Laat ons ook niet vergeten dat de chardonnay ook verantwoordelijk is voor vele champagnes. De Blanc de Blancs is zelfs uitsluitend van deze druif

gemaakt. De enige natuurlijke vijand van de chardonnay is de hebzucht en overproductie leidt tot waterige, karakterloze en vage wijnen. Typische aroma's: groene appels, perzik, citrusvruchten, bloemen, boter, toast, vanille, noten, honing, exotische vruchten, karamel en amandelen.

Guy Charlemagne

Le-Mesnil-sur-Oger, Champagne. °1892. Familiebedrijf, nu geleid door Philippe Charlemagne. 2ha met 100% pinot noir en 13ha met 100% chardonnay. 150.000 flessen per jaar. Wijngaarden in Mesnil-sur-Oger en buurdorp Oger, met nog een beetje in Sézannais dat in de brut Extra terecht komt. Alleen eigen druiven. Voor de rest een zuivere blanc de blancs in een erg flamboyante stijl. www.champagne-guy-charlemagne.com

Domaine Charlopin-Parizot

Gevrey-Chambertin. Philippe Charlopin. 15ha pinot noir, 1,3 ha chardonnay. 100.000 flessen. In 1976 gestart met 2ha. Onmiddellijk drinkbaar en lekker maar kan ook bewaard worden. Combineert de traditie met moderne technieken. Vroeger heel geconcentreerde wijnen, sinds 96 ook aandacht voor de elegantie. Kleine rendementen. Strenge triage. Wijngaarden in de zeven grand cru's en praktisch alle dorpen van de Cote de Nuits. Kreeg in 2005 de leiding over het prestigieuze Ch de Pommard.

Charmes-Chambertin Grand Cru AOC

Côtes de Nuits. Grand Cru van het dorp Gevrey-Chambertin. 12,25 ha. Sterk ijzerhoudende grond. Klassiek en krachtig als een echte Chambertin, maar iets lichter. Hij heeft aroma's van aardbeien en frambozen met redelijk veel hout en een zeer lange speciale afdrank. Drinken op 18°C.

Domaine de la Charrière

La-Chartre-sur-le-Loir, Loire. Joël Gigau sinds 1974. Eén van de pioniers van de AOC's Coteaux du Loir en Jasnières. 13ha waarvan 8 in de Jasnières AOC. Gemiddeld 45 jaar oude stokken. Vandaag zoon Ludovic. Een vakman die goed bezig is en ondermeer twee frisse witte Jasnières maakt die elk jaar heel precies hun verbondenheid met het terroir weergeven. Maakt een twaalftal cuvées. www.gigau.herce.eu

Chasan

Kruising tussen listán en chardonnay. Zuiden van Frankrijk en redelijk beperkt. Heeft wat voordelen voor de teler.

Chassagne-Montrachet AOC

356 ha. Uit deze appellation komt zowel goede rode als goede witte, in ongeveer dezelfde hoeveelheid. 160ha is Premier Cru verklaard, waarvan ongeveer 70ha wit. De witte is goed en nog zeer betaalbaar. Hij is fris en sappig, iets minder mineraal en wat voller dan een Puligny. Enkele Premier Cru's zijn zeer goed en mogen vier tot acht jaar rijpen. De rode wijn heeft aroma's van peper en pruimen en heeft veel terroir, maar is niet goedkoop. Hij kan ruim tien jaar rijpen en is goed gestructureerd, vol en vetzig. Op mindere gronden durft men hier wel eens gamay aanplanten. Over het algemeen is de witte iets beter.

Chasselas

Met deze druif die zich het beste voelt in de bergen wordt de originele en verfrissende Zwitserse, licht parelende fendant gemaakt. Ook in de Savoie en in Baden wordt ze vaak gebruikt, maar steeds voor het maken van lichte vaak karakterloze witte wijntjes. De aanplantingen in de Elzas worden gebruikt voor het mengen met andere druivenrassen en het maken van Edelzwicker. Ook bekend onder de namen fendant, gutedel, dorin, perlan, weisser gutedel, moster, wälscher en marzemina.

Château Chasserat

Cartelègue, Premières Côtes de Blaye, Bordeaux. Sinds kort geleid door de jonge Franck Fourcade, die zijn vader opvolgde en zo de vijfde generatie Fourcade's op het domein werd. 20ha. Het grootste deel wordt uitgebracht als Château Chasserat onder de Premières Côtes de Blaye, een deeltje (2ha) als Château Moulin de Chasserat onder de normaal gezien betere appellation Blaye. Vooral de Moulin schijnt erg sterk te zijn. Eerder traditioneel maar een goede reputatie en veel potentieel. www.chateau-chasserat.com

Château Chasse-Spleen

Moulis-en-Médoc. Cru Bourgeois. 85ha, grotendeels (83ha) voor rood. 55% cabernet sauvignon, 40% merlot, 5% petit verdot. Zeer goed gelegen terroir, grotendeels op de goed gelegen kiezelrijke Grand Poujeaux. Al aangenaam wanneer jong, maar kan ook zonder problemen een tiental jaar kelder aan. In de jaren 80 door Bernadette Villars gemoderniseerd met nieuwe roestvrije vaten, nieuwe drainagetechnieken in de wijngaard en stoomreiniging voor de houten vaten. Wanneer Bernadette in 1992 overlijdt in een ongeluk wordt ze opgevolgd door haar dochter Claire, later komt ook diens zuster Céline ter hulp. Zeer regelmatig. Top van zijn AOC. Volgens het Revue de Vin de France klaar om opgenomen te worden in de cru classé familie. Hun tweede wijn wordt onder verschillende namen gecommmercialiseerd, afhankelijk van het distributiecircuit: Héritage, l'Ermitage en l'Oratoire zijn drie voorbeelden. Gewoonlijk rijk en aromatisch en helemaal terug nadat hij in de jaren 90 wat leed onder een erg strenge stijl. www.chasse-spleen.com

Château-Chalon AOC

Jura. 45ha. Wit (savagnin). De meest prestigieuze appellation van de Arbois komt uit een op 450m hoogte gelegen dorp dat de hele streek domineert. De wijngaarden liggen op een ondergrond van grijze mergel met veel fossielen en oude minerale sedimenten. Hier wordt de fijnste en delicaatste vin jaune van de Jura gemaakt, die zeer oud kan worden (100 jaar is niet uitgesloten, de oudste ooit gedronken wijn in Frankrijk dateerde uit 1774 en was een vin jaune uit dit dorp). In 1980, 1984 en 2001 was de kwaliteit van de druiven onvoldoende en besloten de lokale wijnbouwers zelfs om geen AOC wijn te maken. Omwille van de kwaliteit houdt men de opbrengst verplicht beperkt tot maximum 30hl/ha maar veel boeren mikken nog lager, op 20hl/ha.

Château-Grillet AOC

Rhône (Noord). 3,3 ha. Wit met viognier. Deze zéér kleine appellation bestaat sinds 1936 en werd gecreëerd rond één producent die dan ook zijn naam er aan gaf. Hij maakt zo'n 10.000 flessen per jaar en hij is dus zeldzaam en veel te duur. Gelukkig is hij ook opwindend, vol, vet, rijk en complex. De ondergrond in de wijngaard bestaat bijna volledig uit graniet en de vallei biedt een natuurlijke bescherming tegen de noordenwind. De

wijn lijkt sterk op een Condrieu en niet elke jaargang is even goed. Net als de Condrieu is hij gemaakt van één druif, de viognier, maar hij blijft tot 18 maanden op eikenhouten vat en bereikt zijn top pas na zeven jaar. In veel jaargangen komen de complexe aroma's waarvoor hij beroemd is pas naar boven na tien jaar. Hij geurt jong naar abrikozen en perziken en moet ruim een uur op voorhand geopend worden.

Château-Grillet

In de handen van de Neyret-Gachet familie sinds 1840. In het grootste deel van de 20e eeuw echter steeds minder sterk presterend tot de komst in 1961 van André Baratin-Canet, een electro-ingenieur die zijn vrije tijd begon op te offeren aan de wijngaard van zijn vrouw's familie. Hij begon aan een intensief programma van heraanplant en heraanleg en kocht stukken wijngaard terug die de familie verkocht had. In sommige jaren bleek hij minder succesvol en soms maakte hij verkeerde keuzes (te vroeg geoogst, of te hoge opbrengsten) maar hij slaagde erin om de aoc terug op niveau te brengen. Toen hij in 1994 overleed op 82-jarige leeftijd nam zijn dochter Isabelle het van hem over. Ze moderniseerde de kelders maar toen haar oenoloog, Max Leglise, overleed zocht ze hulp bij Denis Dubourdieu, die meewerkt vanaf de jaargang 2001. Hij verbande de pesticides en reduceerde de opbrengsten op een drastische manier. 25% van elke jaargang wordt op nieuw hout opgevoed en daarna geblend.

Chateameillant VDQS

Le Centre (Sancerre). 86ha. Rood en rosé (vin gris) met gamay en pinot noir. Hier komt de gamay druif via de typische vin gris perfect tot zijn recht. Hij is bleekroze, fruitig en fris. De wijngaarden liggen op een bodem van kiezelhoudend zand en klei. Al sinds 1965 erkend als VDQS. De prijs/kwaliteitsverhouding is uitstekend. De rode kan ook goed zijn en is fruitig en geurig. Drinken op 12 à 14°C.

Châteauneuf-du-Pape AOC

Rhône (Zuid). 3200 ha. Rood met grenache, cinsault, mourvèdre, syrah, muscardin, vaccarèse of camarèse, terret noir en counoise, wit met clairette, roussanne, grenache blanc, picpoul, picardan en bourboulenc. Al in 1923 werden hier (zeer) strikte regels vastgelegd en in 1931 werden ze in een AOC gegoten. De wijngaarden liggen verspreid over de gemeentes

Chateauneuf-du-Pape, Orange, Courthézon, Bédarrides en Sorgues, op de linkeroever van de Rhône, een goede 15 kilometer ten Noorden van Avignon. De bodem bestaat uit rode klei waar grote rolkeien in zitten en de druiven groeien er op terrassen op verschillende hoogtes. Het rendement mag de 35hl/ha niet overschrijden en minimaal vijf % van de oogst moet aan de stokken blijven zodat de minderwaardigste trossen niet gebruikt worden. Het minimum alcohol-percentages is 12,5%. Dertien druivenrassen zijn toegestaan alhoewel de meeste boeren er maar zes gebruiken en Grenache Noir vandaag 72% van de aanplant uitmaakt. Syrah en Mourvèdre nemen respectievelijk 11% en 6% van het areaal in beslag en omdat ze de kwaliteit serieus doen stijgen maken ze voor een steeds groter deel uit van de blends. Alhoewel de kleinere onbekende soorten vaak maar goed zijn voor minieme hoeveelheden in de blend zijn ze wel belangrijk als het "peper en zout". 97% van de productie is voor rode wijn. De beste komt van het plateau van Montredon waar grote witte rolkeien overdag warmte verzamelen en deze 's nachts terug afgeven. Warme droge zomers waar de mistral vaak de weinige regendruppels binnen de kortste keren doet opdrogen. Zeer veel oude wijnstokken (gemiddelde leeftijd is 36, maar 60 à 80 jaar is voor grenache geen uitzondering). Bijna altijd gemengde wijngaarden zodat bij de oogst verschillende graden van rijpheid gemengd worden en waardoor de wijnboer het karakter van zijn wijn erg sterk kan beïnvloeden.

Er zijn twee stijlen. De eerste is een licht beaujolais-type dat best al na drie jaar opengaat. De traditionele Chateauneuf-du-Pape is echter een krachtig en alcoholrijke wijn die minstens vijf jaar moet kelderen maar die afhankelijk van het millésime ook vlot de twintig jaar aankan. Hij is intens van kleur, rijk en overweldigend van smaak en geurt naar bloemen, vruchten en kruiden. Hij is ideaal bij stoofschotels, gegrild vlees en wild. Toen Châteauneuf, net zoals zoveel andere redelijk dure traditionele strenge Franse bewaarwijnen, snel minder populair werd kwam ook hier een beweging op gang om de wijnen wat toegankelijker en fruitiger te maken. Ontstelen (meer fruit, minder rustieke tannines), snellere vernieuwing van de vaten, gebruik van barriques en nieuwe eik zijn tendensen die vandaag doorbreken, maar niet iedereen reageert hier op dezelfde manier op en heel wat traditionalisten blijven vasthouden aan de oude principes. Zij verbeteren de kwaliteit via lagere opbrengsten, oudere wijnstokken en betere kwaliteitscontrole in de wijngaard om meer geconcentreerde karaktervolle bewaarwijn te maken. Veel van de op nieuwe eik gemaakte wijnen zijn dure luxe-cuvées die vaak snel verdwijnen

in de kelders van verzamelaars. De meer zeldzame witte wijnen (6% van de produktie) zijn indien ze modern gemaakt zijn uitstekend na één of twee jaar. Ze geuren vaak naar kamperfoelie en narcissen, missen een beetje aciditeit maar verouderen soms op een verrassende manier.

Châteauneuf-du-Pape jaren

1990: zeer goed, mag open maar kan nog bewaren; 1991: klein, wisselvallig, opdrinken; 1992: slecht; 1993: licht maar ook elegant, drink nu; 1994: harde tannines zijn nu een beetje verzacht, drinken; 1995: zeer goed en volumineus, drinken of bewaren; 1996: licht en delicaat, veel zuren, nu drinken; 1997: moeilijk jaar voor de wijnbouwer, in de fles eerder zacht en makkelijk; nu drinken; 1998: groots, vol en rond, drinken of bewaren; 1999: krachtig en zeer goed met veel potentieel; onderschat toen het jaar uitkwam maar evolueerde zeer positief; 2000: zeer goed, vol en rond; 2001: opnieuw zeer goed, fris en complex; 2002 was zeer slecht met een regenval van 600mm in twee dagen tijdens de oogstperiode; 2003 was heel heet en bracht, maar alleen bij de goede producenten, zware, stevige bewaarwijnen voort. De betere beginnen nu wat te versmelten; 2004: groots jaar in de twee, fabelachtig. Veel fruit, perfecte tannines. Ook groots in wit; 2005: in rood een briljant en fabelachtig jaar, maar stevige jongens met veel alcohol; 2006: aangename, soepele en rijke wijnen met nogal wat alcohol, veel eleganter dan in 2005. 2007 is een erg zacht en rijp jaar met heel omfloerste maar toch aanwezige tannines. Weinig zuren maar wie zijn rendementen in toom hield maakte excellente wijnen met wat bewaarpotentieel. Veel suikers, maar ook veel complexiteit.

Domaine Charvin

°1851 door Guillaume Charavin. Laurent Charvin, zesde generatie sinds hij in 1990 op 21jarige leeftijd overnam, maar zijn voorouders verkochten praktisch alles in bulk. 8ha in de Châteauneuf-du-Pape, 13ha in de Côtes-du-Rhône. Sinds 1995 bottelt hij zelf en hij maakt krachtige en zeer traditionele Châteauneuf-du-Pape's. Veel oude percelen, over de hele AOC verspreid, met vooral grenache, goed voor 80% van de aanplant en met een gemiddelde leeftijd van 45 jaar. Voor de rest vooral syrah, vaccarese, bourboulenc, carignan en mourvèdre. Er wordt met de hand geoogst en getrieerd. Geen ontsteling, géén hout, alleen beton. 15 à 20 dagen schilweking. Geen filtering. Jong al drinkbaar maar bewaart zonder problemen 15 jaar en wint daarbij. De Côtes du Rhône's komen best tot

hun recht na een goede vijf jaar. In de Châteauneuf maakt het domein zo'n 30.000 flessen, in de Côtes du Rhone 40.000. Betaalbaar. www.domaine-charvin.com Verkrijgbaar bij Wijnen Van Eccelpoel in Herentals.

Laurent Chatenay

Saint-Martin-le-Beau, Montlouis, Loire. In 1996 overgenomen van zijn schoonvader die alles nog verkocht aan de handelshuizen. Moest eerst twee jaar terug op de schoolbanken (industrieel tekenaar van beroep). Bracht de oppervlakte terug van 13 op 6ha om betere kwaliteit te kunnen afleveren. Tussen de 40 en 80 jaar oude stokken. Steeds op zoek naar de optimale rijpheid van zijn chenin blanc. Bio (Ecocert). Er wordt met de hand geoogst (behalve voor de Mousseux). 30 à 35 hl/ha. Geen chaptalisatie en alleen regionale gistculturen. Zeer authentieke wijnen met veel persoonlijkheid en mineraliteit, best op dronk na vier jaar. www.laurentchatenay.com

Châtillon-en-Diois AOC

Rhône. 50ha. Rood en rosé met gamay, wit met aligoté of chardonnay. De wijngaarden van deze appellatie liggen aan de voet van de Alpen op zo'n 450 à 650 m hoogte. De rode is gemaakt met gamay en is fruitig en gemakkelijk. Hij moet jong gedronken worden. Châtillon Aligoté is elegant en fris en jong te drinken. Châtillon Chardonnay mag een jaar kelderen alvorens te openen en is fris en nerveus.

Chatourze - Coteaux de Languedoc AOC

Coteaux du Languedoc-cru. Rood, wit en rosé. Wijngaarden op povere, kiezelachtige grond vlakbij Narbonne. Warm en peperachtig fruit. Valt onder La Clape.

Chatus

Bijna vergeten druif uit de Ardèche, sinds enkele jaren terug wat in gebruik.

Chautagne

Savoie Cru. Rood met mondeuse, gamay en pinot noir, wit met jacquère, roussette en aligoté. Op de oostelijke oever van het meer van Bourget wordt rode en witte wijn gemaakt. Men gebruikt de klassieke druivenrassen van de streek. De witte moet koel (8°C) en jong gedronken worden.

Cave de Chautagne

Ruffieux, Savoie. °1952. 190 ha, 130 leden. Goed voor 85% van de productie van de Savoie cru Chautagne. Gelegen waar de Val de Bourget en de Vallée du Rhône samenkomen. Veel goede witte, uitstekende rode. Globaal is de (zeer uiteenlopende) produktie van goede tot uitstekende kwaliteit. Geleid door de zeer getalenteerde Jean-Pierre Rosset. Dankzij de belangrijke investeringen in uitrusting vandaag in staat tot het maken van zeer goede wijnen. Laten zich hierdoor ook niet het hoofd op hol brengen en blijven aangenaam geprijsd, zonder de neiging tot het maken van overdreven exclusieve of bewerkte cuvées. www.cave-de-chautagne.com

Château Chauvin

Saint-Emilion Grand Cru Classé. Buur van Cheval Blanc. Zeer veel vooruitgang de laatste tien jaar. Strengere selectie. Veel completer en geconcentreerder geworden.

Domaine de la Chauvinière

Château-Thebaud, Loire. Jérémie Huchet (°1978), maakt hier sinds 2001 uitstekende Muscadet's. 38ha. Zeer granietrijk terroir met erg goede afwatering, goed gelegen. Domein op de oevers van de Maine in de kelders van een voormalig klooster. Goed uitgerust. Breidde uit door de Clos des Montys (10ha) van Château de Goulaine over te nemen en pacht sinds 2006 ook Château de la Bretèche op de oevers van de Sèvre. Gemiddeld 45 jaar oude stokken, gesnoeid in guyot nantais vorm. Lutte raisonnée volgens de Terra Vitis overeenkomst. Parcellaire vinificatie. www.domaine-de-la-chauviniere.com In Nederland verkrijgbaar bij De Weinschenker.

Domaine Jean-Louis Chave

Mauves, Rhône. Uitermate moeilijk te vinden en dan ook zeer dure rode Hermitage's. De witte kan decennia lang rijpen en is over het algemeen niet klaar voor consumptie voor vijftien jaar rijping. Ook aangename St

Joseph die momenteel veel aandacht krijgt van Jean-Louis en die elk jaar lijkt te verbeteren. 10ha rood met 100% syrah, 5ha wit met 80% marsanne en 20% roussanne. Goed voor ongeveer 48.000 flessen per jaar. Dit domein werd groot gemaakt door vader Gérard vanaf de jaren 60, maar wordt nu geleid door zoon Jean-Louis. Alhoewel het domein zelf op de Saint-Joseph oever ligt, heeft het zijn beste wijngaarden op de andere oever, op de helling van de Hermitage berg. Er wordt altijd zeer laat geoogst, en per perceeltje gevinifieerd, also ze elk hun eigen cuvée zouden krijgen, maar op het einde worden ze uiterst zorgvuldig geassembleerd. Hier worden alleen de allerbeste voor gebruikt, de mindere gaan naar de négoce of worden en vrac verkocht. Vader en zoon vinden vooral hun witte de top, alhoewel hun rode eigenlijk meer gezocht zijn. Cuvées als de Cathelin zijn gezochte verzamelobjecten geworden.

Le Chemin des Rêves

Grabels, 10km ten Noorden van Montpellier. Wijngaarden in de AOC's Languedoc Grès de Montpellier en Pic Saint-Loup. Benoit Viot en echtgenote, een apotheker-marketeer die na een internationale carrière van tien jaar zo gefascineerd was door wijn dat hij zelf een domein uit de grond stampte. Maakte zijn eerste wijn in zijn badkuip in Engeland. 7,7ha met alleen rood (carignan, grenache, syrah, alicante, cinsault en cabernet sauvignon). Gemiddeld 30hl/ha. Klei en kalk met rolkeien. 150 à 200m hoogte. Parcellaire vinificatie. Naar eigen zeggen wordt er vooral op fruit gemikt. www.chemin-des-reves.com

Chenançon Noir

Kruising door het INRA tussen grenache en jurançon noir. Zo goed als niet aangeplant en zeer zeldzaam.

Chénas AOC

285ha. De kleinste van de beaujolais-crus, naast die van Moulin-à-Vent en Fleurie. De wijngaarden liggen op een ondergrond van granietzand in de gemeentes Chénas en La Chapelle-de-Guinchay, boven die van Moulin-à-Vent en onder die van St-Amour en Juliéna. Gunstig microklimaat. Deze soms moeilijker te vinden goed gestructureerde wijn heeft vaak een neus met bloemen (vooral rozen en viooltjes) en hout. Ze lijken een beetje op die van Moulin-à-Vent en veel boeren maken de twee. Hij is best na twee

jaar rijping en krijgt dan vaak een neus van chocolade en aardbeien met een vleugje terroir. De betere zijn geslaagde bewaarwijnen die vaak nog erg goedkoop zijn omdat de AOC niet veel imago heeft. Serveren aan 14° met rijke schotels en rijpe kazen.

Domaine des Chênes

Vingrau, Roussillon. 35ha: 14,5ha rood met 40% grenache, 28% carignan, 28% syrah en 4% mourvèdre, 16,5ha wit met 31% muscat, 25% grenache, 24% roussanne en 20% maccabeu. 80.000 flessen per jaar. Gilbert Razungles & zoon, Alain Razungles, een professor oenologie in Montpellier en dat merk je aan de quasi perfecte zuiverheid die hij in alle prijsgeleidingen bereikt. Hij is trouwens lid van het proefpanel van de RVF. Goede, misschien wat rustieke Rivesaltes. Werkt zo goed als biologisch. Eén van de vaste waarden van de AOC. Kalk en marmer. Natuurlijk amfiteater met veel zon maar ook frisse nachten wat zeer gezonde evenwichtige druiven oplevert. Héél sterke, zuivere witte, maar ook heel mooi in rood, vooral in de Tautavel cru waar de Carissa zowel in wit als in rood een aanrader is. In België verdeeld door Cavopro.

Chenin Blanc

Voor de modale wijndrinker is de chenin blanc de droge witte druif waarmee vooral de Zuid-Afrikanen werken, maar in werkelijkheid is ze één van de meest veelzijdige druiven ter wereld, waarmee zowel droge als zoete, stille als parelende, inox- als eikgerijpte wijnen worden gemaakt. Haar oorsprong ligt in de Loire in Frankrijk. Goed gerijpt en op een bodem van leisteen worden er droge en elegante wijnen mee gemaakt (met een sterke groene storende toets indien de druiven niet goed rijpten). Beroemd is de druif echter voor zijn verrukkelijke en langlevende zoete witte wijnen (Bonnezeaux, Vouvray, Coteaux du Layon). Ook de verfrissende schuimwijnen van de Loire worden er mee gemaakt. Overzees scoorde de druif haar grootste successen in Zuid-Afrika, waar ze vandaag goed is voor ongeveer 20% van het plantareaal en vaak steen wordt genoemd. De meeste is frisse en eenvoudige tafelwijn, maar enkele Zuid-Afrikaanse wijnboeren passen met succes de houtrijping toe. De chenin blanc wijnen van de Loire kunnen zeer oud worden. In Argentinië noemt men de druif Pinot de la Loire. Primaire aroma's: noten, groene appel, kweeper. Secundaire aroma's: zeer geschikt basismateriaal voor de wijnbouwer: de droge krijgt dan typische aroma's van peer en bloemen mee, de zoetere die

van perzik, abrikoos, honing, hooi, hazelnoot. Tertiaire aroma's: typisch voor een oude chenin is de geur van bijenwas.

Château Cheval-Blanc

Saint-Emilion. Bernard Arnault en de Belg Albert Frère. 37ha met 60% cabernet franc en 40% merlot. Al vijftig jaar de regelmatigste en fijnste St Emilion aan de Pomerol kant. Heel consistent qua stijl, en dichter aanleunend bij een l'Evangile dan bijvoorbeeld een Pavie of een Ausone. Exotisch en delicaat door een groot gehalte aan cabernet franc. Bewust geen geconcentreerde krachtpatser maar één van de fijnste en natuurlijkste wijnen van de aoc die ook heel fris blijven wanneer ze ouderen. Zand en kiezel. Al zeer lekker wanneer jong maar in topvorm tussen de acht en de dertig jaar oud. Momenteel onder leiding van Pierre Lurton. Sinds 2005 maakt de eigenaar ook een Argentijnse wijn, Cheval des Andes, uit 38ha wijngaard in de Andes, met oude malbec, cabernet sauvignon en merlot stokken.

Domaine de Chevalier

Pessac-Léognan. Familie Olivier Bernard. Eén van de beste witte van de Bordeaux. Ooit erg klein met vooral pijnbomen, dan door Jean Ricard uitgebreid tot 15 ha wijngaard en tot 18 door zijn schoonbroer Gabriel Beaumartin die het domein ook bekend maakte. Opgevolgd door Marcel Doutreloux die dezelfde weg volgde en door Claude Ricard die het domein naar nog hogere toppen brengt door strenge oogstselectie in te voeren en de hulp in te roepen van Emile Peynaud. In de jaren 80 koopt de familie Bernard van de Ricard's, maar niet vooraleer Olivier Bernard, die in 1983 aan de leiding komt, gedurende zes jaar begeleid en opgeleid wordt door Claude Ricard. Een tienjaren-plan voor uitbreiding start dan, met ook heraanplantingen, nieuwe kelders... Sinds 2002 Stéphane Derenoncourt als raadgever. Wijnen die altijd vijf à zes jaar keldertijd vragen voor ze openkomen. Fris, verfijnd en elegant qua stijl, maar geduld is een grote deugd bij deze wijn. Terroir met zwart, kiezelhoudend zand (60 à 90cm) in de toplaag, met daaronder een mengeling van klei en kiezel. De omringende bossen blokkeren de warmte tijdens de rijping (maar kunnen ook zorgen voor vriestemperaturen in de vroege lente). Nu 35 ha (30 rood, 5 wit). 10.000 stokken/ha. 65% cabernet sauvignon, 30% merlot, 5% cabernet franc. Opgebonden in guyot double. Groene oogst wordt toegepast op de jonge stokken, soms op de oude. Zeer strenge selectie bij

het oogsten wat de wijn zelfs in slechtere jaren erg goed maakt. Mikt vooral op terroirsmaken, maar schuwt de eik niet, met tussen de 14 en 24 maanden vatlagering, met 40 à 75% nieuwe eik. 30% gaat naar de tweede wijn, l'Esprit de Chevalier. De rode is een echte bewaarwijn en een typische Pessac-Léognan.

Domaine Chevalier

Ladoix AOC, Bourgogne. Claude Chevalier is al sinds 1975 werkzaam op het familiaal domein (hij was toen nog maar 21). Pas vanaf 1994 neemt hij ook de vinificatie voor zich, maar nog steeds volgens de methodes van zijn vader. In 1998 ziet hij de kwaliteit steeds verder achteruit gaan en verandert hij de manier van werken in de wijngaard. Hij krijgt snel zijn rendementen beter onder controle en in 2000 krijgt hij ook hulp in de kelder wanneer hij Kyriakos Kynigopoulos aanneemt als consultant. Sinds 2000 zijn zijn wijnen merklijk beter gestructureerd en geconcentreerd.

Chevalier-Montrachet AOC

Côte de Beaune. Grand Cru van Puligny-Montrachet. 7,36 ha. Wit. Deze volle, gulle en sappige witte Bourgogne mag tot twintig jaar kelderen, maar komt al na enkele jaren open en is zo de snelste van de Montrachets om dit te doen. De wijngaarden liggen op een helling direct boven die van Montrachet, met een iets hogere opbrengst per ha en ze zijn dus ietsje minder goed.

Cheverny AOC

Loire. 472 ha. Rood met gamay, cabernet franc, cabernet sauvignon en pinot noir. Wit met sauvignon en chardonnay of romorantin. Deze appellation kreeg pas in 1993 zijn erkenning en de lokale wijnboeren hebben lang gezocht naar een eigen stijl door het combineren van de verschillende druivenrassen die hier geteeld worden. De wijngaarden liggen op een zand- en klei-bodem op de rechteroever van de Loire, tot aan de poorten van Orléans. Rode Cheverny is gemaakt op basis van hoofdzakelijk gamay en pinot noir en is jong fruitig maar soms ook een beetje zurig. Na enkele jaren ontwikkeld hij dierlijke aroma's. Drinken op 14°C. De rosé is droog en geurig en gemaakt met gamay druiven. De witte is meestal gemaakt van sauvignon en chardonnay en geurt naar kruisbessen en

exotische vruchten. Hij moet op 10-12°C gedronken worden. De lokale romorantin wordt gebruikt voor een beendroge witte.

Domaine Emile Cheysson

Chiroubles, Beaujolais. Jean-Pierre Large. °1870 door Emile Cheysson, zakenman en belangrijk politicus, als buitenverblijf en hobby. 26ha. 125.000 flessen per jaar. Alleen Chiroubles. Klassiek en vooral op fruit gericht, met enig bewaarpotentieel. Lichte en erg verteerbare maaltijdwijnen. Verdeeld door Les Tourinners in Hamme-Mille.

Chianti

Als één van de oudste wijnstreken van Europa kreeg Toscane in de jaren zestig een slechte naam die vooral gebaseerd was op de stortvloed van zeer goedkope hoofdpijn-chianti in de traditionele mandfles die menige spaghetti-avond opvrolijkte maar waarvan de slechte kwaliteit en de banaliteit het imago van de hele regio naar beneden sleurde. Toen ook de betere wijnbouwers hun wél goede wijnen niet meer een aan degelijke prijs kwijtraakten kwam er een tegenbeweging op gang die ervoor verantwoordelijk was dat vanaf de jaren tachtig de kwaliteit terug belangrijker werd dan de kwantiteit. Dit leidde ondermeer tot het ontstaan van de super-toscanen maar ook tot een algemene verbetering van de Chianti, die vandaag terug op een normaal kwaliteitsniveau zit. Er zijn niet minder dan 75.000 boeren die druiven verbouwen voor een goede 4000 producenten, dus het kwaliteitsniveau kan zeer sterk variëren.

Chianti DOCG

Toscane. 23000 ha (alle chianti's). Rood. Gebruikte druiven: sangiovese, canaiolo, malvasia, trebbiano, cabernet sauvignon en merlot. De basis-appellatie Chianti slaat op alle Chianti-wijnen die niet uit een bepaalde streek komen of waarvan de producent liever niet de specifieke regionale DOCG gebruikte. Het voordeel hiervan is dat de producent zijn druiven kan selecteren op een constante stijl zonder het terroir te laten doorklinken. Gewone chianti is meestal purperrood, jong en na twee jaar over zijn top. Typisch is de smaak van thee en jonge pruimen. Een chianti moet gemaakt zijn met 75 tot 90% sangiovese, geassembleerd met canaiolo of mammolo, kleine hoeveelheden van de witte trebbiano of malvasia en tot 10% cabernet sauvignon. Om de jonge wijn parelend en lekker te maken bestaat

er een typisch trukje, de Governo, die in Italië alleen in deze regio wordt toegepast. Voordat de wijn wordt gebotteld wordt er wat druivensapconcentraat van halfgedroogde druiven toegevoegd die de nagisting op gang brengt. De goedkopere wordt nog vaak in de traditionele fiasco mandfles verkocht. Sinds 1996 erkend als DOCG.

Chianti Classico DOCG

Chianti Classico is de benaming voor de al sinds 1716 afgebakende Chianti heuvels waar het hart van de Toscaanse wijnbouw ligt. De flessen zijn herkenbaar aan de gallo nero, het zwarte haantje op de fleshals. Deze wijn komt uitsluitend uit wijngaarden in de gemeentes Greve in Chianti, Radda in Chianti, Gaiole in Chianti, Castellina in Chianti en delen van Barberino Val d'Elsa, Castelnuovo Berardenga, Poggibonsi, San Casciano Val di Pesa en Tavernelle Val di Pesa. De basisdruif is sangiovese (80-100%) met toevoeging van andere als canaiolo (max 5-10%), malvasia bianca en trebbiano bianco (max 5%). Sinds 2002 mag er ook cabernet sauvignon of merlot (max 10%) aan worden toegevoegd. Dit maakt de wijn veel gemakkelijker en commerciëler maar ook veel minder typisch en er komt veel kritiek op. De witte wijnen worden toegevoegd om de soms zeer tanninerijke sangiovese te verzachten, vroeger tot tien %, maar dit werd onlangs verboden. Door verkeerde klonen, te hoge opbrengsten en te losse regels werd jarenlang ondermaatse Chianti gemaakt. Sinds de herziening van de wet in 1996 is Chianti bezig met een revival en het terugvinden van zijn identiteit (de derde revolutie, volgens Antinori). Meer dan de helft van de wijngaarden werden heraangeplant, met betere klonen, beter aangepaste lokaties en een grotere aanplantingsdichtheid, wat ten goede komt van een minder hoge zuurtegraad en het vermijden van harde, onrijpe tannines. De prijs is over het algemeen een goede graadmeter voor de kwaliteit. Zeer aangename aroma's van o.m. bosviooltjes, maar ook kersen, bramen, rood fruit, peper, kruiden, drop en vanille. Chianti Classico mag pas na 1 oktober volgend op het oogstjaar op de markt komen, maar wordt pas rijp na twee of drie jaar. De jonge moet fris gedronken worden en is vaak wat wrang, de oudere op kamertemperatuur, zeker als ze eik zagen. Waar de gewone Chianti een jong te consumeren gemakkelijke wijn is de classico vaak harder en eerder een bewaarwijn die best bij het eten gedronken wordt. Na twee jaar rijpen mag hij zich Riserva noemen, maar door de interessante prijzen voor de wijnmakers wordt er al wel eens een Riserva gemaakt die uit een jaar komt dat niet goed genoeg was. Ook hier is het dus oppassen geblazen. Na vijf tot acht jaar is een Riserva

gewoonlijk op zijn top. Aroma's van kruiden, zwarte bessen, geroosterd brood en bramen, met eikenhout en vanilla indien hij genoeg hout zag.

Chianti jaargangen

2006: naar alle waarschijnlijkheid een topjaar; 2005: mooie zomer maar het regende tijdens de oogst; gemengd van kwaliteit; 2004: goed jaar met mooi evenwicht indien er aan opbrengstbeperking werd gedaan; 2003: de hittegolf: vaak overrijpe en onevenwichtige wijnen. Nu drinken; 2002: koud en vochtig: geen goed jaar; niet kopen; 2001: schitterend jaar: evenwichtig, elegant en bewaarpotentieel; 2000: heel warm: stevig maar soms wat boers; nu drinken; 1999: beste jaar sinds lang; mag zelfs nu nog liggen; 1998: het regende tijdens de oogst maar alles viel achteraf nogal mee: normaal jaar voor wie zijn vak kende met eerder elegante maar nogal doordeweekse wijnen. Openen; 1997: zeer goed jaar, lijkt op 2001 maar iets rijper; 1996: regens in de herfst; 1995: goed en krachtig jaar, nu helemaal op dronk

Chianti Colli Aretini DOCG

Toscane. Rood. Eén van de zeven subdistricten van de Chianti, gelegen tussen de oorspronkelijke Chianti Classico regio en de stad Arezzo. Een verkwikkende zuurte is kenmerkend. Het ontbreekt deze DOCG een beetje aan identiteit.

Chianti Colli Fiorentini DOCG

Toscane. Rood. Tussen Florence en de Noordgrens van de Chianti Classico regio. Lichte, jonge en ernstige wijnen, soms niet te onderscheiden van een Classico, soms erg goed. Het ontbreekt deze DOCG een beetje aan een duidelijke identiteit.

Chianti Colline Pisane DOCG

Toscane. Rood. Westen van de Chianti streek ten zuid-oosten van Pisa in het achterland van Livorno. Meestal licht en zacht, maar een nieuwe generatie is pittig en tintelend. De belangrijkste spelers hier proberen een nieuwe DOC in het leven te roepen, de Terre di Pisa.

Chianti Colli Senesi DOCG

Toscane. Rood. Het grootste Chianti subdistrict, verspreid gelegen in het zuiden van de Classico en rond Montalcino en Montepulciano. Meestal hebben ze veel body en zijn ze een tweede of derde wijn van een Brunello of Vino Nobile producent.

Chianti Montalbano DOCG

Toscane. Rood. Wijngaarden op de zuidflank van de Monte Albano, ten westen van Florence. Aardige, licht wegdrinkende wijn.

Chianti Montespertoli DOCG

Toscane. Rood. Pas onlangs toegevoegd aan de lijst van Chianti DOCG's. Wijngaarden rond het dorp Montespertoli.

Chianti Rufina DOCG

Toscane. Rood. Ten oosten van Firenze, in de vallei van de Sieve, rond het stadje Rufina. Niet verwarren met Rufino !! Na de Classico de beste en ook al lang bezig met de zoektocht naar de beste kwaliteit. Het is het kleinste Chianti-subdistrict. Hogere (320 tot 480m) en koelere wijngaarden laten toe om later te oogsten dan in andere districten, wat resulteert in meer tannines en zuren. De DOCG regels zijn er dan ook strenger dan in de andere subregio's. Zeer goed rijpingspotentieel.

Chiavennasca

Italië. zie Nebbiolo

Domaine Francois Chidaine

Husseau/Montlouis-sur-Loire. François en Manuela Chidaine en neef Nicolas Martin. °1989 met 5ha. Vandaag 30ha, biodynamisch sinds 1999. Dit wordt niet op de flessen vermeld (François vindt dat certificering zijn vrijheid om elk jaar weer het beste uit de wijn te halen beperkt). Vinifieert echt perceeltje per perceeltje. 20ha in Montlouis waar hij met opbrengsten van 16hl/ha werkt. Wordt met de hand geplukt in verschillende passages om

elke druif op optimale rijpheid te plukken. Natuurlijke, eerlijke en zuivere wijnen, vooral droog en halfdroog. Kunnen gemakkelijk 20jaar oud worden. Ook goed in slechte jaren. 10ha in Vouvray sinds 2002 en nu ook daar erg belangrijk. Droge, halfzoete en zoete wijnen. Heeft een kleine maar erg interessante winkel (La Cave Insolite) in het centrum van Montlouis waar hij zijn eigen produkten en die van zijn vrienden verkoopt. Eind 2006 kocht hij in de Vouvray ook de befaamde Clos Baudouin, voorheen van de familie Poniatowski, die hij al een tijdje vinifieerde. www.cave-insolite-chidaine.com

Domaine Michel Chignard

Fleurie, Beaujolais. 8ha wijngaard. 35.000 flessen. Vierde generatie. Een perfectionist. Tegen de grens met Moulin-à-Vent. Vinifieert traditioneel met 6 à 8 dagen schilweking. De druivenstokken zijn oud genoeg om karaktervolle wijnen voort te brengen. Een deel van de oogst wordt op het domein verkocht maar het leeuwendeel gaat naar restaurants in Frankrijk en vooral de restaurants in de regio zelf volgen het gamma zeer goed. Eén van de betere domeinen van Fleurie. Ook wat stokken in Régnié. Momenteel gestopt met de aanplant van nieuwe stokken om de gemiddelde leeftijd te verhogen wat de opbrengsten omlaag brengt ten goede van de concentratie. In België verkrijgbaar bij Rabotvins in Gent.

Chignin

Savoie Cru. Wit met jacquère. De wijngaarden van deze Savoie cru liggen op naar het zuiden of zuidwesten geörienteerde hellingen op een ondergrond van klei en kalksteen. Hij is fris en aromatisch, jong te drinken en iets voller dan die van Apremont (meer zon). Koel (8°C) drinken.

Chignin-Bergeron AOC

Savoie. 831 ha. Wit met Roussanne. Deze complexe wijn is fris en vol, met een aroma van noten en toast en wat anijs en venkel. Bergeron is de plaatselijke naam voor de roussanne druif die een aromatischere wijn oplevert dan de jacquère maar die ook moeilijk te telen en onderhevig aan veel ziekten is. Hij moet minder koud gedronken worden dan andere Savoie wijnen (op ong 12°C). Uitzonderlijk goed geslaagd 2005.

Chiles Valley VA

California. Napa Valley. Noordoosten van de regio. Wat apart klimaat doordat de vallei van het noordwesten naar het zuidoosten loopt.

Chili

Toen de phylloxera in de tweede helft van de 19de eeuw de wijngaarden van Frankrijk en Bordeaux vernietigde, bleven landen als Chili, waar veel Bordelese druivenrassen waren aangeplant, gespaard. Naast South Australia is dit dus het enige land waar druiven nog groeien op hun eigen wortels en niet op phylloxera-resistente wortelstokken. De combinatie van vruchtbare grond, veel zon, weinig regen en veel smeltwater maken Chili tot een paradijs voor de wijnbouwer. De grote temperatuurverschillen tussen dag en nacht (20°C) zijn ideaal. De nachtelijke koelte remt de rijpingsprocessen af en bevorderen een gelijkmatige, rustige ontwikkeling, met voldoende suikers maar ook voldoende zuren. Op deze manier wordt een typerende gestoofde smaak vermeden, een typisch probleem van de warmere streken van de wereld. Op ongeveer 187.000 ha worden druiven voor wijn verbouwd. Bijna drie vierde van de productie gaat naar het buitenland. 10 grote wijnbedrijven zijn verantwoordelijk voor bijna 80% van de productie en ze kunnen enorm groot zijn, soms zelfs beursgenoteerd. De laatste tien jaar had het land zoveel succes dat producenten uit de Bordeaux, de Bourgogne, Italië en Spanje, er samenwerkingsakkoorden afsloten, resulterend in nog beter gemaakte en soms uitzonderlijke wijnen. Steeds meer wijnmakers werken voor hun beste producten met teeltgronden in eigen eigendom die een grotere kwaliteit garanderen. De successen van de laatste tien jaren zorgden ook voor betere uitrusting en heel wat nieuwe domeinen.

Het klimaat is zeer geschikt. De zomers zijn warme en droog, zonder extreme temperaturen (dankzij wind vanuit de oceaan en de bergen). De dagen zijn warm en de nachten koud (10 tot 20°C minder). Deze nachtelijke koelte is ideaal voor het ontwikkelen van aroma en finesse. Irrigatie is hier noodzakelijk, maar ook belangrijk omdat het smeltwater uit de bergen ook de minerale stoffen aanvoert. Tijdens de oogstperiode (eind februari) regent het bijna nooit en de druiven kunnen dus mooi geoogst worden als ze optimaal rijp zijn. De bodem bevat vooral grind uit het Andesgebergte.

In Chili concentreert zich men vooral op het druivenras, veel minder (en soms zelfs helemaal niet) op het terroir, alhoewel er sinds 1995 een systeem van regionale appellaties bestaat. Drie vierde van de productie is rood. Wat wit betreft is de productie geconcentreerd op de sauvignon blanc en de chardonnay, en vooral deze laatste is verantwoordelijk voor de snelle groei van de export. De sauvignon levert droge witte wijnen op met aroma's van kruisbessen, passievrucht en pomelmoes, en zonder de vuursteensmaak die zo typerend is voor sommige Franse sauvignon's. De chileense chardonnay heeft meestal een aroma van exotische vruchten, maar vooral de eikgerijpte exemplaren zijn vol en met soms interessante, soms overdreven en saaie houtaroma's. Voor rood is de Cabernet Sauvignon de meest gebruikte in de exportgerichte bedrijven. Deze wijn krijgt in Chili een beetje aroma's van eucalyptus mee, wat hem onderscheidt van die uit andere landen. Doordat de zon in Chili bijna altijd schijnt en men de druiven kan laten hangen tot ze echt rijp zijn is de cabernet sauvignon hier niet zo tanninerijk als in Frankrijk, wat de onmiddellijke drinkbaarheid ten goede komt. Het is daarentegen niet zo goed voor de bewaarbaarheid die zelden de vijf jaar overschrijdt. Merlot is de tweede druif in aantallen. Een echt typische Chileense druif is de Carmenère, van oorsprong uit de Bordeaux, maar daar uitgeroeid door de phylloxera. Ze is zeer ziektegevoelig en werd in Frankrijk niet terug aangeplant. Het is een variant van de cabernet franc die een lange rijptijd en late oogst kent. De wijn is rond en zacht en geurt naar rode en zwarte vruchten. Enkele producenten beginnen zich op deze druif te concentreren en doen er mooie dingen mee. Eind jaren 90 bleek dat veel Chileense Merlot eigenlijk Carmenère was en vandaag is 6849ha ermee aangeplant of geïdentificeerd. Ook met Pinot Noir worden er momenteel interessante dingen gedaan. In 1994 werd de syrah geïntroduceerd.

Donatella Cinelli Colombini

Montalcino en Trequanda, beide in Siena, Toscane. 42ha, met 19ha in Casato Prime Donne (Montalcino) waar een Brunello wordt gemaakt en 23ha in Colle in Trequanda (Chianti). Aanplant met sangiovese, foglia tonda, canaiolo, alicante en merlot. Het domein heeft ook olijfbomen, truffeleiken, graanvelden en een plattelandsherberg annex restaurant. Donatella leidt het domein sinds 1998. Ze komt uit de familie die ook het domein Barbi bezit, maar treedt hier onafhankelijk op, omringd door een ploeg van uitsluitend vrouwelijke oenologen en proevers, met als enige man Carlo Ferrini die optreedt als consultant. Eén van hun cuvées, II

Dragone e le sette colombe, verwijst hiernaar. Donatella past alle moderne middelen toe maar respecteert ook de traditie. Ze werkt als één van de weinigen nog met de oude foglia tonda variëteit. www.cinellicolombini.it

Chinon AOC

Loire. 2200 ha. Cabernet franc voor rood en rosé, chenin voor wit (zeer beperkt). Rond de middeleeuwse stad Chinon liggen de wijngaarden van de gelijknamige appellation. Er is maar één druif, de cabernet franc of breton, maar er zijn drie verschillende terroirs en deze bepalen het karakter van de wijn zeer sterk. De driehoek die wordt gevormd door het samenvloeien van Vienne en Loire heet de Véron en heeft oude terrassen met veel kiezel. Hier krijgt de wijn al wat structuur maar geen echt lange houdbaarheid. Op de zandgronden van de terrassen van de vallei van de Vienne wordt de lichtste gemaakt, jong en fris te drinken. De beste komt echter van de hellingen van de vallei en van de gronden met kalksteen in de bodem. Wijn van deze gronden kan opmerkelijk oud worden en twintig jaar is niet uitzonderlijk. De sterke uitbreiding in de laatste decennia leidde ertoe dat ook minder goede gronden in gebruik werden genomen (in 1970 besloeg de AOC slechts 700ha). Dankzij de cabernet franc kan de wijn een zuivere en doordringende fruitsmaak bereiken van versgeperst bessensap met frambozenparfum en een uniek terroirelement ('velden na een zomerse regenbui'). Hij kan best ofwel heel jong (binnen het jaar) ofwel na vier, vijf jaar gedronken worden. In de tussenperiode is hij vaak volledig gesloten. Chinon past goed bij charcuterie, patés, verse groenten, gevogelte, kip met paddestoelen. Drinken op 12-14°C. Er bestaat een heel klein beetje interessante witte met chenin blanc. De rosé is fruitig en fris en past bij charcuterie, patés, terrines, varkens- en kalfsgebraad.

Chiroubles AOC

376ha. Dit is de hoogst gelegen van alle cru's van de beaujolais (tussen de 300 en de 800 m), gelegen ten westen van Fleurie. De wijngaarden liggen in een soort natuurlijk amfiteater op een magere en zure ondergrond van licht, fijn granietzand. De wijn is soepel en elegant, met aroma's van pioenen en violetjes en wordt vaak als de meest vrouwelijke van de cru's beschouwd. Moet als de andere fris gedronken worden (12°C). Combineert zeer goed bij charcuterieschotels, maar ook bij kip, worst, wit vlees en andouillettes. De productie is beperkt wat hem nogal overprijsd maakt (vaak massaal opgekocht door de Parijse restaurants). Hij heeft weinig

bewaarpotentieel en moet binnen de twee jaar gedronken worden, tenzij de jaargang werkelijk uitstekend was.

Domaine du Chiroulet

Larroque-sur-l'Osse. Vin de Pays des Côtes de Gascogne. Philippe Fezas, een oenoloog die na een carrière bij Seguin Moreau in 1996 het familiedomein in de Gascogne en Armagnac overnam. Mooi terroir met croupes die klei, kalk en steen bevatten en heel mooi de mogelijkheden van het Ténarèze terroir laten zien. 33ha voor armagnac, floc de gascogne en vins de pays. 35% in rood met de hier ongewone merlot, tannat en cabernet sauvignon; wit met gros manseng, sauvignon en ugni blanc van oudere wijnstokken. Eerlijke wijnen die perfect hun terroir uitdrukken. Leuke prijzen ook. Enkele interessante cuvées.

Quinta do Chocapalha

Estremadura, Portugal. Eigendom van de Tavares da Silva familie sinds 1980 toen Alice, een Zwitserse, en Paulo, een ex-marine-officier, het domein kochten van de grootouders van J.P. Ramos en er zwaar in investeerden. 45ha, maar een deel van de druiven wordt nog steeds doorverkocht. Sandra Tavares da Silva is de zeer getalenteerde wijnmaakster (bezit samen met echtgenoot Jorge Borges ook Wine & Soul in de Douro en werkt ook voor Qta do Vale Dona Maria). Goede reputatie. www.wonderfulland.com/chocapalha

Domaine Henri et Vincent Chollet - Domaine du Graboz

Aran-Villette, Vaud, Zwitserland. 8ha. Eerlijk en expressief. Sterke sylvaner en mondeuse. Wijngaarden in de AOC's Lavaux en Villette en de rest in Epesses, Chardonne en Lutry. Henri en sinds kort ook zoon Vincent, een gediplomeerd oenoloog. Lutte intégrée. 7 witte en 6 rode druivenrassen. 20 verschillende cuvées. Goed domein met enkele zeer interessante flessen.

Château de Chorey

Bourgogne. Familiaal domein van 17ha maar sinds recent ook een négoce. Vader François Germain begon in 1969 maar werd in 1993 vervoegd door Benoît. Klassiek maar verzorgd. Gaat meer en meer de biodynamische kant

uit. Gebruikt vaak nogal veel eik, maar blijft wel evenwichtig. Uitstekende Choresy maar ook premiers crus in Beaune en Pernand-Vergelesses.

Choresy-les-Beaune AOC

120ha. Wijngaarden in een klein vergeten dorpje in de Bourgogne, in het noorden van Beaune. Enkele zeer goede producenten maken hier zeer goede wijn op minder goede gronden, met intense, fruitige aroma's. Hij is vol, soepel en goed gestructureerd maar niet complex en moet vijf tot acht jaar rijpen. De gewonere moet jong worden gedronken en is een leuke frisse landwijn met aroma's van rijp rood fruit. Klein beetje wit.

Chouilly Grand Cru

Grand Cru uit de Champagne. 508ha. Noorden van de Côte des Blancs. Vooral chardonnay. Heel heterogeen van kwaliteit, met wijngaarden van Epernay tot Cramant. In vergelijking met andere grand cru's als Cramant, Mesnil of Avize minder mineraliteit en sneller op dronk. Huisbasis van Feuillatte, de lokale coöperatieve.

Weingut Christmann

Gimmeldingen, Pfalz, Duitsland. °1894 toen Henriette Häuser huwde met ene Christmann. In 1965 nam Karl-Friedrich het in moeilijkheden verkerend bedrijf over en redde het van de ondergang. Steffen is zijn zoon en de zevende generatie, sinds 1996 aan het hoofd van het bedrijf. 16ha. Twee derde riesling, 16% pinot noir, nog wat weissburgunder en grauburgunder en een beetje chardonnay en st-laurent. Vier Grosses Gewächs (Grand Cru) wijnen. Eén van de drie beste wijndomeinen van de Pfalz, maar dat is pas sinds een tiental jaren zo. Een echt riesling domein met een paar topwijnen. Werkt biodynamisch. Heeft niet de mooiste stukken grond maar laat zien wat een goede wijnmaker bereiken kan indien hij niet de mooiste stukken grond heeft maar wel een heel goed besef van de mogelijkheden van zijn terroir. Lichtere wat exotische wijnen van de zandsteenbodems van Ruppertsburch en Gimmeldingen, maar de beste zijn gestructureerde en intense laatbloeiers van de kalkhoudende leem rond Königsbach en Idig, van welke 3,5ha zijn beste wijn vandaan komt. Zijn B-Gewächse kan je vergelijken met een premier cru. Hij was er al lang lid van maar sinds 2007 is Steffen ook voorzitter van de prestigieuze VDP vereniging. www.weingut-christmann.de

Ciacci Piccolomini d'Aragona

Castelnuovo dell'Abata, Montalcino, Toscane. 200ha groot gemengd landbouwbedrijf, met 40ha wijngaard. Oud domein dat eind jaren 80 van eigenaar veranderde. Het domein kreeg toen een nieuwe eigenaar, Giuseppe Bianchini, een nieuwe manager, Osman Sultan, en een nieuwe wijnmaker, Roberto Cipresso. De kelders werden vernieuwd en het nieuwe bestuur koos resoluut voor kwaliteit. Vanaf 1990 lag de volledige verantwoordelijkheid bij de nieuwe bestuurders. Meest westelijke hoek van de DOC Montalcino met een galestro bodem, rijk aan ijzerbestanddelen en wat afwijkend van andere Montalcino terroirs. Organische bemesting. Geen pesticides. Oogstbeperking wordt toegepast door groene oogst. Maakt alleen Brunello in goede jaren en dan is hij stevig en donker, maar ontwierp ook de Ateo, een Vino da Tavola die cabernet en merlot naast de sangiovese plaatst. Giuseppe overleed in 2004, maar zijn kinderen Paolo en Lucca gaan in dezelfde lijn verder. www.ciaccipiccolomini.it

Cave Cidis - Uvavins

Tolochenaz, Vaud, Zwitserland. °1933. Eigendom van de coöperatieve Uvavins (420 leden) en verantwoordelijk voor de commercialisatie van haar producten. Geleid door Thierry Wolz. 415ha wijngaard. Zeer uitgebreid gamma. Redelijke kwaliteit en vooruitgang dankzij betere controle, meer parcellaire vinificaties, lutte intégrée en rendementsbeperkingen. Er wordt op vier verschillende plaatsen wijn gemaakt en bewaard. Bieden bijna 600 cuvées uit de Vaud aan. www.cidis.ch

Az Agr La Ciarliana

Montepulciano, Toscane. Luigi Frangiosa sinds 1995 met 12ha wijngaarden die 50 jaar geleden door zijn grootvader werden aangelegd. Daarvoor werkte hij in de wijngaarden van andere producenten als viticulturist, ondermeer bij Carpinetto, waar hij trouwens nog steeds werkt. Eerste botteling in 1996. Modern uitgerust en werkend met zwaartekracht. Wijngaarden op 350m hoogte. 8ha voor de productie van Vino Nobile. Modern uitgerust.

Cigales DO

Castilla y León. 2700 ha. Rood en rosé. Gebruikte druiven: rood met tempranillo, cabernet sauvignon en garnacha, rosé met tempranillo, garnacha, viura, albillo en verdejo. Ten Noorden van Valladolid, in de vallei van de Rio Pisuerga, liggen een twaalfstal gemeentes die sinds 1991 de DO Cigales vormen. De wijnproductie is hier veel minder traditioneel dan in andere delen van Spanje en ontstond pas in de 19de eeuw, vooral voor verschepping naar het door druifluis getroffen Frankrijk. De grote specialiteit van de streek werden toen de claretes of rosés en dat is tot op de dag van vandaag zo gebleven. De wijngaarden van de Cigales liggen op een ondergrond van klei, kalk en kiezel maar de verhoudingen kunnen sterk variëren. Ze liggen gemiddeld op 700m hoogte en kennen een continentaal klimaat met zeer hete, droge zomers en koude winters. Hierdoor krijgen de druiven een dikke schil wat stevige wijnen oplevert. De hoofdruif voor de regio is de tempranillo, hier tinta del país genoemd. 60% van de wijngaarden is er mee aangeplant. Sinds in de jaren tachtig grote investeringen werden gedaan in moderne apparatuur wordt er de beste rosé van Spanje mee gemaakt. Ze zijn eerder droog en frisser en lichter dan die van Navarra. Het gebruik van minimaal 50% tempranillo maakt ze iets duurder maar geeft ze ook meer fruit, aroma en frisheid. Als tweede druif dient de goedkope garnacha (30% van de aanplantingen), maar soms ook verdejo of viura. De combinatie met witte druiven geeft erg frisse rosés. Er zijn drie verschillende types: Cigales Nuevo bevat minstens 60% tinta del país (tempranillo) en minimaal 20% witte druiven en is fris, fruitig en erg gemakkelijk. Cigales Rosado is met dezelfde druiven gemaakt maar heeft meer body en vlezigheid met een fris en zeer origineel karakter. De beste rosés worden verkocht als Crianza Rosado, met minimaal 60% tempranillo en 20% garnacha of viura. Ze hebben zes maanden op hout gelegen. Ongeveer 25% van de productie is rode wijn en gemaakt met minimaal 85% tempranillo, aangevuld met garnacha of cabernet sauvignon. Het was vroeger niet meer dan gewone tafelwijn, maar hij wordt beter en beter. Vooral het voorbeeld van buurman Ribera del Duero zet veel wijnboeren aan om althans gedeeltelijk naar rood over te schakelen.

Cilento DOC

Campania. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: wit met 60-65% fiano, 20-30% trebbiano, 10-15% greco of malvasia en met maximaal 10% andere witte druivenrassen; rosé met 70-80% sangiovese, 10-15%

aglianico, 10-15% primitivo; rood met 60-75% aglianico, 10-20% barbera, 15-20% piedirosso of primitivo en maximaal 10% andere druivenrassen. DOC uit de provincie Salerno. Bestaat in wit, rosé en rood maar ook als Cilento Aglianico met minimaal 85% aglianico. De witte is een aangename begeleider van zeevruchten (de wijngaarden van de doc liggen aan of niet ver van de kust). De rode is een leuke lasagne-wijn, maar de aglianico is voller en rijker.

Ciliegiolo

Toscane en Umbrië. Voor het eerst vermeld in de 17de eeuw maar tegen eind 20e eeuw zo goed als vergeten. Werd in de jaren 80 en 90 terug wat populairder. In Umbrië wordt een lichte frisse rode mee gemaakt, een beetje in de Beaujolais stijl. In Toscane en met name in de provincie Grosseto (Maremma) worden dankzij de mooie zomers en moderne technieken grootse, genereuze en warme wijnen gemaakt. Zacht en smakend naar kers.

Le Cinciole

Panzano in Chianti. Luca en Valeria Orsini, sinds 1991. 30ha groot domein met 13ha wijngaard, op 430-470m hoogte, verdeeld over twee wijngaarden, de 9ha van le Cinciole, naast het huis, en die van Valle del Pozzo. 30hl/ha. In 1999 werden nieuwe kelders gebouwd. Bio. Besteed veel zorg aan de kwaliteit in de wijngaard en de rijpheid van de druiven wanneer ze geoogst worden. Alleen eigen gisten. Een goed voorbeeld voor het terroir van Panzano. Ze maken een chianti classico, Le Cinciole, met sangiovese en canaiolo, een Riserva, met 100% sangiovese uit de Valle del Pozze wijngaard en de oudste stokken van Le Cinciole op barrique en een super-Toscaan, de Camalaione, een blend van 70% cabernet sauvignon, 15% syrah en 15% merlot.

Cinqueterra DOC

Liguria. 140 ha. Wit. Gebruikte druiven: vermentino, bosco (60%) en albarola. De wijngaarden van Cinqueterra liggen langs de Ligurische Zee, ten Oosten van Genua, op zeer moeilijk te werken en beschermen (tegen wilde zwijnen) terrassen. Geklasseerd als UNESCO erfgoed en stilaan aan het verdwijnen. Er wordt een strogele witte wijn gemaakt met Vermentino,

Bosco en Albarola die subtiel en droog kan zijn. Hij is moeilijk te vinden buiten de regio waar hij erg populair is.

Cinqueterra Sciacettrá DOC

Liguria. Wit. Gebruikte druiven: vermentino, bosco en albarola. Straffer en zoeter. Minimum 17%. Gemaakt van gedeeltelijk ingedroogde druiven.

Cooperative Agricoltura Cinque Terra

Manarola, ten Z van genua. 300 leden in de gemeentes die de Cinque Terra vormen in de provincie La Spezia. De lokale witte overleeft dankzij deze coöp die zeer veel moeite om de wat bedreigde lokale wijnbouw te ondersteunen, ondermeer door monorails te bouwen om de zeer steile terrassen te bedienen. Ze doet dit trouwens wel zonder de kwaliteit uit het oog te verliezen (streng selectie van het aanbod) en deelt elk jaar 5000 stokken uit aan geïnteresseerden. Offreert ook een drietal cru's. Bekend voor hun Sciacchetra, een zoete wijn van bosco, vermentino en albarola. www.cantinacinqueterra.com

Cinsaut, cinsault

Deze sympathiekeling uit het zuiden van Frankrijk wordt bijna altijd gekoppeld aan de grenache en de carignan. In deze combinatie zorgt de cinsaut voor het volume en de soepelheid. Pure cinsaut wijnen zijn vaak sympathieke landwijn-tjes, mild en aangenaam en vooral erg geslaagd in rosé vorm. Ook in Zuid-Afrika is de druif populair voor bulkwijn. Aroma : verse rode vruchtjes, kers, aardbei, amandel.

Cirfandli

Druif uit Hongarije. Eigenlijk de oostenrijkse Zierfandler; vooral aangeplant in Pécs; laatrijpende druif met genoeg zuren om er interessante late harvest wijnen mee te maken.

Cirò DOC

Calabria. Sinds 1989. 2457 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: wit met greco en trebbiano, rood met taglioppo. Dit is traditioneel de wijn van

de Olympische Spelen en de bekendste van Calabria. De gaglioppo druif levert hier een rode wijn op met een goede structuur en geconcentreerd fruit, plus kruidige vleugjes chocolade. Hij is droog en verfijnd, maar veel producenten halen het te verwachten niveau niet. Er bestaat ook een warme rosé met veel fruit en een levendige witte van de greco bianco en trebbiano. Alleen de rode hebben rijpingspotentieel. Kan classico, superiore of riserva zijn. Afkomstig uit de gemeente Ciro en omgeving.

Château Citran

Avesan, Haut-Médoc. Cru Bourgeois. 90 ha. In 1945 terug opgestart door de gebroeders Miaillhe. Groep Taillan sinds 1996 met enorme investeringen door een Japanse groep in installaties en wijngaard. Sterke vooruitgang de laatste jaren. Krachtige, harmonieuze wijn maar de laatste jaren ook soepeler en eleganter geworden. Vandaag eigendom van de Merlaut-Villars en geleid door Céline Villars. Bestaat eigenlijk uit twee wijngaarden, één vlakbij het kasteel en de AOC Margaux, de andere vlakbij het dorp van Avesan. 52% Cabernet sauvignon, 48% merlot. 550.000 flessen. Er wordt momenteel bos ontgonnen om nog meer Cabernet sauvignon te kunnen aanplanten toen studies uitwezen dat de ondergrond van een acacia-bos op hun terrein ideaal was. In ruil zullen minder gunstig gelegen stukken terug bebost worden. Manuele oogst. 12 maanden eik, 40% nieuwe. Tot in 2005 geconsulteerd door Michel Rolland.

Azienda Vitivinicola Ciù Ciù

Offida, Marche. °1970. Ligt in de provincie Ascoli Piceno (AOC Rosso Piceno). Massimiliano en Walter Bartolomei. 80tal ha, waarvan de 50 voor rood, de rest voor wit. Aanplant met montepulciano, sangiovese, pecorino, trebbiano en chardonnay. Terroir met klei en kalk. Lage rendementen. Passen de lutte intégrée toe. Naast een witte Falerio en een Rosso Piceno ook twee IGT wijnen, de Saggio en de Oppidum, beiden krachtig en alcoholrijk maar ook fris. In België verdeeld door De Koning Drinkt.

Domaine Bruno Clair

Marsannay-la-Côte. Bruno Clair. Erfde het leeuwendeel van het Clair-Dau domein toen dat in 1985 werd opgesplitst. In de erfenis zaten ook de domeinen Martin Bart en Fougeray de Beauclair. Vandaag 22ha in een 15tal appellations waaronder Chambertin, Clos de Bèze, Gevrey-Chambertin en

Santenay. Ook bekend voor zijn excellente, betaalbare Marsannay's. Zeer pure, klassieke stijl. Jong al lekker maar nog beter wanneer ze ouder worden. Zeer regelmatig. Echte terroirwijnen. Maakt ook één van de beste rosé's van de Bourgogne, de Marsannay Rosé (door zijn grootvader Joseph Clair in 1919 voor de eerste maal gecommmercialiseerd). Philippe Brun als consultant en associé. Alain Geoffrey vinifieert hier zijn wijnen.

Domaine Françoise et Denis Clair

Santenay. Goede, goed gemaakte Santenay's. Ooit de eerste in het dorp die het belang van het afkoelen van de druiven voor meer aroma's begreep. Geholpen door zoon Jean-Baptiste sinds 2000. Altijd al een goede reputatie voor zijn fijne, zijdezachte rode met mooie aroma's. Sinds 2000 dankzij de zoon ook in wit actief (elegant en mineralig). 9ha pinot noir, 5ha chardonnay. 70.000 flessen per jaar. Manuele oogst in cassettes. 15 à 30% nieuwe eik. 5,5ha in de Premier Cru Saint-Aubin.

Clairette

Van nature levert deze druif een zure, kleurloze wijn op die vaak gebruikt wordt in blends in het zuiden van Frankrijk. Er zijn enkele monocépage varianten die zeer typisch zijn en die wanneer de rendementen klein werden gehouden verrassend veel karakter hebben. Er bestaat ook schuimwijn die met deze druif gemaakt is en die meestal vooral ruikt naar frisse groene appels. Typische aroma's : noten, amandelen, anijs

Clairette de Bellegarde AOC

Languedoc. Wit met clairette. Veel wijnboeren in het zuidoosten van de appellation Costières de Nîmes maken ook een droge witte wijn die in 1949 een aparte AOC status verwierf. Deze droge, nootachtige witte wijn heeft een erg karakteristiek aroma. De produktie is erg beperkt (2000 hl).

Clairette de Die AOC

Rhône. Wit. Gebruikte druiven: muscat en clairette. De wijngaarden van de Clairette de Die liggen op de zijkanten van de vallei van de Drome, tussen de 250 en de 750m hoog, en het klimaat is mediterrään. Het is één van de oudste wijnen van de wereld en één van de weinige schuimwijnen die een eigen methode gebruiken die afwijkt van die van de Champagne. De wijn

wordt gebotteld voordat hij is uitgegist zodat het koolzuurgas van de gisting in de fles gevangen blijft en er is geen toevoeging van een liqueur de tirage zoals bij champagne. Dit noemt men de méthode dioise ancestrale. Hij bevat minimaal 75% muscat druiven, aangevuld met clairette. Hij is vrij droog en licht met romige belletjes en geurt naar het voorjaar, rijpe druiven en boomgaarden in bloei. Als aperitiefwijn (minder alcohol dan een champagne !) past hij niet bij de klassieke champagne begeleiders, wel bij zomers fruit. Hij is erg fruitig en zacht en past ook bij stoofschotels van kip of konijn of bij een fruittaart. Drinken op 6°C.

Clairrette du Languedoc AOC

Languedoc. 60 ha. Wit met clairette. Deze witte wijn kan droog, halfzoet of zoet zijn en ontwikkelt met het ouder worden een "rancio" smaak die sommigen erg bevalt. Het is de oudste en kleinste AOC van de Languedoc, met wijngaarden op de heuvels van het Héraultdal, op ongeveer 30km van de zee. Drinken op 10-12°C. Jong geurt hij naar amandelen, anijs en vers fruit.

La Clape - Coteaux du Languedoc

Coteaux du Languedoc-cru. Rood, wit en rosé. °1998. Wijngaarden op een rotsachtig plateau ten oosten van Narbonne. Ze vangen zeer veel zon maar krijgen afkoeling van een zeebriesje. Goede rode en rosé met carignan, kruidige witte.

Clare Riesling

zie Cape Riesling

Clare Valley

South Australia. Dit wijngebied ligt ten noorden van Barossa, naast de Adelaide Hills, en is net als Barossa één van de oudste wijngebieden van Australië. Het gebied heeft een gematigd continentaal klimaat met grote dag- en nachtverschillen en er wordt geen irrigatie toegepast. Het regent er vooral in de lente en de bodem bestaat uit losse kalkhoudende rode of bruine klei. De regio is het bekendst voor zijn zeer goede Rieslings, ook wel Rijnrieslings genoemd, alhoewel ze compleet anders zijn dan Duitse Rieslings. Hij wordt koud gefermenteerd in roestvrij stalen vaten en het

resultaat is een opmerkelijke, pittige witte wijn die tien tot twintig jaar bewaard kan worden. In het begin is een aroma van grapefruit typisch, na vier of vijf jaar wordt dat vervangen door één van limoen en passievrucht. Het gematigde, zeer druifvriendelijke klimaat levert ook goede sémillon, stevige cabernet sauvignon en rijke shiraz op.

Château Clarke

Cru Bourgeois. Listrac-Médoc. 54ha. Ooit bekend als Domaine des Granges, maar sinds de 18de eeuw bekend als Ch. Clarke naar de Ierse immigrant die het toen kocht. Sinds 1973 eigendom van Edmond en Benjamin de Rothschild, daarvoor sterk verwaarloosd. De Rothschild's begonnen onmiddellijk met een heraanplantingsprogramma. Klei en kalk en goed gelegen op een paar croupes die zowel goed afwateren als water vasthouden zodat het kasteel ook in droge jaren goed presteert. Frisse, fruitige Bordeaux. Geen echte grote bewaarwijn, maar een zeer goed produkt. Tot 70% merlot, 6600 stokken/ha. Gedeeltelijke enherbement en ontbladering. Door middel van groene oogst mikt men op ongeveer een beperkte opbrengst van ongeveer 45 hl/ha. Lutte raisonnée. Sinds 1998 met de hand geogst. Sinds 1999 met Michel Rolland als raadgever die niet alleen een nieuwe kelder installeerde met barriques voor de beste percelen, maar die vooral de triage op de oogsttafel invoerde, wat de kwaliteit zeer ten goede kwam. 30 dagen schilweking met alle trukjes van de moderne oenoloog (koele prefermentatie, pigeage). 70 à 90% van de eik is nieuw. 16 maanden op vat. Tweede wijn Les Granges des Domaine Edmond de Rothschild. 70% export. Sinds 2001 geleid door oenoloog en technisch directeur Yann Buschwalter. De Chateaux Malmaison en Peyre-Labade zijn van dezelfde eigenaar. www.vinicole-ederothschild.com

Clarksburg VA

California, Central Valley. Gekoeld door de Sacramento River, iets verwijnder dan de rest van Central Valley. Zeer levendige chenin blanc.

Clau de Nell

Anjou, Loire. Nelly en Claude Pichard. °2001. 8ha. Claude (°1977) komt van een lange lijn wijnmakers in de Saône-et-Loire en verliet de Bourgogne na een conflict met de familie rond biodynamisch wijnmaken. Ging zelf op zoek naar een alternatief en de organisatie Safer stelde hem een wijngaard

voor tussen Angers en Saumur. Cabernet en grolleau op de zuidkant van een butte met klei, silicium, grès en tuffeau. Kelder met verschillende verdiepingen zodat de zwaartekracht kan worden ingezet tijdens het proces. Oogst met de hand, per kist. Zo goed als biodynamisch. Geven aan hun cuvées namen van mensen die hun dierbaar zijn. In 2009 investeerde Anne-Claude Leflaive van het gelijknamige domein geld in dit bedrijf. www.claudenell.com

Domaine Clavel

Assas. Terroir van Méjanelle, Grès de Montpellier, met kiezel en rolkeien. Pierre Clavel, °1960, dikke vriend van Luc de Conti en Pascal Verhaeghe. Jean Clavel, de vader, was directeur van het Syndicat des Coteaux du Languedoc maar in 1986 begon zoon Pierre op eigen kracht met een tiental ha gepachte wijngaarden. Eerste botteling in 2002. Startte met vooral carignan en aramon en zo goed als geen interessante stokken, compleet verouderde installaties en geen rotte frank. Begon onmiddellijk aan een serieus heraanplantingsprogramma met vooral syrah. Maar tot zijn 16 naar school gegaan en wijnbouwer geworden met het boek van Emile Peynaud in de hand en veel goede raad. In het begin gered door belgische en Amerikaanse kopers terwijl de Fransen hem links lieten liggen. Vandaag 41ha, met 40ha rood (60% syrah, 25% grenache, 8% carignan, 5% mourvèdre en 2% cinsault) en 1,02ha wit (50% grenache, 50% roussanne). 200.000 flessen per jaar. Lutte raisonné en onderweg naar bio. Plukt machinaal (maar dan 's nachts) of met de hand. Geen vreemde gisten. Vinifieert op beton en hout. Sinds 2001 in de indrukwekkende Mas de Perié waar ze al hun tot dan erg verspreide installaties samenbrachten. Zeer modern uitgerust. Eén witte en vier rode cuvées, waarvan de Copa Santa de bekendste is. Blijft bewust betaalbaar: je suis un prolétaire. Je fais des vins pour des prolétaires et ils doivent pouvoir se les offrir. Verplicht zijn wijnhandelaars één keer per jaar langs te komen om de nieuwe oogst te proeven; wie niet komt, krijgt geen wijn... www.vins-clavel.fr In België te vinden bij Cavopro in Beerzel en Van Eccelpoel in Herentals.

Château Clement-Pichon

Haut-Médoc. Vroeger in handen van de familie Pichon, sinds 1976 van ene Mr Clement. 25 ha. 6600 stokken/ha. 50% cabernet sauvignon, 40% merlot, 10% cabernet franc. Gemiddeld 20 jaar oude stokken. Manuele

oogst en triage. 15 maanden eik, 50% nieuw. Hulp van Michel Rolland. Ligt in de noordelijke rand van Bordeaux, in een industriezone. Soepel en fruitig en eerlijk.

Château du Cléray-Sauvion

Vallet, Loire. Silex en klei. Sterk exportgericht domein. Onder leiding van de broers Yves en Jean-Ernest Sauvion. Pierre-Jean (°1978), de zoon van Yves, werd in 2004 verantwoordelijk voor de vinificatie. Hij is een gediplomeerd oenoloog die zijn ervaring opdeed in de Elzas, de Cahors, de St-Emilion, Californië en Australië. Zijn eerste jaargang was 2004. Zijn Muscadet Le Jardin Secret is uitstekend en wordt gemaakt met de druiven van zes verschillende terroirs die dan lang fermenteren tot ze geen spoor van restsuikers meer hebben en een kraakdroge wijn opleveren. Het erg brede gamma van Loire-wijnen van de négoce (2 miljoen flessen per jaar) is ondergebracht in vier verschillende lijnen. In 2007 overgenomen door de groep Les Grands Chais de France, met behoud van Pierre-Jean als oenoloog en bedrijfsleider. www.sauvion.fr

Château Clerc-Milon

Pauillac. 5ème Cru Classé. In 1970 aangekocht door baron Philippe de Rothschild. Vanaf 1986 sterk verbeterd. 31ha. 67% cabernet sauvignon, 33% merlot. Echte bewaarwijnen. Sinds 1988 Philippine de Rothschild. In 2004 kocht Mouton-Rothschild het naburige La Fleur Milon om de druiven te gebruiken voor Clerc-Millon. Goed bezig en de Revue de Vin de France vond in 2005 dat hij mocht promoveren naar 4ème.

Az Agr Domenico Clerico

Monforte d'Alba, Piemonte. Domenico (°1953) is één van de Barolo boys die een storm van vernieuwing deden losbarsten. Oorspronkelijk wou hij zijn vader niet opvolgen en was liever een succesvolle autoverkoper dan een hongerlijdende druiventeler, maar in 1977 begon hij toch full-time op het domein te werken. Vrienden stimuleerden hem om zelf wijn te maken en in de jaren 80 werden enkele topwijnngaarden aangekocht. Deze excentriekeling wordt geklasseerd bij de modernisten als Gaja, maar laat zijn druiven tegenwoordig toch ook 18 tot 25 dagen weken, wat lang is voor de moderne stijl. Deze terroir-man probeert dan ook het fruit en de elegantie (à la Bourgogne) van de moderne school te combineren met de

diepgang en kracht van de traditionalisten. Hij slaagt daar naar het schijnt aardig in. 21ha waarvan 6,8 in vier top-cru's van de Barolo: Ginestra, Bussia, Pajana en Mosconi. Geen herbicides en geen kunstmest. Zijn Barolo's Pajana, Mentin Ginestra en Percristina zijn heel sterk, ook in hun jeugd al adembenemend lekker maar erg duur en héél moeilijk te vinden. Hij maakt ook uitstekende en veel betaalbare barbera en dolcetto. De super-piemontees Arte, een blend van barbera en nebbiolo, gerijpt op Franse eik, wordt sinds 1986 gemaakt en werd ontwikkeld in samenwerking met Marc de Grazia. Momenteel is Massimo Conterno raadgevend oenoloog en keldermeester. Domenico is momenteel bezig met de bouw van een nieuwe zeer grote onderaardse wijnkelder die meer geld zal kosten dan Domenico ooit verdiend heeft (en die momenteel de reden is waarom zijn vrouw, die de boekhouding doet, niet meer met hem wil spreken. In België verdeeld door Licata.

Château Climens

Barsac. Al in de 16de eeuw bezig met wijn en in 1855 erkend als Premier Cru onder het beleid van Eloi Lacoste. In 1971 aangekocht door Lucien Lurton, samen met Chateau Doisy-Dubroca. Lucien was al eigenaar van een paar crus classés (Durfort-Vivens en Brane-Cantenac), maar wou ook een grote zoete wijn maken. Sinds einde vorige eeuw geleid door dochter Bérénice Lurton en sinds 2009 ook 100% haar eigendom. De meest gereputeerde van de Barsac's en naar het schijnt de puurste en elegantste zoete van Frankrijk. Nog steeds goedkoper dan hij eigenlijk zou moeten zijn. 30ha rond het kasteel. Klei- en ijzerhoudend zand op een zandsteen- en kalklaag. 100% semillon (en dit is uitzonderlijk). Gemiddeld 35 jaar oude stokken, 6600 per ha. Ligt op 20m boven de zeespiegel en dus redelijk hoog voor de Barsac. Lage rendementen, sterk afhankelijk van het jaar, variërend tussen de 9 en de 25 hl/ha in een topjaar. Voor de eerste wijn is de gemiddelde opbrengst maar 7hl/ha, de rest gaat naar de tweede. De opvolging gebeurt werkelijk minutieus, per perceeltje. De druiven worden lot per lot geoogst in verschillende lezingen om alleen de mooiste gebotrytiseerde druiven te gebruiken. Alle loten worden apart opgevoed op barrique (35 à 40% nieuwe) om dan uiteindelijk te worden geassembleerd tot wat de Lurton's willen. Geen vreemde gisten. In slechte jaren wordt er geen Climens gemaakt. Gemiddeld 25 tot 30.000 flessen. Kan zeer oud worden. De tweede wijn heet Cypres de Climens.
www.chateau-climens.fr

Clinton

VS. Hybride die vooral in Brazilië werd aangeplant. Levert een wijn op met « foxy » Typische aroma's en smaken.

Clos de la Briderie

Monteaux, Loire. François en Jeanine Girault, maar gevinifieerd door hun zoon Vincent (zie Chateau Gaillard). Biodynamisch. 7,44 ha rood met 35% cabernet franc, 33% cot en 32% gamay. 2,79 ha wit met 77% chenin en 23% chardonnay. Eerlijke en fijne wijnen, vaak erg mineralig, goed geprijsd. Op hun best tussen de twee en vijf jaar. Eén van de beste domeinen van de AOC Touraine-Mesland.

Le Clos du Caillou

Courthézon, Rhône. Sylvie en Jean-Denis Vacheron sinds eind 1995. Ligt midden Chateauneuf-du-Pape land omdat de eigenaar in 1935 het niet de moeite vond om de wijngaarden als dusdanig te laten klasseren (Beaucastel en Rayas zijn de burens). Jean-Denis arriveerde hier in 1995 toen hij Sylvie Pouizin huwde, de erfgename van wat toen een eerder doordeweeks domein was. Jean-Denis slaagde erin om elk opeenvolgend jaar vooruitgang te boeken maar overleed op tragische wijze in een auto-ongeluk in 2002. Sinds dan wordt Sylvie geholpen door Bruno Gaspard, een wijnmaker die voorheen werkte voor het Chateau Du Trignon, in de Gigondas. 50ha Cotes-du-Rhone, 8ha Chateauneuf-du-Pape. Geen bio, maar gebruiken zo weinig mogelijk chemische middelen. Zowel nieuwe als oude eik. Mooi domein met sterk gamma. Gemiddeld 50 jaar oude stokken. In België verdeeld door Vinesse.

Clos Chaumont

Entre-Deux-Mers, Bordeaux. In 1990 aangekocht door de Nederlandse houthandelaar Peter Verbeek. In 1992 begint een ambitieus heraanplantingsprogramma. Geholpen door Kees Van Leeuwen, doctor in de oenologie, ex-technisch directeur bij Cheval Blanc, daarna lesgever geworden aan de universiteit. Hoge aanplantingsdichtheid en een snoeivorm die de productie beperkt. Manuele oogst met triages. 12 maanden eik, die elk jaar met één derde vernieuwd wordt. Stevige rode en

een originele witte (de *sémillon* rijpt op nieuw eiken, de *sauvignon* op cuves). Tweede wijn Collin du Pin.

Clos Culombu

Lumio, AOC Calvi, Corsica. °1973 door Paul Suzzoni. Sinds 1986 geleid door broer Etienne Suzzoni, tegelijk ook voorzitter van de *Chambre d'Agriculture*. 49ha rood met 46% *niellucciu*, 24% *sciacarello*, 20% *grenache* en 10% *syrah*. 13ha wit met 78% *vermentino* en 22% *muscat*. Niet ver van de zee, maar ook niet ver van de *Montegrossu*. Complex *terroir* (15 percelen) met veel graniet. Etienne herschikte de aanplant wat naargelang het *terroir* en dat bracht die complexiteit nog meer naar voor. Vooral *vermentinu*, *sciacarellu* en *niellucciu*. Geen herbicides of pesticides. Groene oogst, *effeuillage* en *ebourgeonnage*. Kwaliteitswijnen, ook in het basisgamma. De recente Ribbe Rossi *cuvées* zagen hout en zijn wat bewerkter.

Clos Dady

Barsac, Bordeaux. Christophe Gachet, een tandarts. 3,5ha met 88% *semillon*, 10% *sauvignon* en 2% *muscadelle* (nu gegroeid tot 6ha). Vooral klei en kalk. Tussen de kastelen Malle en Bastor-Lamontagne. 16 perceeltjes, nogal uiteenlopend qua *terroir*, die elk apart worden gevinifieerd. Gemiddeld 45 jaar oude stokken. Zeer zorgvuldig. Vijf à zeven passages om te oogsten. 10 à 12 hl/ha. 18 à 36 maanden eik, afhankelijk van het lot en de omstandigheden. De verschillende loten worden daarna geassembleerd en gebotteld. Gepassioneerde wijnmaker die van 2000 tot 2001 zich alleen met het domein bezighield maar nu terug full-time tandarts is. Fermentatie op nieuwe eik. Installaties in de garages van het huis. Uitstekende Sauternes. www.clos-dady.com

Domaine du Clos des Fées

Vingrau, Roussillon. Hervé en Claudine Bizeul. Hervé was in 1981 de beste jonge sommelier in de *Trophée Ruinart* en deed de volgende twintig jaar zowat overal ervaring op als sommelier en journalist. In 1998 kocht hij zijn eigen domein in de Roussillon, in Vingrau, met 8ha oude *grenache* en *carignan* stokken. Door perceel na perceel te kopen heeft hij vandaag de beschikking over 30ha wijngaard, gespreid over de sectoren Vingrau, Tautavel, Maury, Belesta en Calce. 27ha rood met 35% *grenache*, 25%

carignan, 30% syrah en 10% mourvèdre. 3ha wit met 90% grenache blanc en 10% grenache gris. 40.000 flessen per jaar. Lutte raisonnée. Serge Depeyre, ex-Mas Amiel, draagt de verantwoordelijkheid in de wijngaard. Er wordt gevinifieerd in de garage onder het huis, maar met de allemodernste middelen. Zeer mooie collectie maar stevig geprijsd wat hem op nogal wat kritiek in de buurt komt te staan vooral toen hij zijn luxe-cuvée La Petite Sibérie lanceerde aan een voor de regio ongezien hoge prijs van 200 euro. Vaak ook gezien als wat overdreven wijnen, te modieus. Rijk en nogal alcoholisch, maar altijd ook fris. De basiscuvée is de Les Sorcières, een grenache-carignan die werd opgevoed op cuve. De Clos des Féés (syrah, grenache, carignan en mourvèdre) kreeg hout. De La Petite Sibérie komt van een heel klein perceeltje met stokoude grenache. Zie ook Walden in de Côtes de Roussillon, zijn négoce die een tiental mooie kleine wijnen uit de regio verdeelt. Nog volop aan het innoveren. Sinds 2007 ook producent van olijfolie vlakbij Rivesaltes. www.closdesfees.com

Clos du Tue-Boeuf

Les Montils, Cheverny, Loire. Jean-Marie en Thierry Puzelat. 10ha. Pachten ook 6ha in de Touraine. Bio, maar ook hun vader ging al heel voorzichtig om met chemicaliën. Vader was ook één van de eersten hier om zelf te bottelen en geen vreemde gisten te gebruiken. Thierry is de jongste (en de meest extraverte) en sinds hij in 1994 zijn broer vervoegde ging het domein resoluut de weg van de natuurlijke wijnen op. Thierry maakte rond die tijd kennis met de wijnen van mensen als François Dutheuil en Marcel Lapiere en was daarvan zo onder de indruk dat hij dezelfde weg insloeg. Zeer lage rendementen. Heel systematisch worden stukjes bos en grasland rond de wijngaarden aangekocht om ze te beschermen tegen minder milieubewuste burens. Deze biodiversiteit schijnt ook te helpen om ziektes te vermijden. Het gebruik van sulfiet wordt vermeden. Ze werken veel met de vergeten en niet door de AOC erkende cépages van de regio en brengen veel van hun wijnen dan ook uit als vin de pays (pinot gris, menu pineau). Ze kopen nooit klonen aan en wanneer een wijnstok sterft gebruiken ze de techniek van de marcotage: een loot van een naburige wijnstok wordt onder de grond geleid, en wanneer hij wortel schiet losgemaakt van de moederplant. Zo behouden ze het erfelijke materiaal van hun oude stokken. Heel veel verschillende cuvées, soms in erg kleine hoeveelheden, om elk perceeltje zijn eigen expressie te geven wanneer de grond, het ras, de leeftijd of andere factoren anders zijn. Minimale interventie in de kelder om dit karakter niet te verstoppen. De wijnen worden gekoeld terwijl ze

onderweg zijn naar de goed uitgeruste en gekoelde kelders. 90% van de wijnen krijgt zijn opvoeding in oude vaten. Uitstekende reputatie. Sinds kort worden de wijnen licht gefilterd. Thierry heeft ook een handelshuis onder eigen naam. In Nederland verdeeld door de Wijnvriend in Haarlem, in België door Wijnfolie in Aalter.

Château Clos Haut-Peyraguey

Bommes, Sauternes. Premier Cru Classé. 17ha met 90% semillon en 10% sauvignon op de heuveltop van Bommes (50 à 80m hoog, kiezel, zand en klei). Van de 17ha worden er 5 gebruikt voor Chateau Haut-Bommes, ook een premier cru, maar toch wat minder dan zijn grote broer. Tussen de 40 en 60% nieuwe eik, afhankelijk van het jaar. Vinificatie per perceel. 20 maanden opvoeding. Normaal gezien geen filtering. 18.000 flessen per jaar. Sinds 1914 in handen van de familie Pauly. Tussen 1969 en 2003 geleid door Jacques Pauly, vandaag bestuurd door Martine Langlais-Pauly, zijn dochter. Eigenlijk het gevolg van de opdeling in 1879 van Chateau Peyraguey in Chateau Lafaurie-Peyraguey en Chateau Clos Haut-Peyraguey. Zeer goede, evenwichtige en rijke wijnen die traag evolueren. Voorlopig nog erg betaalbaar voor zijn kwaliteit.
www.closhautpeyraguey.com

Clos des Jacobins

St-Emilion Grand Cru Classé. In 2001 door Gérald Frydman aangekocht van Cordier. Hubert de Bouard leid het domein en het wijnmaken (Chateau Angelus). Nu in handen van Thierry Decoster. Zeer goed gelegen. Sinds 2000 vooruitgang en sinds enkele jaren terug regelmatig. Tot onlangs bekend als Chateau Clos des Jacobins.

Clos des Terrasses

Sigoulès, Bergerac. Graaf en gravin Fabrice (°1965) en Catherine de Suyrot. Fabrice was een Parijse financier en beheerder die hier in 2001 zijn droom kwam realiseren. Domein van 26ha met 15ha wijngaard: 9ha rood (merlot, cabernet sauvignon, cabernet franc, cot), 6 ha wit (sauvignon, sémillon, muscadelle). Tot in 2001 werden de druiven verkocht aan de négoce. Klei en kalk, gemiddelde leeftijd 25 jaar, 40% merlot, 20% Cabernet franc, 5% malbec, 5% Cabernet sauvignon, 20% semillon, 10% sauvignon. Wil bewijzen dat men in de Bergerac grote wijn kan maken.

Technisch directeur Thierry Bernard, opgeleid door Luc de Conti van Chateau La Tour des Gendres. In 2004 nog volop bezig met vernieuwen, zowel in de kelder als in de wijngaard (verdubbeling van de dichtheid van de aanplanting, van 3000 stokken/ha naar 6000/ha). Geen kunstmest, geen herbicides. Passen de moderne wijngaardtechnieken als ebourgeonnage, ontbladering en groene oogst toe. Drie cuvées: Le Fruit des Terrasses, Le Clos des Terrasses en Le Clos (oude stokken, 40 à 45 jaar oud, 60% merlot, 30% cabernet franc, 10% cabernet sauvignon, 14 maanden nieuwe eik). 2005 was hun eerste echte goede jaar, waarin vooral de witte Clos des Terrasses een voltreffer bleek. In 2007 kocht de graaf 2ha op Majorca en sindsdien staat het domein te koop. www.closdesterrasses.com Geen import in Nederland of België.

Clos Floridène

Pujols-sur-Ciron, vlakbij Barsac. Graves AOC. Eigendom en creatie van Denis Dubourdieu die er in 1982 mee startte. 13,6ha wit (68% sauvignon, 32% semillon) 17,8ha rood (75% cabernet sauvignon, 25% merlot). 150.000 flessen. Eén van de weinige topdomeinen van de Graves en een lokomotief voor de regio. Erg mooie door muren omgeven wijngaard. Elegante en klassiek en gemaakt met respect voor terroir (élégance distingué...une pureté presque cristalline). Nu nog gevinifieerd op Chateau Reynon, maar de bouw van eigen installaties is gepland. Heel goed terroir voor wit: een dun laagje kiezelhoudend zand op een ondergrond van kalk. De nachten zijn hier zo'n 3 à 4° kouder dan in de omgeving. Vroeger sterk overwicht van nieuw hout maar Dubourdieu komt hiervan terug en dit overwicht vermindert elk jaar. Een echte bewaarwijn ook. Manuele oogst. Ook rood kent dezelfde klassieke elegantie.

Clos Fourtet

Saint-Emilion Premier Grand Cru Classé. Philippe Cuvelier. 20ha met 80% merlot, 15% cabernet sauvignon en 5% cabernet franc. Lang eigendom van de Lurton's maar sinds 2001 eigendom van Philippe Cuvelier, ex-hoofdaandeelhouder van Papeterie Guibert. Regelmatige klassieker. Sinds 2002 met Stephane Derenoncourt als consultant en sinds dat jaar geraffineerder. Philippe Cuvelier kocht in 2007 ook Chateau Poujeaux aan.

Clos de Gat

Ayalon Valley, Israël. Gesticht door wijnmaker Eyal Rotern in samenwerking met de Kibbutz Har'el. Eyal leerde wijnmaken in Australië. 14ha, met aanplant uit 1998. Eerste bottelingen in 2004. Cabernet sauvignon, syrah, merlot, petit verdot, chardonnay, sauvignon blanc en viognier. 5000 kisten per jaar, 20% export. Passen opbrengstbeperving toe. Gebruiken wilde gisten. De chardonnay wordt volledig op eik gemaakt en rijpt 12 maanden op zijn gisten, de rode wordt gefermenteerd op inox en rijpt dan op hout. De wijnen zijn niet kosher. www.closdegat.com In België te verkrijgen bij Dulst in Blanden.

Clos d'Un Jour

Duravel, Cahors. °1999. Véronique (°1976) en Stéphane (°1972) Azémar, afkomstig uit Parijs, en op zoek naar een toekomst in de open lucht (faire ce qu'on veut comme on veut quand on veut). Véronique studeerde wijnbouw in Bergerac bij David Fourtout van het Domaine des Verdots. Het koppel koos voor de Cahors omdat ze zich daar nog relatief eenvoudig konden vestigen. 7ha, goed gelegen, met 90% malbec en 10% merlot. Sinds 2004 een gamma van drie wijnen, waaronder de erg aparte Un Jour sur Terre, gerijpt in 100l grote aardewerken kruiken, wat zuurstofcontact zou toelaten zonder de smaakinvloed van eik, zodat alleen de smaken van malbec en het terroir overblijven. Met de hand geoogst. Geen kunstmest. Werken met zwaartekracht in de kelder in plaats van met pompen. Proberen overdreven extractie te vermijden en zoeken naar mooi omfloerste tannines.

Clos des Lambrays Grand Cru

Côte de Nuits. Grand Cru in het dorpje Moreys-St-Denis. 8,84 ha. Sinds 1981 erkend als Grand Cru. Slechts één eigenaar, sinds 1979 de Duitse familie Saier, sinds 1996 Günter Freund. Klassieke bourgogne. Vol en rond. Pas in 1980 opnieuw aangeplant en dus redelijk jong.

Clos Lapeyre

Jurançon. Jean-Bernard Larrieu. Overgrootvader had hier al een boerderij en de vader hield zich nog vooral bezig met aardbeien, koeien en een beetje wijn. In 1985 stoppen vader en zoon met de leveringen aan de coöp, beginnen met de bouw van een kleine kelder en breiden het domein uit van 3,5ha naar 17. In 2004 overleedt hun buurman van het domein Nasy-

Labassère en neemt Jean-Bernard de exploitatie over. 17ha wit met 45% gros manseng, 45% petit manseng, 7% courbu en 3% andere waaronder de camaralet. 80.000 flessen per jaar. Wijngaard in La-Chapelle(de-Rousse, hoog gelegen en met een bodem van poudingue of gletsjergruis, heel gevarieerd in samenstelling (het domein onderkent vijftien verschillende bodemtypes en twee exposities, de eerste ZW op steile hellingen, de tweede O in een circus, afgeschermd van de westenwind en heel warm in de zomer). De steile hellingen worden hier meestal zonder terrasbouw bewerkt en zeer dicht aangeplant (6000 stokken per ha), omdat terrasbouw de wortels blijkt te verstikken. Bio, op zoek naar een betere uitdrukking van het terroir. In de lente wordt licht geëgt en daarna wordt er koren gezaaid tussen de rijen om de druif te beconcurreren en zo de opbrengst op natuurlijke wijze laag te houden. Dat koren wordt pas op het einde van de zomer gemaaid. Er wordt alleen pardemest gebruikt en natuurlijke bestrijdingsmiddelen (koper en sulfiet) en de omringende bossen zorgen voor de predatoren die het gebruik van insecticides laat vermijden. Er wordt geoogst in verschillende gangen. De twee basiswijnen rijpen op inox, de cuvées op hout. Zeer precieze, fruitige wijnen, uitstekend in droog en zoet. De basiswijnen dragen gewoon de naam Clos Lapeyre. Vitatge Vielh, Mantoulan, Magendia en de immens geconcentreerde Vent Balaguer zijn de cuvées. www.jurancon-lapeyre.fr

Domaine du Clos Naudin

Vouvray, Loire. °1923. Sinds 1983 geleid door Philippe Foreau (derde generatie). 12 ha chenin in NO van Vouvray. Gemiddeld 33hl/ha, dankzij strenge snoei. De grond bevat klei en silex (perruches) de stokken zijn gemiddeld 35 jaar oud. Ongeveer 55.000 flessen, waarvan 20.000 schuimwijn. Organische landbouw. Er wordt met de hand geoogst in verschillende leesgangen. Geen herbicides of pesticides. Fermentatie op eiken vaten (5% nieuwe). Philippe wil in zijn wijnen herkennen in welk jaar ze gemaakt werden: dus geen (nooit !) chaptalisatie, geen toevoeging of wegneming van zuren, geen externe gisten, geen nieuwe eik. Geen malolactische gisting omdat die volgens Philippe de ruggegraat van de chenin wegneemt. De wijnen worden dan ook al erg vroeg (april) gebotteld. In kwaliteit zeer regelmatig en altijd uitermate verzorgd. De droge wijnen zijn elegant en luchtig en ontwikkelen na enkele jaren vaak het aroma van witte truffel. De demi-sec's rijpen op 300l grote eiken vaten en kunnen tot 20jaar oud worden. Ze zijn zuiver en hebben een mooie zuurtegraad. Jong drinkt men ze vooral op het fruit, met de tijd komt het terroir sterker door.

Eén van de betere domeinen van de Vouvray, waarvan de wijnen lang kunnen bewaren en pas bij het ouder worden hun volle harmonie ontwikkelen. Grote gastronomische wijnen en Philippe is een maniak in het zoeken van combinaties tussen zijn wijnen en eten. In Nederland verkrijgbaar bij De Vier Heemskinderen in Stavoren, in België bij TG Vins in Flémalle en Wijnen JL in Knokke-Heist.

Clos de Nouys

Vouvray, Loire. François Chainier, zoon van Pierre die ook eigendommen heeft in de Touraine. 14 ha, verdeeld over twee clos, die van Gaimont en die van Nouys. Gemiddeld 35 jaar oude stokken. Lutte raisonnée. De druiven voor de stille wijnen worden met de hand geplukt, die voor de schuimwijn mechanisch. Goede basiskwaliteit. Sinds 2007 met een vrouwelijke keldermeester, Delphine Puiggali, afgestudeerde oenologe aan de faculteit van Bordeaux. www.closgenouys.com

Clos Roche Blanche

Mareuil-sur-Cher, Touraine, Loire. Catherine Roussel en Didier Barouillet. Al sinds einde 19de eeuw eigendom van de Roussel familie. Catherine nam het domein in 1975 over van haar vader en werd later vervoegd door Didier. Bio sinds 1995. 28ha. De grond bestaat uit een mix van klei en silex op een ondergrond van zandsteen. Er wordt met de hand geogst. Het bekendst voor hun rode cot en hun gamay, maar ook hun sauvignon (8ha, 8 tot 80 jaar oude stokken), is fris en zeer aangenaam geprijsd. Er wordt zo goed als nooit gechaptaliseerd omdat de twee willen dat hun wijnen de jaargang weergeven. Opbrengstbeperking door de klassieke bio-middeltjes zoals ploegen, het toelaten van gras tussen de rijen, geen gebruik van kunstmest, veel oude stokken. Eén van de betere en interessantere domeinen van de Touraine. In Nederland verdeeld door de Vier Heemskinderen in Stavoren.

Château Clos de Sarpe

Saint-Emilion. Jean-Guy Beyney. Klein domein met erg goede ligging, oude wijnstokken en biodynamisch geleid. In hun jeugd wat teveel eiktoetsen, maar na drie à vijf jaar vol, elegant en complex, met veel persoonlijkheid.

Clos de l'Oratoire

Saint-Emilion Grand Cru Classé. In 1991 aangekocht door Stephan de Neipperg (La Gaffelière, La Mondotte). 10,3 ha, 90% merlot, 5% cabernet franc, 5% cabernet sauvignon. 45000 flessen. Ligt in het noorden van de aoc, niet ver van Soutard. Vroeger erg stroef en tanninerijk, vanaf de 1997 soepel en zacht. Vanaf 1997 geconsulteerd door Stephane Derenoncourt. Sinds de komst van deze populaire oenoloog wel constant in prijs stijgend.

Clos de la Roche Grand Cru

Côte de Nuits. Bourgogne. Grand Cru in het dorpje Moreys-St-Denis. 16,9 ha. Dit is de beste van de Grand Crus van de Moreys-St-Denis, met wanneer jong veel rood fruit en wanneer oud chocolade en wildtonen. Nuances van cederhout. Harmonieus en fluweelzacht met een lange afdronk. Wel nogal heterogeen.

Domaine du Clos du Roi

Coulanges, Yonne, Bourgogne. Denise en Michel Bernard en dochter Magali. 12ha. Kleigrond. Mooi perceel op de hellingen van Chanvan. Met de hand geoogst. De Rouge wordt op eik opgevoed. Fruitige, lichte, nogal klassieke wijn met zeer aangename prijzen.

Clos Rougeard

Saumur-Champigny. Charly (Jean-Louis) en Nadi (Bernard) Foucault, twee broers uit een familie die al acht generaties in de wijnbouw zit en al vijf in dezelfde kelder. 10ha waarvan 9 voor rood. Erg gezocht, erg hoog niveau. De grond wordt bewerkt en herbicides zijn uit den boze. Erg lage rendementen. Handmatige oogst met zeer strenge triage tijdens de pluk, en dan nog eens op de oogsttafel. Rijpen op eiken fusten, waarvan één derde nieuw en twee derden oude van Chateau Margaux en Chateau Latour. Beheersen de moeilijke cabernet franc volkomen. Twee terroirs worden apart gevinifieerd, zijnde Les Poyeux (2,7ha) op een zuid-zuid-oost helling waar het heel warm kan worden en le Bourg (1,75ha), op het plateau met iets rijkere grond en 80 jaar oude druivelaars. 1,5 ha in chenin blanc voor hun schitterende droge witte Brézé of hun magnifieke maar bijna onvindbare likeurwijn Coteaux, die in heel oude jaargangen de Yquem naar de kroon steekt. Net als de rode worden ook de witte op eik opgevoed. Alle roden blijven op het domein in de kelder tot de gebroeders

ze klaar voor consumptie achten maar blijven best nog minstens vier à vijf jaar in de kelder voor ze op dronk zijn. Eén van de beste domeinen van de Loire.

Clos Saint-Avit

Mézières-lez-Cléry, Orléans. Pascal Javoy, al een dertigtal jaar. 16ha wijngaard, waarvan 10 binnen de kersverse AOC's Orléans en Orléans-Cléry. Lutte intégrée. Alleen de beste jaargangen worden gebotteld. Eenvoudige wijnen met een zeer sterke prijs/kwaliteitsverhouding.

Domaine du Clos Saint-Landelin - Domaine René Muré

Rouffach, Alsace. René Muré heeft in dit dorp niet minder dan 22ha wijngaard waarvan 3 met pinot noir. Hij past er de biologische landbouw toe. 40% van de productie gaat naar de export. Zeer hoge kwaliteit voor de Clos Saint-Landelin (de gewone worden onder de naam René Muré verkocht). René Muré stamt uit een zeer oud wijnbouwersgeslacht en is een wiskundige van opleiding. Hij nam vanaf 1971 het werk in de wijngaard op zich en tien jaar later ook dat in de kelder. Volgens hem volgde de volgende grote pas voorwaarts in 1995 toen hij erin slaagde om het terroir herkenbaar te maken in de wijn. Met hulp van microbioloog Claude Bourguignon gepassioneerd door het werk met zijn grond. Vroeg in 2007 aan het INAO toelating om te experimenteren met syrah.

Clos Saint-Denis Grand Cru

Côte de Nuits. Grand Cru in het dorpje Moreys-St-Denis. 6,63 ha. Lang eigendom van een kannunikencollege in Vergy. Zeldzaam en onderschat (en daarom soms interessant geprijsd). Verrassende en complexe geur.

Clos Saint-Fiacre

Mareau-aux-Prés. Hubert Piel. °1995 toen hij het familiedomein overnam. 21ha. Gemiddeld 25jaar oude stokken. 45 hl/ha. Enherbement en geen herbicides. Smakelijke frisse wijnen met ondermeer blends van pinot meunier en pinot noir. De op hout gerijpte L'Excellence wordt niet geklaard of gefilterd en kan ook bewaard worden. De andere zijn jong te drinken en

zeer smakelijke maaltijdbegeleiders. Beste wijnbouwer van de nieuwe appellatie Orléans.

Clos Saint-Vincent

Nice. 3ha rood met 90% folle noire en 10% grenache. 2ha wit met 100% rolle. 15.000 flessen per jaar. Joseph Sergi en Roland Sicardi, zijn schoonvader, sinds 1993. Toen begonnen met een schamele 1,8ha. Biodynamisch. Met de hand geoogst en getrieerd. Geen filtering, geen collage. De Vino di Gio (100% folle noire) is zijn dure maar sterke topcuvée. Zijn wijnen blijven best enkele jaren in een goede kelder alvorens geopend te worden. Naast Chateau de Bellet het beste wat de AOC Bellet te bieden heeft. Heel intens en zéér precies. www.clos-saint-vincent.fr

Clos Sainte-Magdeleine

Cassis, Provence. François Sack en Georgina Zafiropulo, afstammeling van Georges Zafiropulo die het in 1921 aankocht. 1,5ha rood met 70% grenache, 15% mourvèdre en 15% cinsault. 10,5ha wit met 50% marsanne, 24% ugni, 23% clairette en 3% sauvignon. 40.000 flessen per jaar. 19de eeuws domein met een uitzonderlijke ligging op de Canaille. Eén van de beste wijnen van de aoc Cassis. Mineralige stijl die wat tijd vraagt om te rijpen en dan zeer geschikt is voor bij de lokale mediterrane keuken. Systematische malolactische fermentatie.

Bodega Clos de los Siete

Argentinië. Vista Flores in de Uco vallei in de Tunuyan regio. Project van zeven Bordelezen (Michel Rolland, Catherine Péré-Vergé, Jean-Michel Arcaute (+), Philippe Schell, Laurent Dassaut, Bertrand Otto en Bertrand Cuvelier), gestart in 1999. 847 ha. De Clos de los Siete wordt gemaakt met druiven die de zes aanleveren (vroeger 7, Alta Vista trok zich recent terug). Eerste oogsten in 2002, onder leiding van Cathérine Péré-Vergé (eigenares van Chateau Montviel in de Pomerol en Chateau La Gravière in de Lalande de Pomerol) in haar gebouwen, de Bodega Monteviejo. Elk van de zeven mag op bepaalde stukken ook solo gaan, met soms erg interessante resultaten. Sorteertafels, inox met temperatuurcontrole, franse eik. Aanplant met 56% malbec, 20% merlot, 12% cabernet sauvignon, 10% syrah en 2% chardonnay. Alle druiven worden met de hand geplukt. Geen

pesticides, geen meststoffen. Door zwaartekracht geregeld productieproces. Van de individuele wijnen schijnt die van Rolland, de Val de Flores, de beste te zijn. <http://www.monteviejo.com/>

Clos de Tart Grand Cru

Côte de Nuits. Grand Cru in het dorpje Moreys-St-Denis. 7,53 ha. Werd een aparte Clos in de 15de eeuw. Licht en droog in het begin, verrassend rijk na rijping. Slechts één producent, de familie Mommessin, eigenaar sinds 1932, en niet te verwarren met de négociant met dezelfde naam.

Clos Tue Boeuf

Les Montils, Cheverny. Bio. Zeer lage rendementen. Het gebruik van sulfiet wordt vermeden. Jean-Marie en Thierry Puzelat. Sinds kort worden de wijnen licht gefilterd. In Nederland verdeeld door de Wijnvriend in Haarlem, in België door Wijnfolie in Aalter.

Clos - Vougeot

Côtes de Nuits. 50,59ha. Meer dan 70 verschillende eigenaars verdelen hier de beroemdste wijngaard van de wereld (50ha en een 60tal cuvées). Sinds de monniken van de abdij van Cîteaux midden 12de eeuw deze plaats uitkozen voor hun wijngaarden en ze omringden met een omwalling heeft deze plaats een bijna legendarische weerklank. De enorme versnippering en het in gebruik nemen van de lager gelegen kleigrond hebben er echter ook toe geleid dat veel Clos de Vougeot én schandalig duur én minderwaardig is. De laaggelegen kleigronden zijn vooral in erg natte jaren minder goed. Wanneer hij goed is het een krachtige, rijke wijn met een extreem lange afdronk en een fluweelachtige textuur. Het is een zeer goede bewaarwijn. Een toets sinaasappellikeur in de neus is zeer typerend.

Domaine du Closel

Savennières, Loire. 3ha Cabernet Franc en Sauvignon, 14ha Chenin. Dit domein bezit één van de mooiste verzamelingen percelen in de aoc Savennières. Michèle de Jessey en Evelyne de Jessey-Pontbriand staan vandaag aan de leiding van het domein dat eigendom is van een associatie van familieleden. Clemant Barraut is raadgevend oenoloog. Sinds kort

worden er cuvées naar terroir gemaakt wat het gamma interessanter maakt. Kwaliteitswijnen. Erg mooi domein. www.savennieres-closel.com

La Closerie

Gueux, Champagne. Jérôme Prévost. 2,2ha pinot meunier. 13.000 flessen per jaar. Wijngaarden ten westen van de Montagne de Reims. Beschouwd Jacques Selosse als zijn mentor. Heel veeleisend man in de wijngaard. Maakt maar één wijn, een millésimé non dosé van de cru Les Béguines.

Château La Clotte-Cazalis

Portets, Sauternes. 4ha rood met 50/50 cabernet sauvignon en merlot. 5ha wit met 95% semillon en 5% sauvignon. Al sinds 1779 in handen van de familie Lacoste. Vandaag geleid door Bernadette Lacoste en haar dochter Marie-Pierre, een jonge, getalenteerde en gediplomeerde wijnmaakster. Wil moderne, fruitige en frisse Sauternes maken, vooral geschikt voor het aperitief.

Domaine Coche-Dury

Jean-François Coche sinds 1973, vandaag ook geholpen door zoon Raphaël. 11,5ha waarvan 9 in Meursault. De rest ligt in Pommard, Monthélie, Auxey-Duresses, Puligny-Montrachet en Corton-Charlemagne. Schitterende Corton-Charlemagne en Meursault. Lutte raisonnée. Snoeit om zijn wingerds in toom te houden en houdt niet van de groene oogst. Sinds drie jaar samen met zijn zoon en de handenarbeid wordt in ere hersteld. Heel lekker, heel moeilijk te vinden. Ongeveer een derde wordt verkocht via Louis Jadot en Louis Latour. Zeer duur. Erg schuw en zwijgzaam. Een cult-wijn en volgens de Decanter in 2006 één van de beste tien wijnmakers van de wereld.

Cocciola

Lokale variant in de Abruzzi. Wordt gebruikt in Trebbiano d'Abruzzo als steundruif.

Coda di Volpe

Deze Italiaanse druif lijkt op trebbiano (weinig aroma, weinig zuren) en wordt her en der in Campania gebruikt in blends. Ook bekend als caprettone. Typische aroma's zijn perzik, amandelen en honing. Zacht en aangenaam.

Códega

zie Roupeiro

Domaine Coffinet-Duvernay

Chassagne-Montrachet, Bourgogne. Al sinds 1860 in de familie. Philippe Duvernay en Laura Coffinet sinds 1989. Philippe is een zeer teruggetrokken koppige persoonlijkheid, redelijk onbekend omdat hij zo goed als nooit zijn flessen opstuurt voor degustaties van wijntrijschriften of boeken. In Nederland verdeeld door Wijnhandel De Gouden Leeuw.

Château du Coing - Domaines Véronique Günther-Chéreau

Saint-Fiacre-sur-Maine, Muscadet. Het historische wijndomein Château du Coing werd in 1973 aangekocht door de négociant Bernard Cherreau en is nu in handen van dochter Véronique die vanaf 1990 voltijds begon te werken op het kasteel. Bernard introduceerde hier de macération pelliculaire, de vinificatie per perceel en experimenteert met nieuwe eik en vieilles vignes. Vijf verschillende cuvées, waaronder de Chateau du Coing de Saint-Fiacre die tien jaar oud kan worden. Naast het klassieke kasteel ook nog twee andere eigendommen, met telkens compleet verschillende terroirs: Château de La Gravelle, zacht en mineralig, en de Grand Fief de la Cormeraie, de puurste van de drie. Eén van de interessantere eigendommen in de Muscadet-regio. In België ingevoerd door Taveirne Wines & Spirits in Deinze. www.chateau-du-coing.com

Chateau de Cointes

Roullens, in het noordoosten van de Côtes de Malepère, Languedoc. François en Anne Gorostis sinds 1987 toen ze het domein overnamen van de grootouders van François. 21ha, met 13ha in de AOC, de rest als vin de pays. Hellingen op het zuiden, met bovenaan kiezel en meer naar onder

klei en kalk. Merlot, cabernet sauvignon, cabernet franc, grenache en cinsault. Goed uitgerust. De Cuvée Marie-Anne is soepel en rond, de meer ambitieuze Clémence krijgt 12 maanden eik. Zeer regelmatig. De vins de pays (des Côtes de Prouilhes) worden uitgebracht onder de naam Domaine des Consuls. www.chateaudecointes.com In Nederland verkocht door Van Eyck's in Helmond en Perry Van Dijk in Leeuwarden, in België bij Le Petit Cellier in Theux, Couleur Vin in Wépion en Olivier Vins in St-Gérard.

Comoutos Ktima Agria

Zakynthos, Griekenland. °1638. Dit is Griekenland's oudste wijndomein. Nikos Comoutos leidde het van 1953 tot zijn overlijden in 1990. Momenteel geleid door Eleni Comoutos en haar broer George Likoudis. Olijfbomen (25ha) en druiven (36ha). De 8 aangeplante druivenrassen zijn alle lokaal. Onlangs vernieuwd en nu uitgerust met inox en nieuwe vaten. Overgeschakeld naar bio. Eén van de beste domeinen voor de traditionele Verdea wijn, maar ze maken ook een gewone rosé en een gewone rode. De Grande Reserve Verdeas worden tot tien jaar in de eigen kelders bewaard voor ze verkocht worden. Oenoloog George Anagnostopoulos. www.comoutos.gr

Colares DO

Estremadura. Rood. Gebruikte druiven: ramisco. 10ha. Deze zeer traditionele Portugese wijn komt uit wijngaarden ten noordwesten van Lissabon. Het is één van de oudste Portugese wijnen. De Ramisco druif, aangeplant in diepe grachten op het strand om de struiken te beschermen tegen de wind van de Atlantische Oceaan, levert een zeer tanninerijke wijn op die pas na tien jaar op dronk is en gemakkelijk de twintig jaar haalt. Hij doet denken aan een heel rijpe top Bourgondiër met aroma's van wild. Het is de meest westelijk gelegen wijnregio van het Europese vasteland. Vakantiehuisjes en het vele werk verbonden aan de cultuur van de druif doen het aanbouwgebied stelselmatig inkrimpen.

Colchagua Valley

Chili. 22.225 ha. Carmenère is de hoofddruif, maar ook pinot noir, viognier, sangiovese, syrah en malbec doen het goed. Eén van de meest dynamische wijngebieden in Chili (sinds 1997 verdriedubbelde het plantoppervlak). Tussen de stadjes San Fernando en Santa Cruz. Heel veel verschillende

terroirs, van de koele hellingen van de Andes tot de hete heuvels van de kust. Veel kleine wijndomeinen met topkwaliteit. Vooral in het hooggebergte worden nog nieuwe wijngaarden aangelegd sinds men ontdekte dat de omstandigheden er ideaal zijn. Eén van de kwaliteitsregio's van Chili. Enkele terroirs beginnen zich nu trouwens binnen de vallei te profileren: Marchihue, in het westen, lijkt heel veelbelovend, Apulta is sterk in syrah, goed gestructureerd en ernstig van karakter, Pumanque en Lolol aan de westkust krijgt steeds meer aandacht en er wordt driftig geëxperimenteerd op andere plaatsen als Navidad en Pichilemu, net buiten de vallei in het westen. Zeer goed gebied voor carmenère indien aangeplant op het juiste terroir.

Colchagua wijnjaren

2006: redelijk maar wat wisselvallig; eerder jong te drinken; 2005: schitterend jaar, zeker in rood, de toppers hebben duidelijk kelderpotentieel; 2004: onregelmatig, hete zomer, regenachtige oogstperiode; jong drinken; 2003: zeer goed jaar; de betere zijn nog in volle evolutie; 2002: onregelmatig; nu drinken, alleen de toppers zijn nog goed; 2001: zeer goed jaar; nu op dronk

Cole Ranch VA

California, Mendocino County. Maar één wijndomein.

Domaine de Colette

Lantignié, Beaujolais. Jacky en Evelyne Gauthier. 16ha. Past de lutte raisonnée toe. Groene oogst om meer kwaliteit te krijgen. Manuele oogst en triage op de oogsttafel. Heeft Régnié, Morgon en Beaujolais-Villages. Gewoonlijk lekkere fruitige maaltijdwijnen.

Patrice Colin

Thoré-la-Rochette, Coteaux-du-Vendomois, Loire. Al 8 generaties. 17ha rood met 75% pineau d'aunis, 15% pinot noir en 10% Cabernet franc. 6ha chenin blanc. Zeer veel oude wijnstokken waaronder bijna 100jaar oude pineau d'Aunis en chenin van 80 jaar oud. Gepassioneerde wijnbouwer die zijn terroir wilt leren kennen en laten appreciëren door de wereld. Erg mooie kelders. Mooi gamma in wit, rosé (vin gris) en rood. Levendige,

zuivere, evenwichtige en gastronomische witte. Zeer aangename prijs/kwaliteitsverhouding. Momenteel een beetje de vaandeldrager van zijn AOC.

Domaine Anita & Jean-Pierre Colinot

Irancy, Bourgogne. Als één van de enige vinifieert en bottelt dit domein zijn percelen apart en komt zo aan zes verschillende pinot noir cuvées. Dochter Stéphanie is nu actief en maakt sinds 2004 de wijn, waardoor hij nog een stukje beter lijkt te worden. Bekend voor zijn fijne en elegante naar kersen geurende pinot noirs, waaraan de César een heel apart en herkenbaar smaakje toevoegt. Een aanrader, nu nog erg betaalbaar.

Stefano Colle

Castelraimondo, Marche. Fabio Marchionni studeerde af als landbouwingenieur, volgde stages op biologisch bestuurd domeinen in Duitsland, en nam in 1998 het domein van zijn ouders over. Hij trok zich terug uit de coöperatieve en begon zelf te bottelen. Bio. 3,5ha wijngaard met 25.000 flessen per jaar, maar zou nu uitgebreid hebben. Is van oordeel dat de koelere ligging (420m boven de zeespiegel) van de Matelica DOC een voordeel is door de tragere rijping en de grote temperatuurverschillen tussen dag en nacht. Veel kalk (brengt mineraliteit). Klein maar fijn en een goede vertegenwoordiger van de DOC Verdicchio di Matelica. www.collestefano.com

Castello Colle Massari

°1998 door Claudio Tipa, een succesvol Italiaans-Zwitsers industrieel die het samen met vrouw en zuster leidt. Eerste jaargang in 2000. Grondgebied van de recente DOC Montecucco in de provincie Grosseto. Groot domein (350ha) met 82ha wijngaard, 22ha olijfbomen en 50ha andere gewassen. De wijngaard is in ongeveer 22 percelen met een eigen terroir opgedeeld. 80% sangiovese, 7% cilieggiolo, 6% montepulciano, 5% cabernet sauvignon, 2% merlot. 85% vermentino, 15% greco bianco. 12 tot 18 maanden eik voor de rode. In de hypermoderne kelders wordt uitsluitend gewerkt met zwaartekracht. Dubbele triage. Ambitieuze bedrijf. Dezelfde familie pacht ook Grattamacco, een domein in Bolgheri. www.collemassari.it

Colli Albani DOC

Lazio. 1440 ha. Wit. Gebruikte druiven: malvasia (60% max) en trebbiano (25-50%). Dit is één van de 25 DOC's van Lazio, met wijngaarden ten zuiden van het Albano meer. Dit is een fijne, fruitige witte, die bestaat als secco, abboccato, amabile of dolce. Er bestaat ook Superiore die iets meer alcohol bevat.

Colli Altotiberini DOC

Umbria. 368 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: sangiovese, trebbiano. Dit is de meest noordelijk gelegen DOC van Umbrië, met wijngaarden in de bovenvallei van de Tiber. Het zijn aangename maar wat onopvallende wijnen.

Colli Amerini DOC

Umbria. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: sangiovese en trebbiano.

Colli Asolani / Montello DOC

Veneto. Wit en rood. Binnen deze DOC worden zowel Prosecco's als droge rode merlot en cabernet wijnen gemaakt.

Colli Berici DOC

Veneto. 1261 ha. Rood. Gebruikte druiven: cabernet franc, cabernet sauvignon, merlot, tocai rosso. De wijngaarden van deze DOC liggen ten zuiden van Vicenza en zijn eigenlijk nooit de phylloxera te boven gekomen. Ze moeten jong gedronken worden en hebben geen opvallend karakter. Er zijn zeven verschillende varianten, afhankelijk van de gebruikte druif: Cabernet, Garganega, Merlot, Pinot Bianco, Sauvignon, Tocai Bianco, Tocai Rosso. Garganega en merlot zijn het meest populair, alhoewel de Tocai Rosso de speciaalste is. Hij zou geïmporteerd zijn onder de regering van Maria Theresa toen die dit stuk van Italië bezette.

Colli Bolognesi DOC

Emilia-Romagna. 624 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: wit met sauvignon, pinot bianco, chardonnay, riesling italico en pignoletto, rood met barbera, cabernet sauvignon en merlot. De wijngaarden van de Colli Bolognesi liggen op lage maar zeer goed gelegen hellingen ten zuiden en westen van Bologna. Van de zeven subzones zijn Monte San Pietro, Colline Marconiane en Zola Predosa de bekendste. De regio heeft goede witte monocépages van sauvignon (fris en licht aromatisch), pinot bianco (delicaat en fris), chardonnay (redelijk), riesling italico (fris en vol) en de inheemse pignoletto (zeer karakteristiek, fijn en delicaat harmonieus, droog of zoet, stil of frizzante). De rode wijn wordt gemaakt met klassieke druiven en enkele producenten springen er met zeer mooie exemplaren uit.

Colli di Bolzano DOC

Trentino-Alto Adige. 34 ha. Rood. Gebruikte druiven: schiava (minimaal 90%), aangevuld met pinot nero of lagrein. Deze zachte en fruitige wijn wordt gemaakt in de heuvels rond Bolzano. De Duitse naam is Bozner Leiten. Drinken op 12-14°C.

Colli dell' Etruria Centrale DOC

Toscane. Rood. Eigenlijk chianti die het chianti certificaat niet kreeg, soms omwille van de kwaliteit, soms omwille van de koppigheid van de wijnbouwer die de voorkeur gaf aan andere druivenrassen. Redelijk wat goede tot zeer goede wijnen met de combinatie sangiovese-cabernet. Bianci Colli dell'Etruria Centrale is gemaakt met trebbiano toscano (min 50%), aangevuld met chardonnay, pinot bianco, pinot grigio, vernaccia, malvasia of sauvignon (max 50% in totaal). Gewoonlijk frisse en vrolijke wijnen. Rosato en rosso mag met sangiovese (min 50%), cabernet sauvignon en franc, merlot, pinot nero, cilieggiolo, canaiolo. Steeds zeer fruitig, maar van licht tot stevig, van gewoon tot erg goed. Ook vinsanto.

Colli Euganei DOC

Veneto. 1237 ha. Rood. Gebruikte druiven: rood met cabernet en merlot, wit met garganega en serprina. Deze DOC voor rood en wit brengt eenvoudige wijnen voort. De Rosso is een Bordeaux-achtige wijn met de klassieke druivenrassen, de witte is zacht en droog en gemaakt met lokale varianten. Er bestaat ook een zoete Moscato met een intens aroma. Ook

Cabernet, Merlot, Pinot Bianco en Tocai Italico zijn terug te vinden als monocépages. Ondergrond van vulkanische oorsprong.

Colli Goriziano DOC

Friuli. 1374 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: cabernet franc, malvasia, merlot, pinot bianco, pinot grigio, pinot nero, riesling italico, sauvignon, tocai friulano en traminer. In de heuvels rond Gorizia liggen wijngaarden die zeer sterk gelijken op die van de Colli Orientali en die dan ook bijna dezelfde types wijn voortbrengen.

Colli Lanuvini DOC

Lazio. 1737 ha. Wit. Gebruikte druiven: Malvasia en puntinata (max 70%), trebbiano (max 30%), bellone en bonvino (max 10%). Deze DOC ligt in het hart van de Colli Romani, op het grondgebied van de gemeentes Genzano en Lanuvio in de provincie Rome. De strogele witte wijn is tamelijk neutraal en typisch voor Lazio.

Colli di Luni DOC

Liguria. Rood en wit. Gebruikte druiven: rood met sangiovese, wit met vermentino. Zowel de witte als de rode zijn OK.

Colli Martani DOC

Umbria. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: sangiovese, trebbiano en grechetto. Deze recente DOC heeft wijngaarden in de heuvels van het Martana massief, op hoogtes van 150 tot 450m.

Colli Morenici Mantovani del Garda DOC

Lombardije. 120 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: pinot bianco en garganega voor wit, rondinella, rossanella, negrara, sangiovese en merlot voor de rode en de rosé. De wijngaarden van de Mantova heuvels, ten zuiden van het Gardameer brengen een wijn voort die als net iets beter wordt ingeschat dan andere Garda wijnen.

Colli Orientali del Friuli DOC

Friuli-Venezia Giulia. 2338 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: wit met pinot bianco, pinot grigio, ribolla, tocai friulano, sauvignon, picolit, chardonnay en riesling renano, rood met merlot, cabernet, peduncolo en schioppettino. De wijngaarden van deze DOC liggen uitsluitend op hellingen in de provincie Udine, grenzend aan Collio waarmee ze heel veel gemeen hebben. De witte zijn meestal monocépages, aromatisch en elegant, met doordeweekse sauvignon en chardonnay, maar ook met veel frisse en fruitige pinot bianco, pinot grigio en riesling renano. Ook erg mooi is de sensuele en aromatische traminer aromatico voor bij kip of gevogelte. De tocai friulani is de meest aangeplante en hij is verfijnd en vol met een herkenbaar bittertje. De verduzzo is stevig en droog, lichtzoet of zeer zoet en zeer fruitig. Ribolla gallia is dan weer fris, citroenachtig, harmonieus en droog en heeft geurtintjes van bloemen en muurfruit, met vaak een heel klein beetje hout. De Ramondolo wordt gemaakt op basis van de verduzzo en is heel fruitig, zoet en vol (soms lichtzoet). Altijd 14% alcohol. Malvasia Istriana is intrigerend, zeer kruidig en aromatisch, maar ook droog. Er zijn enkele aardige rosés op basis van merlot en ook steeds betere rode met als aanrader de inheemse schioppettino die naar bramen smaakt of de fluweelzachte refosco dal peduncolo rosso. Zeer typisch is de opwindende, zeldzame zoete witte wijn van picolit druiven.

Colli Orientali del Friuli Picolit DOCG

Sinds 2006 een aparte DOCG.

Colli di Parma DOC

Emilia-Romagna. 195 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: voor rood barbera, bonarda piemontese en croatina, voor wit sauvignon, malvasia en moscato. De wijngaarden van deze DOC liggen in de lage heuvels rond de stad Parma die zijn samengesteld uit zandsteen, klei en geel zand. De rosso wordt gemaakt van minimum 60% barbera, aangevuld met bonarda en croatina en lijkt op de gutturnio van de Colli Piacenti. Hij is fris en fruitig, soms met een licht koolzuurtje. De witte sauvignon is acceptabel en droog, maar de beste witte is de 100% malvasia in de droge versie (secco of asciutto). Hij is zeer aromatisch en typerend en bestaat ook als frizzante of spumante. De Amabile versie is zoet.

Colli Perugini DOC

Umbria. 343 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: rood met sangiovese, montepulciano, cilieggiolo, barbera en merlot, wit met trebbiano, malvasia, grechetto en garganega. Deze DOC is erkend sinds 1982 en is relatief nieuw, zonder grote historische tradities. De heuvels strekken zich uit van Perugia over de rechteroever van de Tiber in Midden-Umbrië.

Colli Pesaresi DOC

Marche. Rood. Aangename, lichte wijnen.

Colli Piacentini DOC

Emilia-Romagna. 3271 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: wit met sauvignon, chardonnay, pinot grigio, trebbianino, malvasia en ortrugo, rood met cabernet sauvignon, pinot nero, barbera en bonarda. Deze overkoepelende DOC heeft zijn wijngaarden ten zuiden van Piacenza, naast en bijna identiek aan Oltrepo Pavese. Hij is meestal van uitstekende kwaliteit en hij kent enkele zeer interessante en authentieke lokale witte wijnen. De ondergrond bestaat hoofdzakelijk uit zandsteen, geel zand en klei. Hij kent de volgende sub-appellaties:

Colli Piacentini Barbera: meestal droog, diep robijnrode kleur, vrij aromatisch, sappig, licht tanninerijk en vaak met een koolzuurtje wanneer jong

Colli Piacentini Bonarda: Minimum 85% bonarda piemontese, zeer aromatisch en fruitig, tanninerijk. Droog, lichtzoet, zoet, stil of frizzante.

Colli Piacentini Cabernet Sauvignon: gewoontjes.

Colli Piacentini Chardonnay: verfijnd, fruitig, harmonieus, vaak licht parelend.

Colli Piacentini Gutturnio: mengeling van barbera en bonarda druiven. Meestal droog en stil, maar bestaat ook zoet en frizzante.

Colli Piacentini Malvasia: wit, zeer speciaal en aromatisch, droog, lichtzoet of zoet. Stil, frizzante en pumante.

Colli Piacentini Ortrugo: wit, minimaal 85% ortrugo; karakteristieke geur; droog en sappig met bittertje.

Colli Piacentini Pinot Grigio: aromatisch, droog, bestaat ook als spumante.

Colli Piacentini Pinot Nero: meestal verwerkt in witte of rosés.

Colli Piacentini Sauvignon: wit, delicaat, licht parelend en vrij karakteristiek.

Colli Piacentini Trebbianino del Trebbia: wit, ortrugo druif, aangevuld met trebbiano of sauvignon; weinig geur, kan droog, licht zoet, zoet, stil, frizzante of spumante; de combinatie ortrugo-trebbiano is de beste.

Colli Tortonesi Barbera DOC

Piemonte. 1034 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: barbera voor rood, cortese voor wit. De wijngaarden van deze DOC liggen op het grondgebied van dertig gemeentes in de provincie Alessandria.

Colli del Trasimeno DOC

Umbria. 1755 ha. Wit en rood. Wijngaarden op heuvel rond het gelijknamige meer in de provincie Perugia. DOC sinds 1972.

Domaine du Collier

Chacé, Saumur, Loire. °1999. Geleid door de jonge maar getalenteerde Antoine Foucault, van een bekende familie wijnbouwers in de Saumur (Clos Rougeard), en opgeleid door zijn vader en zijn oom (Clos Rougeard). Zijn moeder is de wijnmaakster van Château Yvonne. Zeer intensief bezig in de wijngaard waar hij de grond bewerkt met paardekracht. °1999. 4,5ha ha. 2,5ha chenin op de hellingen van Brézé, met een terroir van klei en kalk en 17 tot 70 jaar oude stokken die hem een rendement van 30 hl/ha opleveren. Geen onkruidbestrijders. Manuele oogst. Eén van de wijngaarden op het zuiden is bekend als La Ripaille, een clos die al sinds de 13de eeuw herkend wordt voor zijn kwaliteit. Vooral witte die hij voorlopig nog vinifieert inde familiekelders in Chacé en 12 tot 18 maanden op eik lagert, deels nieuwe, deels eerstejaarse, in een droge en zeer mineralige

stijl. Ook 1,5ha cabernet franc, de helft van La Ripaille. Geen filtering, geen klaring. In Nederland ingevoerd door De Vier Heemskinderen in Stavoren, In België door Basin & Marot in Brussel.

Colline Lucchesi DOC

Toscane. Wit en rood. Wijngaarden tussen Lucca en Montecarlo, niet zo ver van de zee. Moeilijk vindbare (want veelgezochte en goede) wijnen. Bianco delle Colline Lucchesi met trebbiano toscano (50-70%), grecchetto (5-15%), vermentino (5-15%) en malvasia (max 5%). Zacht, elegant en harmonieus. Sommige zijn uitmuntend maar eerder moeilijk te vinden. Ook erg goede vermentino-wijnen (geen DOC's maar IGT's). Rosso delle Colline Lucchesi is zacht, evenwichtig en rond en gemaakt met sangiovese druiven. Ook hier enkele uitblinkers afkomstig van een duidelijk afgebakend domein. De regio kent ook enkele uitstekende super-toscanen. Syrah wordt hier al sinds de 19de eeuw met succes geteeld.

Vin de Pays des Collines Rhodaniennes

Rhône (Zuid). Eenvoudige, goedkope landwijn uit het achterland van de Côtes du Rhône. 60% zijn monocépages en die met Syrah zijn vaak niet slecht. Vaak gemaakt door goede wijnmakers die in de vallei zelf niet meer kunnen uitbreiden.

Collio DOC

Friuli-Venezia Giulia. 1600 ha. Wit en rood. De regio bestaat uit een reeks heuvels (50-200m) langs de Sloveense grens met een weldadige invloed van de Adriatische zee. De bodem bevat veel kalk en fossiele resten. De streek is warm en winderig en sinds de jaren zestig zijn een aantal producenten er bezig met witte wijnen van hoge kwaliteit, geconcentreerd op monocépages en hun zuivere aroma's. Vandaag is men er ook bezig met diversificatie en zeer interessante blends. Zelfs de rode is nu in opmars als een gereserveerde mooie rode wijn en een aantal leuke monocépages. De DOC bestaat sinds 1968. Vroeger een zeer arme streek waar vooral fruit voor de oostenrijkse markt werd gemaakt. 2004 zou een schitterend jaar zijn geweest.

Collio Bianco DOC

Witte wijn met ribolla gialla, malvasia istriana en tocai friulano, met maximaal 20% andere soorten. Licht aromatisch, droog, delicaat. Te drinken als aperitief.

Collio Rosso DOC

Rode blend met cabernet en merlot. Zacht en vegetaal.

Collio Malvasia Istriana DOC

Fijn, subtiel, licht vegetaal, notig.

Collio Picolit DOC

Zeer zeldzaam witte wijn, zeer zoet, zeer kleine productie: overweldigend en erg speciaal.

Collio Ramandino DOC

Zeldzame zoete dessertwijn van verduzzo-druiven

Collio Ribolla Gialla DOC

Eigenaardige geur, floraal en vegetaal tegelijk, "limoendroog?", vol, droog, fris levendig.

Collio Schioppettino DOC

Een droge rode met aroma's van bramen en bewaarpotentieel.

Collio Tocai Friulano DOC

Inheems druivenras voor Noordoost-Italië. Delicaat en licht kruidig, aroma's van amandelen en noten. Vanaf 2007 heet deze wijn Collio Friulano.

Collioure AOC

Languedoc-Roussillon. 430 ha. Rood en rosé met grenache, mourvèdre, carignan, cinsault en syrah, wit met grenache blanc, marsanne, roussanne en andere soorten. Deze zeer kleine appellation ligt tussen de Spaanse grens en de kust van de Middellandse Zee, op het grondgebied van vier gemeentes (Collioure, Port-Vendres, Banyuls-sur-mer en Cerbère), waar ook de wijngaarden van de appellation banyuls liggen. De grond van de terrasvormige wijngaarden is arm en steenachtig. Rode Collioure is gemaakt van grenache en mourvèdre met een beetje carignan en cinsaut, met soms ook Syrah. De hier goed rijpende mourvèdre voegt karakter en spierballen toe aan de wijn. Hij is erg apart en kan tien jaar rijpen, maar is jong erg overweldigend. Indien men hem jong drinkt moet hij erg fris zijn (12°C), indien hij al ouder is op 16°C. Sinds 2003 ook wit. Hij behoort tot de topwijn van Frankrijk.

Colombard

De druif voor Armagnac en Cognac wordt vandaag meer en meer gebruikt voor het maken van frisse witte landwijntjes, vooral uit de Gascogne streek. Ook in Australië en vooral in de VS (french colombard) wordt er vaak mee gewerkt, zowel in blends als monocépages. In Zuid-Afrika colombar gespeld. Typische aroma's : vers wit fruit

Domaine de la Colombe

Féchy, Vaud, Zwitserland. 15ha. 2/3 chasselas. Raymond Paccot, soms in samenwerking met de gepensioneerde topchef Freddy Girardet. 50% van de percelen wordt biodynamisch bestuurd. Mikt op terroir, wat voor chasselas wil zeggen mineraliteit. Op zijn best na enkele jaren kelder. www.lacolombe.ch

Domaine La Colombette

Béziers, Languedoc-Roussillon. Eind 19de eeuw gesticht door Louis Pugibet. Vader François, actief sinds 1966, was in de regio één van de eersten om te moderniseren en te investeren in moderne apparatuur. Hij was ook de eerste om er de chardonnaydruif aan te planten, en later om hem te vinfieren op nieuwe eik. Zoon Vincent, een in Bordeaux opgeleide landbouwingenieur, vervoegde in 1997 zijn vader, na stages ondermeer bij Didier Daguenu. 62ha, op de helling tussen de valleien van de Orb en de Libron, met een hoogteverschil van 100m tussen de laagste en de hoogste.

8,6ha grenache, 8ha syrah, 3ha cabernet sauvignon, 2ha cabernet franc, 1,6ha merlot, 1,6ha pinot noir, 11ha chardonnay, 8ha sauvignon, 6ha muscat, 0,6ha viognier. 8000 stokken/ha. Ook vandaag nog steeds zeer vernieuwend bezig. Introduceerden al snel de schroefdop en zoon Vincent hecht zeer veel belang aan het in bedwang houden van de alcoholniveau's. Stellen vandaag, na lang experimenteren, onder de naam Plume de Colombette ook een gamma wijnen voort die via osmose tot 9° alcohol werden gereduceerd in een poging om een nieuwe markt te creëren. Experimenteren ook met riesling. <http://nastruc.club.fr/colombette/>

Domaine du Colombier

Tain-l'Hermitage en Mercurol. Florent Viale. 14,6ha rood met 100% syrah, 1,6 ha wit met 100% marsanne. 75.000 flessen. Eén vande voorttrekkers van de AOC Crozes-Hermitage. Frisse en duidelijke syrahwijnen met aromas van cassis en zwart fruit. Erg regelmatig. Het domein verkocht tot in 1992 zijn wijnen aan de négoce, maar de ambitieuze Florent maakte hier een einde aan. Dankzij de 50- tot 55-jaar oude stokken veel potentieel. Met de hand geoogst. De Cuvée Gaby is zijn topwijn, gemaakt met de druiven van de allerbeste percelen.

Jean-Luc Colombo

Rhône. Wijnbouwer, oenoloog (Mas de la Dame) en négociant. Studeerde oenologie in Montpellier en startte in 1982 met een labo en een verkoopfirma voor materiaal voor wijnbouwers. Snel actief als consulent voor wijnboeren in de omgeving en als dusdanig erg succesvol. In 1987 kocht hij 10ha in Cornas met ondermeer een uitstekend stuk van 4ha, Les Ruchets (zuid-oost helling met oude wijnstokken, tot 90 jaar oud). De meest evenwichtige van zijn cuvées zou Les Chaillots zijn (zeer oude stokken op gemiddelde hoogte). Les Eygas en Saint-Pierre liggen boven de 300m en bereiken hun rijpheid iets later. Tegelijkertijd ook actief als négociant met Côtes-du-Rhône, Côte-Rotie, Hermitage, Châteauneuf-du-Pape en dergelijke. Al sinds de jaren 80 beschouwd als een vernieuwer. Zeer elegante Cornas: volledige ontsteling, na een week fermentatie aan minder dan 25°C volgen minimaal 15 dagen aan 28 à 30°C, daarna bordelese barriques met minimaal 50% nieuw hout.

Bodega Colomé

Colomé, Colchaqui Valley, Argentina. Project van Donald Hess, een Napa pionier van Zwitserse afkomst, die in 2002 zijn merk mineraal-water aan Coca Cola verkocht. Zo goed als uitsluitend voor de Amerikaanse markt. Ook aandelen in het Zuid-Afrikaanse Glen Carlou en sinds 2003 eigenaar van Peter Lehmann in Australië. Kocht in 99 zijn eerste 350ha land in de Calchaqui vallei, waar hij 26ha malbec en cab s plantte. In 2001 kocht hij een groot landgoed in Colomé, met 11 ha oude malbec en cab s stokken. Sindsdien werd er 70ha bijgeplant met syrah, tannat, petit verdot, tempranillo en touriga nacional. Wil uiteindelijk 120ha, allemaal biodynamisch. Groot complex met hotel, spa, museum en restaurant. Stevige, massieve wijn, een beetje als de persoon zelf. Sterk op de Amerikaanse markt en smaak gericht. Heeft de hoogste wijngaarden ter wereld, 29ha in 1999 aangeplante malbec en cabernet sauvignon in Payogaste, op 2600m hoogte, en een kleine 2ha grote experimentele wijngaard op 3015m hoogte in Rio Blanco. www.bodegacolome.com

Cantina Produttori Colterenzio – Kellerei Schreckbichl

Girland, Alto Adige - Südtirol. °1960 met 28, nu 350 leden en goed voor 400ha in en rond Bolzano. Eén van de beste coop's van de Alto Adige. Betalen al sinds 1970 volgens de kwaliteit van de geteelde druiven en hebben dus meer aansluiting bij de privé dan bij de traditionele coop. In de jaren 80 was dit ook de eerste in de regio om een echte kwaliteitslijn uit te bouwen die internationaal meetelde. Luis Raifer is sinds 1979 de directeur en de man echter het succes van de coop. Zoon Wolfgang Raifer was tot 2005 de oenoloog, maar staat nu in voor de verkoop. Martin Lemayr volgde hem op in de kelder. Vier lijnen waaronder ook mooie cru's uit de hele regio in de Praedium reeks. De Cornell reeks zijn de paradepaardjes. www.colterenzio.it

Columbia Crest

Paterson, Columbia Valley, Washington. Wijnhuis aan de grens met Oregon, in het zuiden van de Washington State. Wijnmaker Doug Gore sinds 1982, sinds 1993 geholpen door de ervaren Ray Einberger, ex-wijnmaker van Opus One, die vandaag aan het hoofd van de kelder staat. °1979 met de aanplant van druivelaars. Eerste jaargang 1984. Eén van de beste van Washington State. 890 ha wijngaarden. Eigendom van Chateau Ste Michelle. www.columbia-crest.com

Domaine de la Combe aux Loups

Chiroubles, Beaujolais. Gérard en David Méziat. 14ha verspreid over Chiroubles, Morgon en Fleurie. °1870 door de Méziat familie maar het is Gérard die in 1970 moderne installaties bouwt en zelf zijn wijn begint te verkopen. David, de oudste, studeert oenologie en vervoegt in 1993 de rangen. Hij introduceert de lutte intégrée. Er wordt met de hand geoogst. Traditioneel maar ook goed. www.meziat.com

Domaine Combier

Laurent Combier. 20ha. °1963 door Maurice en Paulette Combier. Bio sinds 1970, met Ecocert certificaat. Betrouwbaar. Manuele oogst. Volledige ontsteling. Temperatuurregeling. Clos des Grives is de topper (12 maanden eik). De gewone domeinwijn wordt voor 80% op oude fusten gerijpt, de rest op inox, terwijl de Cuvée L alleen inoxrijping kent. De Clos des Grives komt van het beste perceel en maakt tijdens zijn opvoeding ook kennis met nieuwe eik. Groot kelderpotentieel. In België verdeeld door Goessens Wijnen.

Les Caves du Commandeur

Montfort-sur-Argens, Provence. Coöperatieve met leden in de Côtes de Provence en de Coteaux Varois. Jean-Marie Porte is de voorzitter en hij wist de leden te overtuigen om 2,5 miljoen euro te investeren om de installaties te renoveren. Hij nam ook een jonge oenologe, Valérie Courèges, in dienst, voorheen actief bij de Rothschild in Chili. Secrète en Dédicace zijn de twee cuvées, beide verkrijgbaar in wit, rosé en rood. www.caves-du-commandeur.fr

Vin de Pays du Comté de Grignan

Rhône (Zuid). Comtés Rhodaniens. Grenache, gamay, cabernet sauvignon, merlot. Een vrolijke en lichte landwijn uit de streek rond Montélimar. De witte is zeldzaam (1% van de produktie).

Vin de Pays des Comtés Rhodaniennes

Rhône (Zuid). Samen met de VdP des Coteaux de l'Ardèche goed voor 7300 ha wijngaard in 82 gemeentes in het zuiden van de Ardèche. Vier grote terroirs: de terre de garrigue (veel stenen en kalkblokken en bezaaid met dunne kleibanken); zachte hellingen met een dunne bodemlaag van erosiemateriaal (marneuse of marno-gréseuse); heuvels met zand en klei met veel stenen maar geen kalk; en de diepere gronden met een grote variëteit aan materiaal. Jong te drinken, vaak leuke en heel goedkope landwijnen. De volgende kregen een aparte klassering: Coteaux de l'Ardèche, Coteaux-des-Baronnies, Coteaux-de-Grignan, Collines Rhodaniennes, Coteaux-du-Grèsivaudan, Balmes Dauphinoises, Allobrogie en Urfé.

Conca de Barbera DO

Catalonië. 7000 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: wit met macabeo, parellada en chardonnay, rosé en rood met garnacha, trepat, tempranillo, pinot noir, cabernet-sauvignon en merlot. Deze regio bestaat uit een riviervallei die een natuurlijk amfiteater vormt tussen drie lange bergketens. Ze ligt geprangd tussen de DO's Tarragona en Costers del Segre. De wijngaarden liggen op een hoogte van 200 à 400 m met een ondergrond van kalksteen met een alluviale bovenlaag. Het klimaat is mediterraan, maar door de ligging niet extreem. De DO bestaat sinds 1989 maar het merendeel van de hier verbouwde druiven gaat naar de Penedès waar grote producenten als Torres ze verwerken. Heel veel druiven vertrekken ook naar Penedès om er cava van te maken. Dit heeft tot gevolg dat deze DO een onduidelijke eigen identiteit bezit, alhoewel er potentieel genoeg is. Enkele lokale producenten proberen echter al jaren om dit te bewijzen, maar worden vooral op marketing-vlak, niet op kwaliteitsvlak, weggedrukt. Ondertussen komen er echter steeds betere wijnen tevoorschijn uit de regio, ook van niet-Spaanse rassen als chardonnay en cabernet sauvignon. De rode wijn van de regio is meestal gemaakt van garnacha en ull de llebre of tempranillo. Hij varieert van aangenaam tot goed en bestaat als joven, crianza of reserva. De rosado is meestal gemaakt van garnacha, maar de beste bevat ook trepat, een lokaal druivenras die zich zeer goed leent voor rosé. Hij is fris en fruitig. De witte is gemaakt met parellada en macabeo en is fris (8 - 10°C) en jong te drinken. Absoluut te proeven wanneer men ze vindt zijn de chardonnay en de 100% parellada. Deze laatste is erg populair en is fris, droog en aromatisch. 80% van de productie is wit.

Concha y Toro

Opgericht in 1883 door Melchor Concha y Toro. Grootste wijnbedrijf van Chili. Oenologen Ignacio Recabarren en Marcelo Papa. Marcelo vervoegde het bedrijf in 1988 en is verantwoordelijk voor de brands Concha y Toro en Marques de Casa Concha. Ignacio is verantwoordelijk voor aparte projecten als Trio en Terrunyo. Goed voor een jaarproductie van 64 miljoen liter en export naar 115 landen. 2100 ha eigen wijngaard. Omdat ze zo groot zijn en over zoveel wijngaarden beschikken kunnen ze gemakkelijk de beste plekken uitkiezen voor elk specifiek druivenras. Ook actief in Argentinië (Trivento). Samenwerking met Philippe de Rothschild (Almaviva). Enkele mooie topwijnen. Sinds 1993 sterk op export gericht. De basisgamma's zijn Sunrise, Explorer, de Casillero del Diablo (meest verkochte Chileense fles) en Marques de Casa Concha gamma's, wiens kwaliteit in steeds stijgende lijn gaat. Het zijn vandaag de betere supermarktmerken. De duurdere Don Melchor is een erg typische cabernet sauvignon uit de Maipo regio met kruiden en menthol, lang, elegant en intens. Het gamma Terrunyo is nieuw en erg interessant, met vooral een terroir-rijke sauvignon uit Casablanca Valley. Cono Sur is een dochtermaatschappij die de zaken op een interessant andere manier aanpakt. www.conchaytoro.com

Condado de Huelva DO

Andalucia. 12000ha. Wit. Gebruikte druiven: palomino, zalema, moscatel en garrido fino. Deze regio onderscheid zich van de Jerez DO, waar het tot 1996 deel van uitmaakte, door het gebruik van de zalema druif in plaats van de palomino en door het succes van haar onversterkte frisse witte wijnen van diezelfde druif. De wijngaarden zijn vrij laag gelegen (30m), op een bodem van kalksteen en alluviale sedimenten met een bovenlaag van roodbruin zand. Het klimaat is eerder mediterrään. Er worden drie soorten witte wijn gemaakt in deze DO. De eerste is een Condado Pálido, een naaste verwant van de sherry die ook florgroeï kende en verplichte vatrijping (twee in plaats van drie jaar), maar die gemaakt is van de zalema in plaats van de palomino druif. Dit maakt hem wat minder elegant dan echte Fino van Jerez. De tweede soort is een redelijk recente ontdekking die pas vanaf 1979 officieel toegelaten is. Het zijn de jonge en moderne vinos juvenes afrutados, gemaakt van zalema, maar fris, fruitig en droog met vegetale aroma's. De zalema bleek zeer geschikt voor het maken van dit soort wijn en de productie neemt nog toe. De derde variant

is een ouderwetse versterkte wijn à la oloroso, de Condado Viejo, die zowel droog als zoet kan zijn. De meeste kenners zien hem als een wat boertige kopie van de echte oloroso uit Jerez.

Condrieu AOC

Rhône (Noord). 110 ha. Uitsluitend wit met viognier. Deze buur van de Côte-Rôtie doet voor wit wat zijn buur doet voor rood en hier komt één van de beste maar ook duurste witte wijnen van de wereld vandaan (erkend als AOC sinds 1940). De wijngaarden liggen op zo'n 11 km van Vienne, op een granietachtige bodem op de rechteroever van de rivier en de enige druif die mag gebruikt worden is de viognier. Het klimaat is gematigd continentaal. Omdat de druif weinig opbrengt, zeer kwetsbaar is en de oogstomstandigheden op de steile hellingen zeer moeilijk zijn, was in de jaren zeventig de appellation zo goed als verdwenen. De maximale opbrengst mag ook vandaag de 30hl/ha niet overschrijden. Dit is een stevige, vette en vlotte wijn die dankzij de unieke maar o zo moeilijk te telen viognier druif toch zeer fris blijft. Hij is zeer aromatisch (violetjes, perzik en abrikoos) en een perfecte begeleider van visschotels. Sommige producenten gebruiken nu ook nieuwe eik wat het originele karakter van deze wijn wat verdoezelt. Een goede Condrieu is een unieke beleving. Hij moet relatief jong, na anderhalf jaar, gedronken worden en blijft zo'n drie jaar goed. Voor elke echte wijnliefhebber is het een verplichting om eens in het leven een goede Condrieu te hebben gedronken.

Geslaagd 2007 met rijp fruit maar vooral een mooie mineraliteit.

Cono Sur

Chili. Chimbarongo, in de Colchagua vallei, één van Chili's betere wijnstroken. Vierde grootste Chileense wijnbedrijf. Aanplant met sauvignon blanc, chardonnay, riesling, viognier, gewürztraminer, pinot noir, carmenère, merlot, syrah en cabernet sauvignon. Koopt ook druiven aan bij een 40tal toeleveranciers. Opggericht in 1993 en zeer innovatief. Sinds 1998 wordt een soort lutte intégrée toegepast. In 2000 beginnen ze op een stuk van 40ha volledig bio te werken en in 2002 kreeg het domein zijn ISO 14001 certificaat. In 2005 werden nog eens twee wijngaarden toegevoegd; de 280ha grote Peralillo wijngaard in Colchagua en een 135ha grote wijngaard in de Leyda vallei. Eerste Chileense bedrijf om de screwcap in te voeren. Wijnmaker Adolfo Hurtado (°1971), landbouwingenieur en

oenoloog, is verantwoordelijk voor het succes en maakt enkele van de beste witte wijnen van Chili. Sinds 2000 heeft hij ook de algemene leiding van het bedrijf. Werd al twee maal in eigen land als wijnmaker van het jaar verkozen. De Cono Sur reeks is de breed verdeelde en commerciële instapcuvee, heel aanvaardbaar qua kwaliteit. Onder de namen Vision, Riserva en 20 Barrels komen wat prestigieuzere monocépages uit. De Ocio is hun topwijn, met de ambitie om Chili's beste pinot noir te zijn. www.conosur.com

Domaine Le Conte des Floris

Caux, Coteaux du Languedoc. Daniel le Conte de Floris, ex-journalist bij RVF. Opgeleid in de Bourgogne (merkbaar!). Sinds 2000. Aromatische frisse terroirwijnen. Kreeg voor zijn witte, op de wat aparte carignan blanc gebaseerde wijnen advies van Gérard Gauby en Olivier Jullien, en deze behoren nu al tot de top van de Languedoc. Ze zijn altijd heel smakelijk en precies, vaak met verrassende aroma's. Ook rood sterk, met duidelijke terroirwijnen, genoemd naar hun ondergrond. 5,3 ha rood met 35% grenache, 35% syrah, 25% carignan, 5% cinsault. 2,2 ha wit met 45% carignan, 40% marsanne, 5% roussanne, 5% terret bourret en 5% grenache. Ongeveer 20.000 flessen per jaar. In België verdeeld door Cavopro.

Oliver Conti

Capmany, in Alt Emporda. °1991 door de broers Xavier en Jordi Oliver Conti, zonder enige ervaring. Ze kozen voor de Emporda regio omdat de grond er hun geschikt leek en er lokaal weinig ernstige concurrentie leek te zijn. Jorge studeerde oenologie in Vilafranca de Penedès en in Suze la Rousse en zocht de hulp van Dr Crespy, professor landouwwetenschappen in Montpellier. In 1997 werden de gloednieuwe kelders geopend en in 2005 werden die nog eens uitgebreid. 15ha, waarvan 11 in rood. Vooral graniet. Herkenbaar terroir. Cabernet sauvignon, cabernet franc en merlot voor rood, wit met gewurztraminer en sauvignon waarmee ze een interessante blend maken. Ook een beetje grenache, carignan en macabeu. Er wordt machinaal geogost maar in de gekoelde kelders wordt wel met zwaartekracht gewerkt. Lichte filtering. www.oliverconti.com In België verkrijgbaar bij Alhambra in Gent.

Attilio Contini

Cabras, Sardegna. Paolo Contino. °1898 door Salvatore Contini en één van de oudste domeinen van Sardinië. 80ha op de westkust van het eiland, aan het meer van Cabras.. Goed voor een jaarproductie van 500.000 flessen. Piero Cella is de consultant-wijnmaker. Betrouwbaar en representatief domein. www.vinicontini.it

Controguerra DOC

Recente (1996) DOC uit de Abruzzi. Gemeente Controguerra en vier aanpalende dorpen. Zoals vele nieuwe DOC's erg breed en open voor internationale druivenrassen. De bianco is een blend van 60% trebbiano met de lokale passerina (minstens 15%) en andere rassen. Hij bestaat ook als passito. De Rosso is een blend van minimaal 60% montepulciano, 15% merlot of cabernet en andere lokale varianten. De monocépages bevatten minimaal 85% van de vernoemde druif: cilieggiolo, cabernet, chardonnay, malvasia, merlot, moscato amabile, passerina, pinot nero of riesling.

Carlo Corino

Geboren in de Piemonte, opgeleid in Alba, maar dan werkzaam in Ethiopië en Australië. Zeer bescheiden en timide persoonlijkheid maar de man achter de heropstanding van de Arneis en sinds 1989, na een lang verblijf in Australië, werkend voor Settesoli en Planeta en zo mede verantwoordelijk voor de renaissance van de Siciliaanse wijn. Hij was de man die een hele reeks moderne wijnbouw en keldertechnieken invoerde en zo populaire gamma's als Inycon of Mandrarossa mogelijk maakte. Op 68jarige leeftijd overleden in 2008.

Domaine François Cotat

Sancerre. Klein domein van ong. 4ha, sinds 1998 in handen van zoon François die vader Paul opvolgde. Kozijn van Pascal Cotat. Mooi gelegen wijngaarden in Grande Côte, Monts Damnés en het zeer steile Cul de Beaujeu. Er wordt met de hand geoogst (zeer laat), zonder toevoeging van vreemde gisten en geen filtering noch klaring. Nooit chaptalisatie. Bottelt altijd voor de zomer en houdt hierbij rekening met de stand van de maan. Groots, zeer puur en zeer veel bewaarpotentieel. Altijd mineralige terroirwijnen, vaak uitgebracht als Vin de Table omdat François buiten het

keurslijf van de AOC wil werken. Behoren tot de meest karaktervolle wijnen van de Sancerre.

Domaine Pascal Cotat

Sancerre. 2,4ha. Hier gebeurt de vinificatie nog steeds door vader Francis (ook carrossier in Sancerre). Wijngaard op de zeer steile helling van de Monts Damnés in Chavignol, één van de grootste terroirs van de Sancerre. Vooral sauvignon blanc met 0,1ha pinot noir. Oogst pas als de druiven héél rijp zijn en gaat dan heel traag en zorgvuldig te werk. Groot verouderingspotentieel. Niet openen voor ze minstens drie jaar oud zijn, maar ze zouden hun hand niet mogen omdraaien voor een kwart eeuw.

Contea di Sciafani DOC

Sicilië. Wit, rosé en rood. Wijngaarden in de provincies Palermo, Caltanissetta en Agrigento. De witte wijnen zijn dolce of lichtzoet, zijdezacht en erg typisch. Indien ze niet vroeger dan oktober geplukt werden zijn ze vendemma tardiva, en dit zijn intense, zoete dessertwijnen (of vini da meditazione). Ook wat spumante. De rode wijnen zijn ofwel fruitige novello, passend bij pasta of stevige riserva wijnen die twee jaar rijpten (waarvoor de nerello mascalese niet mag gebruikt worden).

Aldo Conterno

Monforte d'Alba. Eén van de twee zonen van Giacomo Conterno, die in 1969 ervoor koos om zijn eigen weg te gaan, terwijl zijn broer Giovanni vader opvolgde. Vandaag één van de toppers van de Barolo. Maakte in 2002 en 2003 geen barolo omdat de omstandigheden er niet naar waren. En is vandaag rijk genoeg om dat soort zeer veel geld kostende beslissingen te nemen. Zonen Franco, Stefano en Giacomo werken in hetzelfde bedrijf. 25ha in Monforte d'Alba. 400m hoogte. Drie cru's, Romirasco, Cicala en Colonnello, zuid-zuid-west gericht, die in goede jaargangen elk hun eigen cuvée krijgen. De Granbussia is een blend van de drie wijngaarden (70% romirasco en zo'n 15% van elk van de twee anderen). Elke cru wordt apart gevinifieerd op Sloveense eik, ongeveer 2 jaar, dan worden ze geblend en twee jaar op inox bewaard. Na botteling zullen ze in totaal zo'n zes jaar hebben doorgebracht voor ze de markt op gaan. De aparte cru's gaan 28 maanden op Sloveense eik. De Bussia Soprano wordt gemaakt met druiven van buiten de cru's. In het gamma zit

ook een barbera, een dolcetto en een chardonnay.

www.poderialdoconterno.com

Giacomo Conterno

Monforte d'Alba. Nu in handen van kleinzoon Roberto Conterno. Eigenaar van de 14ha grote Francia cru, misschien het beste stuk grond van heel Italië. Gemiddeld 28 jaar oude stokken en sinds enkele jaren gestopt met Dolcetto. Traditionalist wiens Barolo's getuigen zijn van een eeuwenoude en grootse traditie. De druiven voor de Riserva Monfertino kennen tot vijf weken schilweking om dan minimaal zeven jaar te rijpen op traditionele eiken botti. In België verdeeld door Divino.

Contessa Entellina DOC

Sicilië. Sinds 1993. Wit, rosé, rood. Wijngaarden binnen de gemeente Contessa Entellina in de provincie Palermo.

Viñedos del Contino

Laserna, Rioja. °1973. Deels in handen van CVNE. Landgoed aan de Ebro in de Rioja Alavesa met een vijftiende eeuws landhuis en 65ha wijngaard. Opgebouwd als een Chateau-wijn à la Bordeaux en dus een single-estate wijn, wat ongewoon is voor de Rioja. Directeur Ricardo Perez Villota. Keldermeester Juan A. Bunilla. Het gamma bestaat uit een crianza, een reserva en een gran reserva, een goede graciano monocépage en de erg aparte Viña del Olivo, afkomstig van druivelaars die rond een 1000 jaar oude olijfboom staan.

Colorino

Toscane en tamelijk zeldzaam. Verleent kleur en structuur aan sangiovese en daarom populairder aan het worden. Zou de rol van petit verdot kunnen spelen.

Completer

Oud wit Zwitsers druivenras in de Graubünden regio. Niet erg aromatisch. Heeft een natuurlijke zuurtegraad die hem toelaat tamelijk oud te worden. Zou goed passen bij lever, paddestoelen.

Concord

Amerikaans druivenras. Vooral New York, beetje Brazilië. Zeer typische, foxy, smaak van Vitis Labrusca, de Amerikaanse druif.

Domaine Constant-Duquesnoy

Vinsobres, Rhône. Gérard Constant, een Belg, en Denise Duquesnoy. °2004. 12ha, vroeger een deel van Domaine Les Ausseles. 250 tot 400m hoogte. Bodem van kalk-kiezel met rode mergel of peyrosol (oud aanslibsel). 65% grenache en 35% syrah, tussen de 6 en 60 jaar oud (gemiddeld 25). Gemaakt met veel respect voor het terroir en een pleiade van goede raadgevers. www.constant-duquesnoy.com

Coonawarra

South Eastern Australia. Dankzij zijn koel, eerder maritiem klimaat met koele zomers en sterke oceaainvloeden (een beetje zoals de koelere delen van Bordeaux), en een speciaal terroir dat bestaat uit een laag rode aarde (terrarossa) op een kalkstenen onderlaag, is deze regio ideaal voor cabernet sauvignon (3190 ha) en merlot (440ha). De cabernet is fluwelig en soepel (moerbeï, cassis en een vleugje zoete munt), maar er wordt ook zeer goede syrah (kersen, munt en een vleugje kruiden), riesling, chardonnay en sauvignon blanc gemaakt. Met name de cabernet is bekend voor zijn grote bewaarpotentieel. De meeste witte van de regio is getypeerd door zijn krachtig fruit, de rode is meestal een weelderige bewaarwijn. Bij de erkenning van de gronden binnen deze aoc werden die met gewone zwarte grond eveneens erkend. Wie een "echte" Coonawarra wil drinken moet op zoek naar meer details over de wijngaard die de druiven leverde (wat niet wil zeggen dat die van de zwarte grond inferieur zijn, ze zijn gewoon anders).

Coonawarra jaren:

2006: warm jaar, zeer goed voor rood; 2005: zeer goed; misschien wel het beste jaar sinds enige tijd; 2004: zeer goed, erg evenwichtig; 2003:

minder evenwichtig, wat zwaar; 2002: koel haar; elegant maar soms wat groen; 2001: zeer goed; 2000: goed maar geen topjaar

Copertino DOC

Puglia. 500 ha. Rood. Gebruikte druiven: negroamaro (70%), malvasia nera. Deze wijn bestaat voor 70% uit negroamaro druiven en kan rood of rosé zijn, met zowat alle schakeringen tussen de twee in. Zeker de Riserva wordt beschouwd als de betere rode wijn van Salento. De wijngaarden liggen op het grondgebied van de gemeentes Copertino, Carmiano, Arnesano en Monteroni in het westen van de provincie Lecce, op het schiereiland Salento.

Corbières AOC

Languedoc. 14377 ha. Rood (93%), wit en rosé. Rood met grenache, carignan (maximum 50%), syrah, cinsault en mourvèdre. Een lappendeken van Corbières wijngaarden strekt zich uit over 87 gemeentes, met sterk uiteenlopende stijlen en karakters. In deze sinds 1951 als VDQS en sinds 1985 als AOC erkende appellatie erkent men 11 terroirs. Het is een onvruchtbare en armoedige streek, weinig geschikt voor iets anders dan wijnbouw. In de Haute Corbières bestaat de bodem vooral uit kalk en leisteen, meer naar het centrum wordt het grind en kiezel. Het klimaat is mediterraan met milde winters en droge zomers, maar in het zuidwesten is er invloed van de Atlantische Oceaan. In het zuiden grenst de appellation aan die van de Roussillon. Het is in hoofdzaak een regio voor rode wijn. Vroeger was een typische Corbières nogal lomp, maar door de stijgende populariteit van de macération carbonique als techniek is de meeste Corbières vandaag robuust en fruitig. De kwaliteit kan zeer verschillen van producent tot producent en over het algemeen moet hij jong gedronken worden. De meeste zijn op hun best zo'n twee à drie jaar na de oogst. De traditionele basis is carignan en grenache, maar meer en meer worden ook syrah en mourvèdre aangeplant wat de wijnen complexer en interessanter maakt. Hij moet fris gedronken worden (14 à 16°C) en past zeer goed bij gegrild vlees, wild en zachte kazen. Er zijn producenten die nu ook nieuwe eik beginnen te gebruiken. Er bestaat ook wat rosé die fris en aromatisch is en nog wat witte die ook volgens de macération carbonique gemaakt is en dan fris is met florale aroma's en evenwichtige zuren. De opmars van de vermentino, de roussanne en de marsanne maakt hem wat aromatischer dan toen de macabeo nog overheerste.

Corbières-Boutenac AOC

Languedoc. Als AOC erkend sinds 2005. Meer densiteit en meer verfijning. In de sector Boutenac liggen de meeste grote domeinen en performante aoc's. Tot 65% carignan is toegelaten en dit maakt vooral iets uit wanneer de carignan mooi rijp wordt geogst en met opbrengstbeperking.

Domaine des Corbillières

Oisly, Touraine. °1923 door Fabel Barbou, de overgrootvader van de huidige eigenaar, Dominique Barbou. In 1950 begon het domein zelf te bottelen. 10ha met 33% gamay, 28% cabernet, 22% pinot noir en 17% cot. 13ha wit met 95% sauvignon en % chardonnay. Een goed bestuurd domein dat elk jaar opnieuw toont dat het zich een waarde van de AOC Touraine mag noemen. Past rendementsbeperking toe en houdt niet van kunstgrepen in de kelder. De cuvée Angeline is één van de beste rode Touraine's. www.domainedescorbillieres.com

Château Corbin-Michotte

Saint-Emilion Grand Cru Classé. Op de grens met Pomerol. Mooi terroir, oude wijnstokken. Genereus, rond en onmiddellijk verleidelijk. Dit is het familiedomein van Jean-Noël Boidron, lesgever en één van de grootste neuzen van het oenologisch instituut van Talence. 7ha met 65% merlot, 30% cabernet franc en 5% cabernet sauvignon. Ronde smakelijke wijnen, al jong drinkbaar. Erg goed maar kan waarschijnlijk nog beter.

Domaine Cordier

Fuissé, Mâcon. Opgericht in 1945. Sinds 1971 Roger Cordier, sinds 1986 in samenwerking met zoon Christophe die vandaag de leiding in handen heeft genomen, terwijl Roger alleen in de wijngaard nog een handje helpt. 1995 schijnt het jaar van de verandering te zijn geweest voor dit domein. 90% export. Verleidelijke, rijpe wijnen, zeer puur en vandaag minder geëikt dan vroeger. Breed gamma. 14,5ha. 90.000 flessen. Ook actief als handelshuis onder de naam Christophe Cordier met een mooi gamma goed gemaakte wijnen, erg uiteenlopend qua stijl (ongeveer 120.000 flessen). Kent zijn prijzen.

Domaine Cordiolani

Poggio d'Oletta, Patrimonio, Corsica. Romain Perfetti, een architect die eerst zijn kansen waagde in de kastanjecultuur. 8 ha met 50% carignan, 45% niellucciu en 5% grenache. 3ha met 90% muscat à petits grains en 10% vermentinu. 30.000 flessen per jaar. Rolkeien en klei op leisteen. Startte in 2002 en reeds zeer succesvol. Maakt deel uit van de nieuwe golf wijnmakers op het eiland. Hecht belang aan rendementsbeperking en handmatige oogst. www.domaine-cordoliani.com

Cori DOC

Lazio. 257 ha. Gebruikte druiven: montepulciano. De wijngaarden van Cori liggen in de heuvels rond de gelijknamige stad. De witte bevat tot 30% bellone druiven, de rode wordt gemaakt met montepulciano en cesanese, met tussen de 20 en 40% lokale nero buono di cori.

Cornalin

Met deze zwitserse druif uit de Valais, ontdekt in 1972, maakt men een gulle, vriendelijke en fruitige rode, die men pas na een tweetal jaar mag openen. Sommige kunnen ook wat ouderen en ontwikkelen dan aroma's van zwart fruit, pruimen en kruiden. Verfijnder dan de humagne.

Cornas AOC

Rhône (Noord). 108 ha. Rood met syrah. De wijngaarden van deze appellation liggen uitsluitend in de gemeente Cornas, op de rechteroever van de Rhône, op een ondergrond van verbrokkeld graniet en op erg steile hellingen (tussen de 130 en 350m hoogte). Het klimaat is continentaal met warme zomers en koude winters en omdat de AOC iets verder weg van de rivier ligt heeft die een minder temperende invloed. De maximaal toegelaten opbrengst is 40 hl/ha maar in veel jaren ligt dat al op natuurlijke wijze lager. Op de steile hellingen wordt geregeld een aanplantingsdichtheid van 10.000 oude stokken aangetroffen. De wijn is zeer tanninerijk en heeft minimaal drie jaren kelder nodig om ergens op te lijken. Jong is hij erg zwaar en hard, bijna zwart van kleur en zo goed als ondrinkbaar, maar na vijf à tien jaar wordt hij diep, fruitig en levendig met

heerlijke parfums van fruit en volle chocolade. Zwart fruit en vooral bramen zijn typisch en bijna altijd van het begin aanwezig. Hij is nooit goedkoop maar vaak de moeite. Past bij rood vlees en wild. Momenteel zeer goed presterende AOC met grote klassiekers en sterke nieuwkomers. Klein aanbod, grote vraag. Een tiental kleine domeinen zijn hier bezig met het maken van echte pareltjes (45 wijnboeren zijn hier actief). Lijkt eerder op op Hermitage dan op Côte Rôtie maar niet zo duur en niet zo complex. Zijn grootste vijand is momenteel een sterk voortschrijdende urbanisatie.

2007 leverde fijne en minder zware wijnen op dan gewoonlijk. Zachte, in toom gehouden tannines.

Vin de Corse AOC

Corsica. 1954 ha. Rood met nielluccio, sciacarello, cinsaut, carignan en grenache. Wit met vermentino en ugni blanc. De wijngaarden liggen op een relatief smalle strook tegen de kust aan en omdat deze appellation overkoepelend is wordt er meestal nog een specifieke subregio-naam aan toegevoegd. Tussen deze vijf kan het gebruikte druivenras en de ondergrond erg verschillen. De vijf subregio's zijn: Coteaux du Cap de Corse, Calvi, Sartène, Figari en Porto Vecchio. In de jaren zestig werden er enorme hoeveelheden tafelwijn gemaakt op de vlaktes ten zuiden van Bastia maar die zijn vandaag bijna allemaal verdwenen. Wanneer er geen dorpsnaam vermeld is komt de wijn waarschijnlijk van de oostkust en heeft hij niet zoveel karakter. Er zijn weinig uitschieters, maar de witte van 100% vermentino valt absoluut te proberen. De lokale druiven zijn de niellucciu, vooral gebruikt voor rosé en voor een karaktervolle rode wijn met wat bewaarpotentieel en sciacarello voor een donkere, goed gestructureerde en kruidige rode. Zeer goed 2006. 2007 was een excellent bewaarjaar, en sterk zowel in wit als rood. 2008 was zeer goed voor wit en rosé, moeilijk voor rood.

Vin de Corse - Calvi AOC

265ha. AOC uit 1976. Vin de Corse – subregio in het noorden (de Haute-Corse), rond de stad Calvi, in de straak Balagne. De wijngaarden liggen op een zeer onregelmatige bodem van gletsjergruis: grove steen, keien en grind. Men telde er niet minder dan 72 verschillende terroirs. Zeer zacht en gezond klimaat: veel zon, wind en weinig maar regelmatige regenval. De druivenrassen zijn niellucciu, grenache, syrah, cinsault, sciaccarellu en

vermentinu. Laag gemiddeld rendement : 25 hl/ha. Er is fruitige rode, goed voor 45% van de produktie, verfijnde en aromatische rosé (43%) en gulle en gemakkelijke, snel te drinken witte (12%). 12 domeinen.

Vin de Corse - Coteaux du Cap Corse AOC

Vin de Corse – subregio. De kleinste van de vijf, helemaal bovenaan het eiland op de landtong Cap Corse. De wijngaarden liggen op bergachtige flanken ten noorden van Bastia. Hij bestaat in rood, rosé en wit, maar bekendst is de zeer verfijnde witte op basis van vermentinu.

Vin de Corse - Figari AOC

110ha. Vin de Corse – subregio. Meest zuidelijk gelegen wijngaard. 6 domeinen.

Vin de Corse - Sartène AOC

Vin de Corse - subregio. 230ha. AOC sinds 1973. Deze rode en witte wijnen moet minimaal 50% lokale druiven bevatten en hebben veel persoonlijkheid. De wijngaarden liggen aan de westkust, ten zuiden van Ajaccio, en liggen verspreid over vier valleien: die van Tizzano, Rizzanese, Baracci en Ortolo. Veel graniet met silex en potassium, hier en daar doorweven met klei. Ooit 1700ha groot en één van de grote historische wijngebieden van Corsica. Vandaag telt ze nog 11 wijnmakers.

Vin de Corse - Porto-Vecchio AOC

Vin de Corse - subregio. 120ha. Deze AOC heeft maar één belangrijk domein, het Domaine de Torraccia, waar men zowel met klassieke Franse als met Corsicaanse druiven werkt.

Cortes de Cima

Alentajano, Portugal. Deens-Amerikaanse eigenaars die fortuin maakten in het Verre Oosten. Hans Kristian & Carrie Jorgensen en hun twee kinderen, Thomas en Anna. Landgoed met 365ha landbouwgrond, waarvan vandaag 95 voor druiven, dat ze in 1988 kochten. In het begin vooral aragonez, met kleinere hoeveelheden syrah, periquita, trincadeira. De 4ha periquita is

sinds kort vervangen door touriga nacional. Eerste advies (voor de aanplant) kwam van Richard Smart, een Australische Flying Wine Maker, en ze kozen, verrassend voor de regio, ervoor om uitsluitend rode wijn te maken. Ook ongewoon (en toen zelfs illegaal) was het trellis snoeisysteem dat de druivelaars veel hoger liet groeien dan de gewoonte was. Eerste botteling in 1996. Klei met een ondergrond van zandsteen. Irrigatie is noodzakelijk. In 2005 was de aanplant 36ha Aragonez, 36ha syrah, 10ha Trincadeira, 11ha Touriga, 2ha Cabernet Sauvignon. Drie wijngaarden: Cortes de Cima, Chaminé de Gião, Courela dos Pageis. Handgeplukt met triage ter plekke en aan de druivelaar. Respect voor de natuur maar niet 100% bio. Norbert Buchonnet als wijnmaker.

Cortese

Met deze Italiaanse druif wordt in de Piemonte de witte Gavi gemaakt, een maaltijdwijn die pas na een tweetal jaren kelder zijn scherpste verliest. Ook in Oltrepo Pavese en Bianco di Custoza blends. Typische aroma's : toast, citroen, noten

Cortese dell'Alto Monferrato DOC

Piemonte. 388 ha. Wit. Gebruikte druiven: cortese. In de provincie Alessandria liggen de wijngaarden van deze DOC rond de steden Acqui, Ovada en Novi. De Cortese is een witte maaltijdwijn die vooral lokaal wordt geconsumeerd; De DOC bestaat sinds 1979. Hij bestaat ook als frizzante of spumante.

Corton AOC

98ha. Grand Cru van Aloxe-Corton. In produktievolume is dit de grootste Grand Cru en het is de enige van de Côtes de Beaune. Hij is stevig en krachtig met een aardse smaak en meer een Côte de Nuits qua smaak dan een Côtes de Beaune. Zijn bewaarpotentieel is goed en hij moet zeker zes à zeven jaar liggen voor de mooiste aroma's openbloeien. Hij kan gemakkelijk de tien jaar aan. Hij komt van de al wat rijkere grond vlak onder die van Corton-Charlemagne. Er wordt een klein beetje witte gemaakt, waarvan de druiven dan komen uit een eigenlijk aan rood toegewezen wijngaard, anders valt hij onder Corton-Charlemagne.

Corton-Charlemagne AOC

52ha. Grand Cru van Aloxe-Corton. Hier komt de meest indrukwekkende van alle witte bourgognes vandaan. Het is ook de grootste witte Grand Cru met een produktie van ongeveer 150.000 flessen. De wijngaarden liggen bovenop de Corton heuvel in de gemeentes Pernand-Vergelesses en Aloxe-Corton, met de beste expositie aan de Aloxe-Corton kant. Hij is zeer vol en helder en moet eigenlijk vijf of tien jaar bewaard worden. Vaak wat gesloten en erg mineraal. Het zeer speciale kruidige aroma en de typische notensmaak komen pas na die tijd tevoorschijn. Hij mag nooit te koud worden gedronken, een temperatuur tussen de 12 en de 14°C is OK.

Corvina Veronese

Deze druif uit Veneto is één van de druiven waarmee de Bardolino wordt gemaakt. De corvina levert hier body en kleur en is goed voor 35 tot 65% van de blend. Ook bij het maken van Valpolicella is de corvina de hoofddruif. Er werd in Veneto ook al enige tijd een frisse en originele monocépage-wijn gemaakt met corvina die vroeger werd geklasseerd als Vino de Tavola uit Veneto of Veronese. Onder de nieuwe DOC Garda kunnen ook monocépage corvina's gemaakt worden.

Corvinone

Lang gezien als een andere naam voor corvina maar door recent DNA onderzoek herkend als een aparte variant. Kruidig en donker gekleurd.

Corzano e Paterno

San Pancrazio, Firenze, Toscane. 140ha. Klein domein van de Gelpke-Goldschmidt familie. De geschiedenis van dit domein startte in 1969 toen de Zwitserse architect Wendel Gelpke (1932-2001) de verwaarloosde 70ha grote Corzano boerderij kocht van de Niccolini familie met de belofte om ze als een geheel te behouden. Zijn 7-jarige zoon Till en zijn 17-jarige neef Aljoscha (opgegroeid in Nederland) vervoegden hem snel en begonnen samen met hem aan het domein te werken. Ook zoon Wenzel keerde terug van zijn school in Engeland om te helpen. De familie begon onmiddellijk met de aanleg van 6ha wijngaarden, de aanplant van nieuwe druivelaars, het oogsten van de olijfbomen en het maken van zeer goede pecorino-kaas. Eerste bottelingen in 1972. In 1975 kon Wendel ook de 70ha grote Fattoria di Paterno kopen van de markiezin Rangoni-Machiavelli, opnieuw

met de belofte van in ere herstelling en bewaring. Ondertussen was Aljoscha de drijvende kracht geworden achter de wijngaarden, wat hij ook vandaag nog is. Dochter Arianna studeerde onlangs ook oenologie zodat ook de opvolging wordt voorbereid. Momenteel 18ha wijngaard. Nog steeds 100% een familiebedrijf. Bij de betere van de Colli Fiorentini. De Chianti Terre di Corzano is een blend van sangiovese, canaiolo en colorino met een beetje merlot. I Tre Borri is de Chianti Riserva. In wit heeft het domein een blend van trebbiano, malvasia en chardonnay, Il Corzanello, een op eik gerijpte chardonnay, Aglaia, en een mooie Passito di Corzano.
www.corzanoepaterno.it

Azienda Cos

Vittoria, Sicilië. Gesticht door Giusto Occhipinti en Giambattista "Titta" Cilia, architecten en wijnmakers, en Giuseppina Strano die ondertussen het project verliet, en de naam is dan ook de samenstelling van de drie afkortingen. Giusto en Titta hebben nu elk 50% van de aandelen. Begonnen al in 1980 wijn te maken onder de COS naam, eerst als hobby met enkele ha die de familie van Giusto aan COS verpachte. Hun eerste oogst was 1500l die ze nog met de voeten hadden geplet. Vandaag is Titta 100% bezig met het domein terwijl Giusto nog af en toe als architect werkt. Stelselmatig werd er verder geïnvesteerd tot het moderne wijnbedrijf van vandaag. In 1983 één van de eerste om met barrique te werken en één van de eerste die temperatuurcontrole toepasten in de kelder (voor de regio). Werken nu niet meer met barrique maar met amforen en cement. Inox alleen voor de assemblage omdat ze vinden dat inox teveel reductieve noten geeft. 25ha. Biodynamisch. Sterk beïnvloed door Jacques Mell, één van de bekendste consultants op gebied van biodynamische wijnbouw (ook Nicolas Joly of Eloi Durbach). Ook veel raad van Josko Gravner, de amfora specialist uit Friuli. Hun 400l grote amforen komen momenteel uit Tunesië, Spanje en Sicilië en worden ingegraven (voor de stabiliteit). Hun eerste jaargang met amforen was 2000. Momenteel vind ook de fermentatie plaats in de amforen, 12 tot 15 dagen, zonder temperatuurcontrole, alleen natuurlijke gisten en elke dag pigeage. Daarna blijft de wijn met de schillen zes tot zeven maanden in de nu afgesloten amforen waarvan de omgeving nu bevochtigd wordt. Veel experimenten, veel research en veel resultaat. Uitstekende Le Contrade en Lupo Nero met nero d'avola. Hun Pithos, een cerasuola di vittoria, wordt gemaakt met nero d'avola en frappato, en hij wordt deels gemaakt op amfoor, deels op de traditionele manier, wat interessant

vergelijkingsmateriaal oplevert. De Contrade Labirinto is een klassiekere nmaar erg prestigieuze nero d'avola die 24 maanden franse eik krijgt. 65% van de produktie gaat naar de export. www.cosvittoria.it In België ingevoerd door SWAFFOU in Vorselaar, in Nederland door Heisterkamp Winkopers in Ootmarsum.

Château Cos d'Estournel

Saint-Estèphe. 2ème Cru Classé. 65ha. Naast Lafite, maar sterk ervan verschillend. 60% cabernet sauvignon, 38% merlot, 2% cabernet franc. 8000 à 10.000 stokken per ha, gemiddeld 35 jaar. 200.000 flessen per jaar. Gelegen op een croupe waarvan de kiezellaag belangrijk is wat de druivelaars dwingt om erg diep te graven en een opmerkelijk geconcentreerd sap oplevert. Eigendom van Michel Reybier sinds 2000. Jean-Guillaume Prats is momenteel directeur (zoon van Bruno die tussen 1970 en 1998 de eigenaar was). Begin jaren 80 werd er veel hout gebruikt dat pas nu echt aan het versmelten is. Tussen 1986 en 1997 monumentaal en op zijn top. Onmiddellijk drinkbaar alhoewel dit zonde is, zeker wanneer men proeft wat er gebeurt na één of twee decennia. Relatief hoog percentage merlot. Na een klein dipje eind jaren 90 vanaf 2000 terug groots. Sinds 2005 een beetje aan het veranderen (iets meer cabernet sauvignon, oude wijnstokken die verdwijnen en worden vervangen door 24 jaar oude). Eén van de grote klassiekers van St-Estèphe, elegant en complex. Echte bewaarwijn maar gemaakt volgens de laatste technologie en aangepast aan de markt (geconcentreerder dan vroeger). Momenteel wordt er gewerkt aan nog perfectere installaties die hem nog beter zouden moeten maken. Zeer duur en dit is een bewuste, maar erg onsympathieke politiek (moge de hemel op hun hoofd vallen). Les Pagodes de Cos is de tweede wijn (75.000 flessen), nog niet op hetzelfde niveau als de toppers onder de tweede wijnen. Sinds 2007 maken ze ook een witte, de Cos Blanc. www.estournel.com

Château Cos Labory

Saint-Estèphe. Naast Cos d'Estournel. 19ha. 5ème Cru Classé. Fruitige en oprechte wijnen die al na enkele jaren drinkbaar zijn. Le Charme Labory is de tweede wijn. Regelmatig in kwaliteit.

Domaine Stéphane Cossais

Montlouis, Loire. 3ha chenin in Montlouis dankzij inschrijvingen van zijn vrienden. Leerde het vak door van kelder naar kelder te zwerven en mee wijn te maken. Sinds heel kort drie eigen cuvées, met opvallende houtrijping en soms zelfs malolactische fermentatie. Uitsluitend droge wijn. Artisaanaal maar met gloednieuwe kelders.

Domaine de Costeplane

Cannes-et-Clairan, Languedoc. 30ha. Françoise en Vincent Coste, landbouwingenieurs. De Coste's zitten al een paar eeuwen in de wijnbouw. Namen in 1982 dit domein over en begonnen onmiddellijk met de heraanplant van kwaliteitsdruiven. In 1989 fuseerde hun coöperatieve en ze besloten om hun droom waar te maken: onafhankelijk werken volgens de regels van de biologische wijnbouw. Gelegen op met garrigue bedekte heuvels die grenzen aan de Cévennes, op 30km van Nîmes en op 45km van Montpellier. Klei en kalk. Aanplant met carignan (afnemend), chardonnay, vermentino, cabernet sauvignon, grenache, merlot en syrah. Goed uitgerust, maar ze blijven investeren. Beperkt gebruik van sulfiet. Hun basiswijnen worden gemaakt als Vin de Pays de Gard, de betere (mono-cépages maar ook blends) als Vin de pays d'Oc. De rode blijven minstens een jaar op cuve of eik voor ze gebotteld worden. Gecontroleerd door Ecocert. www.costeplane.com In België verdeeld door Biotiek en Vinikus.

Costers del Segre DO

Catalonië. 3700 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: wit met macabeo, parellada, xarel.lo, chardonnay en garnacha blanca, rosé en rood met garnacha, tempranillo, cabernet sauvignon, merlot, monastrell, pinot noir, trepat en cariñena. Deze vrij jonge DO (sinds 1988) dankt zijn statuut aan één enkele fabrikant, Raimat, en helaas is het merendeel van de andere wijnen uit deze regio niet boven het niveau van tafelwijn verheven. De wijngaarden liggen in de omgeving van de rivier Segre, rond de stad Lérida, op hoogtes tussen de 200 en 400m. Het is er kurkdroog en irrigatie is vaak noodzakelijk voor overleven. De ondergrond bestaat uit kalksteen, het klimaat is continentaal en het is er dus heet in de zomer. Ongeveer de enige betrouwbare wijnproducent hier is Raimat, gesticht in het begin van deze eeuw met geld van Codorníu, of beter gezegd van de familie Raventós, sinds 1914 ook eigenaar van de beide bedrijven. Deze slaagde er overigens pas in 1975 in om betere dan doorsnee wijn te produceren toen

het bedrijf de geschikte onderstokken vond in Californië. Door de jonge leeftijd van dit bedrijf is het gamma wijnen zeer uiteenlopend met een aantal zeer goede monocépages van franse en spaanse druiven, aantrekkelijke mengwijnen, zeer goede chardonnays en enkele cava's. Al hun wijnen zijn aanraders en sommige reserva's zijn uitmuntend. Door het voorbeeld van Raimat doken er ook andere kleinere wijnbouwers op, maar de keuze is zeer moeilijk voor wie de streek niet kent.

Domaine des Costes

Jean-Marc en Nicole Dournel. Jean-Marc is oenoloog-consultant in verschillende gebieden, zelfs tot in de Bordeaux. Oud domein dat hij sinds 1992, toen zijn vrouw Nicole het erfde, uitbaat. 12ha tegen de Bergerac aan. 70% van de aanplant was, ongewoon voor de Bergerac, cabernet sauvignon omwille van zijn terroir dat grotendeels bestaat uit een op het zuiden gerichte, warme zanderige helling met waterdoorlatende kiezel en weinig klei. De wijngaard is nog jong en er wordt geëxperimenteerd met agrobiologische methodes, manuele oogst etc. Beetje bij beetje worden percelen ook heraan geplant met een grotere aanplantingsdichtheid en meer aandacht voor het juiste ras op de juiste plaats. Op alle plaatsen waar cabernet sauvignon minder goed geschikt is wordt merlot (30% van de aanplant) en cabernet franc (15%) aangeplant. IN 1999 werden de kelders vernieuwd en sinds 2000 past het domein de principes van de lutte raisonnée toe. Bio sinds 2007. Een goede basiswijn, een soms teleurstellende Cuvée Tradition en sinds 1998 ook een Grande Réserve die vooral van merlot gemaakt is.

Costières de Nîmes AOC

Languedoc. Rood met carignan, grenache en syrah. Wit met grenache blanc, marsanne, rousanne, macabeo, viognier en rolle. Dit is één van de snelst groeiende appellations van de Languedoc, gelegen tussen Nîmes en de Rhône-delta, ten noorden van de Camargue. Vroeger maakte dit deel uit van de Costières du Gard, een sinds 1951 erkende VDQS, en de erkenning als aparte AOC kwam pas recent, in 1986. De wijngaarden strekken zich uit over 24 gemeentes en liggen op zonnige hellingen met grind en grote rolkeien. Deze geven 's nachts warmte af, terwijl de klei in de ondergrond er voor zorgt dat er voldoende water is. Iets meer dan 2600 ha wordt echt gebruikt voor de appellation, de rest brengt alleen vin de pays voort. Voor de rode wijn (meer dan 90% van de productie) wordt vooral carignan

gebruikt, maar het aandeel grenache, cinsaut en vooral syrah groeit en het aandeel carignan overstijgt nog zelden de 40%. Hij is meestal zacht en kruidig, maar de kwaliteit is erg wisselend en hier komt ook veel minderwaardige plonk vandaan. Soms is hij pittig met veel fruit. Hij is best jong en fris (14 à 16°C) te drinken. De rosés zijn licht en fruitig, de witte is licht appelachtig en gemaakt van grenache blanc, marsanne, rousanne, macabeo en rolle.

Cot

Frankrijk. zie Malbec

La Côte AOC

Zwitserland. 2019 ha. Vaud. Gletsjergruis op klei en kalk. Tussen Genève en Lausanne. Lichte en parelende, elegante en mineralige witte wijn. Jong drinken als aperitief of bij kaas, gerookte vis, meunière, gegrild wit vlees. Veel florale en fruitige aroma's. Twaalf herkomstbenamingen: Morges, Aubonne, Perroy, Féchy, Mont-sur-Rolle, Tartegnin, Côteau du Vincy, Bursinel, Vinzel, Luisn, Begnins, Nyon.

Coteaux d'Aix-en-Provence AOC

Provence. 4000 ha. Rood, rosé en wit, met ugni blanc, rolle, grenache blanc, bourboulenc, clairette, grolle, sémillon en sauvignon (max 30%) voor wit en met grenache, cabernet sauvignon (max 60%), cinsaut, syrah, counoise, mourvèdre of carignan voor rood. Deze appellation ligt ten zuiden van de rivier Durance, in de brede omgeving van de stad Aix-en-Provence en rond het meer van Berre en dekt het grondgebied van 49 gemeentes in de Bouches-du-Rhone. Werd al erkend als VDQS sinds 1956 maar pas in 1985 als AOC. De wijngaarden liggen in de alluviale dalen waarvan de meesten een kalkrijke of een kiezelrijke ondergrond hebben. 95% van de productie is rood, met de grenache en de cinsault als belangrijkste druiven. De carignan was vroeger de populaire derde maar wordt verdrongen door syrah of cabernet sauvignon. Carignan of cabernet sauvignon mogen nooit meer dan 30% van een blend uitmaken. De wijn is meestal stevig en zwoel maar mist vaak finesse en moet binnen de drie jaar gedronken worden. Jong zijn ze goede begeleiders van grills en gratins, na twee of drie jaar zijn ze op hun hoogtepunt en begeleiden dan goed rood vlees en wild. Jong moet deze wijn fris gedronken worden, op 14°C, wat ouder op 16°C. De

rosés (65% van de productie) zijn goed en fris en moeten jong gedronken worden, vooral bij provencaalse schotels. De zeldzamere witte is een frisse aangename tafelwijn, zeer aromatisch en zeer karakteristiek. Drinken op 10-12°C.

Coteaux d'Ancenis VDQS

Loire. 130ha. Rood met gamay en cabernet, een heel klein beetje wit met chenin en malvoisie. Deze eerder kleine appellatie strekt zich uit rond de stad Ancenis. Er bestaan vier types wijn in deze sinds 1954 erkende VDQS. Het zijn elk monocépages maar 80% van de productie bestaat uit een lichte gamay.

Vin de Pays des Coteaux de l'Ardèche

Rhône (Sud). Rood met grenache, cabernet, merlot en gamay, rosé met ondermeer syrah, wit met chardonnay en viognier. Leuke landwijnjes en interessante experimenten op de rechteroever van de Rhône, ter hoogte van Aubenas. Zeer geslaagde rosé's op basis van Syrah.

Coteaux de l'Aubance AOC

Loire. Wit met chenin. Uit deze appellatie die tot de Anjou-Saumur behoort komt een halfzoete of zoete bewaarwijn. Dankzij het gebruik van oude wijnstokken op de oevers van de Aubance en zeer strenge opbrengstbeperkingen is hij van hoge kwaliteit. Deze wijn is erg aromatisch met hints van mineralen en moet gedronken worden op 9-10°C.

Vin de Pays des Coteaux des Baronnie

Rhône (Sud). Rood met grenache en syrah, maar ook pinot noir, wit met ugni blanc, chardonnay, viognier, clairette en grenache blanc.

Les Coteaux de Bellet

Nice, AOC Bellet. Hélène Calviera. Eerste millésime begin jaren 90 nadat zij haar vader's wijngaard overnam en stukje bij stukje de traditionele anjerkweek liet vallen. 7ha. Zand en kalk. Modern uitgerust. Triage in wijngaard en kelder. Aardige, goed gemaakte wijnen, jong te drinken.

Coteaux Champenois AOC

Champagne. Rood , rosé of wit. Deze appellation dekt alle stille wijnen van de Champagne en is sinds 1974 erkend als een aparte AOC. De zeer droge witte is een interessante wijn omdat hij teruggaat tot de periode voor er champagne bestond en hij wordt niet veel meer gemaakt. Net als de champagne kunnen ze afkomstig zijn van blauwe (blancs de noirs) of witte druiven (blanc de blancs). Hij moet zeer koud gedronken worden (7 à 9°C). De rode wordt gemaakt met pinot noir en pinot meunier. De betere krijgen de naam van hun dorp mee: Bouzy, Cumières of Ambonnay. Ze moeten net als de witte erg fris gedronken worden, op ongeveer 9 - 10°C en gaan goed samen met oesters en wit vlees. Alleen als de klimatologische omstandigheden het toelaten zijn ze echt goed.

Vin de Pays des Coteaux Charitois

Loire. Oude historische maar bijna verdwenen wijnstreek (ooit bijna 1300ha). Bijna volledig verwoest door phylloxera. In 1980 door Fernand Pabion terug in gang gestoken. Sinds 1986 Vin de Pays. Vandaag ongeveer 40ha (voor een 14tal producenten). Vooral chardonnay, maar ook enkele experimenten met pinot noir zijn interessant.

Coteaux de Die AOC

Rhône. Wit met clairette. Deze stille witte wijn kreeg zijn AOC in 1993 en komt van dezelfde gronden als de Clairette de Die.

Vin de Pays des Coteaux de Fenouillèdes

Roussillon. Vooral rood. Wijngaarden in de heuvels ten westen van de Vin de Pays Catalanes. In 2002 opgeheven.

Coteaux du Giennois AOC

Centre. 153 ha. Wit met sauvignon, rosé en rood met pinot noir en gamay. De wijngaarden liggen hier op kiezel- en kalkhoudende heuvels, met sauvignon, gamay en pinot als druivenrassen. De witte sauvignon is fris en aromatisch, de rosé fruitig en zomers. De rode geurt naar verse vruchten

en mag vijf jaar bewaard worden. Hij past bij alle vleessoorten. Dit is een redelijk recente AOC (sinds 1998).

Vin de Pays des Coteaux de Glanes

Lot (Sud-Ouest). Wit, rosé en rood. Zachte en fruitige rode wijn in kleine hoeveelheden.

Coteaux du Languedoc AOC

Languedoc. 9900 ha, rood met grenache, cinsault, lladoner pelut, syrah, mourvèdre en carignan. Wit met grenache blanc, bourboulenc, clairette, counoise, maccabeo, marsanne, terret, ugni blanc, rolle en rousanne. Voor deze grote appellation mogen de druiven komen uit wijngaarden in niet minder dan 168 dorpjes, waarvan 5 in de Aude, 19 in de Gard en de rest in de Hérault. Erkend als AOC sinds 1985. De druiven groeien op zonnige hellingen (coteaux). 85% is rood of rosé. Het is een veelbelovende regio met mooie ontwikkelingen. De macération carbonique en het gebruik van nieuwe druivenrassen hebben de wijnbouw er fundamenteel verbeterd. De druiven voor rode wijn zijn de klassieke van de méditerranée en er wordt betaalbare frisse en fruitige wijn mee gemaakt die jong gedronken moet worden. Sinds 1990 is 10% mourvèdre – syrah en 20% grenache verplicht. Er mag niet meer dan 50% carignan en cinsaut gebruikt worden. Syrah is sterk stijgend in populariteit en begint meer en meer het karakter van de Languedoc wijnen te bepalen. Maximale opbrengst is bepaald op 50 hl/ha maar de tendens is momenteel naar lager. De regio kent niet minder dan 94 coöperatieven en 450 onafhankelijke wijnboeren.

Elf vooraanstaande dorpen mogen nu hun naam toevoegen (La Clape, Montpeyroux, Pic-Saint-Loup, Saint-Drezery, Saint-Georges-d'Orques, Saint-Saturnin, Cabrières, Quatourze, Picpoul, Côteaux de Saint-Christol, Côteaux de Vérargues, Côteaux de la Méjanelle). Naargelang men meer naar het westen gaat wordt de wijn rijker en zwaarder. Men onderscheid vandaag zeven klimaatzones op wiens basis men waarschijnlijk een nieuwe structuur zal uitbouwen: Grès de Montpellier, Pézenas, Pic Saint-Loup, La Clape et Quatourze, Terrasses de Béziers, terrasses du Larzac en Terres de Sommières. De witte wijn is licht en moet fris en jong gedronken worden (twee à drie jaar na de oogst), maar is meestal gewoon leuk en zeer goedkoop. 50hl/ha is de maximum toegelaten opbrengst.

Coteaux du Languedoc wijnjaren

2000: warme zomer, goed jaar. Nu op dronk. 2001 warme zomer met rijpe druiven en mooie concentratie; was een goed jaar, in rood zelfs beter dan 2000. Genereuze en harmonieuze wijnen, jong te drinken (binnen de drie jaar, voor de beste binnen de zeven). 2002 was moeilijk met erg ongelijke rijping en veel regen in het oosten. Gewoonlijk veel zuren, nogal aromatisch en zeer jong te drinken. Grès de Montpellier kende overstromingen. 2003 leverde stevige, ronde en erg alcoholrijke wijnen op die jong moeten gedronken worden in de winter, bij stevige schotels. Dit geldt zeker voor de witte die te weinig aciditeit heeft. Wisselend. 2004 was een beter jaar met veel fris fruit en drinkplezier en bovendien niet te alcoholrijk. Wie te vroeg of te veel oogstte was er echter de sigaar. Veel terroir-expressie. 2005: goed jaar met evenwicht en finesse. Rijke witte. Minst goed in Pic Saint-Loup en Terrasses de Larzac. Vaak een probleemjaar voor de syrah. 2007: een droge en frisse zomer met grote verschillen tussen dag- en nachttemperaturen en een warme en lange oogstperiode; een zeer goed jaar voor de Languedoc, vooral in rood maar ook erg goed voor wit.

Coteaux de Saumur AOC

Loire. Wit. Gebruikte druiven: chenin blanc. Deze zoete wijn komt van wijngaarden met een ondergrond uit tufsteen en is rijk en vol. Hij geurt overvloedig naar wit fruit en bloemen, met hints van toast en warme broodjes. Het is een goede wijn om los van de maaltijd te drinken (op zo'n 8°C).

Vin de Pays des Coteaux de Tannay

Kantons Tannay, Brinon en Clamecy, eind 19de eeuw nog goed voor 4700 ha wijngaard, na de phylloxera plaag bijna volledig verdwenen en gereduceerd tot lokaal verschijnsel. Sinds jaren 90 is er terug wat meer activiteit. Lokale druivenrassen zijn de melon de bourgogne en de pinot droit, een curieuze lokale variant van de pinot noir (ong. 30ha).

Coteaux de Vèrargues - Coteaux du Languedoc AOC

Coteaux du Languedoc-cru. Rood, wit en rosé. Meest oostelijke van de Languedoc cru's. Valt onder Grès de Montpellier.

Coteaux du Layon AOC

Loire. 1700 ha. Wit. Gebruikte druiven: chenin blanc. Op de oevers van de Layon liggen 25 dorpen waar met de chenin blanc zoete witte wijn gemaakt wordt dankzij de botrytis cinerea schimmel in september die de druiven doet rotten en een proces in gang zet waardoor er zich zeer veel edele en geconcentreerde suikers ontwikkelen. De lage opbrengsten en het handmatige plukken zijn voorwaarden voor de kwaliteit. Er blijft steeds wat stevig zuur aanwezig zodat zelfs de zoetste een frisse indruk blijven geven. In het begin is hij fruitig-fris, na enkele jaren wordt hij al complexer en rijper, maar hij kan zeer oud worden en is dan subliem. Typerend zijn de aroma's van kweeperen, gekonfijte perzik, abrikoos, rabarber en honing en hij past zeer goed bij blauwe kazen, ganzenlever en wildpastei. Hij moet koel geserveerd worden. Door het gebrek aan naam is hij nog relatief goedkoop. Twee Grand-Cru's zijn Bonnezeaux en Quarts de Chaume. Sinds eind jaren 90 maakt een kleine groep wijnbouwers hier ook een SGN (Sélection de Grains Nobles) die een minimaal deel van de produktie uitmaakt, zeer grote inspanningen van de wijnbouwers vraagt en toch maar moeizaam verkoopt: het zijn buitenkansjes voor de liefhebber van de grote zoete wijnen.

Coteaux du Layon - Villages AOC

Loire. Wit. Gebruikte druiven: chenin blanc. Zeven dorpen met steilere hellingen. Goedkope kwaliteitswijnen. Vooral die uit Chaume blinken uit. De andere dorpen zijn Rochefort-sur-Loire, Saint-Aubin de Luigné, Saint-Lambert-du-Lattay, Beaulieu-sur-Layon, Rablay-sur-Layon, Faye-d'Anjou.

Coteaux du Loir AOC

Loire. 77 ha. Rood, rosé, wit. Gebruikte druiven: rood met pineau d'Aunis en cabernet, gamay en cot, wit met chenin of pineau blanc. Samen met Jasnières de enige appellation van de Sarthe. De wijngaarden liggen op de hellingen van de vallei van de Loir waar een laag vuursteen en klei een ondergrond van tufsteen bedekken. Vijfentwintig jaar geleden waren ze zo goed als verdwenen en ook vandaag is het een erg onderbewerkte regio (77ha maar eigenlijk is er 1600ha goedgekeurd om gebruikt te worden voor de AOC). De witte is zoals de andere chenins blancs van de Loire afwisselend droog, halfzoet of zoet, afhankelijk van de

weersomstandigheden. Ze behouden echter altijd een sterke zuurtegraad en veel mineraliteit wat ze een opmerkelijk bewaarpotentieel geeft. Met de pineau d'aunis wordt een fruitige rosé en een kruidige erg getypeerde rode gemaakt, meestal soepel en eenvoudig en alleen bij de allerbeste een echte uitdrukking van het karakter van de druif.

Coteaux de la Loire AOC

Loire. Wit. Gebruikte druiven: chenin blanc. Deze kleine appellatie brengt een halfzoete, fruitige, soms iets rokerige chenin blanc voort met wijngaarden op de hellingen van Montjean. Fris drinken 12-14°C.

Coteaux du Lyonnais AOC

Bourgogne. 350ha. Ten zuiden van de Beaujolais, in de buurt van Lyon, liggen de door stadsuitbreiding bedreigde wijngaarden van deze in 1984 erkende AOC. De meeste is goede, lichte rode wijn van de gamay druif, erg à la Beaujolais, zeer fruitig en aangenaam. Er bestaat ook een kleine hoeveelheid jong te drinken witte (Chardonnay, Aligoté, Melon de Bourgogne). Deze historische wijnstreek telde ooit niet minder dan 13500 ha wijngaarden.

Coteaux de Pierrevert AOC

Rhône. 296 ha. Rood, rosé en wit. Dit is de wijn van de Alpes-de-Haute-Provence, met wijngaarden op de rechteroever van de Durance. De klimatologische omstandigheden zijn hier al moeilijk en niet alle toegewezen gronden worden gebruikt. Erkend sinds 1998. Het zijn lichte en alcoholarme wijnen met voldoende nervositeit, leuk om te proberen wanneer je door de streek rijdt.

Côteaux du Quercy AOC

Sud-Ouest. 500 ha. Rood en rosé. Gebruikte druiven: cabernet franc (max 60%), tannat, cot, gamay noir, merlot (elk maximum 20%). Deze zeer recente VDQS (sinds 1999) ligt tussen Cahors en Gaillac en spreidt zich uit over 33 gemeentes in de departementen Lot en Tarn-et-Garonne. Dankzij het overwicht van de cabernet franc zijn de rode wijnen rijk en complex en de rosés levendig en fruitig. Er zijn een dertigtal producenten, waaronder drie coöperatieven.

Coteaux du Tricastin AOC

Rhône (Zuid). 2000 ha. Rood, rosé en wit. Gebruikte druiven: grenache, syrah en cinsaut. De wijngaarden van deze appellatie liggen op het grondgebied van 22 gemeentes op de linkeroever van de Rhône, op gronden met oud en kiezelrijk aanslibsel en zandrijke hellingen. Mediterraan klimaat. Hij is erkend als AOC sinds 1974. Het is een echte zomerwijn, licht en fris, met veel fruit en specerijen, voor bij barbecue en slaatjes. Wanneer grenache het overwicht heeft lijkt hij het meest op een côtes du Rhône. De lekkerste zijn die waar syrah en grenache evenwichtig geblend werden. Dit geldt trouwens zowel voor de rode als voor de rosé. 70% van de productie ligt bij de coöperatieven. De witte is fris maar doordeweeks, maar de laatste tijd schijnt de viognier hier een mooi terroir gevonden te hebben.

Coteaux du Vendomois AOC

Loire. 153 ha. Wit en gris, sedert kort ook rood. Gebruikte druiven: wit met chenin blanc, vin gris met pineau d'Aunis. Rood met gamay, pinot noir, cabernet. Sinds 2001 erkend als AOC, vooral op basis van de eigenaardige vin gris met een peperig aroma. Ook goede witte op basis van chenin. De rode op basis van pineau d'Aunis kreeg wat meer finesse door toevoeging van pinot noir of wat meer tannine door toevoeging van cabernet. Deze aoc word sterk bedreigd door oprukkende urbanisatie.

Coteaux Varois AOC

Provence. 1700 ha. Rosé, rood en wit. Gebruikte druiven: rood met grenache, cinsaut, mourvèdre, syrah en cabernet sauvignon. In 1993 werd in het midden van de Var, en geprangd tussen de andere appellations van de Provence, een nieuwe AOC erkend voor een vrolijke en jong te drinken wijn. De druivenrassen zijn de klassieke voor de provence en de wijn is meestal fruitig en vol, met 60% van de productie in rosé. De rode is vooral goed wanneer er ook syrah en cabernet sauvignon in voorkomt en neemt ongeveer 35% van de productie in. Zowel rood als rosé zijn jong te drinken.

Domaine de la Côte Sainte-Epine

Saint-Jean de Muzols. Al 100 jaar in de familie Crouzet. Sinds de jaren 80 Eliëtte Crouzet en Michel Desestret. Het domein omvat ondermeer de erg oude wijnstokken van het voormalige domein Trollat. Hun zoon is een perfectionist die in 1996 na studies oenologie in Beaune en Aubenas op het domein begon. Breidde het domein uit van 4 tot 6ha, maar alle druiven van stokken jonger dan 10 gaan naar de négoce. 10% van de aanplant is marsanne. Gemiddelde opbrengst voor de syrah is 25 hl/ha. Hij streeft naar zo gezond mogelijke druiven die hij dan zo eenvoudig mogelijk traditioneel vinifieert in de in 1999 vernieuwde kelders. 15 à 18 maanden eik. Heel betaalbaar.

Côtes d'Auvergne VDQS

Frankrijk, Centre. 370 ha. Wit met chardonnay, rood met gamay, pinot noir en chardonnay. De wijngaarden van deze VDQS liggen rond de stad Clermont-Ferrand en kregen hun erkenning in 1977. Ze liggen op twee types ondergrond, de ene eerder vulkanisch, de andere met kalkhoudende mergelaarde, op hellingen van zo'n 300 à 500 m hoogte. Het gebruikte druivenras is in hoofdzaak gamay, met soms erg oude druivelaars, en met zo'n 10% van de aanplantingen voor chardonnay en pinot noir. De rode lijkt een beetje op Beaujolais, de witte heeft soms een uitstekend bewaarpotentieel. Vijf deelgebieden kregen een aparte cru: Madargue: rosé en rood, fruitig; Chateaugay: wit, rosé en rood, elegante rode met tonen van specerijen als kaneel en nootmuskaat; Chanturgue: alleen rood, zeer aromatisch; Corent: wit en rood, maar vooral rosé, soms zeer goed met prachtige aroma's; Boudes: wit, rosé en rood, enkele topproducenten (fam. Sauvat).

Château Côte de Balau

Saint-Emilion. Fam Reiffers (ook Les Grandes Murailles en Clos Saint-Martin). 8ha op het plateau. Michel Rolland en dankzij hem vanaf midden jaren 90 terug op snelheid.

Côtes de Blaye AOC

Bordeaux. De benaming Côtes de Blaye slaat alleen op witte wijn. De meeste is simpele witte Bordeaux maar ook hier vinden nieuwe methodes doorgang en zijn er nog ontdekkingen te doen. Vooral wanneer de Colombard druif het hoofdbestanddeel is zijn ze soms verrassend.

Côtes de Beaune AOC

Bourgogne. Zeer zeldzaam. Bestaat uit enkele wijngaarden rond de stad Beaune. Rood. Eerst heel droog, na twee of drie jaar lekker fruit.

Côtes de Beaune-Villages AOC

Bourgogne. Wijn uit 16 dorpen in de Côte de Beaune. Deze mogen zowel hun eigen naam gebruiken als mengwijnen maken onder deze appellatie. Vroeger talrijk en goed, nu vaak overschotjes, terwijl de rest onder de dorpsnaam verschijnt. Liefst binnen de drie à vijf jaar na de oogst drinken.

Côtes de Bergerac AOC

Sud-Ouest. 440 ha. Rood met merlot, cabernet franc, cabernet sauvignon en malbec, wit met sauvignon blanc, sémillon en muscadelle. Deze appellatie is afkomstig van dezelfde gronden als de gewone Bergerac maar onder veel strengere oogstvoorwaarden. Hier vindt men wel de echte prijsvoordelige alternatieven voor de Bordeaux. Ook het minimum alcoholpercentage is iets hoger. Hij is complex en geconcentreerd, vaak met aroma's van gekonfijte vruchten en heeft ook meer bewaarpotentieel. Sinds 2003 werden de voorwaarden nog een beetje verstrengd. Vandaag staat de AOC voor lage rendementen, rijp geogste druiven en goed gemaakte wijn, maar het terroir-element ontbreekt nog.

Côtes de Bergerac Moelleux AOC

Sud-Ouest. Wit met sémillon, sauvignon en muscadelle. Deze appellatie gebruikt dezelfde druiven als de Bergerac Sec maar oogst ze pas als ze overrijp zijn, met een overwicht van de hiervoor zeer geschikte sémillon druif. De wijn is zoet, fruitig en ligt gemakkelijk in de mond. Na vijf jaar is hij al op snee, maar hij verbetert meestal nog met het ouder worden.

Côtes de Bordeaux Saint-Macaire AOC

Een verlengstuk in het zuidoosten van de Premières Côtes de Bordeaux. Ooit bekend voor zijn voortreffelijke zoete witte, maar steeds kleinere productie en nu op de rand van uitsterving.

Côtes de Bourg AOC

Deze appellation slaat op de betere wijnen uit de Bourg, op de rechteroever van de Gironde (ertegenover ligt de Médoc). Vanwege het heuvelachtige terrein wordt dit het Zwitserland van de Gironde genoemd. Deze AOC vecht al jaren tegen de suprematie van de bekendere AOC's van de Bordeaux en, het dient gezegd, met meer en meer succes. Er zijn nog veel meer familiebedrijven dan dat er grote wijnkastelen of investeerder-eigendommen zijn en vaak kunnen hier voor nog redelijke prijzen mooie ontdekkingen worden gedaan. Traditioneel zijn het volle, droge wijnen die in zes tot tien jaar hun ideale leeftijd bereiken. Aangename vruchtenaroma's, maar wanneer te jong is hij hard en ondoordringbaar. Veel exemplaren zijn vandaag echter gemaakt om jonger drinkklaar te zijn. Meer dan 50% is beplant met merlot, de rest met malbec, cabernet sauvignon en cabernet franc. Het wijngebied beslaat zo'n 4000 ha, voor het grootste deel met kleigrond maar ook voldoende kiezel en bijna altijd een kalkrijke ondergrond. Meer en meer word er gewerkt met nieuwe eik. De rendementen liggen hier rond de 50hl/ha voor de rode. De betere kan de vergelijking met veel mindere maar duurder St-Emilion's doorstaan. De witte zijn fruitig en fris.

Côtes de Bourg wijnjaren

In 2001 charmante fruit-wijnen die snel drinkklaar waren. 2002 bleek soepel en aangenaam, met evenwicht en charme eerder dan power. In 2003 rijpe, warme en geslaagde wijnen, soms met een nogal harde finale. 2004 leverde frisse, gemakkelijke en snel te drinken wijn op. 2005 was een mooi jaar met veel fruitige wijnen die snel drinkbaar zullen zijn en een aantal bewaarwijnen die wat solieder zijn. 2007: erg moeilijk jaar met vooral elegantie en fruit, maar geen diepgang. Snel te drinken. Goed jaar voor wit.

Côte de Brouilly AOC

Beaujolais. 325ha. Wijngaarden op de zuidhellingen van de Mont Brouilly met een nogal speciale ondergrond van graniet en vulkanisch gesteente ('pierres bleues' of 'cornes vertes'). Het is een violetkleurige wijn met een boeket van irissen en verse druiven die wat meer flestijd nodig heeft (1 à 3 jaar). Door de hoger gelegen wijngaarden (280 tot 400m) is hij levendiger

en over het algemeen veel beter dan de gewone Brouilly. Omdat de wijngaarden de hele berg omcirkelen kunnen er in minder warme jaren wel verschillen optreden naargelang de orientatie en de wijnen van de noordkant worden in minder goede jaren vaak gebruikt door handelshuizen uit Beaune om hun wijnen te versterken. Serveren aan 13°C. Combineert goed met koud vlees, kippecasserole en bloedworst. Hij is eerder zeldzaam maar vaak goed.

Côtes de Castillon AOC

Bordeaux. 3000ha. 9 gemeentes. 70% merlot, 20% cabernet franc, 10% cabernet sauvignon. Tot 1989 werd in deze regio, de meest oostelijke appellation in de Libourne, op de noordoever van de Dordogne, nog gewone Bordeaux gemaakt. Sinds 1989 is de AOC Côtes de Castillon erkend, maar met verplichtingen rond de dichtheid van de aanplantingen (5000 stokken/ha). Negen gemeentes werden toegelaten en onmiddellijk begonnen rijkere wijnmakers uit de St Emilion er te investeren. De bodem is typisch: een erg poreus kalkplateau dat soms bijna aan de oppervlakte komt, hellingen met zand en klei. Meer naar het noorden vindt men dikke rode kleilagen op een ondergrond van kalksteen. De wijngaarden liggen op hoogtes tussen de 75 en 95m. De rendementen liggen rond de 60hl/ha. De streek ligt op de grens tussen het departement Gironde en Dordogne, niet zo ver van de St-Emilion en wanneer goed is deze wijn fruitig, vol, soepel en elegant. Door de prijzeneuforie in de andere regio's is de regio populairder geworden. De betere is vaak goedkoper dan een St-Emilion die dezelfde kwaliteit niet haalt. Qua stijl liggen veel flessen tussen een gewone Bordeaux en een Médoc in, en ook hier breekt het nieuwe eiken vat door. Tijdens de jaren vijftig en zestig werd hier veel cabernet sauvignon aangeplant op plaatsen die eigenlijk te koud waren en momenteel worden deze en masse vervangen, meestal door surgreffe, en niet door heraanplant. Een Castillon mag na twee jaar open en kan afhankelijk van de stijl zes tot tien jaar bewaren. Drinken op 16-17°C. Zeer goed bij eendeborst.

Het zuidelijke deel van de aoc (Sainte-Colombe, Belvès-de-Castillon, St-Magne) brengt fijnere wijnen met meer mineraliteit voort dan het noorden omdat de toplaag hier dunner is en de kalkrots dichter bij de oppervlakte ligt. De wijnen uit het noorden (Saint-Philippe-d'Aiguilhe, Monbadon, Les Salles-de-Castillon) zijn krachtiger en komen van koudere en vochtigere wijngaarden waar de druiven later rijpen. www.cotes-de-castillon.com

Côtes de Castillon wijnjaren

2001 zag charmante en harmonieuze wijnen. 2002 was een moeilijker jaar voor de Bordeaux maar deze regio bracht het er goed van af: geen opulentie maar wel mooi fruit, evenwicht, elegantie en charme. Snel drinkbaar. 2003 bleek een verrassend goed jaar, veel beter dan in de rest van Bordeaux. 2004 bracht fruitige charmeurs voort die men niet te lang zal bijhouden. 2005 was een absolute topper met fruitig, goed gestructureerde wijnen met diepgang. 2006 was zeer moeilijk en alleen goed voor wie héél streng selecteerde. 2007 was een erg moeilijk jaar met vooral elegantie en fruit, maar geen diepgang. Snel te drinken. Goed jaar voor wit.

Côte Chalonnaise

Wijngebied tussen Beaune en Macon. Bevat de AC's Bouzeron, Givry, Rully, Mercurey en Montagny en de regionale appellaties Bourgogne Côte Chalonnaise en Bourgogne Côtes du Couchois. Goed voor ongeveer 3000ha wijngaard.

Côtes de Duras AOC

Sud-Ouest. 2000 ha. Wit met sauvignon blanc, sémillon en muscadelle, zeldzamer zijn chenin en ugni blanc. Rood met merlot, cabernet sauvignon, cabernet franc en kleine hoeveelheden cot. De wijngaarden van deze appellation liggen in het verlengde van de Entre-Deux-Mers van de Bordeaux, op zachtglooiende heuvels met een vrij gevarieerde ondergrond (de toppen met kalkzandsteen, de onderste hellingen hebben meer klei en kalk). Het is er iets warmer dan in de Bordeaux, met minder kans op neerslag. De appellation is al erkend sinds 1937. Het zijn de klassieke bordelese druiven die hier gebruikt worden. Vroeger had de witte niet zo'n beste reputatie en was het een lichtzoete sémillon wijn. Sinds de invoering van nieuwe technieken is hij grasachtig en fris en gemaakt met sauvignon blanc. Drinken op 8 à 10°C. Het is goed gezelschap voor zeevis en fruits de mer. Hij is goed voor 42% van de produktie. Er bestaat ook een mooie zoete, geschikt voor bij ganzenlever, die nog wel met sémillon gemaakt wordt. Rode Côtes de Duras is vol, vlezig en fruitig, en kan vijf à tien jaar liggen, behalve wanneer er macération carbonique werd gebruikt. Normaal

gezien heeft hij twaalf à achttien maanden vatrijping achter de rug. Een vaste waarde is het Domaine Mouthes Le Bihan.

Côtes de Francs - Bordeaux Côtes de Francs AOC

524ha. De tamelijk hoge heuvels van de Côtes de Francs liggen oostelijk van St Emilion, naast de Côtes de Castillon, met een ondergrond van klei en kalk en een goed mesoklimaat. Meer kalk en meer zon dan de Castillon en dus iets subtielere wijn. Het is een regio in opmars die zich uitstrekt over de gemeentes Francs, Saint-Cibard en Tayac. De rendementen liggen rond de 60hl/ha. Een 80-tal producenten maakt hier een leuke rode wijn die een goede prijs-kwaliteitsverhouding heeft. Voor veel boeren hier is wijn echter maar één van hun vele landbouwproducten en sommige Côtes de Francs zijn dan ook eerder rustiek. Er wordt ook een beetje witte wijn gemaakt met de drie klassieke witte druiven (een 20tal ha). Meestal is hij sensueel en erg aromatisch en toch evenwichtig. Drinken op 10-12°C. De rode heeft twee tot drie jaar flesrijping nodig en heeft aroma's van fruit, pruimen en bramen. Hij is vol en krachtig en moet op 16°C gedronken worden. Zeer goed bij niertjes met cognac. Bewaart drie tot zeven jaar.

Vin de Pays des Côtes de Gascogne

Pays de la Garonne (Sud-Ouest). 15.000 ha. Wit, rosé en rood. Tweede landwijn van Frankrijk. Departement van de Gers. 75% gaat naar de export. Droge, fruitige, witte wijnen met ugni blanc, colombard, gros manseng en sauvignon die jong gedronken moet worden. Noorden van het departement Gers. Eigenlijk is dit de Armagnac regio, maar nu de populariteit van Armagnac sterk terugloopt wordt de wijnproductie steeds belangrijker. In 2004 kwamen er nog eens 39 gemeenten bij (25 uit de Landes, 14 uit Lot-et-Garonne). Frisse, fruitige rode wijnen (7% van de productie) met tannat en cabernet sauvignon, vooral goed in Ténarèze of de Haut-Armagnac, indien men de rendementen in de hand hield. In wit vooral ugni blanc en colombard. De laatste is verantwoordelijk voor erg aromatische wijnen maar verliest heel snel zijn karakter door oxydatie en daarom wordt er vaak gros manseng aan toegevoegd, een druif die veel minder gevoelig is.

Côtes de Marmandais AOC

Sud-Ouest. 1800 ha. Rood, rosé en wit. Gebruikte druiven: Rood met merlot, cabernet sauvignon, cabernet franc, malbec, soms een beetje abouriou en fer sarvadou, of gamay en syrah. Wit met sémillon, sauvignon, muscadelle en ugni blanc. Deze appellation grenst ondermeer aan de Entre-Deux-Mers en hier wordt wijn gemaakt volgens de Bordelese traditie. De wijngaarden liggen op zachtglooiende heuvels op de rechteroever van de Garonne met een bodem van grind en kiezels, afgewisseld met kalkzandsteen en kalkhoudende klei. Sinds 1955 erkend als VDQS, sinds 1983 als AOC. De rode wijn is meestal gemaakt van de klassieke Bordelese druiven met een maximum van 75%, met soms wat abouriou, syrah, cot of gamay erbij (maximum 50%) en is meestal soepel en geurig. De witte is droog en levendig.

Vaste waarden hier zijn Domaine Chater en Domaine Elian da Ros.

Côtes de Meliton

Macedonië, Griekenland. Wit en rood. Gebruikte druiven: wit met athiri, assyrtiko, rhoditis, sauvignon blanc, rood met limnio, cabernet sauvignon, cabernet franc. De wijngaarden van deze VQPRD liggen op het schiereiland Halkidiki, vooral in Sithonia en Athos, op een bodem van leisteen en schilferstenen. Ze brengen zeer goede en zelfs grootse wijnen voort, deels te danken aan de activiteit van diverse Franse oenologen. De rendementen zijn laag (40hl/ha voor wit, 30hl/ha voor rood) en de oogst is volledig handmatig. In wit zijn er zowel de Blanc de Blancs van athiri, assyrtiko en rhoditis, die licht, droog en subtiel floraal zijn en moeten gedronken worden aan 10-12°C, als de witte Melissanthi van athiri, assyrtiko en sauvignon blanc, met aroma's van meloen en abrikoos. Zeldzamer is de aromatische wijn van Malagouzia die soms vermengd wordt met sauvignon blanc. In rood is er de Limnio met limnio, cabernet sauvignon en cabernet franc en 12 maanden houtrijping, die elegant en soepel is en moet gedronken worden aan 14-16°C. Er bestaat ook zeer mooie rode landwijn (Château Carras) met cabernet sauvignon, franc en limnio, met een lange afdronk, duidelijk hout en aroma's van rijpe rode en zwarte vruchten. Deze mag rustig tien jaar kelderren.

Vin de Pays des Côtes de Meuse

Lorraine. 5 gemeentes. Sinds 2006. 33ha met 13% gamay, 34% pinot noir, 21% chardonnay, 23% auxerrois, pinot gris en pinot blanc. Veel vin gris, een frisse, vrolijke zomerse terraswijn.

Côtes de Millau VDQS

Sud-Ouest. 50 ha. Gebruikte druiven: syrah, gamay noir, cabernet-sauvignon en fer servadou. Uit deze VDQS, erkend sinds 1994, komen voorlopig nog alleen wat redelijk onherkenbare rode wijnen.

Côtes de Montravel AOC

Sud-Ouest, Bergerac. Wit, met sémillon, sauvignon blanc en muscadelle. Dit is de lichtzoete variant van de gewone Montravel. Drinken op 10 à 12°C.

Côtes de Nuits - Villages AOC

Bourgogne. 161ha. De wijngaarden van deze appellation liggen verspreid over de dorpen Comblanchien en Prémieux-Prissey die eigen gemeentelijke appellations missen maar waarvan de oppervlakte wat te klein is om er één te krijgen, en over de dorpen Fixin, Brochon en Corgoloin. De wijn is beter dan gewone Bourgogne, maar minder dan die van de met naam genoemde dorpen. De prijs-kwaliteitsverhouding is echter uitstekend. Typisch is het aroma van kersen met een lekker bittertje dat na rijping chocoladeachtig wordt met paddestoelen en humus. Jong zijn ze stroef en wild, later zacht en soepel. Je mag ze niet te warm drinken, ideaal is op zo'n 16-18°C. Als er perrière in de naam staat ligt de wijngaard op een voormalige steengroeve wat de kwaliteit ten goed zou komen. Goed bij gebraden eend.

Côte d'Or

Bourgogne. De Côte d'Or ligt ten zuiden van Dijon, ongeveer tot aan Chagny en bestaat uit een smalle strook wijngaarden tussen Dijon en Santenay. De wijngaarden liggen op hellingen met een bodem van klei, mergel en kalksteen. Op de smalle strook waar mergel domineert liggen de grand cru en premier cru wijngaarden omdat de pinot noir er zeer goed aardt en er fantastische rode wijn mee kan gemaakt worden. Waar kalksteen (gewoonlijk hoger gelegen) domineert is de chardonnay de heerser. Er zijn twee te onderscheiden delen, de meest noordelijke is de

Côte de Nuits (1400 ha, vooral rood), de meer zuidelijke de Côte de Beaune (3000ha, met rood maar ook veel wit). Aan de top staan de Grand Cru's die alleen de naam van de wijngaard vermelden, niet die van het dorp. Bijna altijd liggen ze op een zuid- of zuidoosthelling op 250 à 300 m hoogte waar ze beschermd zijn tegen de regen aanvoerende westenwind en de late nachtvorst van de vallei. Minder goed gelegen zijn de premier Cru's en de wijngaarden onderaan de helling dragen alleen de naam van het dorp. Dit ingewikkelde lappendeken van terroirs is er verantwoordelijk voor dat op het grondgebied van één dorp wijngaarden liggen die grand cru of premier cru kunnen zijn, of gewoon de appellation van het dorp hebben, of van een naburig dorp, of van een generieke appellation als Bourgogne.

Côtes de Provence AOC

Provence. 19000 ha. Rood, rosé, wit. Gebruikte druiven: Wit met rolle, sémillon en sauvignon blanc. Rosé met grenache en carignan. Rood met cinsaut, cabernet sauvignon, syrah en andere. Dit is een stevig grote appellation in de Provence, sinds 1977 als dusdanig erkend, en met overwegend rosé wijnen (bijna 80%). De hoge zomertemperaturen worden wat getemperd door de bijna altijd waaiende mistral die schimmelziekten geen kans geeft. Het regent vooral in de lente en in de herfst. Drie aparte terroirs zijn te onderscheiden: het massief van de Maures in het zuidoosten, een strook in rode 'grès' van Toulon tot Saint-Raphaël en heuvels en kalkplateaus die de aanloop naar de Alpen vormen. De kwaliteit kan enorm uiteenlopend zijn, van absolute rommel tot prachtige rosés en rode wijnen. De rosé is meestal gemaakt volgens de saignée methode, waarbij de druiven maar zachtjes gekneusd worden (gedeeltelijke maceratie) en na 12 uur weking het vocht apart de gistkuip in gaat voor fermentatie. Hij moet gedronken worden op 10°C en past zeer goed bij aioli, anchoïade, bouillabaisse en zeevruchten. Een groot deel van de produktie komt van wijngaarden zonder enige opbrengstbeperking in de vlakke en levert een karakterloos massaproduct op. Ongeveer 15% is rood en dankzij de komst van Cabernet Sauvignon en Syrah, beperkte opbrengst en koelere fermentatie steeds beter. Syrah krijgt meer en meer de bovenhand in de aanplant (70%, evoluerend naar 80%) maar de beste zijn blends. Ze zijn meestal nogal zacht (alhoewel stevigere bestaan) en passen goed bij pot-au-feu. De witte moet zeer jong gedronken worden en is eigenlijk alleen goed wanneer hij gemaakt is van de pure rolle druif of gemengd met sémillon of sauvignon blanc. Hij is vrij zeldzaam.

2007 zag eerder vette, nogal opulente wijnen, met nogal wat alcohol maar met mooi bewaarpotentieel.

Côtes de Provence - Vignelaure AOC

Provence. Erkend sinds mei 2004. Tamelijk hooggelegen wijngaard (250m hoog). Eerder continentaal klimaat. Vallei van de Arc, aan de voet van de Sainte-Victoire bergen.

Côtes de Saint-Mont VDQS

Sud-Ouest. 1000ha. Wit, rood en rosé. Gebruikte druiven: wit met gros manseng, arrufiac, petit manseng, petit courbu, clairette, rood en rosé met tannat en fer servadou, soms ook cabernet sauvignon en cabernet franc. Sinds 1981 werd deze regio in het verlengde van Madiran erkend als VDQS. De scherpe en fruitige rode moet eventjes kelderden om wat voller en ronder te worden maar begeleid dan zeer goed gegrild vlees. De rosés zijn verfijnd en aromatisch, vooral wanneer er ook cabernet sauvignon of franc in verwerkt werd. De witte is een nerveuze terroir-wijn die geurt naar appel en limoen.

Côtes de Toul AOC

Lorraine. 81 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: gamay, auxerrois en pinot noir. Dit is één van de oude wijngelieden van de Lorraine die voor de eerste wereldoorlog nog zeer bekend en belangrijk waren, maar die sindsdien bijna verdwenen zijn. Pas enkele jaren geleden begonnen de inspanningen om ze terug tot leven te roepen en de Côtes de Toul werd pas in 1998 erkend als AOC. Gelegen ten westen van Toul, spreiden de wijngaarden zich uit over acht gemeentes op een bodem van sedimenten, klei en kalkbrokken, zeer goed gedraineerd. Het klimaat is zacht met genoeg zon voor de op het zuiden of zuidoosten gerichte wijngaarden. Sommige jaren treed echter nachtvorst op in de lente. De belangrijkste druif van de regio is de gamay maar de pinot noir wint veld. Erg bekend is de Gris de Toul, een elegante en frisse rosé met sinds de erkenning tot AOC minimaal 10% pinot noir. Er wordt ook een aanvaardbare rode wijn gemaakt van pinot noir en een witte van auxerrois die fris en elegant is. Vanwege de grote onbekendheid is er weinig export, maar dit is een ondergewaardeerd gebied, altijd interessant voor koopjes.

Côtes du Brulhois VDQS

Sud-Ouest. 219ha. Rood met tannat en cot. Uit deze regio (VDQS sinds 1984) komt alleen rode en rosé wijn. De wijngaarden liggen rond het dorpje Layrac in de departementen Lot-et-Garonne en Tarn-et-Garonne. Het is een rustieke wijn, meestal van cabernet sauvignon, cot en tannat.

Côtes du Forez AOC

Centre. 175ha. Rood en rosé met gamay. Appellation voor droge en levendige rode en rosé wijnen, jong te drinken. Zeer geschikt voor zomerse avondfeestjes. Drinken op 12°C.

Côtes du Frontonnais AOC

Sud-Ouest. 2000ha. Rood en rosé met négrette, cabernet sauvignon, cabernet franc, syrah, cot (merille) of fer sarvadou. Deze wijn wordt gemaakt in de regio rond Toulouse, in wat in feite de twee oude wijngebieden Fronton en Villaudric waren. De wijngaarden liggen op terrassen langs de rivier de Tarn, op een vrij arme zanderige en droge bodem met veel stenen en ijzerbevattend grind en een goede afwatering. Ze krijgen veel zon en warme nazomers dankzij een mix van Atlantische en Mediterrane invloeden. 's Nachts geven de rolkeien hun warmte terug af aan de druiven. 50 à 70% van de aanplant bestaat uit négrette, met cabernet sauvignon, cabernet franc, syrah, cot (merille) of fer sarvadou als aanvulling. De négrette is de oorspronkelijke, historische druif van de regio. Er wordt alleen rode en rosé wijn gemaakt. Het grootste deel van de productie blijft in Frankrijk. De rode wijn is zijdeachtig met aroma's van frambozen en aardbeien met een beetje anijs, soms van pruimen en zwarte bessen. Afhankelijk van het gehalte négrette is de wijn krachtig, tanninerijk en erg typisch, of juist licht, fruitig en modern wanneer cabernet, gamay of syrah de boventoon voeren. Het is geen echte bewaarwijn omdat vooral de négrette gemakkelijk oxideert. De toppers zijn momenteel van een excellent niveau, zijn zowel jong als na vier, vijf jaar lekker én ze zijn niet duur (voor 10 euro liggen de meeste binnen handbereik). Helaas ook veel middelmatige, karakterloze wijnen. . De rosé is origineel, licht en levendig, met weinig zuren maar met mooie florale en fruitige aroma's. De vaste waarden binnen deze AOC zijn Le Roc, Château Plaisance en Château Baudare.

Côtes du Jura AOC

Jura. 635 ha. Wit (savagnin, chardonnay), rood en rosé (poulsard, trousseau). De wijnen van de Côtes du Jura zijn redelijk onbekend vanwege de kleine oppervlakte, het moeilijke klimaat en de lage opbrengst. Het klimaat kent koude winters, hete maar onregelmatige zomers en een lange, zonnige herfst. De appellatie strekt zich uit over 72 dorpen ten noorden en zuiden van Lons-le-Saunier. De witte wijn wordt gemaakt van chardonnay (lichtgeel, typisch vuursteenaroma na drie jaar vatrijping), savagnin blanc (15% van het teeltoppervlak, 30-35 hl per hectare, die pas in de late herfst geoogst wordt, helder met sterke aroma's van noten, honing of gedroogde vruchten) of een mengeling van de twee. De rode wijn, meestal erg licht en goed drinkbaar, wordt gemaakt van poulsard of trousseau (feller gekleurd) en ruikt naar cassis en kersen. Wanneer hij gemaakt is van poulsard ruikt hij naar humus en wilde bosvruchten en doet een beetje aan rosé denken. Indien trousseau de hoofddruif was, is hij tanninerijk, rond en vol, met de geur van rood fruit en met een zeer groot bewaarpotentieel. Chardonnay of pinot noir wordt onversneden op de markt gebracht. Veel chardonnay-wijn neemt een beetje van het vreemde Savagnin karakter over, zeker wanneer hij in dezelfde kelder gerijpt heeft.

Côtes du Lubéron AOC

Rhône (Zuid). 4000 ha. Rood en wit. Gebruikte druiven: grenache, syrah en cinsaut voor rood, ugni blanc voor wit. De wijngaarden van deze appellatie strekken zich uit over het grondgebied van 36 gemeentes in de Zuidelijke Rhône en liggen op de noord en zuidkant van het kalkmassief van de Luberon, ten oosten van Avignon. Ze liggen op terrassen en lichte hellingen op zeer uiteenlopende ondergrond (vaak zand of groffe kiezel op een kalkrijke onderlaag). Hij is erkend sinds 1988. De rode wijn is gemakkelijk en licht, gemaakt van grenache en syrah en met genoeg terroir om zich te onderscheiden. Hij past bij gevogelte, charcuterie, geroosterde vis en slaatjes. Hij moet jong gedronken worden. 25% van de productie is wit en van redelijk goede kwaliteit omdat het hier iets frisser is dan in de rest van de Zuidelijke Rhône en de oogsten dus iets later. Ze zijn veelbelovend, maar nog in volle ontwikkeling.

Côtes de la Malepère AOC

Languedoc, boven Limoux. 644 ha. Rood en rosé (de witte valt onder de Vins de Pays d'Oc). In 2007 gepromoveerd tot AOC. De benaming malepère komt van malo peiro en slaat op de brokkelige zandsteen waar middeleeuwse bouwers zo'n hekel aan hadden. Gebruikte druiven: grenache, cot, cabernet-sauvignon, cabernet franc, merlot, cinsaut en syrah. In het noordoosten van de Haut-Corbières ligt deze voor de Languedoc wat atypische AOC met oceanisch eerder dan een mediterraan klimaat. In de 31 gemeentes groeien dan ook, naast de typische Languedoc druiven (maar geen carignan), de typisch Bordelese als merlot en cabernet en zij zijn het die tezamen met de cot hier de hoofdrol spelen. 50% van de aanplant is merlot. Grote diversiteit, zowel qua klimaat als ondergrond. Ongeveer 80 % van de productie is in handen van coöperatieven, slechts 18 wijnboeren zijn echt onafhankelijk. 20% van de produktie is rosé. Een aantal jonge producenten is hier goed bezig en de relatieve onbekendheid houdt de prijzen laag. Een regio voor ontdekkingen. www.vins-malepere.com

Côtes du Rhône AOC

Rhône. 41000 ha. Wit, rosé en rood. Gebruikte druiven: rood met grenache, cinsaut, syrah, carignan en mourvèdre, wit met clairette, roussanne en marsanne. Deze regionale appellatie bestaat al sinds 1937 en dekt zowat 80% van de produktie uit de regio. De wijngaarden liggen verspreid over zes departementen (Gard, Ardèche, Drôme, Vaucluse, Loire et Rhône), bijna volledig ten zuiden van Montélimar en dus in de Zuidelijke Rhône of de 'méridionale'. Kwaliteit en karakter kunnen enorm uiteenlopend zijn vanwege de vele terroirs en combinatiemogelijkheden. 96% is rood en gemaakt met grenache, cinsaut, syrah, carignan en mourvèdre. Vanaf 2004 moet hij minimaal 40% grenache bevatten en mogen er voor rode wijn geen witte druiven meer gebruikt worden. Syrah en mourvèdre blijven belangrijk omdat ze karakter toevoegen, alhoewel er (helaas) meer en meer cinsault gebruikt word. Er zijn niet minder dan 10.000 wijnbouwers actief binnen de appellatie die druiven leveren aan 1610 particuliere en 70 coöperatieve wijnmakers. De coöperatieven zijn goed voor 65% van het volume. 40% van de produktie wordt in de regio zelf thuis in het keelgat gegoten, 30% gaat naar de restaurants, 30% gaat naar de export. De wijngaarden mogen niet meer dan 50 hl/ha opbrengen. Vroeger was Côtes du Rhône zwaar en jamachtig, maar dankzij de komst van de macération carbonique is de nieuwe overheersende stijl er één voor sappige en kruidige wijn met aroma's van ondermeer framboos. Dit neemt

niet weg dat er andere stijlen bestaan, van primeurwijnen die vanaf de derde donderdag van november verkocht worden, tot grote bewaarwijnen, tanninerijk en afkomstig uit de warmste delen die minimaal twee jaar moet liggen maar zeker indien hij van één wijngaard nog veel meer kelderpotentieel heeft. De witte en de rosé zijn elk goed voor 2% van de produktie. De witte is evenwichtig en fris, vaak een beetje nootachtig en jong te drinken. De rosé is eveneens evenwichtig en rond, goed bij salades en charcuterie.

Côtes du Rhône - Villages

Rhône. 7742 ha. Wit, rood en rosé. Gebruikte druiven: Gebruikte druiven: grenache, cinsaut, syrah, carignan en mourvèdre. In het hart van de zuidelijke Rhône liggen 77 gemeenten met iets homogeneren terroirs en strengere voorschriften qua aanplant, opbrengst en bereiding. Vaak komt er zeer goede wijn vandaan voor niet al te veel geld. De combinatie is dezelfde als voor de gewone. Over het algemeen kunnen ze iets beter bewaren. Hij combineert steeds goed met de klassieke wildschotels maar ook bij charcuterieschotels met pittige salami's en ham of kazen als Brin d'Amour of Fleur du Maquis. De hoofd druif is grenache, met syrah en mourvèdre als belangrijkste aanvulling. De 16 beste dorpen mogen hun eigen naam toevoegen aan de appellation en deze hebben ook een hoger minimum alcohol-gehalte en een nog kleinere opbrengst. Het zijn Chusclan, Laudun en Saint-Gervais in de Gard, Beaumes-de-Venise, Cairanne, Sablet, Séguret, Rasteau, Roaix, Valréas en Visan in de Vaucluse, Rochegude, Rousset-les-Vignes, Saint-Maurice, Saint-Pantaléon-les-Vignes en Vinsobres in de Drôme. De betere dorpen hebben hun eigen karakter. Rasteau is één van de beste, brengt een gezonde, robuuste rode wijn; Sablet heeft een zanderige ondergrond en levert een fijne en elegante wijn op: een rijzende ster, in rood zowel als rosé; Cairanne is één van de beste, vaak vergeleken met Chateauneuf-du-Pape zonder echter even goed te zijn. Cairanne is ongeveer 700 ha groot (enkele terroirs: Plan de Dieu met hellingen van witte klei en kalk en een kiezelrijk terras, Garrigues met rode klei en Aygues met vooral aanslibsel, en Hautes-Rives met vooral kiezel); Laudun kent de oudste wijngaarden en maakt ook goede witte; Vinsobres kan zeer complex zijn maar ook erg onevenwichtig; Visan heeft meer Syrah dan Grenache en is dus kruidiger; Chusclan is goed maar jong te drinken, ook sterk in rosé; Beaumes-de-Venise is meestal aangenaam en heeft een goede prijs-kwaliteitsverhouding: sinds 2005 een aparte AOC; Saint-Gervais is een stevige rode wijn, soms met mourvèdre in de hoofdrol, maar

maakt ook goede witte viognier; Rochegude is een robuuste rode van grenache en cinsaut; Séguret is een rode van grenache met tabak in het aroma; Valréas levert een vroegrijpe rode wijn op, enkele zijn iets meer gestructureerd.

Zeer geslaagd 2007 met fijne en zijdezachte maar ook duidelijke tannines. Veel fruit, weinig zuren en eerder zoet aandoend maar harmonieus. Bewaarpotentieel.

Côte Roannaise AOC

Centre. 192 ha (van de 1700 mogelijke). Rood en rosé. Gebruikte druiven: gamay. Deze typische gamay-appellation heeft wijngaarden die zich uitstrekken over het grondgebied van veertien gemeentes op de linkeroever van de Loire. Ze brengen goede rode wijn en iets zeldzamere rosé's voort. Over het algemeen is de rode fruitig en licht en moet hij jong gedronken worden, op zo'n 12°C.

Côte-Rôtie AOC

Rhône (Noord-). 200 ha. Rood met Syrah en Viognier. Dit is één van de oudste en beste appellations van de Rhône, met wijngaarden op steile hellingen met een ondergrond van graniet op de rechteroever van de Rhône bij Vienne en verdeeld over de gemeentes Saint-Cyr-sur-Rhône, Ampuis en Tupin-Semons. Er bestaat alleen rode Côte-Rôtie, gemaakt met vooral syrah druiven, maar hij mag tot 20% viognier bevatten om hem frisser te maken. Het is een dieprode, delicate wijn met een uitzonderlijk parfum van frambozen en kruiden, en als hij wat ouder wordt van vanille en abrikozen. Hij is vrouwelijker dan een Hermitage. Hij is goed gestructureerd, tanninerijk en heeft een mooie lange afdronk. Pas na zes jaar wordt hij echt drinkbaar, acht jaar brengt hem meestal op zijn hoogtepunt. Het is één van de mooiste syrah-wijnen uit de oude wereld. Een bewaarpotentieel van 30 jaar of meer is geen uitzondering. Helaas is hij ook duur en relatief moeilijk te vinden. Traditioneel wordt er een scheiding gemaakt tussen de wijngaarden van de Côte Brune en de Côte Blonde, volgens de overlevering de erfenis van de respectievelijk blond- en bruinharige dochters van een heer van Maugiron. De eerste zou wat steviger zijn, de tweede wat fijner, maar ze worden erg vaak gemengd. Men zegt ook dat de gronden van de Côte Blonde wat zanderiger zijn en dat die van de Côte Brune wat meer klei bevatten. Meer en meer

producenten maken nu ook wijnen die duidelijk van één van de twee hellingen afkomstig is. Ongebreidelde uitbreiding zorgde er echter ook voor dat er minder goede stukken in gebruik werden genomen zodat de kwaliteit nogal heterogeen werd. Flessen Côte-Rôtie moeten ruim van tevoren geopend worden. De syrah druif krijgt hier soms ook de naam serine.

Côte-Rôtie wijnjaren

Goed 2001. Moeilijk 2002 met zeer uiteenlopende resultaten. Log 2003 dat waarschijnlijk weinig bewaarpotentieel heeft. Homogene, evenwichtige en smakelijke wijnen in 2004 voor iedereen die de rendementen onder controle hield. Zeer evenwichtig en geslaagd 2005. Harmonieus, met de power van 2005, deze keer wél ondersteund door frisheid. Minder harmonieus in 2006, maar voluptueuzer en verleidelijker. 2007 zag dankzij een mooi naseizoen voor wie aan opbrengstbeperking deed een grote finesse, zijdezachte tannines en mooie aroma's.

Côtes du Roussillon AOC

Languedoc-Roussillon. 6800 ha. Rood, rosé en wit. Gebruikte druiven: rood en rosé met carignan (60% maximum), grenache, syrah, mourvèdre en cinsaut. Wit met macabeo, malvoisie, grenache blanc, marsanne, roussanne en rolle. Samen met de Côtes du Roussillon-Villages strekt deze appellation zich uit van aan de Spaanse grens tot voorbij Perpignan en onder Corbières, over het grondgebied van 117 dorpen. Het is een echte mediterrane appellation, met de carignan als hoofdruif, maar met enorm veel variatie in bodemsoorten en dus ook in karakter. Dit is één van de grote beloftes van Zuid-Frankrijk, met voorlopig nog redelijk goedkope wijnen. Het klimaat is zuiders, met 325 dagen per jaar zon, een natte lente en een stormachtige herfst. De rode wijn wordt vooral gemaakt via de macération carbonique en moet, naast de verplichte carignan (maximum 60%), ook syrah, mourvèdre, grenache, cinsaut of macabeu (maximum 20%) bevatten. Hij moet altijd een combinatie zijn van minimaal twee hoofdruiven en één complementaire. De opbrengst is beperkt tot 50hl/ha. De moderne zijn licht en fruitig (macération carbonique) met een beetje ondertonen van kruiden. Er bestaat ook nog zwaardere, klassieke roussillon die meer gekonfijt fruit bevat maar die ook wat langer bewaard kan worden. 95% van de productie is rood. De witte wijn van de regio is zeldzamer maar vaak avontuurlijk en interessant. Het zijn mediterrane wijnen met aroma's van bloemen en goede begeleiders van zeevruchten en

vis. Wanneer de gemakkelijke macabeo overheerst is hij erg neutraal met soms nauwelijks enige geur. De rosé is gemaakt met de saignée methode, wat hem zeer fruitig maakt (de jonge rode wijn wordt al zeer snel afgetapt en dan behandeld als witte, wat de mooie rosé kleur geeft zonder veel tannines).

Côtes du Roussillon - Villages AOC

Languedoc-Roussillon. 2000 ha. Rood. Gebruikte druiven: rood en rosé met carignan (60% maximum), grenache, syrah, mourvèdre en cinsaut. Een combinatie van twee hoofddruiven met één complementaire is verplicht. De beste wijngaarden rond de rivier Agly in het noorden, meestal op heuvelflanken of terrassen van schilfersteen, kalk en graniet en met een veel lagere opbrengst per ha. Ze zijn heuvelachtig en hebben een interessantere bodem dan de andere. De opbrengst is er beperkt tot 45 hl/ha. Van de 25 dorpen van de appellatie mogen alleen Caramany, Latour-de-France en Tautavel hun naam aan de AC toevoegen waardoor hun specifiek terroir herkenbaar wordt. Caramany was één van de eerste dorpen waar de macération carbonique werd toegepast. De wijn is vol en sappig, met bewaarpotentieel. De betere zijn wanneer op leeftijd zeer volwassen terroir-wijnen met rijke smaken en kunnen héél lekker zijn. Drinken op 16°C.

Côtes du Roussillon - wijnjaren

Zeer sterk 2001 met heel evenwichtige rijpe wijnen. 2002 was een lastig jaar met slechte oogstomstandigheden. Alleen de beste kregen dit onder controle. Het hete, droge 2003 leverde heel rijke sterke wijnen op zonder bewaarpotentieel. Homogene, lekkere rode in 2004, vooral wanneer carignan en mourvèdre een ondersteunende rol kregen. Een klassiek jaar. 2005 was over het algemeen zeer goed met zijdezachte maar toch ook frisse wijnen. Evenwicht en concentratie vonden elkaar. 2006 zag lage opbrengsten maar zeer mooi gerijpte en kerngezonde druiven die evenwichtige, mooie wijnen opleverden.

Côtes du Roussillon-Villages - Les Aspres

Languedoc-Roussillon. 550 ha. Rood. Gebruikte druiven: Rood en rosé met carignan (maximaal 25%), grenache, syrah en mourvèdre (elk van de drie maximaal 50%). Een combinatie van twee hoofddruiven met één

complementaire is verplicht, minimaal 10% per ras. Omgeving Thuir, rond de dorpen Aspres en Albères en verspreid over het grondgebied van 37 gemeentes. Erkend als aoc sinds 2004. Zeer uiteenlopend terroir, hoogte van 100 tot 1000 meter. Lage rendementen, gemiddeld rond de 33hl/ha. Klei-leisteen of klei-grind, vaak bedekt met keien. Macération carbonique is verboden.

Vin de Pays des Côtes du Tarn

Sud-Ouest. Alle wijn die niet in aanmerking komt voor de AOC Gaillac gaat in deze regionale landwijn op.

Côtes du Ventoux AOC

Rhône (Zuid). 7450 ha. Rood en rosé met grenache, syrah, cinsault, mourvèdre en carignan, wit met clairette, bourboulenc en grenache blanc. De wijngaarden van deze appellatie strekken zich uit aan de voet van de Ventoux en omdat de nachten hier al wat frisser zijn rijpen de druiven minder snel. Ze zijn dan ook eleganter en lichter dan veel van hun burens. Deze zomerse wijn is vaak een goed alternatief voor de duurdere Côtes du Rhône, maar de kwaliteit is nog erg variërend. Het is echter zeker een AOC om in het oog te houden en in slechte jaren voor de Rhône, zoals 2002, blijft de Ventoux vaak mooi overeind. Er komt vandaag merkwaardig veel goede en goedkope wijn vandaan. 80% van de produktie wordt gerealiseerd door 15 coöperatieven, maar de meest opwindende komt van de onafhankelijke producenten (waarvan er zo'n 119 waren in 2004). Er zijn 51 gemeentes die deze wijn mogen maken. Rode Côtes du Ventoux is goed voor 87% van de produktie en past uitstekend bij geroosterde vis, gevogelte, slaatjes en charcuterie. Hij moet jong gedronken worden en liefst gekoeld, als een echte zomerwijn (13-14°C). Hij is sinds 1974 erkend als AOC. Er komt ook steeds meer vrij stevige kruidige wijn voor die wel enkele jaartjes kelder vraagt en die op kamertemperatuur mag geserveerd worden. Rosé (eerder een maaltijdwijn vanwege de tannines) is goed voor 10%, wit voor 3%. De witten zijn meestal erg aromatisch (wit fruit) met voldoende zuren om fris te blijven.

Côtes du Vivarais AOC

Rhône (Zuid). 647 ha. Wit en rood. Gebruikte druiven: rood met grenache, syrah, cabernet sauvignon, cinsaut en carignan, wit met sauvignon blanc

en chardonnay. Deze sinds 1999 erkende appellation heeft wijngaarden die gelegen zijn op kalkrijke gronden in veertien gemeentes in de departementen Ardèche en Gard. De gemeentes Orgnac, Saint-Remèze en Saint-Montan mogen hun naam toevoegen aan die van de appellation. Kalrijke ondergrond. Rode wijn overheerst hier en hij bestaat voor minimaal 30% uit grenache en hetzelfde percentage uit syrah. Er mag worden aangevuld met cinsaut, carignan en cabernet sauvignon. Het is een rijke en fruitige wijn die men niet te warm mag drinken (14-16°C). De rosé word gemaakt met dezelfde druiven, maar ook de produktie van de witte neemt toe met vooral sauvignon blanc en chardonnay als druif.

El Coto de Rioja

Rioja, Spanje. 200ha. °1970. Eerste jaargang in 1975. Eigendom van Eduardo Santos-Ruiz en Ruiz Diaz. Felipe Conde als keldermeester. 18 miljoen flessen per jaar. De eigen wijngaarden liggen in Cenicero, in de Rioja Alta, op ijzerhoudende klei, maar ze kopen ook druiven aan bij onafhankelijke wijnbouwers in de Rioja Alavesa. Fermentatie in temperatuurgecontroleerde inox tanks. Rijping in een kelder met 78.000 eiken vaten van 225liter waarvan 80% Amerikaans is en 20% Frans. Gelijktijdig liggen er bijna zes miljoen flessen te rijpen. De opbouw van het gamma is heel klassiek, net als de wijnen. In België te vinden bij Colruyt. Eigendom van de Baron De Ley groep.

Cottanera

Castiglione di Sicilia. Gesticht in de jaren 60 door Francesco Cambria. Nu eigendom van zonen Guglielmo en Enzo Cambria die in de jaren 90 het domein moderniseerden en nieuwe wijngaarden aanplantten op de Etna. De derde generatie is nu ook actief via Guglielmo's kinderen, Mariangela, Francesco en Emanuele. 100ha met 50ha wijngaard in Castiglione en 5ha in Solicchiata. Gelegen op hoogtes tussen de 700 en 900m. Grote verschillen tussen de dag en de nachttemperaturen en een vulkanische ondergrond die rijk is aan mineralen. Nero d'avola, nerello mascalese, nerello cappuccio en inzolia, maar ook geïmporteerde rassen als mondeuse, syrah, cabernet en merlot. Tamelijk jonge druivelaars die nu op een interessante leeftijd komen. Lorenzo Landi uit Toscane is sinds 2004 wijnmaker. Eén witte en zeven rode cuvées. Gebruiken barriques van 225l. Alle wijnen zijn sterk bepaald door het vulkanische terroir. www.cottanera.it In België verdeeld door SVI in Zonhoven.

Ricardo Cottarella

Consultant en professor aan de universiteit van Viterbo. Een fan van Parker en Rolland, niet omdat hij hen wil nabootsen (hij komt meer en meer terug van zaken als groene oogsten, lange rijpingen en overdreven extractie) maar omdat hij vindt dat ze Italië een plaats op de internationale scène gegeven hebben en zo een kwaliteitssprong voorwaarts in gang zetten. Vindt zichzelf ondergeschikt aan de stijl van elke druif (hij maakt geen coca-cola) en zoekt vandaag meer naar elegantie, maar zoekt ook absoluut naar terroir die aan elke druif een andere woordenschat geeft. Ook actief in Bordeaux en India. Meest actief in Campania en Umbria.

Quinta do Côtto

Douro. 50ha. Familie Champalimaud (met een Franse voorvader die genie-officier was in het Portugese leger; zijn zoon was generaal Champalimaud die tegen Napoleon vocht). Vroeger vooral bekend voor hun port, maar al sinds 1956 ook een tafelwijn. Vanaf 1976 werd die tafelwijn de verantwoordelijkheid van Miguel Champalimaud. Hij wou wijn maken à la Médoc en begon met een hele reeks technieken te experimenteren. Was één van de eerste die begon met de aanplant van druiven als touriga nacional, tinta roriz en touriga francesa op afgescheiden percelen om apart te kunnen vinifiëren. Speelde een heel belangrijke rol in het tot stand komen van de rode tafelwijnen van de Douro, niet in het minst omdat alle vergissingen die hij in het begin maakte door de anderen konden vermeden worden. De Côtto Tinto is de eerste wijn, maar in heel goede jaren maakt hij ook een Grande Escolha waarvan sinds 1980 maar vijf jaargangen werden gemaakt. De quinta zelf gaat terug tot in de Middeleeuwen. Champalimaud maakt ook één van de oudste witte droge wijnen van de Douro, de Paço Teixieró, van een 12ha grote quinta tegen de grens met de Vinho Verde regio. Uiteraard wordt er ook nog steeds een vintage port gemaakt. www.quinta-do-cotto.pt In België verdeeld door Portwines, in Nederland door de Port & Wine Company.

Château Couhins-Inra

Pessac-Léognan. 11ha rood, 4ha wit. In 1968 door de Franse staat overgenomen van de fam Gasqueton (Ch Calon-Ségur). Sinds 1972 een experimenteel wijndomein van de Inra. Soms interessant maar zeer

onregelmatig (gewild) en sommige experimenten mislukken ook. Château Couhins-Lurton

Pessac-Léognan. André Lurton sinds 1970 (het gebouw kon hij pas kopen in 1992). Eén van de beste witte van de Bordeaux. Eén van de eerste om over te stappen op de schroefdop. Vroeger een deel van Couhins-Inra, in 1979 gesplit. In 1979 6ha sauvignon blanc, maar André Lurton die het toen kocht plantte 7ha wit en 18 ha rood bij. Tot recent gebotteld in Chateau La Louvière maar vandaag uitgerust met eigen kelder en installatie. In wit al enige tijd op hoog niveau. Mooie kelderevolutie. Rood is recenter en pas vanaf 2002 op peil.

Coulanges-la-Vineuse

Regionale Bourgogne AOC uit de Yonne, verspreid over de dorpen Coulanges, Migé, Mouffy, Jussy, Escolives-Sainte-Camille en Val-de-Mercy. Linkeroever van de Yonne, tegenover bijvoorbeeld Saint-Bris. Klei en kalk op goed gelegen hellingen op 300m hoogte. Sinds de jaren 60 actief in de wijnbouw (daarvoor gemengde bedrijven). Naast de klassieke Bourgondische druivenrassen vind je er ook de bourru cesar, een oude en moeilijke soort die structuur en kracht toevoegd. De jonge rode valt vooral op door zijn gunstige prijs en zijn aroma's van rood fruit, maar de betere bewaart ook en krijgt dan aroma's van onderhout en pruimen. De witte zijn mineralig en fris, en er bestaat ook wat witte van pinot cendré of beuret, een andere naam voor pinot gris. Ook wat rosé's op basis van pinot noir.

Domaine du Coulet

Cornas. Mathieu Barret. °1999. Erfde de wijngaard van zijn grootvader, maar bracht tot 2001 de druiven nog naar de coöperatieve van Tain-l-Hermitage. 13ha, waarvan 10 in het zuiden van de AOC Cornas. Syrah, roussanne en viognier. Biodynamisch. Drie cuvées: de Brise Cailloux, gevinifieerd op eivormige betonnen cuves, de klassiekere Terrasse du Serre en de zeer mineralige Billes Noires. Zijn wijngaarden liggen voor een groot deel op hellingen en terrassen met veel graniet in de ondergrond, en goed blootgesteld aan de wind. Ze geven dat ook weer in hun karakter. Nog niet lang bezig, maar een zeer veelbelovend wijnmaker.

Couly-Dutheil

°1922 door Baptiste Dutheil, en verder ontwikkeld door René Couly, de schoonzoon. 110 ha eigen wijngaard (bijna de grootste van de Loire) en als handelshuis nog eens goed voor ongeveer dezelfde oppervlakte. Zonen Pierre en Jacques Couly en kleinzoon Bertrand stonden gezamenlijk aan het hoofd, maar na tien jaar geruzie zijn het vandaag Jacques en zijn zoon Arnaud die de teugels in handen hebben. De jonge Arnaud deed na zijn studies stages in California en kwam in 1997 terug met radikale nieuwe ideeën over rijpheid en smaak die hij vandaag toepast, maar die niet aanvaard werden door de rest van de familie. www.coulydutheil-chinon.com. De wijngaarden liggen vooral in de AOC Chinon (7ha in Saumur-Champigny, 8ha in Bourgueil). Clos de l'Olive en Clos de l'Echo zijn de ambitieuzere topcuvées. De Clos de l'Echo, aan de voet van het kasteel van Chinon, is vandaag 22ha groot en werd heraan geplant in 1952. Hij is op het zuiden gericht maar zeer goed geventileerd en de grond bevat een mengeling van klei en kalk, met veel echte kalkbrokken op het plateau zelf. De aanplantingsdichtheid bedraagt 4000 à 5000 stokken die ongeveer 60jaar oud zijn, waarbij men mikt op een opbrengst van maar 35 hl/ha. Lutte raisonnée, ontbladering en groene oogst worden ook toegepast. Sinds de overname door Arnaud (enkele jaargangen geleden) worden de druiven veel later geoogst wat een opmerkelijk verschil in de fles geeft. 100% ontsteling. Geen vreemde gisten. Erg breed gamma met zowel topcuvées als goede basiswijn. Sinds 2003 wordt er geen barrique meer gebruikt. Arnaud haat de typische "groene paprika" smaak van onrijpe cabernet die volgens hem alle sporen van terroir vernietigt en wil door laat te oogsten het fruit en de mineraliteit van de cabernet op goede grond naar boven laten komen (dit was de hoodoorzaak van de breuk in de familie).

Counoise

Erg oude Franse druif uit de Languedoc, zelden apart gebruikt, vooral als één van de dertien toegelaten varianten in Châteauneuf-du-Pape blends.

Domaine Courbis

Châteaubourg, in het zuiden van de aoc St-Joseph. Dominique en Laurent Courbis, twee broers. Familiedomein sinds de 16de eeuw. Vader Maurice was de burgemeester van het dorp. 19ha rode Saint-Joseph, 7ha Cornas, 5ha witte Saint-Joseph (95% marsanne, 5% roussanne), 1ha Vin de Pays d'Ardèche. 120.000 flessen per jaar. Wijngaarden in de dorpen Glun, Châteaubourg en Cornas. Enkele mooie, goed gelegen percelen op steile

hellingen. De opbrengsten worden beperkt tot 30 hl/ha. Met de hand geoogst en getrieerd in de kelder. 100% ontsteling. Geen filtering. De cuvée La Sabarotte wordt gemaakt met druiven van een wijngaard uit 1947. Modernistisch: 90% nieuwe eik, maar dit valt vooral op in de La Sabarotte, minder in de cuvée Les Eygats, en schommelt van jaar tot jaar. La Sabarotte kreeg in 2007 een International Trophy bij Decanter. Krachtige wijnen, maar ze blijven elegant. Christophe Garnier als oenoloog. www.vins-courbis-rhone.com In Nederland kan je een deel van het gamma krijgen bij Clup/Wijn in Amsterdam, in België bij Vinoland in Destelbergen en Nathavins in Braine-le-Comte.

Courbu

Fragiel Frans druivenras. Brengt elegantie in blends. Weinig gebruikt. Jurançon.

Cour-Cheverny AOC

Loire. Wit met romorantin. Deze niet zo vaak voorkomende witte wijn kreeg zijn erkenning in hetzelfde jaar als de Cheverny en ligt op het zelfde soort zand-kleibodems. Hij is echter uitsluitend van romorantin gemaakt en heeft krachtige aroma's van honing en acacia, typisch voor deze druif. Fris drinken (10-12°C).

Domaine Coursodon

Mauves, Saint-Joseph. Pierre Coursodon. Bottelen sinds de jaren 50 hun wijnen zelf en daardoor één van de eerste domeinen van de AOC die exporteerden onder eigen naam. 16ha met leisteen en verbrokkelde graniet. Alleen syrah en marsanne. Lutte raisonnée. Lage rendementen. Zuivere, moderne wijnen. De witte wordt van uitsluitend marsanne druiven gemaakt en bestaat in twee cuvées: één werd gemaakt op inox, de andere op eik. De rode krijgt twee à drie weken schilweking en dan ongeveer 18 maanden eik. L'Olive en Le Paradis Saint-Pierre komen van 50 à 60 jaar oude stokken en moeten langer op fles rijpen. De Le Paradis wordt beschouwd als één van de beste Saint-Joseph's van de laatste jaren. In Nederland verdeeld door Van Erp Wijn in Groningen.

Domaine de la Courtade

Ile-de-Porquerolles, een eiland voor de Provençaalse kust. In 1983 bijeengesprokkeld door een architect, Henri Vidal, die vanaf het begin de leiding gaf aan de in Dijon opgeleide Richard Auther die ook vadaag het domein nog beheerd (en er de eigenaar van is ?). 17ha rood met 97% mourvèdre en 3% syrah. 13ha wit met 100% rolle. Grote olijfboomgaard. Zeer goed en apart terroir met veel leisteen die de nodige mineraliteit aanbrengt en zeer veel zon, terwijl een sterke maritieme invloed genoeg verfrissing brengt. Er wordt met de hand geplukt. 9 maanden eik voor de witte, 12 à 18 maanden eik voor de rode. De cuvée Alcyastre is de wat onderpresterende maar heel betaalbare instapcuvée, maar het domein is het grootst in zijn witte La Courtade. Groot liefhebber van mourvèdre en werkt alleen met deze druif, maar maakt er nogal animale wijnen mee met erg veel persoonlijkheid waar je moet voor zijn. www.lacourtade.com

Domaine de Courteillac

Ruch, Bordeaux, Frankrijk. Dominique Meneret. Wijnen onder het Bordeaux of Bordeaux Supérieur label. 64ha groot landgoed. 29ha rood met 63% merlot, 23% cabernet sauvignon, 14% cabernet franc. Gemiddelde leeftijd van de stokken 15 jaar. 4ha wit met 46% muscadelle, 42% semillon, 7% sauvignon gris, 5% sauvignon. 145000 flessen per jaar. Het was op dit domein dat lang geleden de strijd met de phylloxera werd aangebonden. De jonge eigenaar Stéphane Asséo wist het wat ingedommelde domein terug nieuw elan te geven maar vertrok naar California en verkocht het aan de negociant Bernard & Meneret. Die lijkt voorlopig op de ingeslagen weg verder te gaan. Soepel, goed gemaakt, toegankelijk.

Château La Couspade

Saint-Emilion Grand Cru Classé sinds 1996. Rijke, smakelijke wijnen. Regelmatig. 7ha met 70% merlot, 15% cabernet sauvignon, 15% cabernet franc. 36000 flessen. Sinds 1986 in handen van Jean-Claude Aubert die toen het familiedomein overnam. Werd voorheen niet gebotteld onder deze naam maar de volledige productie ging naar Chateau Sansonnet. In 1986 gedeklasseerd. Michel Rolland werd later aangenomen als raadgever en samen met hem werden in de wijngaard (groene oogst, ontbladering) en in de kelder grote inspanningen gedaan. Sinds 1994 terug regelmatig, in 1996 terug Grand Cru Classé. Mikt nu op de rang van premier grand cru. Sinds midden jaren 90 erg goed en een moderne wijn met serieus bewaarpotentieel. Hedonistisch.

Château Coutet

Barsac. Premier Grand Cru (en samen met Climens de enige premiers crus van de Barsac). 38,5 ha met 75% sémillon, 22% sauvignon en 3% muscadelle, gemiddeld 35 jaar oud. 50.000 flessen per jaar. De gemiddelde opbrengst is 18 hl/ha. De meeste percelen liggen op rode aarde, sterk ijzerhoudende kleigrond op een kalklaag, wat de wijnen wat nerveuzer maakt en een typische levendigheid geeft (heeft wel wat weg van Climens maar rijpt sneller). 80% nieuwe eik, 16 à 18 maanden. Sinds 1977 in handen van de familie Baly. Vader Marcel startte toen met een heel vernieuwingsprogramma dat vandaag wordt voortgezet door zijn zonen Dominique en Philippe, daarvoor hotelier in de Elzas. Commercialisering sinds 1994 door de NV Baron Philippe de Rothschild die ook technisch advies geeft, wat de laatste jaargangen nog iets beter deed worden. Zeer elegant. Jong al lekker maar na 30jaar helemaal op zijn top. Eén van de beste domeinen van de Barsac. De 2001 is legendarisch. De tweede wijn is de Chartreuse de Coutet en er bestaat ook een droge Graves, de Vin Sec de Chateau Coutet. Erg speciaal is de Cuvée Madame die alleen in topjaren gemaakt wordt (700 kisten, drie jaar op eik). www.chateaucoutet.com

Cowra

New South Wales, Australia. Deze regio, een deel van de Central Western Zone, is gespecialiseerd in weelderige Chardonnays en ligt in het achterland van Sydney op de hellingen van een rivieroever. De bodem bestaat uit klei, leem en zand, met een relatief hoge zuurtegraad en het klimaat is bijna continentaal. Irrigatie is daarom niet altijd noodzakelijk.

Quinta dos Cozinheiros

Marinha das Ondas, Beiras, Portugal. José Mendonça, een ingenieur. Al 250 jaar bezig met druiven, maar José begon pas met jaargang 1998 met het bottelen van zijn eigen wijnen. 12ha wijngaard en 100 melkkoeien. De wijngaarden liggen op de linkeroever van de Mondega, op 8km van de zee, in een deel van Beiras waar zo goed als niemand wijn maakt. Het is de nabijheid van de zee die volgens José zijn domein uniek maakt. Veel 30 tot 45 jaar oude stokken, veel traditioneel aangeplante wijngaarden (met tot 15 verschillende door elkaar aangeplante rassen). Erg gezonde wijngaarden omdat ze omringd zijn door bossen en percelen met groenten of fruit. Past

een soort lutte intégéré toe. Modern uitgerust met gekoelde kelders, inox vaten en nieuwe eiken barriques. Er wordt met de hand geplukt. In het begin geconsulteerd door Luis Pato. Momenteel is Angelo Jesus de oenoloog van het huis. Geen vreemde gisten, geen chaptalisatie, minimaal gebruik van sulfiet. Angelo Jesus is de oenoloog van het huis en Luis Pato was er enige tijd actie als oenoloog. www.quintadoscozinheiros.com In België verdeeld door Wijnhuis Jeuris in Heusden, in Nederland door Denoir - Casa dos Vinhos in Mierlo.

Château Crabitey

Graves AOC. Arnaud de Butler leidt het domein voor de eigenaars, een religieuze gemeenschap. 28ha. Ligt op het plateau van Portets en dus een zeer mooi kiezelrijk terroir. Vroeger weinig interessant maar sinds de komst van de Butler terug erg goed. De Grand Vin (afkomstig van de beste 14ha met de oudste stokken en beste ondergrond) is erg goed. Er werd geen 2003 gebotteld omdat de oogst werd vernield door hagel.

Craggy Range

Havelock North, Hawke's Bay, Nieuw-Zeeland. Terry Peabody en Steve Smith, MW, vooral gespecialiseerd in viticultuur. °1999. Alleen single-vineyard wijnen, verspreid over Hawke's Bay (Gimblett Gravels), Martinborough (Te Ama), Marlborough en Nelson. Daarnaast wordt ook elk perceel apart gevinifieerd. 100ha. De Gimblett Gravels wijngaarden zijn één van de weinige in Nieuw-Zeeland die geschikt zijn voor de Bordeauxse druivenrassen en de Syrah. Ze waren eerst voorzien voor de winning van kiezel voor de bouwindustrie, maar konden worden gered door acties van lokale wijnbouwers. Twee hypermoderne en zeer goed uitgeruste kelders. Rod Easthope en Adrian Baker zijn de oenologen. De veel te vroeg overleden Doug Wisor maakte hier drie jaargangen van de Le Sol Syrah. www.craggyrange.com

Cramant Grand Cru

Grand Cru uit de Champagne. 330ha. Maakt deel uit van de Côte des Blancs en een terroir dat vooral voor chardonnay geschikt is. Niet alle wijngaarden zijn even goed gelegen omdat het reliëf er wat ruwer is dan in andere regio's van de champagne en sommige wijngaarden liggen op het zuidoosten in plaats van het zuiden. Nogal puntige zelfs wilde stijl, met een

heel typerende uitdrukking van brioche. Meer voor de helft in handen van huizen als Taittinger of Moët & Chandon (de grootste opkoper, met zijn basis in het kasteel van Sarrant). Mumm maakt hier de uitstekende Mumm de Cramant, een zeer delicate en heel fijn "crémant" parelende champagne die tot in 1994 onder de naam crémant de Cramant bekend was. De Champagne verloor toen het recht op het gebruik van het woord crémant in ruil voor de bescherming van het woord méthode champenoise.

Quinta do Crasto

Sabrosa, Douro. . Moderne goed gemaakte wijnen die in de VS erg populair zijn. Zeer oud domein waarvan de geschiedenis teruggaat tot de 17de eeuw. In 1910 kocht Constantino de Almeida, een porto-invoerder die terugkwam uit Brazilië, het landgoed. Sinds 1981 is het domein geleid door Jorge & Leonor Roquette. Leonor is de kleindochter van Constantino, Jorge kwam uit de financiële wereld. Hun zonen Miguel en Tomas zijn ook al enige tijd actief, Tomas in de kelder en de flamboyantere Miguel (één van de Douro Boys) in de marketing. Zware investeringen in de jaren 80 en 90 en één van de eerste domeinen die met succes het monopolie van de grote porto-huizen kon doorbreken. 130ha waarvan 70 ha zeer goed gelegen wijngaard, op de typische leisteen-terrassen die de druivelaars diep laten zoeken naar voedingsstoffen. Susana Estéban is de zeer getalenteerde oenologe, die voor sommige cuvées nog wordt geholpen door de Australiër Dominic Morris. Sinds 1994 maakt en verkoopt het domein zelf zijn wijnen in de gerestaureerde en gemoderniseerde kelders en bleek het een echte topper. Erg beperkte productie. Alleen de beste wordt verkocht onder Quinta do Crasto naam, de rest gaat weg in bulk. Het gamma bestaat uit een basis en een reserva wijn, een 100% touriga nacional monocépage en twee topcuvées, Vinha da Ponte en Maria Theresa, beiden gemaakt van bijna 100 jaar oude stokken van voormalige port-wijngaarden waar tot wel 40 verschillende druivenrassen door elkaar werden aangeplant, zodat tot nu niemand eigenlijk precies weet welke druivenrassen erin verwerkt zijn. Jean-Michel Cazes (Lynch-Bages) werkte hier samen met Esteban ook een Bordeaux-stijl wijn uit, de prestigieuze Xisto. Miguel Roquette is een groot fan van de lokale druivenrassen en zegt van internationale soorten dat ze hier alleen over zijn dood lijk zullen worden aangeplant.
www.quintadocrasto.pt In België verdeeld door Patrick Jublou in Bierbeek, in Nederland door de firma Ouwekerck in Arkel.

Cremant de Bordeaux AOC

Crémant de Bordeaux wordt sinds 1990 gemaakt volgens de methode champenoise, maar met Bordeaux druiven en is daarom zeker de moeite van het proberen waard. Fris en elegant. Drinken op een temperatuur van 6-8°C.

Crémant de Bourgogne AOC

Deze appellation régionale slaat op alle schuimwijnen uit de Bourgogne en het is de tweede belangrijkste crémant van Frankrijk (8 miljoen flessen per jaar). Hij wordt gemaakt op basis van chardonnay en is vaak vol en zacht. Hij kan onmiddellijk gedronken worden of een tweetal jaren rijpen. De meeste druiven komen uit de Auxerrois. Naast de witte is er ook een goede rosé. De Blanc de Noirs is hoofdzakelijk van pinot noir gemaakt. De gemiddelde kwaliteit was ooit twijfelachtig maar steeg het laatste decennium sterk door een aantal strenge verplichtingen.

Crémant de Die AOC

Rhône. Wit met Clairette. De Crémant de Die kreeg zijn AOC erkenning in 1993 en is gemaakt volgens de klassieke crémant methode zoals die ook in de Champagne gebruikt wordt. Hij is gemaakt van uitsluitend Clairette druiven en geurt naar appel en andere vruchten.

Crémant du Jura AOC

Jura. Wit (poulsard, pinot gris, trousseau, chardonnay, savagnin). Sinds 1995 wordt de Crémant du Jura erkend als een zeer frisse, sprankelende, erg charmante schuimwijn, ruikend naar groene appels en peren. Hij is nu nog erg voordelig en kan heel lekker zijn.

Crémant de Limoux AOC

Languedoc. Wit (mousseux). Gebruikte druiven: chardonnay, chenin en mauzac. Sinds 1990 bestaat er ook een aparte AOC voor deze crémant die dicht bij de Blanquette de Limoux ligt maar die complexer van smaak is met andere verhoudingen in de samenstelling. Hij bevat immers minimaal 40% chardonnay of chenin blanc, de rest bestaat uit de lokale mauzac. Hij moet eveneens jong gedronken worden. De persoonlijkheid van de mauzac,

de elegantie van de chardonnay en de verfrissing van de chenin combineren vaak erg mooi.

Crémant de Loire AOC

Loire. 30.000 ha. Wit en rosé. Gebruikte druiven: chenin, cabernet franc, chardonnay, cabernet sauvignon, pinot noir, menu pineau, pineau d'Aunis (minimum 70%), eventueel ter aanvulling de grolleau noir en gris. Deze regionale appellation slaat op de productie van schuimwijn in Saumur, Touraine, Anjou en Cheverny. Hij is erkend sinds 1975 en qua kwantiteit is het de derde grootste crémant van Frankrijk. De methode is de méthode traditionnelle, zoals die in de Champagne ook wordt toegepast. Er zijn ongeveer 400 wijnboeren actief. Crémant de Loire is fruitig en aangenaam en moet op zo'n 8 à 10°C gedronken worden. De regels zijn streng: de druiven moeten handgeplukt zijn, met de trossen in hun geheel, van 150kg druiven mag maximum 100 hl most komen, de opbrengst mag maximum 50 hl/ha zijn, er mag niet gebotteld worden voor de 1e januari van het jaar volgend op dat van de oogst en de tweede gisting op fles na de toevoeging van de liqueur de tirage duurt minimum 9 maanden.

Château de Crémat

Nice. Ooit de topper van de appellation, maar tegen het einde van de vorige eeuw zwaar achteruitgegaan. Nederlanders Cornelis en Jarmila Kamerbeek sinds 2000. 20ha en het grootste domein van Bellet, met plannen om nog eens 5ha aan te planten. Stevige investeringen sinds 2002. Erg moderne kelders, maar momenteel nog erg technische wijnen die nog wat bezieling missen, maar beter en beter wordend. www.chateau-cremat.com

Crépy AOC

Savoie. 65ha. Alleen wit. In deze appellation (erkend in 1948) ten zuiden van het meer van Genève (en uitkijkend over de stad) heerst de chasselas-druif. Gemeentes Douvaine, Loisin en Ballaison. De wijngaarden liggen op gletsjerafzettingen op 400 à 530m hoogte, met zware klei en een ondergrond van kalk. Er wordt hier een kleurloze en heel lichte witte wijn gemaakt die licht parelt en weinig alcohol bevat. Hij is vooral populair bij skiërs. In hun jeugd zijn lindebloesem, amandel en wit fruit typisch, na enkele jaren komt daar een rokerig, soms zelfs pétrolé, geurtje bij. Ooit

groter (300ha) maar sterk bedreigd door een voortschrijdende urbanisatie. Vijf producenten.

Domaine des Crès Ricards

Ceyras, Languedoc. Bagin jaren 60 maar eigenlijk gecreëerd door Colette en Gérard Folcran, kaders op pre-pensioen die dit meer zagen zitten dan een leven in ledigheid en in 2001 dit domein stichtten. 27ha, ten westen van Montpellier. 43% in de Coteaux du languedoc, de rest in de VdP d'Oc. 23ha rood met 21% mourvèdre merlot, 19% syrah, 14% cabernet sauvignon, 10% carignan, 9% grenache, 6% alicante en 4% marsalan. 1ha wit met vermentino, roussanne, viognier en chardonnay. Gemeente Ceyras. Gehuchten Les Crès Ricards en Le Dausso. Geen terroirwijnen maar fruitige plezierwijnen. Worden steeds beter. De meeste cuvées zijn gebaseerd op syrah, maar de Cousin Cousine is een 100% alicante, één van de weinige die van deze variant de mogelijkheden laten zien. Ik ben persoonlijk een grote fan van de Stécia. www.cresricards.com In België verkrijgbaar bij Dulst in Blanden.

Domaine de la Cressonnière

Pignans, Provence. Alain Depeursinge, een autodidact. 20ha rood met 20% carignan, 20% cinsault, 20% grenache, 20% mourvèdre en 20% syrah. 3ha wit met 50% rolle, 45% ugni blanc en 5% sémillon. 80.000 flessen per jaar. Wijngaarden op 180 à 230m hoogte (met grote verschillen tussen de dag en de nachttemperaturen). Leisteen en klei-kalk, met wijngaarden verspreid over twee verschillende terroirs. Gemiddeld 30jaar oude stokken. Lutte raisonnée. Opbrengrbepierking door snoei. www.cressonniere.com

Domaine des Crêtes

Graves-sur-Anse, Beaujolais. In 1938 kocht grootvader François het domein, nu is het in handen van Jean-François Brondel. Hij installeerde nieuwe en modernere installaties in 1999 en baat het domein ook uit als gîte. 10-tal ha, waaronder 1ha chardonnay (zijn Beaujolais Blanc heeft een erg goede reputatie). Lutte raisonnée met Terra Vitis label. Alleen Beaujolais, geen cru's. www.domainesdescrettes.com

Criolla Chica

zie Mission

Criolla Grande

Belangrijkste druivenras van Argentinië, vooral in de provincie Mendoza. Bedenklijke kwaliteit voor massaproductie die niet geëxporteerd wordt. Eén van de oudste druiven van Argentinië. Twijfelt tussen wit en rosé.

Criots-Bâtard-Montrachet Grand Cru AOC

Côte de Beaune. 1,6 ha. Wit. Wijngaarden ten zuiden van Bâtard-Montrachet en de kleinste witte Grand Cru, uitsluitend op grondgebied Chassagne. Uitstekende witte wijn, zeer rijk maar iets minder overweldigend dan de Bâtard zelf. Hij is zeer zeldzaam en lijkt sterk op de Bienvenues.

Bodega Don Cristobal

Mendoza, Argentinië. Export-merk, actief sinds 2001. Eigendom van de Lapania Vandenbalck familie. Eduardo Lapania als directeur. 150ha waarvan 107 aangeplant. Verdeeld over drie wijngaarden in de omgeving van de stad Mendoza (in Junin, Rivadavia en Lujan de Cuyo). Modern uitgerust en zeer export gericht (maar eerder mikkend op een supermarkt publiek ?). www.doncristobal.com.ar

Croatina

Italië. zie Bonarda

Domaine François Crochet

Bué, Sancerre. François (°1978), zoon van Robert en Marie-Solange, sinds 2000. 10ha. Familiedomein. Studiereis in Nieuw Zeeland ("het andere pinot noir en sauvignon land"). Stages bij Vincent Pinard. Vader laat hem al snel zelf oogsten en vinifiëren en hij begint onmiddellijk te ontstelen en te oogsten in cassettes. Vindt zelf dat hij het geluk heeft om geen al te produktieve wijngaard te hebben maar vindt het altijd zijn opdracht om de

ijver van zijn stokken te temperen. Groot liefhebber en maker van pinot noir, maar ook erg goed in sauvignon blanc.

Domaine Lucien Crochet

Bué, Sancerre. Gilles Crochet. 38 ha, waarvan 9 met pinot noir. 26ha in Bué, de rest van de wijngaarden liggen in Sancerre, Crézancy en Vinon. Bodems met klei-kalk, oxfordien en kimmeridgien. 6600 tot 8700 stekken/ha. Niet echt bio, maar veel bio-technieken worden toegepast op de percelen die het in de ogen van Lucien toelaten. Met de hand geoogst. De pinot noir wordt ontsteeld en rijpt op vaten van 228 en 600l. Ooit ontstaan door de samenvoeging van de domeinen van André Crochet, vader van Lucien, en Lucien Picard, zijn schoonvader. www.lucien-crochet.fr In België verdeeld door Franz Tricot in Jumet.

Domaine de la Croix

La Croix Valmer, Provence. 90ha verspreid over twee zones: één in een vallei en één in terrasbouw op een heuvel. Vlakbij zee. Rood met syrah, grenache, mourvèdre, cabernet sauvignon, carignan en tibouren. Wit met sémillon, rolle, clairette en ugni. °1882, in 1952 opgenomen in de lijst van de Grand Crus. In 2001 overgenomen door de groep Bolloré die er stevig in investeerde, ondermeer door een aanplantingsprogramma en een verhoging van de aanplantingsdichtheid. Het zal even duren voor de nieuw aangeplante stekken op niveau komen maar er is al verbetering merkbaar. In het oog te houden. www.domainedelacroix.com

Château Croizet-Bages

5éme CC. Soepele en jonger dan gewoonlijk te drinken wijn die meer gebruik maakt van de merlot druif dan normaal in de Pauillac. 29ha met 55% cabernet sauvignon, 35% merlot en 10% cabernet franc. 7500 stekken/ha. Met de hand geoogst. Apart gevinifieerd. Fermentatie op inox, temperatuurgecontroleerd. Elke variëteit gaat dan apart zes maanden op eik en daarna gaat de blend nog eens 8 tot 12 maanden het eiken vat in (20% nieuwe). Geen tweede wijn. Sinds 1930 in de Quié familie. Nu Jean-Michel Quié. Sinds 1995 beschouwd als middelmatig en door Robert Parker omschreven als een consistent underachiever for no valid reason.

Domaine Cros

Badens, op een paar kilometer van Carcassonne, Minervois. Pierre Cros, een karakter. Een bakkerszoon die al sinds 1985 bezig is en in 1987 wegging van de coöperatieve om zelf te bottelen. Dunne laag klei en kalk op grès. Iemand die greeg experimenteert en heeft zelfs stukken met druiven als touriga nacional, pinot noir en nebbiolo. Picpoul en carignan uit begin jaren 90, maar ook heel oude carignan uit 1905, aramon uit 1030, picpoul uit 1910, alicante uit 1927. De Vin de Table Les Mal Aimés wordt gemaakt met die oude stokken van bijna verdwenen druivenrassen. Het is een erg tanninerijke wijn die jong en koel wordt gedronken bij stevige vleeschotels. Ook de Les Aspres heeft een goede reputatie (100% syrah met zeer lage opbrengsten).

Crozes-Hermitage AOC

Rhône. 1429 ha. Wit met marsanne en roussanne, rood met syrah. Dit is de grootste appellation van het noordelijke Rhône dal en een erg veelbelovende streek. De wijngaarden liggen op glooiende hellingen en vlakten achter de Hermitage heuvel, op de wat minder moeilijk gelegen gronden op het grondgebied van elf gemeenten rond Tain l'Hermitage. De gronden zijn rijker dan die van de Hermitage zelf en de wijnen zijn dus iets minder krachtig en iets jonger te drinken. In het noorden van de appellatie liggen de kleine wijngaarden her en der op graniethellingen, vaak met erg oude stokken. Meer naar het zuiden liggen ze in de vlakte van Les Chassis, met een zanderige, stenige bodem, waar de wijngaard heel wat makkelijker te bewerken valt. De druif is dezelfde, de syrah, en hij levert hier een dieprode, stevige en fruitige rode wijn op, met een typische neus van zwarte bessen en frambozen, soms met wat leder en kruiden. Hij kan jong gedronken worden, maar een goede die van een wijngaard op de helling afkomstig is heeft eigenlijk drie jaar nodig om te versmelten. Die van de vlaktes zijn vaak al vanaf jaar één attractief, maar als de wijnstokken al ouder zijn en er eik gebruikt werd winnen ook zij aan interesse na vier jaar. Na een jaar of vijf, zes zijn de lichtere over hun hoogtepunt heen. Licht gekoeld drinken (15°C). Witte Crozes is goed voor 8% van de productie en moet jong gedronken worden. Hij is gemaakt van marsanne en rousanne, via de techniek van de koude fermentatie om meer fruit en parfum te bekomen. Hij is niet niet zo opwindend als echte Hermitage maar fris met smaken van rauwe noten en appelbloesem. Jong drinken op 12°C. Roussanne is de beste druif, maar ze is minder populair en kwetsbaarder

dan Marsanne. Sinds de erkenning in 1952 als AOC was er een zekere teruggang in kwaliteit te bemerken omdat de coöperatieve ook op minder geschikte alluviale zandgronden begon te werken. Vandaag zijn er heel wat jonge wijnbouwers die zich aan het juk van de coöperatieve onttrokken en zelf begonnen te experimenteren, soms met groot succes. Hierdoor kreeg ook de coöperatieve weer een prikkel om beter te selecteren. Interessante regio om op ontdekking te gaan.

2007 zag zachte, aangename, op hun fruit te drinken witte en rode.

Henri Cruchon

Echichens, Vaud, Zwitserland. Raoul Crichon, geholpen door broer Michel. Wijngaarden op 360 à 500m hoogte. 36ha, verdeeld over 112 kleine percelen in de Vaud. Deels in lutte intégrée, deels biodynamisch. Voorzitter van de vereniging van wijnboeren van de Morges. 20 verschillende druiven in de wijngaard, 30 verschillende cuvées. Raoul gelooft dat de toekomst van de Vaud ligt in de diversiteit van haar cépages. Goed gemaakte wijnen. www.henricruchon.com

Cruet

Savoie (Cru). Wit en rood. Eén van de cru's in het dal van de Isère. Terroir met oude mergelafzettingen. De witte is fris en aromatisch en jong te drinken. Hij wordt gemaakt met de jacquère en de roussette. Koel (8°C) drinken. Er bestaat ook rode wijn die wordt gemaakt met gamay.

Cave des Vins Fins de Cruet

Savoie. °1939. 200 wijnboeren uit de dorpen Saint Jeoire Prieuré, Chignin, Francin, Montmelian, Arbin, Cruet, Saint Jean de la Porte, Saint Pierre d'Albigny en Fréterive. Er wordt met de hand geoogst en de druiven worden streng gecontroleerd en geselecteerd op kwaliteit bij het binnenkomen. In totaal goed voor 360ha. Typische wijnen, goede p/k verhouding. Zeer modern uitgerust (pneumatische persen, geen pompen maar zwaartekracht...) en de laatste grote investering dateert uit 1998. 35 tal referenties. www.cavedecruet.com

Château de Cruzeau

Pessac-Léognan. André Lurton. 14ha wit, 47 ha rood. Aangekocht in 1973. Erg regelmatig en steeds aangenaam.

Cryo-extractie

Met deze techniek worden de geogoste druiven gekoeld tot temperaturen onder 0. Hierdoor bevriezen alleen de druiven waarvan het sap minder geconcentreerd is of minder suiker bevat en zodanig komt alleen het sap van de rijpste druiven terecht in de persing. De techniek wordt ondermeer toegepast in de Sauternes zodat alleen de gebotrytiseerde druiven worden gebruikt. Heeft naast de duidelijke voordelen ook wel wat nadelen: de vergisting komt trager op gang en soms zijn er onaangename nevengeurtjes die zich ontwikkelen. Kan ook worden gebruikt om meer nevenvocht (bij regen geogoste druiven) te scheiden.

Cserszegi Fészeres

Hongarije. Kruising tussen Irsai Oliver en Gewürztraminer; erg kruidig en steeds populairder; pluk eind september.

Csongrád

2360ha. Grote vlakte (zuid en centraal-Hongarije). Wit met riesling, Rood met kekfrankos, zweigelt, kadarka, merlot en cabernet. Wijngaarden ten westen van de stad Szeged. Droog en warm klimaat. Zand en loess. Zeer pover. Tafelwijn. Typische snoeiwijze, kövidinka, die geen opbinden vraagt. Opgedeeld in vier regio's: Csongrád met de dorpen Csongrád en Hódmezővásárhely, Kistelek met de dorpen Balástya, Csengele, Kistelek, Pusztaszer en Szatymaz, Pusztamérges met de dorpen Forráskút, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa en Üllés, en Mórahalom met de dorpen Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Kiskundorozsma, Mórahalom, Zákányszék en Zsombó

Valentina Cubi

Fumane. 13ha wijngaarden in Fumane en San Pietro in Cariano. Opgestart in de jaren 70 toen het bedrijf links en rechts land begon op te kopen. Vervangen vervolgens het pergola snoeisysteem door het voor kwaliteitsdruiven meer geschikte Guyot. Een relatieve nieuwkomer die echter elegante en complexe wijnen maakt. www.valentinacubi.it

Cuis

Premier Cru gemeente in de Champagne. 170ha chardonnay. Noordoosten van de Côte des Blancs. Grotendeels in handen van de lokale coöperatieve, maar Bollinger bezit er 20ha waarmee het een aparte réserve maakt die zeer goed verouderd. Zeer geschikt en gezocht voor de assemblage.

Cullen

Margaret River, Australië. De pioniers Diana en Kevin Cullen (een arts) plantten in 1966, in Wilyabrup, hun eerste druivelaars en hun eerste experimenten vielen zo mee dat ze vanaf 1971 op hun boerderij (tot dan alleen schapen en vee) 11ha wijngaard aanlegden, met cabernet sauvignon en riesling, de enige druivelaars waar ze toen de hand op konden leggen. Vanaf 1976 kwamen daar de andere klassieke varianten bij en ze waren de eersten om merlot aan te planten in de regio. In de jaren 80 gaf Diana Cullen haar job op en werd full time wijnmaker en de eerste prijzen kwamen binnen. Al snel was het bedrijf één van de toonaangevende van Margaret River. Dochter Vanya Cullen studeerde begin jaren 80 af als oenoloog, deed ervaring op in California, Nieuw Zeeland en Bourgogne en werd in 1989 hoofd wijnmaker terwijl Diana de leiding van het bedrijf overnam (Kevin overleed in 1994). Vandaag goed voor 45ha, verdeeld over twee domeinen, de Cullen Estate en de Mangan Estate. Zeer zorgvuldig en kwaliteitsgericht in wijngaard en kelder. Sterk bio en vandaag gebruikt het bedrijf uitsluitend druiven van biodynamische wijnbouw. Zanderige leem met kiezel en graniet. De druivelaars zijn dry farmed en krijgen dus geen irrigatie. De belangrijkste wijnen van het bedrijf zijn de Sauvignon Blanc Semillon, de Chardonnay Mangan en de Diana Madeline Cabernet Sauvignon Merlot, maar het gamma is uitgebreider dan dat en maakt ook heel wat kleine reeksen die uitsluitend aan de kelderdeur worden verkocht. In België verdeeld door Matthys Wijnimport, in Nederland door New World Wineries. <http://www.cullenwines.com.au/>

Cumières

Premier Cru dorp uit de Champagne. Op het zuiden gerichte wijngaarden op de oevers van de Marne. 170ha, met 53% pinot noir. De top-cru van Joseph Perrier wordt met deze druiven gemaakt. Leclerc-Bryant bezit hier veel wijngaarden die biodynamisch beheerd worden.

La Curio

Seaford, McLaren Vale, Australië. °2003. Adam Hooper (°1972) en de Bulgaarse Elena Golakova zijn al enkele jaren bezig met het aankopen van kleine stukjes wijngaard in McLaren Vale en ze beschikken nu over 5 perceeltjes met stokken tussen de 40 en 80 jaar oud. Ze werken ook met aangekochte druiven. De wijnen worden gemaakt in de Redhead Studios, een kelder die zijn faciliteiten ter beschikking stelt van een aantal kleinen wijnmakers. Erg hoogtechnologisch en niet vies van een experiment maar ook open voor oude traditionele technieken. Op het etiket staan de ketenen van Houdini en ze symboliseren de nood van de stichters om voor eigen rekening te kunnen werken. Momenteel maken ze drie cuvées. www.lacuriowines.com Zeer moeilijk te vinden in Europa.

CVNE

Haro, Rioja. Compañia Vinicola del Norte de España. °1879. Ooit één van de eerste wijndomeinen in Spanje die zelf begon te bottelen. Introducerden in 1989 de zwaartekracht in vervanging van de klassieke pompen en deden dat als één van de eersten ter wereld. Oenologen Basilio Izquiero en Maria Larrea. 600ha wijngaard. Productie van meer dan 5 miljoen flessen, bijna de helft met eigen druiven. Beursgenoteerd bedrijf sinds 1997, maar nog steeds bestuurd door de afstammelingen van dezelfde familie. www.cvne.com Ook eigenaar van Contino en Viña Real. Naast de Monopole, een witte basis-rioja, het klassieke crianza, reserva, gran reserva (onder de naam Imperial) gamma. De Real de Asua is een topcuvée afkomstig van 40jaar oude druiven in Villalba en wordt met bijzondere zorg gemaakt. Begin 21e eeuw kreeg het Viña Real merk dat al sinds de veertiger jaren bestond zijn eigen hypermoderne gebouwen en installaties. Iets moderner gemaakte rioja's. Het hele gamma van deze maatschappij is OK, van gewoon OK tot zéér goed.

Curicó Valley

11.850 ha. 200 km ten Zuiden van Santiago. Vooral Chardonnay, maar ook goede sauvignon blanc, cabernet sauvignon, merlot, sémillon, carmenère en in totaal bijna 32 verschillende druivenrassen. Geen irrigatie want net voldoende neerslag. Mediterraan klimaat. Hier liggen de enorme wijngaarden van merken als San Pedro of Concha y Toro.

Curral Atlantis

Belangrijkste moderne wijnbedrijf van de Azoren. 12ha op de noordflank van de vulkaan op ongeveer 300m hoogte. Rood met dornfelder, merlot en cabernet sauvignon, wit met malvasia fina, fernão pires en bical, allemaal in moderne nieuw aangelegde wijngaarden waarvoor de oude currais werden afgebroken. Eigendom van drie associés, waaronder de Duitser Jörg Böhm (ook wijngaarden in de Alentejo). Nog veel geplaagd door problemen (paddestoelen, virussen), maar niet verkeerd bezig.

Cantina Custodi

Orvieto, Umbria. 70ha landbouwgrond in het gehucht Canale, met olijfbomen, akkergrond en 37ha wijngaard, waarvan de helft wordt gebruikt binnen de DOC Orvieto. °2003. Moderne installaties in een gloednieuw gebouw waar zowel inox als eik wordt gebruikt. Eigendom van Gian Franco Custodi, met dochter Laura als oenologe en Maurilio Chioccia als consulent (zie Cardeto). Ook de andere dochter Chiara bereidt zich voor om in het bedrijf te komen. Jong maar veelbelovend bedrijf. www.cantinacustodi.com

Mas de Cynanque

Cruzy, Saint-Chinian. 13ha rood met 30% carignan, 30% syrah, 20% grenache, 10% mourvèdre en 10% cinsault. 1ha wit met 50% roussanne, 30% grenache blanc en 20% vermentino. Klei en kalk. Violaine en Xavier de Franssu. °2004 nadat ze alletwee ervaring opdeden in verschillende andere domeinen (ze zijn alletwee landbouwingenieur). Met de hand geoogst. Vooral oude wijnstokken. De topcuvée, de Acutum, werd op eik opgevoed. Ook de jong te drinken Fleur de Cynanque schijnt erg goed te zijn. www.masdecynanque.com In België verdeeld door True Great Wines in Pécrot bij Wavre.

Bron Erik de Keersmaecker